

KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2016/2067**2018/EØS/57/98****av 22. november 2016**

om endring av forordning (EF) nr. 1126/2008 om vedtakelse av visse internasjonale regnskapsstandarter i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1606/2002 med hensyn til internasjonal standard for finansiell rapportering (IFRS) nr. 9^(*)

EUROPAKOMMISJONEN HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,

under henvisning til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1606/2002 av 19. juli 2002 om anvendelse av internasjonale regnskapsstandarter⁽¹⁾, særlig artikkel 3 nr. 1, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Ved kommisjonsforordning (EF) nr. 1126/2008⁽²⁾ ble det vedtatt visse internasjonale standarder og tolkninger som forelå 15. oktober 2008.
- 2) 24. juli 2014 offentliggjorde IASB (International Accounting Standards Board) internasjonal standard for finansiell rapportering (IFRS) nr. 9: «Finansielle instrumenter». Standarden har til formål å forbedre den finansielle rapporteringen for finansielle instrumenter ved å håndtere problemer som oppstod på dette området under finanskrisen. IFRS 9 er særlig en reaksjon på G20-landenes oppfordring om å gå over til en mer fremadskuende modell for innregning av forventede tap på finansielle eiendeler.
- 3) Vedtakelsen av IFRS 9 gjør det nødvendig å endre IAS 1 (internasjonal regnskapsstandard), IAS 2, IAS 8, IAS 10, IAS 12, IAS 20, IAS 21, IAS 23, IAS 28, IAS 32, IAS 33, IAS 36, IAS 37, IAS 39, IFRS 1, IFRS 2, IFRS 3, IFRS 4, IFRS 5, IFRS 7, IFRS 13, IFRIC-tolkning 2 (Den internasjonale tolkningskomité for finansiell rapportering), IFRIC 5, IFRIC 10, IFRIC 12, IFRIC 16, IFRIC 19 og SIC-tolkning 27 (Den faste tolkningskomité) for å sikre samsvar mellom de internasjonale regnskapsstandardene. For å sikre samsvar med unionsretten har en konsekvensendring av IAS 39 som gjelder sikringsbokføring av virkelig verdi, ikke blitt gjennomført i denne forordning. IFRS 9 opphever dessuten IFRIC 9.
- 4) Etter samråd med EFRAG (European Financial Reporting Advisory Group) og etter å ha behandlet spørsmålene fra dette samrådet, særlig med hensyn til hvordan anvendelsen av IFRS 9 påvirker forsikringssektoren, er konklusjonen at IFRS 9 oppfyller kriteriene for vedtakelse fastsatt i artikkel 3 nr. 2 i forordning (EF) nr. 1606/2002.
- 5) Kommisjonens vedtakelse av internasjonale regnskapsstandarter må skje innen rimelig tid for ikke å undergrave investorenes forståelse og tillit. Samtidig med at IFRS 9 godkjennes, anerkjennes også behovet for en frivillig utsettelse

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 323 av 29.11.2016, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 249/2017 av 15. desember 2017 om endring av EØS-avtalens vedlegg XXII (Selskapsrett), ennå ikke kunngjort.

(1) EFT L 243 av 11.9.2002, s. 1.

(2) Kommisjonsforordning (EF) nr. 1126/2008 av 3. november 2008 om vedtakelse av visse internasjonale regnskapsstandarter i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1606/2002 (EUT L 320 av 29.11.2008, s. 1).

av standardens anvendelsen for forsikringssektoren. IASB har iverksatt et initiativ for å behandle dette spørsmålet og forventes å legge fram et forslag for å sikre en felles, internasjonalt anerkjent løsning. Dersom bestemmelsene som vedtas av IASB før 31. juli 2016, ikke anses som tilfredsstillende, har Kommisjonen til hensikt å gi forsikringssektoren mulighet til ikke å anvende IFRS 9 i en begrenset periode.

- 6) Forordning (EF) nr. 1126/2008 bør derfor endres.
- 7) Tiltakene fastsatt i denne forordning er i samsvar med uttalelse fra Komiteen for regnskapsregulering.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Artikkel 1

1. I vedlegget til forordning (EF) nr. 1126/2008 gjøres følgende endringer:

- a) Internasjonal standard for finansiell rapportering (IFRS) nr. 9: «Finansielle instrumenter» innsettes som angitt i vedlegget til denne forordning.
- b) Følgende internasjonale regnskapsstandarter endres i samsvar med IFRS 9: «Finansielle instrumenter» som angitt i vedlegget til denne forordning:
 - i) IAS 1: «Presentasjon av finansregnskap»
 - ii) IAS 2: «Beholdninger»
 - iii) IAS 8: «Regnskapsprinsipper, endringer i regnskapsmessige estimater og feil»
 - iv) IAS 10: «Hendelser etter rapporteringsperioden»
 - v) IAS 12: «Inntektsskatt»
 - vi) IAS 20: «Regnskapsføring av offentlige tilskudd og opplysninger om offentlig støtte»
 - vii) IAS 21: «Virkningene av valutakursendringer»
 - viii) IAS 23: «Låneutgifter»
 - ix) IAS 28: «Investeringer i tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet»
 - x) IAS 32: «Finansielle instrumenter — presentasjon»
 - xi) IAS 33: «Resultat per aksje»
 - xii) IAS 36: «Verdifall på eiendeler»
 - xiii) IAS 37: «Avsetninger, betingede forpliktelser og betingede eiendeler»
 - xiv) IAS 39: «Finansielle instrumenter — innregning og måling»
 - xv) IFRS 1: «Førstegangsanvendelse av internasjonale standarder for finansiell rapportering»
 - xvi) IFRS 2: «Aksjebasert betaling»
 - xvii) IFRS 3: «Virksomhetssammenslutninger»
 - xviii) IFRS 4: «Forsikringskontrakter»
 - xix) IFRS 5: «Anleggsmidler holdt for salg og avviklet virksomhet»
 - xx) IFRS 7: «Finansielle instrumenter — opplysninger»
 - xxi) IFRS 13: «Måling av virkelig verdi»
 - xxii) IFRIC-tolkning 2 (Den internasjonale tolkningskomité for finansiell rapportering): «Medlemsandeler i samvirkeforetak og tilsvarende instrumenter»

- xxiii) IFRIC 5: «Rettigheter til andeler i stengnings-, rehabiliterings- og miljørehabiliteringsfond»
 - xxiv) IFRIC 10: «Delårsrapportering og verdifall»
 - xxv) IFRIC 12: «Tjenesteutsettingsordninger»
 - xxvi) IFRIC 16: «Sikring av en nettoinvestering i en utenlandsk virksomhet»
 - xxvii) IFRIC 19: «Å bringe finansielle forpliktelser til opphør med egenkapitalinstrumenter»
 - xxviii) SIC-tolkning 27 (Den faste tolkningskomité): «Vurdering av innholdet i transaksjoner som har juridisk form av en leieavtale»
- c) IFRIC 9: «Revurdering av innebygde derivater» oppheves i samsvar med IFRS 9 som angitt i vedlegget til denne forordning.
2. Alle selskaper skal slutte å anvende følgende bestemmelser med hensyn til henvisningene til IFRS 9 fra første dag i det første regnskapsåret som begynner 1. januar 2018 eller senere:
- a) Artikkel 1 nr. 2 i kommisjonsforordning (EU) nr. 1254/2012⁽¹⁾.
 - b) Artikkel 1 nr. 2 i kommisjonsforordning (EU) nr. 1255/2012⁽²⁾.
 - c) Artikkel 1 nr. 2 i kommisjonsforordning (EU) nr. 183/2013⁽³⁾.
 - d) Artikkel 1 nr. 2 i kommisjonsforordning (EU) nr. 313/2013⁽⁴⁾.
 - e) Artikkel 1 nr. 2 i kommisjonsforordning (EU) nr. 1174/2013⁽⁵⁾.
 - f) Artikkel 1 nr. 2 i kommisjonsforordning (EU) nr. 1361/2014⁽⁶⁾.
 - g) Artikkel 1 nr. 2 i kommisjonsforordning (EU) nr. 2015/28⁽⁷⁾.
 - h) Artikkel 1 nr. 2 i kommisjonsforordning (EU) nr. 2015/2173⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ Kommisjonsforordning (EU) nr. 1254/2012 av 11. desember 2012 om endring av forordning (EF) nr. 1126/2008 om vedtakelse av visse internasjonale regnskapsstandarter i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1606/2002 med hensyn til internasjonal standard for finansiell rapportering (IFRS) nr. 10, internasjonal standard for finansiell rapportering (IFRS) nr. 11, internasjonal standard for finansiell rapportering (IFRS) nr. 12, internasjonal regnskapsstandard (IAS) nr. 27 (2011) og internasjonal regnskapsstandard (IAS) nr. 28 (2011) (EUT L 360 av 29.12.2012, s. 1).

⁽²⁾ Kommisjonsforordning (EU) nr. 1255/2012 av 11. desember 2012 om endring av forordning (EF) nr. 1126/2008 om vedtakelse av visse internasjonale regnskapsstandarter i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1606/2002 med hensyn til internasjonal regnskapsstandard (IAS) nr. 12, internasjonal standard for finansiell rapportering (IFRS) nr. 1 og 13 samt tolkning nr. 20 fra Den internasjonale tolkningskomité for finansiell rapportering (IFRIC) (EUT L 360 av 29.12.2012, s. 78).

⁽³⁾ Kommisjonsforordning (EU) nr. 183/2013 av 4. mars 2013 om endring av forordning (EF) nr. 1126/2008 om vedtakelse av visse internasjonale regnskapsstandarter i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1606/2002 med hensyn til internasjonal standard for finansiell rapportering (IFRS) nr. 1 (EUT L 61 av 5.3.2013, s. 6).

⁽⁴⁾ Kommisjonsforordning (EU) nr. 313/2013 av 4. april 2013 om endring av forordning (EF) nr. 1126/2008 om vedtakelse av visse internasjonale regnskapsstandarter i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1606/2002 med hensyn til konsern-regnskap, felleskontrollerte ordninger og opplysninger om interesser i andre foretak: retningslinjer for overgang (endringer av internasjonal standard for finansiell rapportering (IFRS) nr. 10, 11 og 12) (EUT L 95 av 5.4.2013, s. 9).

⁽⁵⁾ Kommisjonsforordning (EU) nr. 1174/2013 av 20. november 2013 om endring av forordning (EF) nr. 1126/2008 om vedtakelse av visse internasjonale regnskapsstandarter i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1606/2002 med hensyn til internasjonal standard for finansiell rapportering (IFRS) nr. 10 og 12 samt internasjonal regnskapsstandard (IAS) nr. 27 (EUT L 312 av 21.11.2013, s. 1).

⁽⁶⁾ Kommisjonsforordning (EU) nr. 1361/2014 av 18. desember 2014 om endring av forordning (EF) nr. 1126/2008 om vedtakelse av visse internasjonale regnskapsstandarter i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1606/2002 med hensyn til internasjonal standard for finansiell rapportering (IFRS) nr. 3 og 13 samt internasjonal regnskapsstandard (IAS) nr. 40 (EUT L 365 av 19.12.2014, s. 120).

⁽⁷⁾ Kommisjonsforordning (EU) 2015/28 av 17. desember 2014 om endring av forordning (EF) nr. 1126/2008 om vedtakelse av visse internasjonale regnskapsstandarter i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1606/2002 med hensyn til internasjonal standard for finansiell rapportering (IFRS) nr. 2, 3 og 8 samt internasjonal regnskapsstandard (IAS) nr. 16, 24, og 38 (EUT L 5 av 9.1.2015, s. 1).

⁽⁸⁾ Kommisjonsforordning (EU) 2015/2173 av 24. november 2015 om endring av forordning (EF) nr. 1126/2008 om vedtakelse av visse internasjonale regnskapsstandarter i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1606/2002 med hensyn til internasjonal standard for finansiell rapportering (IFRS) nr. 11 (EUT L 307 av 25.11.2015, s. 11).

- i) Artikkel 1 nr. 2 i kommisjonsforordning (EU) nr. 2015/2441⁽¹⁾.
- j) Artikkel 1 nr. 2 i kommisjonsforordning (EU) nr. 2016/1703⁽²⁾.
- k) Artikkel 1 nr. 2 i kommisjonsforordning (EU) nr. 2016/1905⁽³⁾.

3. Dersom et selskap velger å anvende IFRS 9: «Finansielle instrumenter» for regnskapsår som begynner før 1. januar 2018, skal det anvende bestemmelsene i nr. 2 for disse regnskapsårene.

Artikkel 2

Alle selskaper skal anvende endringene nevnt i artikkel 1 senest fra første dag i det regnskapsåret som begynner 1. januar 2018 eller senere.

Artikkel 3

Denne forordning trer i kraft den 20. dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel 22. november 2016.

For Kommisjonen

Jean-Claude JUNKER

President

⁽¹⁾ Kommisjonsforordning (EU) 2015/2441 av 18. desember 2015 om endring av forordning (EF) nr. 1126/2008 om vedtakelse av visse internasjonale regnskapsstandarder i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1606/2002 med hensyn til internasjonal regnskapsstandard (IAS) nr. 27 (EUT L 336 av 23.12.2015, s. 49).

⁽²⁾ Kommisjonsforordning (EU) 2016/1703 av 22. september 2016 om endring av forordning (EF) nr. 1126/2008 om vedtakelse av visse internasjonale regnskapsstandarder i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1606/2002 med hensyn til internasjonal standard for finansiell rapportering (IFRS) nr. 10 og 12 samt internasjonal regnskapsstandard (IAS) nr. 28 (EUT L 257 av 23.9.2016, s. 1).

⁽³⁾ Kommisjonsforordning (EU) 2016/1905 av 22. september 2016 om endring av forordning (EF) nr. 1126/2008 om vedtakelse av visse internasjonale regnskapsstandarder i samsvar med europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1606/2002 med hensyn til internasjonal standard for finansiell rapportering (IFRS) nr. 15 (EUT L 295 av 29.10.2016, s. 19).

VEDLEGG

IFRS 9: «Finansielle instrumenter»

Internasjonal standard for finansiell rapportering nr. 9

Finansielle instrumenter

KAPITTEL 1 Formål

- 1.1. Formålet med denne standard er å etablere prinsipper for finansiell rapportering av *finansielle eiendeler* og *finansielle forpliktelser* som vil gi relevant og nyttig informasjon til brukere av finansregnskapet når de skal vurdere størrelsen på, forløpet for og usikkerheten omkring foretakets framtidige kontantstrømmer.

KAPITTEL 2 Virkeområde

- 2.1. Denne standard skal anvendes av alle foretak på alle typer finansielle instrumenter, med følgende unntak:

- a) Andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet som regnskapsføres i samsvar med IFRS 10: «Konsernregnskap», IAS 27: «Separat finansregnskap» eller IAS 28: «Investeringer i tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet». I noen tilfeller krever eller tillater imidlertid IFRS 10, IAS 27 eller IAS 28 at et foretak regnskapsfører en andel i et datterforetak, et tilknyttet foretak eller en felleskontrollert virksomhet i samsvar med noen av eller alle kravene i denne standard. Foretak skal også anvende denne standard på derivater på en andel i et datterforetak, et tilknyttet foretak eller en felleskontrollert virksomhet, med mindre derivatet oppfyller definisjonen av et egenkapitalinstrument for foretaket i henhold til IAS 32: «Finansielle instrumenter — presentasjon».
- b) Rettigheter og plikter i henhold til *leieavtaler* der IAS 17: «Leieavtaler» kommer til anvendelse. Derimot er
 - i) fordringer tilknyttet leieavtaler som er innregnet av en utleier, underlagt fraregnings- og nedskrivningskravene i denne standard,
 - ii) gjeld tilknyttet finansielle leieavtaler som er innregnet av en leietaker, underlagt kravene til fraregning i denne standard, og
 - iii) derivater som er innebygd i leieavtaler, underlagt kravene til innebygde derivater i denne standard.
- c) Arbeidsgiveres rettigheter og plikter i henhold til ordninger for ytelser til ansatte der IAS 19: «Ytelser til ansatte» kommer til anvendelse.
- d) Finansielle instrumenter utstedt av foretaket som oppfyller definisjonen av et egenkapitalinstrument i IAS 32 (herunder opsjoner og tegningsretter), eller som skal klassifiseres som et egenkapitalinstrument i samsvar med nr. 16A og 16B eller nr. 16C og 16D i IAS 32. Innehaveren av slike egenkapitalinstrumenter skal imidlertid anvende denne standard på disse instrumentene, med mindre de omfattes av unntaket i bokstav a).
- e) Rettigheter og plikter som oppstår i henhold til i) en forsikringskontrakt som definert i IFRS 4: «Forsikringskontrakter», men som ikke er en utsteders rettigheter og plikter som oppstår i henhold til en forsikringskontrakt som er i samsvar med definisjonen av en finansiell forsikringskontrakt, eller ii) en kontrakt som er innenfor virkeområdet for IFRS 4 fordi den omfatter en skjønnsmessig del. Denne standard får imidlertid anvendelse på et derivat som er innebygd i en slik kontrakt, dersom derivatet i seg selv ikke er en kontrakt som hører inn under virkeområdet for IFRS 4. Dersom en utsteder av finansielle garantikontrakter tidligere uttrykkelig har opplyst at han betrakter slike kontrakter som forsikringskontrakter og har regnskapsført dem som forsikringskontrakter, kan han velge om han vil anvende enten denne standard eller IFRS 4 på slike finansielle garantikontrakter (se nr. B2.5–B2.6). Utstederen kan foreta dette valget kontrakt for kontrakt, men valget som gjøres for hver enkelt kontrakt, kan ikke gjøres om.

- f) En ikke-børsomsatt terminkontrakt mellom et overtakende foretak og en selgende aksjeeier om å kjøpe eller selge et overtatt foretak, som vil føre til en virksomhetssammenslutning som omfattes av IFRS 3: «Virksomhetssammenslutninger» på et framtidig overtakelsestidspunkt. Den ikke-børsomsatte terminkontraktens løpetid skal ikke overstige en rimelig periode som normalt er nødvendig for å få de nødvendige godkjenningene og fullføre transaksjonen.
 - g) Andre lånetilsagn enn dem som beskrives i nr. 2.3. En utsteder av lånetilsagn skal imidlertid anvende nedskrivningskravene i denne standarden på lånetilsagn som ellers ikke omfattes av denne standard. Alle lånetilsagn er dessuten underlagt fraregningskravene i denne standard.
 - h) Finansielle instrumenter, kontrakter og plikter i henhold til aksjebaserte betalingstransaksjoner der IFRS 2: «Aksjebasert betaling» kommer til anvendelse, med unntak av kontrakter som omfattes av nr. 2.4–2.7 i denne standard, der denne standard kommer til anvendelse.
 - i) Rettigheter til betalinger for å refundere utgifter som foretaket må pådra seg for å gjøre opp en forpliktelse som foretaket innregner som en avsetning i samsvar med IAS 37: «Avsetninger, betingede forpliktelser og betingede eiendeler», eller som foretaket i en tidligere periode har innregnet som en avsetning i samsvar med IAS 37.
 - j) Rettigheter og forpliktelser innenfor virkeområdet for IFRS 15: «Driftsinntekter fra kontrakter med kunder» som er finansielle instrumenter, bortsett fra dem som i henhold til IFRS 15 skal regnskapsføres i samsvar med denne standard.
- 2.2. Nedskrivningskravene i denne standard skal anvendes på de rettighetene som i henhold til IFRS 15 skal regnskapsføres i samsvar med denne standard med hensyn til innregning av gevinster eller tap ved verdifall.
- 2.3. Følgende lånetilsagn omfattes av denne standards virkeområde:
- a) Avgitte lånetilsagn som foretaket øremerker som finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet (se nr. 4.2.2). Et foretak som har en tidligere praksis med å selge de eiendelene som følger av foretakets lånetilsagn, kort tid etter at lånetilsagnet er mottatt, skal anvende denne standard på alle sine lånetilsagn i samme klasse.
 - b) Avgitte lånetilsagn som kan gjøres opp netto i kontanter eller ved å levere eller utstede et annet finansielt instrument. Disse lånetilsagnene er derivater. Et lånetilsagn anses ikke som oppgjort netto bare fordi lånet er utbetalt i porsjoner (for eksempel et byggelån i form av et pantelån som er utbetalt i porsjoner i forhold til framdriften i byggearbeidet).
 - c) Tilsagn om å yte et lån til under markedsrente (se nr. 4.2.1 d)).
- 2.4. Denne standard kommer til anvendelse på kontrakter om kjøp eller salg av en ikke-finansiell gjenstand som kan gjøres opp netto i kontanter eller i et annet finansielt instrument eller ved bytte av finansielle instrumenter, som om kontraktene var finansielle instrumenter, unntatt kontrakter som er inngått og fortsatt innehas med det formål å motta eller levere en ikke-finansiell gjenstand i samsvar med foretakets forventede innkjøps-, salgs- eller bruksbehov. Denne standard skal imidlertid anvendes på de kontraktene som et foretak øremerker som målt til virkelig verdi over resultatet i samsvar med nr. 2.5.
- 2.5. En kontrakt om kjøp eller salg av en ikke-finansiell gjenstand som kan gjøres opp netto i kontanter eller i et annet finansielt instrument eller ved bytte av finansielle instrumenter, som om kontrakten var et finansielt instrument, kan ugjenkallelig øremerkes som målt til virkelig verdi over resultatet selv om den ble inngått med det formål å motta eller levere en ikke-finansiell gjenstand i samsvar med foretakets forventede innkjøps-, salgs- eller bruksbehov. Denne øremerkingen er tilgjengelige bare ved inngåelsen av kontrakten og bare dersom den eliminerer eller i vesentlig grad reduserer en uoverensstemmelse i innregningen (noen ganger kalt et «regnskapsmessig misforhold») som ellers ville oppstå ved ikke å innregne den kontrakten fordi den er utelukket fra virkeområdet for denne standard (se nr. 2.4).

- 2.6. Det er ulike måter en kontrakt om kjøp eller salg av en ikke-finansiell gjenstand kan gjøres opp på: netto i kontanter eller i et annet finansielt instrument eller ved bytte av finansielle instrumenter. Eksempler på dette er
- a) når vilkårene i kontrakten tillater begge parter å gjøre opp kontrakten netto i kontanter eller i et annet finansielt instrument eller ved å bytte finansielle instrumenter,
 - b) når adgangen til å gjøre opp netto i kontanter eller i et annet finansielt instrument eller ved å bytte finansielle instrumenter ikke er eksplisitt i vilkårene i kontrakten, men foretaket har en praksis for å gjøre opp tilsvarende kontrakter netto i kontanter eller i et annet finansielt instrument eller ved å bytte finansielle instrumenter (enten med motparten, ved å inngå motposisjoner eller ved å selge kontrakten før den utøves eller forfaller),
 - c) når foretaket for tilsvarende kontrakter har en praksis for å motta det underliggende og selge dette innen en kort periode etter levering, med det formål å generere et overskudd fra kortsiktige svingninger i pris eller salgsmarginer, og
 - d) når den ikke-finansielle gjenstanden som kontrakten omfatter, lett kan omgjøres i kontanter.

En kontrakt der bokstav b) eller c) kommer til anvendelse, er ikke inngått med det formål å motta eller levere den ikke-finansielle gjenstanden i samsvar med foretakets forventede innkjøps-, salgs- eller bruksbehov og faller dermed innenfor virkeområdet for denne standard. Andre kontrakter der nr. 2.4 kommer til anvendelse, blir vurdert for å avgjøre om de ble inngått og fortsatt innehas med det formål å motta eller levere ikke-finansielle gjenstander i samsvar med foretakets forventede innkjøps-, salgs- eller bruksbehov, og om de derfor omfattes av denne standard.

- 2.7. En utstedt opsjon om å kjøpe eller selge en ikke-finansiell gjenstand som kan gjøres opp i kontanter eller et annet finansielt instrument eller ved bytte av finansielle instrumenter, i samsvar med nr. 2.6 a) eller nr. 2.6 d), faller inn under virkeområdet for denne standard. En slik kontrakt kan ikke inngås med det formål å motta eller levere ikke-finansielle gjenstander i samsvar med foretakets forventede innkjøps-, salgs- eller bruksbehov.

KAPITTEL 3 Innregning og fraregning

3.1 FØRSTEGANGSINNREGNING

- 3.1.1. Et foretak skal innregne en finansiell eiendel eller en finansiell forpliktelse i sin balanseoppstilling bare når foretaket blir part i instrumentets kontraktsbestemmelser (se B3.1.1 og B3.1.2). Når et foretak første gang innregner en finansiell eiendel, skal det klassifisere den i samsvar med nr. 4.1.1–4.1.5 og måle den i samsvar med nr. 5.1.1–5.1.3. Når et foretak første gang innregner en finansiell forpliktelse, skal det klassifisere den i samsvar med nr. 4.2.1 og 4.2.2 og måle den i samsvar med nr. 5.1.1.

Alminnelig kjøp eller salg av finansielle eiendeler

- 3.1.2. Et *alminnelig kjøp eller salg* av finansielle eiendeler skal henholdsvis innregnes og fraregnes ved hjelp av regnskapsføring på avtaletidspunktet eller regnskapsføring på oppgjørstidspunktet (se nr. B3.1.3–B3.1.6).

3.2 FRAREGNING AV FINANSIELLE EIENDELER

- 3.2.1. I konsernregnskap anvendes nr. 3.2.2–3.2.9, B3.1.1, B3.1.2 og B3.2.1–B3.2.17 på konsernnivå. Derfor konsoliderer et foretak først alle datterforetak i samsvar med IFRS 10 og anvender deretter disse numrene på konsernet.

3.2.2. Før et foretak evaluerer om og i hvilket omfang fraregning er hensiktsmessig i henhold til nr. 3.2.3–3.2.9, skal foretaket avgjøre om disse numrene skal anvendes på en del av en finansiell eiendel (eller en del av en gruppe av tilsvarende finansielle eiendeler) eller på en finansiell eiendel (eller en gruppe av tilsvarende finansielle eiendeler) i sin helhet, på følgende måte:

a) Nr. 3.2.3–3.2.9 kommer bare til anvendelse på en del av en finansiell eiendel (eller en del av en gruppe av tilsvarende finansielle eiendeler) dersom den delen som vurderes for fraregning, oppfyller en av de følgende tre betingelsene:

i) Delen omfatter bare særlig identifiserte kontantstrømmer fra en finansiell eiendel (eller en gruppe av tilsvarende finansielle eiendeler). Når et foretak for eksempel inngår i en «rente-strip» der motparten får retten til rentekontantstrømmene, men ikke til kontantstrømmene av hovedstolen, fra et gjeldsinstrument, kommer nr. 3.2.3–3.2.9 til anvendelse på rentekontantstrømmene.

ii) Delen omfatter bare en fullt ut forholdsmessig (prorata) andel av kontantstrømmene fra en finansiell eiendel (eller en gruppe av tilsvarende finansielle eiendeler). Når et foretak for eksempel inngår i en ordning der motparten får retten til en andel på 90 prosent av alle kontantstrømmene fra et gjeldsinstrument, kommer nr. 3.2.3–3.2.9 til anvendelse på 90 prosent av disse kontantstrømmene. Dersom det er flere enn én motpart, kreves det ikke at hver enkelt motpart har en forholdsmessig andel av kontantstrømmene, forutsatt at det overførende foretaket innehar en entydig forholdsmessig andel.

iii) Delen omfatter bare en fullt ut forholdsmessig (prorata) andel av særlig identifiserte kontantstrømmer fra en finansiell eiendel (eller en gruppe av tilsvarende finansielle eiendeler). Når et foretak for eksempel inngår i en ordning der motparten får retten til en andel på 90 prosent av rentekontantstrømmene fra en finansiell eiendel, kommer nr. 3.2.3–3.2.9 til anvendelse på 90 prosent av disse rentekontantstrømmene. Dersom det er flere enn én motpart, kreves det ikke at hver enkelt motpart har en forholdsmessig andel av de særlig identifiserte kontantstrømmene, forutsatt at det overførende foretaket innehar en full forholdsmessig andel.

b) I alle andre tilfeller kommer nr. 3.2.3–3.2.9 til anvendelse på den finansielle eiendelen i sin helhet (eller på gruppen av tilsvarende finansielle eiendeler i sin helhet). Når et foretak for eksempel overfører i) rettene til de første eller de siste 90 prosent av innbetalingene i kontanter fra en finansiell eiendel (eller en gruppe av finansielle eiendeler) eller ii) rettene til 90 prosent av kontantstrømmene fra en gruppe av fordringer, men gir en garanti om å kompensere kjøperen for eventuelle kredittap opp til 8 prosent av fordringenes hovedstol, kommer nr. 3.2.3–3.2.9 til anvendelse på den finansielle eiendelen (eller en gruppe av tilsvarende finansielle eiendeler) i sin helhet.

I nr. 3.2.3–3.2.12 viser begrepet «finansiell eiendel» enten til en del av en finansiell eiendel (eller en del av en gruppe av tilsvarende finansielle eiendeler), slik den er identifisert under bokstav a) ovenfor, eller til en finansiell eiendel (eller en gruppe av tilsvarende finansielle eiendeler) i sin helhet.

3.2.3. Et foretak skal fraregne en finansiell eiendel bare når

a) en kontraktsregulert rett til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen utløper, eller

b) foretaket overfører den finansielle eiendelen som angitt i nr. 3.2.4 og 3.2.5, og overføringen oppfyller kravene til fraregning i samsvar med nr. 3.2.6.

(Se nr. 3.1.2 når det gjelder alminnelige salg av finansielle eiendeler.)

3.2.4. Et foretak overfører en finansiell eiendel bare dersom det enten

- a) overfører en kontraktsregulert rett til å motta kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen, eller
- b) beholder en kontraktsregulert rett til å motta kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen, men påtar seg en kontraktsregulert plikt til å betale kontantstrømmene til én eller flere mottakere i en ordning som oppfyller betingelsene i nr. 3.2.5.

3.2.5. Når et foretak beholder en kontraktsregulert rett til å motta kontantstrømmene fra en finansiell eiendel («den opprinnelige eiendelen»), men påtar seg en kontraktsregulert plikt til å betale disse kontantstrømmene til ett eller flere foretak («de endelige mottakerne»), skal foretaket behandle transaksjonen som en overføring av en finansiell eiendel bare dersom alle følgende tre betingelser er oppfylt:

- a) Foretaket har ingen plikt til å betale beløp til de endelige mottakerne med mindre det innkasserer tilsvarende beløp fra den opprinnelige eiendelen. Kortsiktige forskudd fra foretaket med rett til full gjenvinning av det utlånte beløpet pluss påløpte renter til markedskurs vil ikke komme i strid med denne betingelsen.
- b) Foretaket forbys av vilkårene i overføringskontrakten å selge den opprinnelige eiendelen eller stille den som sikkerhet på annen måte enn som sikkerhet overfor de endelige mottakerne for plikten til å betale disse mottakerne kontantstrømmer.
- c) Foretaket har en plikt til å overføre eventuelle kontantstrømmer det innkrever på vegne av de endelige mottakerne, uten vesentlig forsinkelse. I tillegg har foretaket ikke rett til å reinvestere slike kontantstrømmer, bortsett fra investeringer i kontanter eller kontantekvivalenter (som definert i IAS 7: «Oppstilling over kontantstrømmer») i løpet av den korte oppgjørsperioden fra innkrevningstidspunktet til tidspunktet for påkrevd overføring til de endelige mottakerne, og renter opptjent på slike investeringer blir overført til de endelige mottakerne.

3.2.6. Når et foretak overfører en finansiell eiendel (se nr. 3.2.4), skal det vurdere i hvilket omfang det beholder risikoene og fordelene ved eierskap til den finansielle eiendelen. I så fall:

- a) Dersom foretaket overfører praktisk talt alle risikoer og fordeler ved eierskap til den finansielle eiendelen, skal foretaket fraregne den finansielle eiendelen og innregne alle rettigheter og plikter som ble skapt eller beholdt ved overføringen, separat som eiendeler eller forpliktelser.
- b) Dersom foretaket beholder praktisk talt alle risikoer og fordeler ved eierskap til den finansielle eiendelen, skal foretaket fortsatt innregne den finansielle eiendelen.
- c) Dersom foretaket verken overfører eller beholder praktisk talt alle risikoer og fordeler ved eierskap til den finansielle eiendelen, skal foretaket avgjøre om det har beholdt kontroll over den finansielle eiendelen. I så fall:
 - i) Dersom foretaket ikke har beholdt kontroll, skal det fraregne den finansielle eiendelen og innregne separat som eiendeler eller forpliktelser alle rettigheter og plikter skapt eller beholdt ved overføringen.
 - ii) Dersom foretaket har beholdt kontroll, skal det fortsatt innregne den finansielle eiendelen i det omfang foretaket har et vedvarende engasjement i den finansielle eiendelen (se nr. 3.2.16).

3.2.7. Overføring av risikoer og fordeler (se nr. 3.2.6) blir vurdert ved å sammenligne foretakets eksponering før og etter overføringen med variabilitet i størrelsen på og forløpet for den overførte eiendelens netto kontantstrømmer. Et foretak har beholdt praktisk talt alle risikoer og fordeler ved eierskapet til en finansiell eiendel dersom foretakets eksponering for variabilitet i nåverdien av framtidige netto kontantstrømmer fra den finansielle eiendelen ikke endres vesentlig som et resultat av overføringen (for eksempel fordi foretaket har solgt en finansiell eiendel i henhold til en avtale om å kjøpe den tilbake til en fastsatt pris eller salgspris pluss långivers avkastning). Et foretak har overført praktisk talt alle risikoer og fordeler ved eierskap til en finansiell eiendel dersom foretakets eksponering for en slik variabilitet ikke lenger er vesentlig i forhold til den samlede variabiliteten i nåverdien av framtidige netto

kontantstrømmer knyttet til den finansielle eiendelen (for eksempel fordi foretaket har solgt en finansiell eiendel bare underlagt en opsjon om å kjøpe den tilbake til eiendelens *virkelige verdi* på gjenkjøpstidspunktet eller har overført en fullt ut forholdsmessig andel av kontantstrømmene fra en større finansiell eiendel i en ordning, for eksempel underdeltakelse i et lån, som oppfyller betingelsene i nr. 3.2.5).

- 3.2.8. Det vil ofte framgå klart om foretaket har overført eller beholdt praktisk talt alle risikoer og fordeler ved eierskap eller ikke, og det vil dermed ikke være behov for å utføre noen beregninger. I andre tilfeller vil det være nødvendig å beregne og sammenligne foretakets eksponering for variabilitet i nåverdien av framtidige netto kontantstrømmer før og etter overføringen. Beregningen og sammenligningen skal gjøres ved å benytte en egnet løpende markedsrente som diskonteringsrente. All variabilitet som med rimelighet er mulig i netto kontantstrømmer, skal tas i betraktning, og det skal legges mest vekt på de utfallene som med størst sannsynlighet vil inntreffe.
- 3.2.9. Hvorvidt foretaket har beholdt kontroll (se nr. 3.2.6 c)) over den overførte eiendelen, avhenger av erververens mulighet for å selge eiendelen. Dersom det i praksis er mulig for erververen å selge eiendelen i sin helhet til en ikke-nærstående tredjepart, og erververen kan utøve denne muligheten ensidig og uten å måtte legge tilleggsrestriksjoner på overføringen, har foretaket ikke beholdt kontroll. I alle andre tilfeller har foretaket beholdt kontroll.

Overføringer som oppfyller kravene til fraregning

- 3.2.10. Dersom et foretak overfører en finansiell eiendel i en overføring som oppfyller kravene til fraregning i sin helhet, og beholder retten til å forvalte den finansielle eiendelen mot et honorar, skal foretaket innregne enten en forvaltningseiendel eller en forvaltningsforpliktelse for denne forvaltningskontrakten. Dersom honoraret som skal mottas, ikke forventes å kompensere foretaket i tilstrekkelig grad for å utføre forvaltningen, skal en forvaltningsforpliktelse for forvaltningsplikten innregnes til virkelig verdi. Dersom honoraret som skal mottas, forventes å være mer enn tilstrekkelig kompensasjon for forvaltningen, skal det innregnes en forvaltningseiendel for forvaltningsretten med et beløp fastsatt på grunnlag av en fordeling av den balanseførte verdien til den større finansielle eiendelen i samsvar med nr. 3.2.13.
- 3.2.11. Dersom en finansiell eiendel som følge av en overføring blir fraregnet i sin helhet, men overføringen fører til at foretaket får en ny finansiell eiendel eller påtar seg en ny finansiell forpliktelse eller en forvaltningsforpliktelse, skal foretaket innregne den nye finansielle eiendelen, finansielle forpliktelsen eller forvaltningsforpliktelsen til virkelig verdi.
- 3.2.12. Ved fraregning av en finansiell eiendel i sin helhet skal differansen mellom

- a) den balanseførte verdien (målt på fraregningstidspunktet) og
- b) det mottatte vederlaget (herunder eventuelle nye eiendeler som er tilkommet, og med fradrag for eventuelle nye forpliktelser som er overtatt)

innregnes i resultatet.

- 3.2.13. Dersom den overførte eiendelen er en del av en større finansiell eiendel (for eksempel når et foretak overfører rentekontantstrømmer som er en del av et gjeldsinstrument, se nr. 3.2.2 a)) og den overførte delen i sin helhet oppfyller kravene til fraregning, skal den tidligere balanseførte verdien av den større finansielle eiendelen fordeles mellom den delen som fortsatt er innregnet, og den delen som blir fraregnet, basert på de relative virkelige verdiene av disse delene på overføringstidspunktet. Av denne grunn skal en beholdt forvaltningseiendel behandles som en del som fortsatt blir innregnet. Differansen mellom

- a) den balanseførte verdien (målt på fraregningstidspunktet) fordelt på den delen som fraregnes, og
- b) det mottatte vederlaget for den delen som fraregnes (herunder eventuelle nye eiendeler som er tilkommet, og med fradrag for eventuelle nye forpliktelser som er overtatt),

skal innregnes i resultatet.

- 3.2.14. Når et foretak fordeler den tidligere balanseførte verdien av en større finansiell eiendel mellom den delen som fortsatt blir innregnet, og den delen som blir fraregnet, må den virkelige verdien av den delen som fortsatt blir innregnet, måles. Når foretaket tidligere har solgt deler tilsvarende den delen som fortsatt blir innregnet, eller det foreligger andre markedstransaksjoner for slike deler, gir nylig oppnådde priser i faktiske transaksjoner det beste estimatet av delens virkelige verdi. Når det ikke foreligger noen noterte priser eller nylig foretatte markedstransaksjoner som støtte for den virkelige verdien av den delen som fortsatt blir innregnet, er det beste estimatet av den virkelige verdien differansen mellom den virkelige verdien av den større finansielle eiendelen som helhet og vederlaget mottatt fra erververen for den delen som er fraregnet.

Overføringer som ikke oppfyller kravene til fraregning

- 3.2.15. Dersom en overføring ikke fører til fraregning fordi foretaket har beholdt praktisk talt alle risikoer og fordeler ved eierskap til den overførte eiendelen, skal foretaket fortsatt innregne den overførte eiendelen i sin helhet og dessuten innregne en finansiell forpliktelse for det mottatte vederlaget. I etterfølgende perioder skal foretaket innregne eventuell inntekt fra den overførte eiendelen og en eventuell kostnad påløpt fra den finansielle forpliktelsen.

Vedvarende engasjement i overførte eiendeler

- 3.2.16. Dersom et foretak verken overfører eller beholder praktisk talt alle risikoer og fordeler ved eierskap til en overført eiendel og beholder kontroll over den overførte eiendelen, skal foretaket fortsatt innregne den overførte eiendelen i det omfang foretaket har et vedvarende engasjement. I hvilket omfang et foretak fortsatt er engasjert i den overførte eiendelen bestemmes av i hvilket omfang foretaket fremdeles er eksponert for endringer i den overførte eiendelens verdi. For eksempel:

- a) Når foretakets vedvarende engasjement har form av å garantere for den overførte eiendelen, er omfanget av foretakets vedvarende engasjement den laveste verdien av i) eiendelens beløp og ii) det høyeste beløpet for det mottatte vederlaget som foretaket kan kreves å tilbakebetale («garantibeløpet»).
- b) Når foretakets vedvarende engasjement har form av en utstedt eller kjøpt opsjon (eller begge deler) på den overførte eiendelen, er omfanget av foretakets vedvarende engasjement lik beløpet for den overførte eiendelen som foretaket kan kjøpe tilbake. Men i tilfellet av en utstedt salgsoption for en eiendel som blir målt til virkelig verdi, er omfanget av foretakets vedvarende engasjement begrenset til den laveste verdien av den overførte eiendelens virkelige verdi og opsjonens utøvelseskurs (se B3.2.13).
- c) Når foretakets vedvarende engasjement har form av en opsjon gjort opp i kontanter eller tilsvarende bestemmelser om den overførte eiendelen, blir omfanget av foretakets vedvarende engasjement målt på samme måte som det som ville vært resultatet av opsjoner som ikke blir gjort opp i kontanter, slik det framgår av bokstav b) ovenfor.

- 3.2.17. Når et foretak fortsatt innregner en eiendel i det omfang foretaket har et vedvarende engasjement i eiendelen, skal foretaket også innregne en tilknyttet forpliktelse. Til tross for de andre målingskravene i denne standard blir den overførte eiendelen og den tilknyttede forpliktelsen målt på et grunnlag som gjenspeiler de rettighetene og pliktene som foretaket har beholdt. Den tilknyttede forpliktelsen blir målt på en slik måte at netto balanseførte verdi av den overførte eiendelen og den tilknyttede forpliktelsen er lik

- a) amortisert kost for de rettighetene og pliktene som foretaket beholder, dersom den overførte eiendelen måles til amortisert kost, eller
- b) den virkelige verdien av de rettighetene og pliktene som foretaket beholder når de måles på frittstående grunnlag, dersom den overførte eiendelen måles til virkelig verdi.

- 3.2.18. Foretaket skal fortsatt innregne eventuell inntekt som oppstår av den overførte eiendelen, i det omfang foretaket har et vedvarende engasjement, og skal dessuten innregne enhver kostnad som er påløpt for den tilknyttede forpliktelsen.
- 3.2.19. For etterfølgende måling blir innregnede endringer i den virkelige verdien av den overførte eiendelen og den tilknyttede forpliktelsen regnskapsført i overensstemmelse med hverandre i samsvar med nr. 5.7.1, og de skal ikke nettopp presenteres.
- 3.2.20. Dersom et foretaks vedvarende engasjement bare er i en del av en finansiell eiendel (for eksempel når et foretak beholder en opsjon om å kjøpe tilbake en del av en overført eiendel eller beholder en residualinteresse som ikke fører til at det beholder praktisk talt alle risikoer og fordeler ved eierskap, og foretaket beholder kontroll), fordeler foretaket de tidligere balanseførte verdiene av den finansielle eiendelen mellom den delen som det fortsatt innregner i henhold til sitt vedvarende engasjement, og den delen som det ikke lenger innregner, på grunnlag av de relative virkelige verdiene av disse delene på overføringstidspunktet. Kravene i nr. 3.2.14 kommer derfor til anvendelse. Differansen mellom
- a) den balanseførte verdien (målt på fraregningstidspunktet) fordelt på den delen som ikke lenger innregnes, og
 - b) det mottatte vederlaget for den delen som ikke lenger innregnes,
- skal innregnes i resultatet.
- 3.2.21. Dersom den overførte eiendelen måles til amortisert kost, kan alternativet i denne standard om å øremerke en finansiell forpliktelse til virkelig verdi over resultatet, ikke anvendes på den tilknyttede forpliktelsen.

Alle overføringer

- 3.2.22. Dersom en overført eiendel fortsatt blir innregnet, skal eiendelen og den tilknyttede forpliktelsen ikke nettopp presenteres. Tilsvarende skal foretaket ikke motregne en eventuell inntekt som oppstår av den overførte eiendelen, mot en eventuell kostnad som påløper for den tilknyttede forpliktelsen (se IAS 32 nr. 42).
- 3.2.23. Dersom avhenderen sørger for annen sikkerhet enn kontanter (for eksempel gjelds- eller egenkapital-instrumenter) overfor erververen, vil avhenderens og erververens regnskapsføring av sikkerheten avhenge av om erververen har rett til å selge sikkerheten eller stille den som sikkerhet på nytt, og om det foreligger mislighold hos avhenderen. Avhender og erverver skal regnskapsføre sikkerheten som følger:
- a) Dersom erververen i henhold til kontrakt eller sedvane har rett til å selge sikkerheten eller stille den som sikkerhet på nytt, skal avhenderen omklassifisere eiendelen i sin balanseoppstilling (for eksempel som en utlånt eiendel, egenkapitalinstrumenter stilt som sikkerhet eller en gjenkjøpbar fordring) atskilt fra andre eiendeler.
 - b) Dersom erververen selger sikkerhet som er stilt overfor denne, skal erververen innregne provenyet fra salget og en forpliktelse målt til virkelig verdi for erververens plikt til å returnere sikkerheten.
 - c) Dersom avhenderen misligholder i henhold til vilkårene i kontrakten og ikke lenger har rett til å løse inn sikkerheten, skal avhenderen fraregne sikkerheten, og erververen skal innregne sikkerheten som sin eiendel, i utgangspunktet målt til virkelig verdi, eller, dersom sikkerheten allerede er solgt, fraregne sin plikt til å returnere sikkerheten.
 - d) Bortsett fra i de tilfeller som er angitt under bokstav c), skal avhenderen fortsatt balanseføre sikkerheten som sin eiendel, og erververen skal ikke innregne sikkerheten som eiendel.

3.3 FRAREGNING AV FINANSIELLE FORPLIKTLER

- 3.3.1. Et foretak skal bare fjerne en finansiell forpliktelse (eller en del av en finansiell forpliktelse) fra balanseoppstillingen når den har opphørt, dvs. når plikten angitt i kontrakten er oppfylt, kansellert eller utløpt.

- 3.3.2. Et bytte mellom en eksisterende låntaker og långiver av gjeldsinstrumenter med svært ulike vilkår skal regnskapsføres som et opphør av den opprinnelige finansielle forpliktelsen og innregning av en ny finansiell forpliktelse. Tilsvarende skal en vesentlig endring av vilkårene til en eksisterende finansiell forpliktelse eller en del av denne (enten denne kan henføres til debtors finansielle vanskeligheter eller ikke) regnskapsføres som et opphør av den opprinnelige finansielle forpliktelsen og innregning av en ny finansiell forpliktelse.
- 3.3.3. Differansen mellom den balanseførte verdien av en finansiell forpliktelse (eller en del av en finansiell forpliktelse) som har opphørt eller er overført til en annen part, og det betalte vederlaget, herunder eventuelle overførte eiendeler eller overtatte forpliktelser i andre former enn kontanter, skal innregnes i resultatet.
- 3.3.4. Dersom et foretak kjøper tilbake en del av en finansiell forpliktelse, skal foretaket fordele den finansielle forpliktelsens tidligere balanseførte verdi mellom den delen som fortsatt blir innregnet, og den delen som blir fraregnet, basert på de relative virkelige verdiene av disse delene på gjenkjøpstidspunktet. Differansen mellom a) den balanseførte verdien fordelt på den fraregnede delen og b) det betalte vederlaget, herunder eventuelle overførte eiendeler eller overtatte forpliktelser i andre former enn kontanter for den fraregnede delen, skal innregnes i resultatet.

KAPITTEL 4 Klassifisering

4.1 KLASSIFISERING AV FINANSIELLE EIENDELER

- 4.1.1. Med mindre nr. 4.1.5 får anvendelse, skal et foretak klassifisere finansielle eiendeler som senere målt til amortisert kost, til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader eller til virkelig verdi over resultatet på grunnlag av både

- a) foretakets virksomhetsmodell for forvaltning av finansielle eiendeler og
- b) kjennetegnene til den finansielle eiendelens kontraktsregulerte kontantstrøm.

- 4.1.2. En finansiell eiendel skal måles til amortisert kost dersom begge følgende betingelser er oppfylt:

- a) Den finansielle eiendelen innehas i en virksomhetsmodell hvis formål er å holde finansielle eiendeler for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer.
- b) Kontraktsvilkårene for den finansielle eiendelen fører på bestemte tidspunkter til kontantstrømmer som utelukkende er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol.

Nr. B4.1.1–B4.1.26 gir veiledning om hvordan disse betingelsene anvendes.

- 4.1.2 A En finansiell eiendel skal måles til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader dersom begge følgende betingelser er oppfylt:

- a) Den finansielle eiendelen innehas i en virksomhetsmodell hvis formål kan oppnås ved både å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer og selge finansielle eiendeler.
- b) Kontraktsvilkårene for den finansielle eiendelen fører på bestemte tidspunkter til kontantstrømmer som utelukkende er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol.

Nr. B4.1.1–B4.1.26 gir veiledning om hvordan disse betingelsene anvendes.

- 4.1.3. Ved anvendelse av nr. 4.1.2 b) og 4.1.2 A b):

- a) Hovedstolen er den finansielle eiendelens virkelige verdi ved førstegangsinnregning. Nr. B4.1.7B inneholder ytterligere veiledning om hovedstolen.

- b) Renter består av vederlag for tidsverdien av penger, for kredittrisiko knyttet til utestående hovedstol i et bestemt tidsrom og for andre grunnleggende utlånsrisikoer og -kostnader samt en fortjenestemargin. Nr. B4.1.7A og B4.1.9A–B4.1.9E inneholder ytterligere veiledning om renter, herunder om tidsverdien av penger.
- 4.1.4. En finansiell eiendel skal måles til virkelig verdi over resultatet, med mindre den måles til amortisert kost i samsvar med nr. 4.1.2 eller til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 4.1.2 A. Et foretak kan imidlertid foreta et ugjenkallelig valg ved førstegangsinnregning for bestemte investeringer i egenkapitalinstrumenter som ellers ville ha blitt målt til virkelig verdi over resultatet, for å føre senere endringer i virkelig verdi over andre inntekter og kostnader (se nr. 5.7.5–5.7.6).

Mulighet til å øremerke en finansiell eiendel til virkelig verdi over resultatet

- 4.1.5. Til tross for nr. 4.1.1–4.1.4 kan et foretak ved førstegangsinnregning ugjenkallelig øremerke en finansiell eiendel som målt til virkelig verdi over resultatet dersom dette eliminerer eller i vesentlig grad reduserer en uoverensstemmelse i måling eller innregning (noen ganger kalt et «regnskapsmessig misforhold») som ellers ville oppstå ved måling av eiendeler eller forpliktelser eller ved innregning av gevinster og tap på disse på ulikt grunnlag (se B4.1.29–B4.1.32).

4.2 KLASIFISERING AV FINANSIELLE FORPLIKTELSE

- 4.2.1. Et foretak skal klassifisere alle finansielle forpliktelser som senere målt til amortisert kost, unntatt for:

- a) *Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet*. Slike forpliktelser, herunder derivater som er forpliktelser, skal senere måles til virkelig verdi.
- b) Finansielle forpliktelser som oppstår når en overføring av en finansiell eiendel ikke oppfyller kravene til fraregning, eller når metoden for vedvarende engasjement kommer til anvendelse. Nr. 3.2.15 og 3.2.17 kommer til anvendelse på måling av slike finansielle forpliktelser.
- c) *Finansielle garantikontrakter*. Etter førstegangsinnregning skal en utsteder av en slik kontrakt (med mindre nr. 4.2.1 a) eller b) kommer til anvendelse) senere måle den til det høyeste av
- i) størrelsen på tapsavsetningen som er fastsatt i samsvar med avsnitt 5.5, og
 - ii) det førstegangsinnregnede beløpet (se nr. 5.1.1), med fradrag for eventuelle kumulative inntekter som er innregnet i samsvar med prinsippene i IFRS 15.
- d) Tilsagn om å yte et lån til under markedsrente. En utsteder av et slikt tilsagn (med mindre nr. 4.2.1 a) kommer til anvendelse) skal senere måle det til det høyeste av
- i) størrelsen på tapsavsetningen som er fastsatt i samsvar med avsnitt 5.5, og
 - ii) det førstegangsinnregnede beløpet (se nr. 5.1.1), med fradrag for eventuelle kumulative inntekter som er innregnet i samsvar med prinsippene i IFRS 15.
- e) Betinget vederlag innregnet av et overtakende foretak i en virksomhetssammenslutning som omfattes av IFRS 3. Et slikt betinget vederlag skal senere måles til virkelig verdi med endringer innregnet i resultatet.

Mulighet til å øremerke en finansiell forpliktelse til virkelig verdi over resultatet

- 4.2.2. Et foretak kan ved førstegangsinnregning ugjenkallelig øremerke en finansiell forpliktelse som målt til virkelig verdi over resultatet dersom det tillates i henhold til nr. 4.3.5, eller når dette gir mer relevant informasjon, enten fordi
- a) det eliminerer eller i vesentlig grad reduserer en uoverensstemmelse i måling eller innregning (noen ganger kalt et «regnskapsmessig misforhold») som ellers ville oppstå ved måling av eiendeler eller forpliktelser eller ved innregning av gevinster eller tap på disse på ulikt grunnlag (se nr. B4.1.29–B4.1.32), eller
 - b) en gruppe av finansielle forpliktelser eller finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser forvaltes, og dens inntjening vurderes på grunnlag av virkelig verdi i samsvar med en dokumentert risikohåndterings- eller investeringsstrategi, og informasjon om konsernet gis internt på dette grunnlag til foretakets nøkkelpersoner i ledelsen (som definert i IAS 24: «Opplysninger til nærstående parter»), for eksempel foretakets styre og daglige leder (se nr. B4.1.33–B4.1.36).

4.3 INNEBYGDE DERIVATER

- 4.3.1. Et innebygd derivat er en bestanddel av en hybridkontrakt som også omfatter en ikke-derivativ vertskontrakt – med den virkning at noen av kontantstrømmene til det kombinerte instrumentet varierer på en tilsvarende måte som for et frittstående derivat. Et innebygd derivat er årsak til at noen av eller alle kontantstrømmene som kontrakten ellers ville kreve, blir endret i samsvar med en nærmere angitt rentesats, pris på finansielle instrumenter, råvarepris, valutakurs, en indeks for priser eller satser, kredittverdighet eller kredittindeks eller en annen variabel, forutsatt, når det gjelder en ikke-finansiell variabel, at variabelen ikke er spesifikk for en kontraktspart. Et derivat som er knyttet til et *finansielt instrument*, men som ved kontrakt er overførbart uavhengig av instrumentet, eller som har en annen motpart, er ikke et innebygd derivat, men et separat finansielt instrument.

Hybridkontrakter med en finansiell eiendel som vertskontrakt

- 4.3.2. Dersom en hybridkontrakt inneholder en vertskontrakt som er en eiendel innenfor virkeområdet for denne standard, skal et foretak anvende kravene i nr. 4.1.1–4.1.5 på hele hybridkontrakten.

Andre hybridkontrakter

- 4.3.3. Dersom en hybridkontrakt inneholder en vertskontrakt som ikke er en eiendel innenfor virkeområdet for denne standard, skal et innebygd derivat skilles ut fra vertskontrakten og regnskapsføres som et derivat i henhold til denne standard bare dersom
- a) de økonomiske kjennetegnene og den økonomiske risikoen til det innebygde derivatet ikke er nært knyttet til de økonomiske kjennetegnene og den økonomiske risikoen til vertskontrakten (se nr. B4.3.5 og B4.3.8),
 - b) et separat instrument med de samme vilkårene som det innebygde derivatet ville oppfylt definisjonen av et derivat, og
 - c) hybridkontrakten ikke blir målt til virkelig verdi med endringer i den virkelige verdien innregnet i resultatet (dvs. at et derivat som er innebygd i en finansiell forpliktelse til virkelig verdi over resultatet, ikke blir skilt ut).
- 4.3.4. Dersom et innebygd derivat blir skilt ut, skal vertskontrakten regnskapsføres i samsvar med egnede standarder. Denne standard omhandler ikke hvorvidt et innebygd derivat skal føres separat i balanseoppstillingen.
- 4.3.5. Til tross for nr. 4.3.3 og 4.3.4 kan et foretak, dersom en kontrakt inneholder ett eller flere innebygde derivater og vertskontrakten ikke er en eiendel innenfor virkeområdet for denne standard, øremerke hele hybridkontrakten til virkelig verdi over resultatet, med mindre
- a) det eller de innebygde derivatene ikke i vesentlig grad endrer de kontantstrømmene som ellers ville ha vært påkrevd i henhold til kontrakten, eller

- b) det tydelig framgår med liten eller ingen analyse når et tilsvarende hybridinstrument første gang vurderes, at det er forbudt å skille ut det eller de innebygde derivatene, for eksempel en opsjon om førtidig tilbakebetaling innebygd i et lån som gir innehaveren mulighet til å løse inn lånet til dets anslåtte amortiserte kost.
- 4.3.6. Dersom det i henhold til denne standard kreves at et foretak skiller ut et innebygd derivat fra dets vertskontrakt, men ikke er i stand til å måle det innebygde derivatet separat, verken ved anskaffelsen eller i senere finansielle rapporteringsperioder, skal foretaket øremerke hele hybridkontrakten til virkelig verdi over resultatet.
- 4.3.7. Dersom et foretak ikke kan måle på en pålitelig måte virkelig verdi av et innebygd derivat på grunnlag av derivatets vilkår, er den virkelige verdien av det innebygde derivatet differansen mellom den virkelige verdien av hybridkontrakten og den virkelige verdien av vertskontrakten. Dersom foretaket ikke er i stand til å måle den virkelige verdien av det innebygde derivatet ved hjelp av denne metoden, kommer nr. 4.3.6 til anvendelse, og hybridkontrakten øremerkes til virkelig verdi over resultatet.
- 4.4 OMKLASSIFISERING
- 4.4.1. Bare når et foretak endrer sin virksomhetsmodell for forvaltning av finansielle eiendeler, skal det omklassifisere alle berørte finansielle eiendeler i samsvar med nr. 4.1.1–4.1.4. Se nr. 5.6.1–5.6.7, B4.4.1–B4.4.3 og B5.6.1–B5.6.2 for ytterligere veiledning om omklassifisering av finansielle eiendeler.
- 4.4.2. Et foretak skal ikke omklassifisere en betinget forpliktelse.
- 4.4.3. Følgende endringer i omstendigheter regnes ikke som omklassifiseringer i henhold til nr. 4.4.1–4.4.2:
- a) En post som tidligere var et øremerket og effektivt sikringsinstrument i en kontantstrømssikring eller nettoinvesteringssikring, oppfyller ikke lenger kravene til dette.
 - b) En post som blir til et øremerket og effektivt sikringsinstrument i en kontantstrømssikring eller nettoinvesteringssikring.
 - c) Endringer i målingen i samsvar med avsnitt 6.7.

KAPITTEL 5 Måling

5.1 FØRSTEGANGSMÅLING

- 5.1.1. Med unntak av kundefordringer som faller inn under virkeområdet for nr. 5.1.3, skal et foretak ved førstegangsinnregning måle en finansiell eiendel eller en finansiell forpliktelse til dens virkelige verdi pluss eller minus, i tilfellet av en finansiell eiendel eller finansiell forpliktelse som ikke er innregnet til virkelig verdi over resultatet, transaksjonskostnader som er direkte henførbare til anskaffelsen eller utstedelsen av den finansielle eiendelen eller den finansielle forpliktelsen.
- 5.1.1 A Dersom den virkelige verdien av den finansielle eiendelen eller den finansielle forpliktelsen ved førstegangsinnregning skiller seg fra transaksjonsprisen, skal et foretak imidlertid anvende B5.1.2 A.
- 5.1.2. Når et foretak anvender regnskapsføring på oppgjørstidspunktet for en eiendel som senere blir målt til amortisert kost, blir eiendelen førstegangsinnregnet til sin virkelige verdi på avtaletidspunktet (se nr. B3.1.3–B3.1.6).
- 5.1.3. Til tross for kravet i nr. 5.1.1 skal et foretak ved førstegangsinnregning måle kundefordringer som ikke har et betydelig finansieringselement (fastsatt i samsvar med IFRS 15), til transaksjonsprisen (som definert i IFRS 15).

5.2 ETTERFØLGENDE MÅLING AV FINANSIELLE EIENDELER

5.2.1. Etter førstegangsinnregning skal et foretak måle en finansiell eiendel i samsvar med nr. 4.1.1–4.1.5 til

- a) **amortisert kost,**
- b) **virkelig verdi over andre inntekter og kostnader eller**
- c) **virkelig verdi over resultatet.**

5.2.2. Et foretak skal anvende nedskrivningskravene i avsnitt 5.5 på finansielle eiendeler som måles til amortisert kost i samsvar med nr. 4.1.2, og på finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 4.1.2 A.

5.2.3. Et foretak skal anvende sikringsbokføringskravene i nr. 6.5.8–6.5.14 (og eventuelt nr. 89–94 i IAS 39 for sikringsbokføring av virkelig verdi for en porteføljesikring av renterisiko) på en finansiell eiendel som er øremerket som et sikringsobjekt⁽¹⁾.

5.3 ETTERFØLGENDE MÅLING AV FINANSIELLE FORPLIKTELSE

5.3.1. Etter førstegangsinnregning skal et foretak måle en finansiell forpliktelse i samsvar med nr. 4.2.1–4.2.2.

5.3.2. Et foretak skal anvende sikringsbokføringskravene i nr. 6.5.8–6.5.14 (og eventuelt nr. 89–94 i IAS 39 for sikringsbokføring av virkelig verdi for en porteføljesikring av renterisiko) på en finansiell forpliktelse som er øremerket som et sikringsobjekt.

5.4 MÅLING TIL AMORTISERT KOST

Finansielle eiendeler*Effektiv rente-metode*

5.4.1. Renteinntekter skal beregnes ved hjelp av *effektiv rente-metoden* (se vedlegg A og nr. B5.4.1–B5.4.7). De skal beregnes ved å anvende den effektive renten på en finansiell eiendels brutto balanseførte verdi, unntatt for:

- a) *Kjøpte eller opprettede kredittforringede finansielle eiendeler.* For disse finansielle eiendelene skal foretaket anvende den *kredittjusterte effektive renten på den finansielle eiendelens amortiserte kost fra førstegangsinnregningen.*
- b) *Finansielle eiendeler som ikke er kjøpte eller opprettede kredittforringede finansielle eiendeler, men som senere er blitt kredittforringede finansielle eiendeler.* For disse finansielle eiendelene skal foretaket anvende den effektive renten på den finansielle eiendelens amortiserte kost i etterfølgende rapporteringsperioder.

5.4.2. Et foretak som i en rapporteringsperiode beregner renteinntekter ved å anvende effektiv rente-metoden på en finansiell eiendels amortiserte kost i samsvar med nr. 5.4.1. b), skal i påfølgende rapporteringsperioder beregne renteinntekten ved å anvende den effektive renten på brutto balanseført verdi dersom kredittrisikoen for det finansielle instrumentet forbedres slik at den finansielle eiendelen ikke lenger er kredittforringet, og forbedringen objektivt kan knyttes til en hendelse som skjedde etter at kravene i nr. 5.4.1. b) ble anvendt (for eksempel en forbedring av låntakers kredittverdighet).

⁽¹⁾ I samsvar med nr. 7.2.21 kan et foretak som del av sine regnskapsprinsipper velge å fortsette å anvende sikringsbokføringskravene i IAS 39 i stedet for kravene i kapittel 6 i denne standard. Dersom et foretak har valgt dette, er henvisningene i denne standard til særlige sikringsbokføringskrav i kapittel 6 ikke relevante. I stedet anvender foretaket de relevante sikringsbokføringskravene i IAS 39.

Endring av kontraktsregulerte kontantstrømmer

- 5.4.3. Når de kontraktsregulerte kontantstrømmene fra en finansiell eiendel blir reforhandlet eller på annen måte endret, og reforhandlingen eller endringen ikke fører til fraregning av den finansielle eiendelen i samsvar med denne standard, skal foretaket beregne den finansielle eiendelens brutto balanseførte verdi på nytt og innregne *en endringsgevinst eller et endringstap* i resultatet. Den finansielle eiendelens brutto balanseførte verdi skal beregnes på nytt som nåverdien av de reforhandlede eller endrede kontraktsregulerte kontantstrømmene, diskontert med den finansielle eiendelens opprinnelige effektive rente (eller kredittjusterte effektive rente for kjøpte eller opprettede kredittforringede finansielle eiendeler) eller, når det er relevant, den reviderte effektive renten beregnet i samsvar med nr. 6.5.10. Eventuelle påløpte kostnader eller honorarer justerer den endrede finansielle eiendelens balanseførte verdi og avskrives over den endrede finansielle eiendelens gjenværende levetid.

Nedskrivning

- 5.4.4. Et foretak skal direkte redusere en finansiell eiendels brutto balanseførte verdi dersom foretaket ikke har rimelige forventninger om å gjenvinne en finansiell eiendel i sin helhet eller en del av den. En nedskrivning utgjør en fraregningshendelse (se B3.2.16 r)).

5.5 VERDIFALL

Innregning av forventede kredittap***Generell metode***

- 5.5.1. Et foretak skal innregne en tapsavsetning for forventede kredittap på en finansiell eiendel som måles i samsvar med nr. 4.1.2 eller 4.1.2 A, en fordring tilknyttet en leieavtale, en kontraktseiendel eller et lånetilsagn og en finansiell garantikontrakt som nedskrivningskravene får anvendelse på i samsvar med nr. 2.1 g), 4.2.1 c) eller 4.2.1 d).
- 5.5.2. Et foretak skal anvende nedskrivningskravene for innregning og måling av en tapsavsetning for finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 4.1.2 A. Tapsavsetningen skal imidlertid innregnes i andre inntekter og kostnader og skal ikke redusere den finansielle eiendelens balanseførte verdi i balanseoppstillingen.
- 5.5.3. Med forbehold for nr. 5.5.13–5.5.16 skal et foretak på hvert rapporteringstidspunkt måle tapsavsetningen for et finansielt instrument til et beløp som tilsvarer forventede kredittap i levetiden, dersom kredittrisikoen for det finansielle instrumentet har økt vesentlig siden førstegangsinnregning.
- 5.5.4. Formålet med nedskrivningskravene er å innregne forventede kredittap i levetiden for alle finansielle instrumenter der det har vært en betydelig økning i kredittrisikoen siden førstegangsinnregning – uansett om de er vurdert individuelt eller samlet – idet det tas hensyn til alle rimelige og dokumenterbare opplysninger, herunder de fremadskuende.
- 5.5.5. Med forbehold for nr. 5.5.13–5.5.16 skal et foretak, dersom kredittrisikoen for det finansielle instrumentet på rapporteringstidspunktet ikke har økt vesentlig siden førstegangsinnregning, måle tapsavsetningen for det finansielle instrumentet til et beløp som tilsvarer forventede kredittap over tolv måneder.
- 5.5.6. For lånetilsagn og finansielle garantikontrakter skal datoen da foretaket blir part i den ugjenkallelige forpliktelsen, anses å være datoen for førstegangsinnregning med hensyn til anvendelse av nedskrivningskravene.
- 5.5.7. Dersom et foretak i foregående rapporteringsperiode har målt tapsavsetningen for et finansielt instrument til et beløp som tilsvarer forventede kredittap i levetiden, men vurderer på nåværende rapporteringstidspunkt at nr. 5.5.3 ikke lenger er oppfylt, skal foretaket på nåværende rapporteringstidspunkt måle tapsavsetningen til et beløp som tilsvarer forventede kredittap over tolv måneder.

- 5.5.8. Et foretak skal innregne i resultatet, som gevinst eller tap ved verdifall, størrelsen på forventede kredittap (eller forventet tilbakeførsel) som kreves for å justere tapsavsetningen på rapporteringstidspunktet til beløpet som skal innregnes i samsvar med denne standard.

Fastsettelse av betydelige økninger i kredittrisiko

- 5.5.9. På hvert rapporteringstidspunkt skal et foretak vurdere hvorvidt kredittrisikoen for et finansielt instrument har økt vesentlig siden førstegangsinnregning. Under vurderingen skal foretaket anvende endringen i risikoen for mislighold i det finansielle instrumentets forventede levetid i stedet for endringen i størrelsen på forventede kredittap. For å foreta en slik vurdering skal foretaket sammenligne risikoen for mislighold i det finansielle instrumentet på rapporteringstidspunktet med risikoen for mislighold i det finansielle instrumentet på datoen for førstegangsinnregning og ta hensyn til rimelige og dokumenterbare opplysninger som er tilgjengelige uten urimelige utgifter eller anstrengelser, og som vitner om en betydelig økning i kredittrisikoen siden førstegangsinnregning.
- 5.5.10. Et foretak kan anta at kredittrisikoen for et finansielt instrument ikke har økt vesentlig siden førstegangsinnregning dersom det finansielle instrumentet anses å ha en lav kredittrisiko på rapporteringstidspunktet (se B5.5.22–B5.5.24).
- 5.5.11. Dersom rimelige og dokumenterbare fremadskuende opplysninger er tilgjengelige uten urimelige utgifter eller anstrengelser, kan et foretak ikke utelukkende basere seg på opplysninger om forfalte beløp når det vurderer om kredittrisikoen har økt vesentlig siden førstegangsinnregning. Når opplysninger som er mer fremadskuende enn status for forfalte beløp (enten individuelt eller samlet), ikke er tilgjengelige uten urimelige utgifter eller anstrengelser, kan imidlertid et foretak benytte opplysninger om forfalte beløp for å vurdere om det har vært en betydelig økning i kredittrisikoen siden førstegangsinnregning. Uansett hvordan et foretak vurderer en betydelig økning i kredittrisikoen, gjelder antakelsen, om ikke annet kan påvises, om at kredittrisikoen for en finansiell eiendel har økt vesentlig siden førstegangsinnregning dersom kontraktsregulerte betalinger har forfalt for mer enn 30 dager siden. Et foretak kan tilbakevise denne antakelsen dersom det har rimelige og dokumenterbare opplysninger som er tilgjengelige uten urimelige utgifter eller anstrengelser, som viser at kredittrisikoen ikke har økt vesentlig siden førstegangsinnregning, selv om kontraktsregulerte betalinger har forfalt for mer enn 30 dager siden. Når et foretak vurderer at det har vært en betydelig økning i kredittrisiko før kontraktsregulerte betalinger har forfalt for mer enn 30 dager siden, får antakelsen ikke anvendelse.

Endrede finansielle eiendeler

- 5.5.12. Dersom de kontraktsregulerte kontantstrømmene fra en finansiell eiendel er blitt reforhandlet eller endret og den finansielle eiendelen ikke er blitt fraregnet, skal foretaket vurdere om det har vært en betydelig økning i det finansielle instrumentets kredittrisiko i samsvar med nr. 5.5.3 ved å sammenligne

- a) risikoen for mislighold på rapporteringstidspunktet (basert på de endrede kontraktsvilkårene) og
- b) risikoen for mislighold ved førstegangsinnregning (basert på de opprinnelige, uendrede kontraktsvilkårene).

Kjøpte eller opprettede kredittforringede finansielle eiendeler

- 5.5.13. **Til tross for nr. 5.5.3 og 5.5.5 skal et foretak på rapporteringstidspunktet bare innregne de kumulative endringene i forventede kredittap i levetiden siden førstegangsinnregning som en tapsavsetning for kjøpte eller opprettede kredittforringede finansielle eiendeler.**
- 5.5.14. På hvert rapporteringstidspunkt skal et foretak innregne i resultatet størrelsen på endringen i forventede kredittap i levetiden som gevinst eller tap ved verdifall. Et foretak skal innregne gunstige endringer i forventede kredittap i levetiden som en gevinst ved verdifall, selv om de forventede kredittapene i levetiden er mindre enn størrelsen på de forventede kredittapene som ble inkludert i de estimerte kontantstrømmene ved førstegangsinnregning.

Forenklet metode for kundefordringer, kontraktseiendeler og fordringer tilknyttet leieavtaler

5.5.15. Til tross for nr. 5.5.3 og 5.5.5 skal et foretak alltid måle tapsavsetningen til et beløp som tilsvarer forventede kredittap i levetiden for:

a) **Kundefordringer eller kontraktseiendeler som følger av transaksjoner som faller inn under virkeområdet for IFRS 15, og som**

i) **ikke inneholder et betydelig finansieringselement (eller når foretaket anvender den praktiske løsningen for kontrakter på ett år eller mindre) i samsvar med IFRS 15, eller**

ii) **inneholder et betydelig finansieringselement i samsvar med IFRS 15, dersom foretaket som del av sine regnskapsprinsipper velger å måle tapsavsetningen til et beløp som tilsvarer forventede kredittap i levetiden. Disse regnskapsprinsippene skal anvendes på alle slike kundefordringer eller kontraktseiendeler, men kan anvendes separat på kundefordringer og kontraktseiendeler.**

b) **Fordringer tilknyttet leieavtaler som følger av transaksjoner som faller inn under virkeområdet for IAS 17, dersom foretaket som del av sine regnskapsprinsipper velger å måle tapsavsetningen til et beløp som tilsvarer forventede kredittap i levetiden. Disse regnskapsprinsippene skal anvendes på alle fordringer tilknyttet leieavtaler, men kan anvendes separat på fordringer tilknyttet finansielle og operasjonelle leieavtaler.**

5.5.16. Et foretak kan velge sine regnskapsprinsipper for kundefordringer, fordringer tilknyttet leieavtaler og kontraktseiendeler uavhengig av hverandre.

Måling av forventede kredittap

5.5.17. Et foretak skal måle forventede kredittap for et finansielt instrument på en måte som gjenspeiler

a) **et objektivt og sannsynlighetsveid beløp som fastsettes ved å vurdere en rekke mulige utfall,**

b) **tidsverdien av penger og**

c) **rimelige og dokumenterbare opplysninger som er tilgjengelige uten urimelige utgifter eller anstrengelser på rapporteringstidspunktet, om tidligere hendelser, aktuelle forhold og prognoser om framtidige økonomiske forhold.**

5.5.18. Ved måling av forventede kredittap trenger ikke et foretak nødvendigvis å identifisere alle mulige scenarioer. Det skal imidlertid vurdere risikoen eller sannsynligheten for at et kredittap oppstår ved å se på muligheten for at det oppstår et kredittap og muligheten for at det ikke oppstår et kredittap, selv om muligheten for at et kredittap oppstår, er svært lav.

5.5.19. Den lengste perioden som skal benyttes ved måling av forventede kredittap, er den lengste kontraktsperioden (inkludert forlengelsesmuligheter) der foretaket er eksponert for kredittrisiko, og ikke en lengre periode, selv om en slik lengre periode er forenlig med forretningspraksis.

5.5.20. Noen finansielle instrumenter omfatter imidlertid både et lån og en uutnyttet forpliktelse, og foretakets kontraktsregulerte rett til å kreve tilbakebetaling og annullere den uutnyttede forpliktelsen begrenser ikke foretakets eksponering for kredittap i den kontraktsregulerte oppsigelsesperioden. Utelukkende for slike finansielle instrumenter skal foretaket måle forventede kredittap i perioden der foretaket er eksponert for kredittrisiko, og der forventede tap ikke ville blitt begrenset av kredittrisikohåndteringstiltak, selv om perioden strekker seg ut over den lengste kontraktsperioden.

5.6 OMKLASSIFISERING AV FINANSIELLE EIENDELER

5.6.1. Dersom et foretak omklassifiserer finansielle eiendeler i samsvar med nr. 4.4.1, skal det anvende omklassifiseringen fremadrettet fra *omklassifiseringsdatoen*. Foretaket skal ikke justere eventuelle tidligere innregnede gevinster, tap (herunder gevinster eller tap ved verdifall) eller renter. I nr. 5.6.2–5.6.7 fastsettes kravene til omklassifisering.

- 5.6.2. Dersom et foretak omklassifiserer en finansiell eiendel fra kategorien måling til amortisert kost til kategorien måling til virkelig verdi over resultatet, måles dens virkelige verdi på omklassifiseringsdatoen. Eventuelle gevinster eller tap som oppstår av en differanse mellom den finansielle eiendelens tidligere amortiserte kost og den virkelige verdien, innregnes i resultatet.
- 5.6.3. Dersom et foretak omklassifiserer en finansiell eiendel fra kategorien måling til virkelig verdi over resultatet til kategorien måling til amortisert kost, blir dens virkelige verdi på omklassifiseringsdatoen dens nye brutto balanseførte verdi. (Se nr. B5.6.2 for veiledning om fastsettelse av effektiv rente og tapsavsetning på omklassifiseringsdatoen.)
- 5.6.4. Dersom et foretak omklassifiserer en finansiell eiendel fra kategorien måling til amortisert kost til kategorien måling til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader, måles dens virkelige verdi på omklassifiseringsdatoen. Eventuelle gevinster eller tap som oppstår av en differanse mellom den finansielle eiendelens tidligere amortiserte kost og den virkelige verdien, innregnes i andre inntekter og kostnader. Den effektive renten og målingen av forventede kredittap justeres ikke som følge av omklassifiseringen. (Se nr. B5.6.1.)
- 5.6.5. Dersom et foretak omklassifiserer en finansiell eiendel fra kategorien måling til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader til kategorien måling til amortisert kost, blir den finansielle eiendelen omklassifisert til virkelig verdi på omklassifiseringsdatoen. Kumulative gevinster eller tap som tidligere var innregnet i andre inntekter og kostnader, blir imidlertid fjernet fra egenkapitalen og justert mot den finansielle eiendelens virkelige verdi på omklassifiseringsdatoen. Som følge av dette måles den finansielle eiendelen på omklassifiseringsdatoen som om den alltid var blitt målt til amortisert kost. Denne justeringen påvirker andre inntekter og kostnader, men ikke resultatet, og er derfor ikke en omklassifiseringsjustering (se IAS 1: «Presentasjon av finansregnskap»). Den effektive renten og målingen av forventede kredittap justeres ikke som følge av omklassifiseringen. (Se nr. B5.6.1.)
- 5.6.6. Dersom et foretak omklassifiserer en finansiell eiendel fra kategorien måling til virkelig verdi over resultatet til kategorien måling til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader, skal den finansielle eiendelen fortsatt måles til virkelig verdi. (Se nr. B5.6.2 for veiledning om fastsettelse av effektiv rente og tapsavsetning på omklassifiseringsdatoen.)
- 5.6.7. Dersom et foretak omklassifiserer en finansiell eiendel fra kategorien måling til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader til kategorien måling til virkelig verdi over resultatet, skal den finansielle eiendelen fortsatt måles til virkelig verdi. Kumulative gevinster eller tap som tidligere er innregnet i andre inntekter og kostnader, omklassifiseres fra egenkapitalen til resultatet som en omklassifiseringsjustering (se IAS 1) på omklassifiseringsdatoen.

5.7 GEVINSTER OG TAP

- 5.7.1. En gevinst eller et tap på en finansiell eiendel eller en finansiell forpliktelse som måles til virkelig verdi, skal innregnes i resultatet med mindre
- a) den er del av et sikringsforhold (se nr. 6.5.8–6.5.14 og eventuelt nr. 89–94 i IAS 39 for sikringsbokføring av virkelig verdi for en porteføljesikring av renterisiko),
 - b) den er en investering i et egenkapitalinstrument, og foretaket har valgt å føre gevinster og tap på investeringen over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 5.7.5,
 - c) den er en finansiell forpliktelse øremerket til virkelig verdi over resultatet, og foretaket er forpliktet til å føre virkningene av endringer i forpliktelsens kredittrisiko over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 5.7.7, eller
 - d) den er en finansiell eiendel som måles til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 4.1.2 A, og foretaket er forpliktet til å innregne visse endringer i virkelig verdi i andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 5.7.10.

5.7.1 A *Utbytte* innregnes i resultatet bare når

- a) foretakets rett til å motta utbyttet er fastlagt,
- b) det er sannsynlig at de økonomiske fordelene som er knyttet til utbyttet, vil tilflyte foretaket, og
- c) utbyttebeløpet kan måles på en pålitelig måte.

5.7.2. En gevinst eller et tap på en finansiell eiendel som måles til amortisert kost og ikke er del av et sikringsforhold (se nr. 6.5.8–6.5.14 og eventuelt nr. 89–94 i IAS 39 for sikringsbokføring av virkelig verdi for en porteføljesikring av renterisiko), skal innregnes i resultatet når den finansielle eiendelen er fraregnet og omklassifisert i samsvar med nr. 5.6.2 og amortiseringsprosessen er gjennomført eller er klar til å innregne gevinster eller tap ved verdifall. Et foretak skal anvende nr. 5.6.2 og 5.6.4 dersom det omklassifiserer finansielle eiendeler fra kategorien måling til amortisert kost. En gevinst eller et tap på en finansiell forpliktelse som måles til amortisert kost og ikke er del av et sikringsforhold (se nr. 6.5.8–6.5.14 og eventuelt nr. 89–94 i IAS 39 for sikringsbokføring av virkelig verdi for en porteføljesikring av renterisiko), skal innregnes i resultatet når den finansielle forpliktelsen er fraregnet og amortiseringsprosessen gjennomført. (Se nr. B5.7.2 for veiledning om valutakursgevinster eller -tap.)

5.7.3. En gevinst eller et tap på finansielle eiendeler eller finansielle forpliktelser som er sikringsobjekter i et sikringsforhold, skal innregnes i samsvar med nr. 6.5.8–6.5.14 og eventuelt nr. 89–94 i IAS 39 for sikringsbokføring av virkelig verdi for en porteføljesikring av renterisiko.

5.7.4. Dersom et foretak innregner finansielle eiendeler ved regnskapsføring på oppgjørstidspunktet (se nr. 3.1.2, B3.1.3 og B3.1.6), blir endringer i den virkelige verdien av eiendelen som skal mottas i løpet av perioden mellom avtaletidspunktet og oppgjørstidspunktet, ikke innregnet for eiendeler som måles til amortisert kost. For eiendeler som måles til virkelig verdi, skal imidlertid endringen i virkelig verdi innregnes i resultatet eller i andre inntekter og kostnader, alt etter hva som er relevant i samsvar med nr. 5.7.1. Avtaletidspunktet skal anses å være datoen for førstegangsinnregning med hensyn til anvendelse av nedskrivningskravene.

Investeringer i egenkapitalinstrumenter

5.7.5. Ved førstegangsinnregning kan et foretak foreta et ugjenkallelig valg om å føre over andre inntekter og kostnader senere endringer av den virkelige verdien for en investering i et egenkapitalinstrument som faller innenfor virkeområdet for denne standard, og som verken *holdes for omsetning* eller er et betinget vederlag innregnet av et overtakende foretak i en virksomhetssammenslutning som omfattes av IFRS 3. (Se nr. B5.7.3 for veiledning om valutakursgevinster eller -tap.)

5.7.6. Dersom et foretak foretar valget i nr. 5.7.5, skal det innregne utbyttet fra denne investeringen i resultatet i samsvar med nr. 5.7.1 A.

Forpliktelser øremerket til virkelig verdi over resultatet

5.7.7. Et foretak skal føre en gevinst eller et tap på en finansiell forpliktelse som er øremerket til virkelig verdi over resultatet i samsvar med nr. 4.2.2 eller 4.3.5, som følger:

- a) Den delen av endringen i den finansielle forpliktelsens virkelige verdi som kan henføres til endringer i forpliktelsens kredittrisiko, skal føres over andre inntekter og kostnader (se B5.7.13–B5.7.20), og
- b) den resterende delen av endringen i forpliktelsens virkelige verdi skal føres over resultatet

med mindre behandlingen av virkningene av endringer i forpliktelsens kredittrisiko beskrevet i bokstav a) ville forårsake eller forverre et regnskapsmessig misforhold i resultatet (og i så fall får nr. 5.7.8 anvendelse). Nr. B5.7.5–B5.7.7 og B5.7.10–B5.7.12 gir veiledning om vurdering av hvorvidt et regnskapsmessig misforhold blir forårsaket eller forverret.

- 5.7.8. Dersom kravene i nr. 5.7.7 ville forårsake eller forverre et regnskapsmessig misforhold i resultatet, skal foretaket føre alle gevinster eller tap på den forpliktelsen (herunder virkningene av endringer i forpliktelsens kredittrisiko) over resultatet.
- 5.7.9. Til tross for kravene i nr. 5.7.7 og 5.7.8 skal foretaket føre over resultatet alle gevinster og tap på lånetilsagn og finansielle garantikontrakter som er øremerket til virkelig verdi over resultatet.

Eiendeler målt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader

- 5.7.10. En gevinst eller et tap på en finansiell eiendel som måles til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 4.1.2 A, skal innregnes i andre inntekter og kostnader, bortsett fra gevinster eller tap ved verdifall (se avsnitt 5.5) og valutakursgevinster og -tap (se nr. B5.7.2–B5.7.2 A), inntil den finansielle eiendelen blir fraregnet eller omklassifisert. Når den finansielle eiendelen fraregnes, skal kumulative gevinster eller tap som tidligere er innregnet i andre inntekter og kostnader, omklassifiseres fra egenkapitalen til resultatet som en omklassifiseringsjustering (se IAS 1). Dersom den finansielle eiendelen omklassifiseres fra kategorien måling til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader, skal foretaket regnskapsføre de kumulative gevinstene eller tapene som tidligere ble innregnet i andre inntekter og kostnader, i samsvar med nr. 5.6.5 og 5.6.7. Rente som er beregnet ved hjelp av effektiv rente-metoden, blir innregnet i resultatet.
- 5.7.11. Som beskrevet i nr. 5.7.10 er det slik at dersom en finansiell eiendel måles til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 4.1.2 A, er beløpene som innregnes i resultatet, de samme som beløpene som ville blitt innregnet i resultatet dersom den finansielle eiendelen var blitt målt til amortisert kost.

KAPITTEL 6 Sikringsbokføring

6.1 FORMÅL OG VIRKEOMRÅDE FOR SIKRINGSBOKFØRING

- 6.1.1. Formålet med sikringsbokføring er å vise i finansregnskapet virkningen av et foretaks risikohåndteringsaktiviteter der det benyttes finansielle instrumenter til å håndtere eksponeringer som følger av bestemte risikoer, og som kan påvirke resultatet (eller andre inntekter og kostnader for investeringer i egenkapitalinstrumenter der foretaket har valgt å føre endringer i virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 5.7.5). Denne tilnærmingen har til formål å formidle konteksten for sikringsinstrumenter der det anvendes sikringsbokføring, for å gi innsikt i deres formål og virkning.
- 6.1.2. Et foretak kan velge å øremerke et sikringsforhold mellom et sikringsinstrument og et sikringsobjekt i samsvar med nr. 6.2.1–6.3.7 og B6.2.1–B6.3.25. For sikringsforhold som oppfyller kvalifikasjonskriteriene, skal et foretak regnskapsføre gevinsten eller tapet på sikringsinstrumentet og sikringsobjektet i samsvar med nr. 6.5.1–6.5.14 og B6.5.1–B6.5.28. Dersom sikringsobjektet er en gruppe av poster, skal et foretak oppfylle tilleggskravene i nr. 6.6.1–6.6.6 og B6.6.1–B6.6.16.
- 6.1.3. For en virkelig verdi-sikring av renteeksponeringen for en portefølje av finansielle eiendeler eller finansielle forpliktelser (og bare for en slik sikring) kan et foretak anvende sikringsbokføringskravene i IAS 39 i stedet for kravene i denne standard. I så fall skal foretaket også anvende de særlige kravene til sikringsbokføring av virkelig verdi for en porteføljesikring av renterisiko og øremerke som sikringsobjekt en andel som er et valutabeløp (se nr. 81A, 89A og AG114–AG132 i IAS 39).

6.2 SIKRINGSINSTRUMENTER

Poster som oppfyller kravene til sikringsinstrumenter

- 6.2.1. Et derivat som måles til virkelig verdi over resultatet, kan øremerkes som et sikringsinstrument, bortsett fra enkelte utstedte opsjoner (se nr. B6.2.4).

6.2.2. En ikke-derivativ finansiell eiendel eller en ikke-derivativ finansiell forpliktelse som måles til virkelig verdi over resultatet, kan øremerkes som et sikringsinstrument med mindre den er en finansiell forpliktelse øremerket til virkelig verdi over resultatet, og der den delen av endringen i virkelig verdi som kan henføres til endringer i denne forpliktelsens kredittrisiko, føres over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 5.7.7. For en sikring av valutarisiko kan valutarisikodelen av en ikke-derivativ finansiell eiendel eller en ikke-derivativ finansiell forpliktelse øremerkes som et sikringsinstrument, forutsatt at dette ikke er en investering i et egenkapitalinstrument der foretaket har valgt å føre endringer i virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 5.7.5.

6.2.3. Når det gjelder sikringsbøkføring, kan bare kontrakter med en ekstern part i forhold til det rapporterende foretaket (dvs. eksternt i forhold til konsernet eller det enkelte foretaket som det rapporteres om) øremerkes som sikringsinstrumenter.

Øremerking av sikringsinstrumenter

6.2.4. En post som oppfyller kravene til sikringsinstrumenter, skal øremerkes i sin helhet som sikringsinstrument. De eneste tillatte unntakene er

- a) å skille egenverdien og tidsverdien til en opsjonskontrakt og bare øremerke endringen i en opsjons egenverdi som sikringsinstrument og ikke endringen i opsjonens tidsverdi (se nr. 6.5.15 og B6.5.29–B6.5.33),
- b) å skille termindelen og spotdelen i en ikke-børsomsatt terminkontrakt og bare øremerke endringen i verdien av spotdelen i en ikke-børsomsatt terminkontrakt som sikringsinstrument og ikke termindelen, på samme måte som basismarginen på valuta kan skilles ut og utelukkes fra øremerkingen av et finansielt instrument som sikringsinstrument (se nr. 6.5.16 og B6.5.34–B6.5.39), og
- c) å øremerke en andel av hele sikringsinstrumentet, for eksempel 50 prosent av det nominelle beløpet, som sikringsinstrumentet i et sikringsforhold. Et sikringsinstrument kan imidlertid ikke øremerkes for en del av denne endringen i virkelig verdi som er fra bare en del av den perioden der sikringsinstrumentet forblir utestående.

6.2.5. Et foretak kan se enhver kombinasjon av følgende i sammenheng og øremerke dem sammen som sikringsinstrument (herunder når risikoen eller risikoene forbundet med visse sikringsinstrumenter oppveier dem som oppstår fra andre):

- a) Derivater eller en andel av dem.
- b) Ikke-derivater eller en andel av dem.

6.2.6. Et derivatinstrument som kombinerer en utstedt opsjon og en kjøpt opsjon (for eksempel en rentekorridor), oppfyller imidlertid ikke kravene til et sikringsinstrument dersom det faktisk er en netto utstedt opsjon på tidspunktet for øremerkingen (med mindre det oppfyller kravene i henhold til nr. B6.2.4). Tilsvarende kan to eller flere instrumenter (eller andeler av disse) i fellesskap øremerkes som sikringsinstrumentet bare dersom de i kombinasjon faktisk ikke er en netto utstedt opsjon på tidspunktet for øremerkingen (med mindre de oppfyller kravene i henhold til nr. B6.2.4).

6.3 SIKRINGSOBJEKTER

Poster som oppfyller kravene til sikringsobjekter

6.3.1. Et sikringsobjekt kan være en innregnet eiendel eller forpliktelse, et uinnregnet bindende tilsagn, en forventet transaksjon eller en nettoinvestering i en utenlandsk virksomhet. Sikringsobjektet kan være

- a) en enkelt post eller
- b) en gruppe av poster (med forbehold for nr. 6.6.1–6.6.6 og B6.6.1–B6.6.16).

Et sikringsobjekt kan også være en bestanddel av en slik post eller gruppe av poster (se nr. 6.3.7 og B6.3.7–B6.3.25).

- 6.3.2. Sikringsobjektet skal kunne måles på en pålitelig måte.**
- 6.3.3. Dersom et sikringsobjekt er en forventet transaksjon (eller en bestanddel av denne), må den transaksjonen være svært sannsynlig.**
- 6.3.4. En samlet eksponering som er en kombinasjon av en eksponering som kunne oppfylle kravene til et sikringsobjekt i samsvar med nr. 6.3.1, og et derivat, kan øremerkes som et sikringsobjekt (se B6.3.3–B6.3.4). Dette omfatter en forventet transaksjon på en samlet eksponering (dvs. ikke-bindende, men forventede framtidige transaksjoner som gir opphav til en eksponering og et derivat) dersom den samlede eksponeringen er svært sannsynlig og, når den har inntruffet og derfor ikke lenger er forventet, oppfyller kriteriene til et sikringsobjekt.**
- 6.3.5. Når det gjelder sikringsbokføring, kan bare eiendeler, forpliktelser, bindende tilsagn eller svært sannsynlige forventede transaksjoner med en ekstern part i forhold til det rapporterende foretaket, øremerkes som sikringsobjekter. Sikringsbokføring kan anvendes på transaksjoner mellom foretak i samme konsern bare i disse foretakenes individuelle eller separate finansregnskap, og ikke i konsernets konsernregnskap, bortsett fra konsernregnskapet til et investeringsforetak, som definert i IFRS 10, der transaksjoner mellom et investeringsforetak og dets datterforetak som måles til virkelig verdi over resultatet, ikke vil bli eliminert i konsernregnskapet.**
- 6.3.6. Som et unntak fra nr. 6.3.5 kan imidlertid valutarisikoen til en konsernintern monetær post (for eksempel lån/fordringer mellom to datterforetak) oppfylle kravene til et sikringsobjekt i konsernregnskapet dersom den fører til en eksponering for valutagevinster eller -tap som ikke blir fullt ut eliminert ved konsolidering i henhold til IAS 21: «Virkningene av valutakursendringer». I henhold til IAS 21 blir valutakursgevinster og -tap på konserninterne monetære poster ikke fullt ut eliminert ved konsolidering når den konserninterne monetære posten forekommer i en transaksjon mellom to foretak i konsernet som har ulike funksjonelle valutaer. I tillegg kan valutarisikoen ved en svært sannsynlig forventet konsernintern transaksjon oppfylle kravene til et sikringsobjekt i konsernregnskap under forutsetning av at transaksjonen angis i en annen valuta enn den funksjonelle valutaen til det foretaket som inngår denne transaksjonen, og at valutarisikoen vil påvirke konsernresultatet.**

Øremerking av sikringsobjekter

- 6.3.7. Et foretak kan øremerke en post i sin helhet eller en bestanddel av en post som sikringsobjekt i et sikringsforhold. Hele posten omfatter alle endringer i kontantstrømmene eller i den virkelige verdien til en post. En bestanddel omfatter mindre enn hele endringen i den virkelige verdien eller variabiliteten i kontantstrømmen til en post. I det tilfellet kan et foretak bare øremerke følgende typer bestanddeler (herunder kombinasjoner) som sikringsobjekter:**
- a) Bare endringer i kontantstrømmene eller i den virkelige verdien til en post som kan henføres til en bestemt risiko eller risikoer (risikobestanddel), forutsatt at risikobestaddelen, basert på en vurdering innenfor rammen av den bestemte markedsstrukturen, kan identifiseres separat og måles på en pålitelig måte (se nr. B6.3.8–B6.3.15). Risikobestaddeler omfatter en øremerking utelukkende av endringer i kontantstrømmene eller i den virkelige verdien til et sikringsobjekt over eller under en angitt pris eller annen variabel (en ensidig risiko).
 - b) Én eller flere utvalgte kontraktsregulerte kontantstrømmer.
 - c) Bestanddeler av et nominelt beløp, dvs. en angitt del av et beløp for en post (se nr. B6.3.16–B6.3.20).

6.4 KVALIFIKASJONSKRITERIENE FOR SIKRINGSBOKFØRING

- 6.4.1. Et sikringsforhold oppfylle kravene til sikringsbokføring bare dersom alle de følgende kriteriene er oppfylt:**

- a) Sikringsforholdet består bare av sikringsinstrumenter og sikringsobjekter som oppfyller kriteriene.

- b) Ved inngåelse av sikringsforholdet skjer det en formell øremerking og dokumentasjon av sikringsforholdet og foretakets risikohåndteringsmål og -strategi når det påtar seg sikringen. Denne dokumentasjonen skal omfatte identifisering av sikringsinstrumentet, sikringsobjektet, arten av risiko som sikres og hvordan foretaket vil vurdere om sikringsforholdet oppfyller kravene til sikringseffektivitet (herunder dets analyse av kildene til sikringsineffektivitet og hvordan det fastsetter sikringsgraden).
- c) Sikringsforholdet oppfyller alle følgende krav til sikringseffektivitet:
 - i) Det er et økonomisk forhold mellom sikringsobjektet og sikringsinstrumentet (se B6.4.4–B6.4.6).
 - ii) Virkningen av kredittrisikoen dominerer ikke verdiendringer som følger av dette økonomiske forholdet (se B6.4.7–B6.4.8).
 - iii) Sikringsforholdets sikringsgrad er den samme som den som følger av den mengden av sikringsobjektet som foretaket faktisk sikrer, og den mengden av sikringsinstrumentet som foretaket faktisk bruker til å sikre den aktuelle mengden av sikringsobjektet. Denne øremerkingen skal imidlertid ikke gjenspeile en ubalanse mellom vektleggingen av sikringsobjektet og sikringsinstrumentet som ville skape sikringsineffektivitet (uansett om den er innregnet eller ikke) som kunne føre til et regnskapsmessig utfall som er uforenlig med sikringsbøkføringens formål (se nr. B6.4.9–B6.4.11).

6.5 REGNSKAPSFØRING AV SIKRINGSFORHOLD SOM OPPFYLLER KRAVENE

- 6.5.1. Et foretak anvender sikringsbøkføring på sikringsforhold som oppfyller kvalifikasjonskriteriene i nr. 6.4.1 (som omfatter foretakets beslutning om å øremerke sikringsforholdet).
 - 6.5.2. Det er tre typer sikringsforhold:
 - a) Virkelig verdi-sikring: en sikring av eksponeringen for endringer i virkelig verdi av en innregnet eiendel eller forpliktelse eller et uinnregnet bindende tilsagn, eller en bestanddel av en slik post som kan henføres til en bestemt risiko, og som kan påvirke resultatet.
 - b) Kontantstrømssikring: en sikring av eksponeringen for variabilitet i kontantstrømmer som kan henføres til en bestemt risiko tilknyttet hele eller en bestanddel av en innregnet eiendel eller forpliktelse (for eksempel alle eller noen framtidige rentebetalinger på lån med variabel rente) eller en svært sannsynlig forventet transaksjon, og som kan påvirke resultatet.
 - c) Sikring av en nettoinvestering i en utenlandsk virksomhet, som definert i IAS 21.
- 6.5.3. Dersom sikringsobjektet er et egenkapitalinstrument der foretaket har valgt å føre endringer i virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 5.7.5, må den sikrede eksponeringen nevnt i nr. 6.5.2 a) kunne påvirke andre inntekter og kostnader. Bare i slike tilfeller føres innregnet sikringsineffektivitet over andre inntekter og kostnader.
 - 6.5.4. En sikring av valutarisikoen ved et bindende tilsagn kan regnskapsføres som en virkelig verdi-sikring eller en kontantstrømssikring.
 - 6.5.5. Dersom et sikringsforhold ikke lenger oppfyller kravet til sikringseffektivitet med hensyn til sikringsgraden (se nr. 6.4.1 c) iii)), men risikohåndteringsmålet for det øremerkede sikringsforholdet forblir det samme, skal et foretak justere sikringsforholdets sikringsgrad slik at det igjen oppfyller kvalifikasjonskriteriene (dette omtales i denne standard som «rebalansering» – se B6.5.7–B6.5.21).
 - 6.5.6. Et foretak skal bringe fremadrettet sikringsbøkføring til opphør bare når sikringsforholdet (eller en del av et sikringsforhold) ikke lenger oppfyller kvalifikasjonskriteriene (idet det tas hensyn til en eventuell rebalansering av sikringsforholdet, dersom det er relevant). Dette omfatter tilfeller der sikringsinstrumentet utløper eller selges, avsluttes eller utøves. I denne sammenheng regnes erstatning eller overflytning av et sikringsinstrument til et annet sikringsinstrument ikke som utløp eller avslutning dersom en slik erstatning

eller overflytning er del av og i samsvar med foretakets dokumenterte risikohåndteringsmål. Dessuten dreier det seg i denne sammenheng ikke om utløp eller avslutning av sikringsinstrumentet dersom:

- a) Partene i sikringsinstrumentet, som følge av lover eller forskrifter eller innføring av lover eller forskrifter, er enige om at en eller flere clearingmotparter erstatter deres opprinnelig motpart og blir den nye motparten til hver av partene. I denne sammenhengen er en clearingmotpart en sentral motpart (noen ganger kalt en «clearingorganisasjon» eller et «clearingbyrå») eller ett eller flere foretak, for eksempel et clearingmedlem i en clearingorganisasjon eller en kunde hos et clearingmedlem i en clearingorganisasjon, som fungerer som motpart for å effektivere en sentral motparts clearing. Når partene i sikringsinstrumentet erstatter sine opprinnelige motparter med andre motparter, er imidlertid kravet i dette ledd oppfylt bare dersom hver enkelt av disse partene effektiviserer clearing med den samme sentrale motpart.
- b) Eventuelle andre endringer av sikringsinstrumentet er begrenset til dem som er nødvendige for å effektivere en slik erstatning av motpart. Slike endringer er begrenset til dem som oppfyller de vilkår som kunne forventes dersom sikringsinstrumentet opprinnelig var clearet med clearingmotparten. Disse endringene omfatter endringer i kravene til sikkerhet, rettigheter til motregning av fordringer og gjeld samt gebyrer som pålegges.

Opphør av sikringsbokføring kan enten påvirke et sikringsforhold i sin helhet eller bare en del av det (og i så fall fortsetter sikringsbokføringen for resten av sikringsforholdet).

6.5.7. Et foretak skal anvende

- a) nr. 6.5.10 når det bringer til opphør sikringsbokføring for en virkelig verdi-sikring der sikringsobjektet er (eller er en bestanddel av) et finansielt instrument som måles til amortisert kost, og
- b) nr. 6.5.12 når det bringer til opphør sikringsbokføring for kontantstrømssikringer.

Virkelig verdi-sikring

6.5.8. Så lenge en virkelig verdi-sikring oppfyller kvalifikasjonskriteriene i nr. 6.4.1, skal sikringsforholdet regnskapsføres på følgende måte:

- a) Gevinsten eller tapet på sikringsinstrumentet skal innregnes i resultatet (eller i andre inntekter og kostnader dersom sikringsinstrumentet sikrer et egenkapitalinstrument der foretaket har valgt å føre endringer i virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 5.7.5).
- b) Sikringsgevinsten eller -tapet på sikringsobjektet skal justere sikringsobjektets balanseførte verdi (dersom det er relevant) og innregnes i resultatet. Dersom sikringsobjektet er en finansiell eiendel (eller en bestanddel av den) som måles til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 4.1.2 A, skal sikringsgevinsten eller -tapet på sikringsobjektet innregnes i resultatet. Dersom sikringsobjektet er et egenkapitalinstrument der foretaket har valgt å føre endringer i virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 5.7.5, skal imidlertid disse beløpene forbli i andre inntekter og kostnader. Dersom et sikringsobjekt er et uinnregnet bindende tilsagn (eller en bestanddel av det), skal den kumulative endringen i sikringsobjektets virkelige verdi etter øremerkingen innregnes som en eiendel eller en forpliktelse med en tilhørende gevinst eller et tilhørende tap innregnet i resultatet.

- 6.5.9. Når et sikringsobjekt i en virkelig verdi-sikring er et bindende tilsagn (eller en bestanddel av det) om å erverve en eiendel eller påta seg en forpliktelse, skal første balanseførte verdi for eiendelen eller forpliktelsen som følger av at foretaket oppfyller det bindende tilsagnet, justeres slik at den inkluderer den kumulative endringen i sikringsobjektets virkelige verdi som ble innregnet i balanseoppstillingen.
- 6.5.10. Enhver justering som følger av nr. 6.5.8 b), skal amortiseres i resultatet dersom sikringsobjektet er et finansielt instrument (eller en bestanddel av det) som måles til amortisert kost. Amortiseringen kan begynne så snart det foreligger en justering, og skal begynne ikke senere enn på tidspunktet da sikringsobjektet opphører å bli justert for sikringsgevinster og -tap. Amortiseringen skal baseres på en rekalkulert effektiv rente på tidspunktet da amortiseringen begynner. For en finansiell eiendel (eller en bestanddel av den) som er et sikringsobjekt og måles til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 4.1.2 A, skal amortisering anvendes på samme måte, men for det beløpet som representerer kumulativ gevinst eller tap som tidligere var innregnet i samsvar med nr. 6.5.8 b), i stedet for å justere den balanseførte verdien.

Kontantstrømssikring

- 6.5.11. Så lenge en kontantstrømssikring oppfyller kvalifikasjonskriteriene i nr. 6.4.1, skal sikringsforholdet regnskapsføres på følgende måte:
- a) Den separate bestanddelen av egenkapitalen tilknyttet sikringsobjektet (kontantstrømsikringsreserven) blir justert til det laveste av følgende beløp (i absolutte størrelser):
 - i) Kumulative gevinster eller tap på sikringsinstrumentet fra inngåelse av sikringen.
 - ii) Kumulativ endring i virkelig verdi (nåverdi) av sikringsobjektet (dvs. nåverdien av den kumulative endringen i de sikrede forventede framtidige kontantstrømmer) fra inngåelse av sikringen.
 - b) Den delen av gevinsten eller tapet på sikringsinstrumentet som vurderes å være en effektiv sikring (dvs. den andelen som utlignes av endringer i kontantstrømsikringsreserven beregnet i samsvar med a)), skal innregnes i andre inntekter og kostnader.
 - c) Eventuelle gjenværende gevinster eller tap på sikringsinstrumentet (eller eventuelle gevinster eller tap som kreves for balansere endringen i kontantstrømsikringsreserven beregnet i samsvar med a)) er sikringsineffektivitet som skal innregnes i resultatet.
 - d) Det beløpet som er akkumulert i kontantstrømsikringsreserven i samsvar med a), skal regnskapsføres som følger:
 - i) Dersom en sikret forventet transaksjon senere fører til innregning av en ikke-finansiell eiendel eller en ikke-finansiell forpliktelse, eller en sikret forventet transaksjon for en ikke-finansiell eiendel eller en ikke-finansiell forpliktelse blir til et bindende tilsagn der sikringsbøkføring av virkelig verdi anvendes, skal foretaket fjerne det beløpet fra kontantstrømsikringsreserven og inkludere det direkte i eiendelens eller forpliktelsens opprinnelige anskaffelseskost eller annen balanseført verdi. Dette er ikke en omklassifiseringsjustering (se IAS 1), og derfor påvirker det ikke andre inntekter og kostnader.
 - ii) For andre kontantstrømssikringer enn dem som omfattes av i), skal beløpet omklassifiseres fra kontantstrømsikringsreserven til resultatet som en omklassifiseringsjustering (se IAS 1) i den eller de samme periodene da de sikrede forventede framtidige kontantstrømmene påvirker resultatet (for eksempel i de periodene da renteinntekter eller rentekostnader innregnes, eller når et forventet salg finner sted).
 - iii) Dersom dette beløpet er et tap, og et foretak forventer at hele eller deler av tapet ikke vil bli gjenvunnet i løpet av én eller flere framtidige perioder, skal foretaket umiddelbart omklassifisere det beløpet som ikke forventes å bli gjenvunnet, til resultatet som en omklassifiseringsjustering (se IAS 1).

6.5.12. Når et foretak bringer til opphør sikringsbokføring for en kontantstrømssikring (se nr. 6.5.6 og 6.5.7 b)), skal det regnskapsføre det beløpet som er akkumulert i kontantstrømsikringsreserven i samsvar med nr. 6.5.11 a), på følgende måte:

- a) Dersom de sikrede framtidige kontantstrømmene fortsatt forventes å finne sted, skal beløpet forbli i kontantstrømsikringsreserven inntil de framtidige kontantstrømmene finner sted, eller inntil nr. 6.5.11 d) iii) får anvendelse. Når de framtidige kontantstrømmene finner sted, får nr. 6.5.11 d) anvendelse.
- b) Dersom de sikrede framtidige kontantstrømmene ikke lenger forventes å finne sted, skal beløpet umiddelbart omklassifiseres fra kontantstrømsikringsreserven til resultatet som en omklassifiseringsjustering (se IAS 1). En sikret framtidig kontantstrøm som det ikke lenger er svært sannsynlig at vil finne sted, kan fortsatt forventes å finne sted.

Sikring av en nettoinvestering i en utenlandsk virksomhet

6.5.13. **Sikring av en nettoinvestering i en utenlandsk virksomhet, herunder en sikring av en monetær post som regnskapsføres som en del av nettoinvesteringen (se IAS 21), skal regnskapsføres på tilsvarende måte som kontantstrømssikring:**

- a) **Den delen av gevinsten eller tapet på sikringsinstrumentet som vurderes til å være en effektiv sikring, skal innregnes i andre inntekter og kostnader (se 6.5.11).**
- b) **Den ikke-effektive delen skal innregnes i resultatet.**

6.5.14. **Kumulative gevinster eller tap på sikringsinstrumentet knyttet til den effektive delen av sikringen som har vært akkumulert i reserven for omregning av utenlandsk valuta, skal omklassifiseres fra egenkapitalen til resultatet som en omklassifiseringsjustering (se IAS 1) i samsvar med nr. 48—49 i IAS 21 ved avhending eller delvis avhending av den utenlandske virksomheten.**

Regnskapsføring av opsjoners tidsverdi

6.5.15. Når et foretak skiller egenverdien og tidsverdien til en opsjonskontrakt og bare øremerker endringen i opsjonens egenverdi som sikringsinstrument (se nr. 6.2.4 a)), skal det regnskapsføre opsjonens tidsverdi på følgende måte (se B6.5.29–B6.5.33):

- a) Et foretak skal skille opsjoners tidsverdi etter den typen sikringsobjekt som opsjonen sikrer (se nr. B6.5.29):
 - i) Et transaksjonsrelatert sikringsobjekt.
 - ii) Et tidsrelatert sikringsobjekt.
- b) Endringen i tidsverdiens virkelige verdi for en opsjon som sikrer et transaksjonsrelatert sikringsobjekt, skal innregnes i andre inntekter og kostnader i den utstrekning den gjelder sikringsobjektet, og skal akkumuleres i en separat bestanddel av egenkapitalen. Den kumulative endringen i virkelig verdi som oppstår fra opsjonens tidsverdi, og som er akkumulert i en separat bestanddel av egenkapitalen (heretter kalt «beløpet»), skal regnskapsføres som følger:
 - i) Dersom sikringsobjektet senere fører til innregning av en ikke-finansiell eiendel eller en ikke-finansiell forpliktelse eller til et bindende tilsagn for en ikke-finansiell eiendel eller en ikke-finansiell forpliktelse der sikringsbokføring av virkelig verdi anvendes, skal foretaket fjerne beløpet fra den separate bestanddelen av egenkapitalen og inkludere det direkte i eiendelens eller forpliktelsens opprinnelige anskaffelseskost eller annen balanseført verdi. Dette er ikke en omklassifiseringsjustering (se IAS 1), og derfor påvirker det ikke andre inntekter og kostnader.
 - ii) For andre sikringsforhold enn dem som omfattes av i), skal beløpet omklassifiseres fra den separate bestanddelen av egenkapitalen til resultatet som en omklassifiseringsjustering (se IAS 1) i den eller de samme periodene da de sikrede forventede framtidige kontantstrømmene påvirker resultatet (for eksempel når et forventet salg finner sted).

- iii) Dersom hele eller deler av dette beløpet ikke forventes å bli gjenvunnet i løpet av én eller flere framtidige perioder, skal beløpet som ikke forventes å bli gjenvunnet, umiddelbart omklassifiseres til resultatet som en omklassifiseringsjustering (se IAS 1).
- c) Endringen i tidsverdiens virkelige verdi for en opsjon som sikrer et tidsrelatert sikringsobjekt, skal innregnes i andre inntekter og kostnader i den utstrekning den gjelder sikringsobjektet, og skal akkumuleres i en separat bestanddel av egenkapitalen. Tidsverdien på datoen for øremerkingen av opsjonen som et sikringsinstrument, i den utstrekning den gjelder sikringsobjektet, skal amortiseres på et systematisk og rasjonelt grunnlag i løpet av perioden der sikringsjusteringen for opsjonens egenverdi kan påvirke resultatet (eller andre inntekter og kostnader dersom sikringsobjektet er et egenkapitalinstrument der foretaket har valgt å føre endringer i virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 5.7.5). I hver rapporteringsperiode skal derfor amortiseringsbeløpet omklassifiseres fra den separate bestanddelen av egenkapitalen til resultatet som en omklassifiseringsjustering (se IAS 1). Dersom sikringsbokføring bringes til opphør for sikringsforholdet som omfatter endringen i opsjonens egenverdi som sikringsinstrument, skal nettobeløpet (dvs. herunder kumulativ amortisering) som er akkumulert i den separate bestanddelen av egenkapitalen, umiddelbart omklassifiseres til resultatet som en omklassifiseringsjustering (se IAS 1).

Regnskapsføring av termindelen av ikke-børsomsatte terminkontrakter og finansielle instrumenters basismargin på valuta

- 6.5.16. Når et foretak skiller termindelen og spotdelen i en ikke-børsomsatt terminkontrakt og bare øremerker endringen i verdien av spotdelen i den ikke-børsomsatte terminkontrakten som sikringsinstrument, eller når et foretak skiller basismarginen på valuta fra et finansielt instrument og utelukker den fra øremerkingen av det finansielle instrumentet som sikringsinstrument (se nr. 6.2.4 b)), kan foretaket anvende nr. 6.5.15 på termindelen av den ikke-børsomsatte terminkontrakten eller på basismarginen på valuta på samme måte som det anvendes på en opsjons tidsverdi. I så fall skal foretaket anvende veiledningen i anvendelse i nr. B6.5.34–B6.5.39.

6.6 SIKRINGER AV EN GRUPPE AV POSTER

En gruppe av poster som oppfyller kriteriene for et sikringsobjekt

- 6.6.1. En gruppe av poster (herunder en gruppe av poster som utgjør en nettoposisjon, se B6.6.1–B6.6.8) oppfyller kriteriene for et sikringsobjekt bare dersom
- a) den består av poster (herunder bestanddeler av poster) som hver for seg oppfyller kriteriene for sikringsobjekter,
 - b) postene i gruppen forvaltes samlet gruppevis for risikohåndteringsformål, og
 - c) når det gjelder kontantstrømssikring for en gruppe av poster med en variabilitet i kontantstrømmer som ikke forventes å være tilnærmet proporsjonal med den samlede variabiliteten i gruppens kontantstrømmer, slik at det oppstår utlignende risikoposisjoner,
 - i) den er en sikring av valutarisiko, og
 - ii) øremerkingen av denne nettoposisjonen angir rapporteringsperioden der de forventede transaksjonene forventes å påvirke resultatet, samt deres art og omfang (se B6.6.7–B6.6.8).

Øremerking av en bestanddel av et nominelt beløp

- 6.6.2. En bestanddel som utgjør en andel av en gruppe av poster som oppfyller kriteriene, er et sikringsobjekt som oppfyller kriteriene, forutsatt at øremerkingen er forenlig med foretakets risikohåndteringsmål.
- 6.6.3. En lagdelt bestanddel i en samlet gruppe av poster (for eksempel det nederste laget) oppfyller kriteriene for sikringsbokføring bare dersom
- a) det kan identifiseres separat og måles på en pålitelig måte,
 - b) risikohåndteringsmålet er å sikre en lagdelt bestanddel,

- c) postene i den samlede gruppen der laget er identifisert, er eksponert for den samme sikrede risikoen (så målingen av det sikrede laget påvirkes ikke i vesentlig grad av hvilke poster i den samlede gruppen som inngår i det sikrede laget),
- d) et foretak, for en sikring av eksisterende poster (for eksempel et uinnregnet bindende tilsagn eller en innregnet eiendel), kan identifisere og spore den samlede gruppen av poster som det sikrede laget er definert fra (slik at foretaket kan overholde kravene til regnskapsføring av sikringsforhold som oppfyller kravene), og
- e) alle poster i gruppen som inneholder opsjoner om førtidig tilbakebetaling, oppfyller kravene til bestanddeler av et nominelt beløp (se nr. B6.3.20).

Presentasjon

- 6.6.4. For en sikring av en gruppe av poster med utlignende risikoposisjoner (dvs. i en sikring av en nettoposisjon) der den sikrede risikoen påvirker ulike poster i resultatoppstillingen og i andre inntekter og kostnader, skal eventuelle sikringsgevinster eller -tap i denne oppstillingen føres i en separat post fra dem som berøres av sikringsobjektene. Det beløpet i posten som gjelder selve sikringsobjektet (for eksempel inntekt eller kostnad solgte varer), forblir derfor upåvirket i oppstillingen.
- 6.6.5. For eiendeler og forpliktelser som sikres sammen som en gruppe i en virkelig verdi-sikring, skal gevinsten eller tapet i balanseoppstillingen for de enkelte eiendeler og forpliktelser innregnes som en justering av den balanseførte verdien for de respektive enkeltpostene som utgjør gruppen i samsvar med nr. 6.5.8. b).

Nullnettoposisjoner

- 6.6.6. Når sikringsobjektet er en gruppe som er en nullnettoposisjon (dvs. internt blant sikringsobjektene utlignes risikoen som forvaltes gruppevis), tillates et foretak å øremerke den i et sikringsforhold som ikke omfatter et sikringsinstrument, forutsatt at
 - a) sikringen er del av en rullende nettorisikosikringsstrategi der foretaket rutinemessig sikrer nye posisjoner av samme type over tid (for eksempel når transaksjoner går inn i samme tidshorisont som foretaket sikrer),
 - b) størrelsen på den sikrede nettoposisjonen endrer seg i løpet av den rullende nettorisikosikringsstrategiens levetid, og foretaket benytter sikringsinstrumenter som oppfyller kriteriene, til å sikre nettorisikoen (dvs. når nettoposisjonen ikke er null),
 - c) sikringsbokføring anvendes normalt på slike nettoposisjoner når nettoposisjonen ikke er lik null og den sikres med sikringsinstrumenter som oppfyller kriteriene, og
 - d) det ville føre til inkonsekvente regnskapsutfall dersom sikringsbokføring ikke ble anvendt på nullnettoposisjonen, fordi regnskapsføringen ikke ville innregne de utlignende risikoposisjonene som ellers ville ha blitt innregnet i en sikring av en nettoposisjon.

6.7 MULIGHET TIL Å ØREMERKE EN KREDITTEKSPONERING SOM MÅLT TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTATET

Kreditteksponeringers oppfyllelse av kriteriene for øremerking til virkelig verdi over resultatet

- 6.7.1. **Dersom et foretak benytter et kredittderivat som måles til virkelig verdi over resultatet, til å forvalte kredittrisikoen til hele eller deler av et finansielt instrument (kreditteksponering), kan det øremerke det finansielle instrumentet i den grad det forvaltes (dvs. hele eller en andel av det) som målt til virkelig verdi over resultatet, dersom**
 - a) navnet på kreditteksponeringen (for eksempel låntakeren eller innehaveren av et lånetilsagn) samsvarer med referanseforetaket til kredittderivatet («navneoverensstemmelse»), og
 - b) det finansielle instrumentets rangorden samsvarer med den til instrumentene som kan leveres i henhold til kredittderivatet.

Et foretak kan foreta denne øremerkingen uansett om det finansielle instrumentet som kredittrisikoen forvaltes for, er innenfor virkeområdet for denne standard (et foretak kan for eksempel øremerke lånetilsagn som faller utenfor denne standards virkeområde). Foretaket kan øremerke det finansielle instrumentet ved eller etter førstegangsinnregning eller mens det er uinnregnet. Foretaket skal samtidig dokumentere øremerkingen.

Regnskapsføring av kreditteksponeringer øremerket til virkelig verdi over resultatet

- 6.7.2. Dersom et finansielt instrument øremerkes i samsvar med nr. 6.7.1 som målt til virkelig verdi over resultatet etter førstegangsinnregning, eller tidligere ikke var innregnet, skal differansen på tidspunktet for øremerkingen mellom en eventuell balanseført verdi og virkelig verdi umiddelbart innregnes i resultatet. For finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 4.1.2 A, skal kumulative gevinster eller tap som tidligere var innregnet i andre inntekter og kostnader, umiddelbart omklassifiseres fra egenkapitalen til resultatet som en omklassifiseringsjustering (se IAS 1).
- 6.7.3. Et foretak skal opphøre å måle til virkelig verdi over resultatet det finansielle instrumentet som førte til kredittrisiko, eller en andel av det finansielle instrumentet, dersom
- a) kvalifikasjonskriteriene i nr. 6.7.1 ikke lenger er oppfylt, for eksempel fordi
 - i) kredittderivatet eller det relaterte finansielle instrumentet som fører til kredittrisiko, utløper eller selges, avsluttes eller gjøres opp, eller
 - ii) det finansielle instrumentets kredittrisiko ikke lenger forvaltes ved hjelp av kredittderivat. Dette kan for eksempel skje på grunn av en forbedring av låntakerens eller innehaveren av lånetilsagnets kredittkvalitet eller endringer i kapitalkravene som er pålagt foretaket, og
 - b) det ellers ikke er krav om at det finansielle instrumentet som fører til kredittrisiko, skal måles til virkelig verdi over resultatet (dvs. foretakets virksomhetsmodell er ikke endret i mellomtiden slik at en omklassifiseringsjustering i samsvar med nr. 4.4.1 er påkrevd).
- 6.7.4. Når et foretak opphører å måle til virkelig verdi over resultatet det finansielle instrument som fører til kredittrisiko, eller en andel av det finansielle instrumentet, blir det finansielle instrumentets virkelige verdi på opphørsdatoen dets nye balanseførte verdi. Deretter skal den samme målingen som ble brukt før det finansielle instrumentet ble øremerket til virkelig verdi over resultatet, anvendes (herunder amortisering som følger av den nye balanseførte verdien). En finansiell eiendel som opprinnelig var øremerket som målt til amortisert kost, ville for eksempel gå tilbake til den målingen, og dens effektive rente ville bli beregnet på nytt på grunnlag av dens nye brutto balanseførte verdi på opphørsdatoen for måling til virkelig verdi over resultatet.

KAPITTEL 7 Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser

7.1 IKRAFTTREDELSE

- 7.1.1. Et foretak skal anvende denne standard på årsregnskap som omfatter perioder som begynner 1. januar 2018 eller senere. Tidligere anvendelse er tillatt. Dersom et foretak velger å anvende denne standard tidligere, må det opplyse om dette og anvende alle kravene i denne standard samtidig (se også nr. 7.1.2, 7.2.21 og 7.3.2). Samtidig skal det anvende endringene i vedlegg C.
- 7.1.2. Til tross for kravene i nr. 7.1.1 kan et foretak for årsregnskap som omfatter perioder som begynner før 1. januar 2018, velge å anvende tidlig bare kravene til føring av gevinster og tap på finansielle forpliktelser øremerket til virkelig verdi over resultatet i nr. 5.7.1 c), 5.7.7–5.7.9, 7.2.14 og B5.7.5–B5.7.20 uten å anvende de øvrige kravene i denne standard. Dersom et foretak velger å anvende bare disse numrene, skal det opplyse om dette og løpende gi de tilknyttede opplysningene fastsatt i nr. 10–11 i IFRS 7 (som endret i IFRS 9 (2010)). (Se også nr. 7.2.2 og 7.2.15.)

- 7.1.3. Ved «Årlige forbedringer av IFRS-er 2010–2012», utstedt i desember 2013, ble nr. 4.2.1 og 5.7.5 endret som følge av endring av IFRS 3. Foretakene skal anvende denne endringen fremadrettet på virksomhetssammenslutninger som endringen av IFRS 3 får anvendelse på.
- 7.1.4. Ved IFRS 15, utstedt i mai 2014, ble nr. 3.1.1, 4.2.1, 5.1.1, 5.2.1, 5.7.6, B3.2.13, B5.7.1, C5 og C42 endret, og C16 med tilhørende overskrift ble opphevet. Nr. 5.1.3 og 5.7.1 A og en definisjon i vedlegg A ble tilføyd. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 15.

7.2 OVERGANGSBESTEMMELSER

- 7.2.1. Et foretak skal anvende denne standard med tilbakevirkende kraft i samsvar med IAS 8: «Regnskapsprinsipper, endringer i regnskapsmessige estimater og feil», unntatt i de tilfeller som er angitt i nr. 7.2.4–7.2.26 og 7.2.28. Denne standard får ikke anvendelse på poster som allerede er fraregnet på tidspunktet for førstegangsanvendelse.
- 7.2.2. Med hensyn til overgangsbestemmelsene i nr. 7.2.1, 7.2.3–7.2.28 og 7.3.2 skal tidspunktet for førstegangsanvendelse være datoen da et foretak første gang anvender de gjeldende kravene i denne standard, som skal være fra begynnelsen av en rapporteringsperiode etter utstedelsen av denne standard. Avhengig av foretakets valgte metode for anvendelse av IFRS 9 kan overgangen omfatte en eller flere tidspunkter for førstegangsanvendelse for ulike krav.

Overgangsbestemmelser for klassifisering og måling (kapittel 4 og 5)

- 7.2.3. På tidspunktet for førstegangsanvendelse skal et foretak vurdere om en finansiell eiendel oppfyller betingelsene i nr. 4.1.2 a) eller 4.1.2 A a) på grunnlag av de fakta og omstendigheter som foreligger på dette tidspunktet. Den resulterende klassifiseringen skal anvendes med tilbakevirkende kraft uavhengig av foretakets virksomhetsmodell i tidligere rapporteringsperioder.
- 7.2.4. Dersom det på tidspunktet for førstegangsanvendelse ikke er praktisk mulig (som definert i IAS 8) for et foretak å vurdere en endret tidsverdi av penger i samsvar med B4.1.9B–B4.1.9D på grunnlag av de fakta og omstendigheter som forelå ved førstegangsinnregning av den finansielle eiendelen, skal foretaket vurdere kjennetegnene til den finansielle eiendelens kontraktsregulerte kontantstrøm på grunnlag av de fakta og omstendigheter som forelå ved førstegangsinnregning av den finansielle eiendelen, uten å ta hensyn til kravene til endring av tidsverdien av penger i B4.1.9B–B4.1.9D. (Se også nr. 42R i IFRS 7.)
- 7.2.5. Dersom det på tidspunktet for førstegangsanvendelse ikke er praktisk mulig (som definert i IAS 8) for et foretak å vurdere om den virkelige verdien av muligheten til førtidig tilbakebetaling var ubetydelig i samsvar med nr. B4.1.12 c) på grunnlag av de fakta og omstendigheter som forelå ved førstegangsinnregning av den finansielle eiendelen, skal foretaket vurdere kjennetegnene til den finansielle eiendelens kontraktsregulerte kontantstrøm på grunnlag av de fakta og omstendigheter som forelå ved førstegangsinnregning av den finansielle eiendelen, uten å ta hensyn til unntaket for muligheten til førtidig tilbakebetaling i nr. B4.1.12. (Se også nr. 42S i IFRS 7.)
- 7.2.6. Dersom et foretak måler en hybridkontrakt til virkelig verdi i samsvar med nr. 4.1.2 A, 4.1.4 eller nr. 4.1.5, men den virkelige verdien av hybridkontrakten ikke hadde vært målt i sammenlignbare rapporteringsperioder, skal den virkelige verdien av hybridkontrakten i de sammenlignbare rapporteringsperiodene være summen av de virkelige verdiene til bestanddelene (dvs. den ikke-derivative vertskontrakten og det innebygde derivatet) ved slutten av hver sammenlignbare rapporteringsperiode dersom foretaket justerer tidligere perioder (se nr. 7.2.15).
- 7.2.7. Dersom et foretak har anvendt nr. 7.2.6, skal det på tidspunktet for førstegangsanvendelse innregne en eventuell differanse mellom den virkelige verdien av hele hybridkontrakten på tidspunktet for førstegangsanvendelse og summen av de virkelige verdiene til bestanddelene av hybridkontrakten på tidspunktet for førstegangsanvendelse i åpningssaldoen for opptjent egenkapital (eller annen bestanddel av egenkapitalen, alt etter hva som er relevant) i rapporteringsperioden som omfatter tidspunktet for førstegangsanvendelse.

7.2.8. På tidspunktet for førstegangsanvendelse kan et foretak øremerke

- a) en finansiell eiendel som målt til virkelig verdi over resultatet i samsvar med nr. 4.1.5 eller
- b) en investering i et egenkapitalinstrument som målt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 5.7.5.

En slik øremerking skal gjøres på grunnlag av de fakta og omstendigheter som foreligger på tidspunktet for førstegangsanvendelse. Denne klassifiseringen skal anvendes med tilbakevirkende kraft.

7.2.9. På tidspunktet for førstegangsanvendelse

- a) skal et foretak tilbakekalle sin tidligere øremerking av en finansiell eiendel som målt til virkelig verdi over resultatet dersom den finansielle eiendelen ikke oppfyller betingelsen i nr. 4.1.5,
- b) kan et foretak tilbakekalle sin tidligere øremerking av en finansiell eiendel som målt til virkelig verdi over resultatet dersom den finansielle eiendelen oppfyller betingelsen i nr. 4.1.5.

En slik tilbakekalling skal gjøres på grunnlag av de fakta og omstendigheter som foreligger på tidspunktet for førstegangsanvendelse. Denne klassifiseringen skal anvendes med tilbakevirkende kraft.

7.2.10. På tidspunktet for førstegangsanvendelse

- a) kan et foretak øremerke en finansiell eiendel som målt til virkelig verdi over resultatet i samsvar med nr. 4.2.2 a),
- b) skal et foretak tilbakekalle sin tidligere øremerking av en finansiell forpliktelse som målt til virkelig verdi over resultatet dersom en slik øremerking ble gjort ved førstegangsinnregning i samsvar med betingelsen i nr. 4.2.2 a) og øremerkingen ikke oppfyller den betingelsen på tidspunktet for førstegangsanvendelse,
- c) kan et foretak tilbakekalle sin tidligere øremerking av en finansiell forpliktelse som målt til virkelig verdi over resultatet dersom en slik øremerking ble gjort ved førstegangsinnregning i samsvar med betingelsen i nr. 4.2.2 a) og øremerkingen oppfyller den betingelsen på tidspunktet for førstegangsanvendelse.

En slik øremerking og tilbakekalling skal gjøres på grunnlag av de fakta og omstendigheter som foreligger på tidspunktet for førstegangsanvendelse. Denne klassifiseringen skal anvendes med tilbakevirkende kraft.

7.2.11. Dersom det ikke er praktisk mulig (som definert i IAS 8) for et foretak å anvende effektiv rente-metoden med tilbakevirkende kraft, skal foretaket behandle

- a) den virkelige verdien av den finansielle eiendelen eller den finansielle forpliktelsen ved utgangen av hver sammenligningsperiode som den finansielle eiendelens brutto balanseførte verdi eller den finansielle forpliktelsens amortiserte kost dersom foretaket justerer tidligere perioder, og
- b) den virkelige verdien av den finansielle eiendelen eller den finansielle forpliktelsen på tidspunktet for førstegangsanvendelse som den finansielle eiendelens nye brutto balanseførte verdi eller den finansielle forpliktelsens nye amortiserte kost på tidspunktet for førstegangsanvendelse av denne standard.

7.2.12. Dersom et foretak tidligere regnskapsførte til anskaffelseskost (i samsvar med IAS 39) en investering i et egenkapitalinstrument som ikke har noen notert pris i et aktivt marked for et identisk instrument (dvs. inndata på nivå 1) (eller for en derivativ eiendel som er knyttet til og må gjøres opp ved levering av et slikt egenkapitalinstrument), skal foretaket måle vedkommende instrument til virkelig verdi på tidspunktet for førstegangsanvendelse. En eventuell differanse mellom den tidligere balanseførte verdien og den virkelige verdien skal innregnes i åpningssaldoen for opptjent egenkapital (eller en annen bestanddel av egenkapitalen, alt etter hva som er relevant) i rapporteringsperioden som omfatter tidspunktet for førstegangsanvendelse.

7.2.13. Dersom et foretak tidligere regnskapsførte en derivativ forpliktelse som er knyttet til og må gjøres opp ved levering av et egenkapitalinstrument som ikke har noen notert pris i et aktivt marked for et identisk instrument (dvs. inndata på nivå 1), til anskaffelseskost i samsvar med IAS 39, skal foretaket måle vedkommende derivative forpliktelse til virkelig verdi på tidspunktet for førstegangsanvendelse. En eventuell differanse mellom den tidligere balanseførte verdien og den virkelige verdien skal innregnes i åpningssaldoen for opptjent egenkapital i rapporteringsperioden som omfatter tidspunktet for førstegangsanvendelse.

- 7.2.14. På tidspunktet for førstegangsanvendelse skal et foretak vurdere om behandlingen i nr. 5.7.7 vil forårsake eller forverre et regnskapsmessig misforhold i resultatet på grunnlag av de fakta og omstendigheter som foreligger på tidspunktet for førstegangsanvendelse. Denne standard skal anvendes med tilbakevirkende kraft på grunnlag av nevnte vurdering.
- 7.2.15. Til tross for kravene i nr. 7.2.1 skal et foretak som anvender klassifiserings- og målingskravene i denne standard (som omfatter kravene knyttet til måling til amortisert kost for finansielle eiendeler og verdifall i avsnitt 5.4 og 5.5), gi de opplysningene som er angitt i nr. 42L–42O i IFRS 7, men foretaket trenger ikke å justere tidligere perioder. Foretaket kan justere tidligere perioder bare dersom det er mulig uten bruk av senere kunnskap. Dersom et foretak ikke justerer tidligere perioder, skal det innregne en eventuell differanse mellom den tidligere balanseførte verdien og den balanseførte verdien ved begynnelsen av årsrapporteringsperioden som omfatter tidspunktet for førstegangsanvendelse, i åpningssaldoen for opptjent egenkapital (eller annen bestanddel av egenkapitalen, alt etter hva som er relevant) i årsrapporteringsperioden som omfatter tidspunktet for førstegangsanvendelse. Dersom et foretak justerer tidligere perioder, må imidlertid foretakets justerte finansregnskap gjenspeile alle kravene i denne standard. Dersom foretakets valgte metode for anvendelse av IFRS 9 fører til flere tidspunkter for førstegangsanvendelse for ulike krav, får dette nummer anvendelse på hvert tidspunkt for førstegangsanvendelse (se nr. 7.2.2). Dette vil for eksempel være tilfellet dersom et foretak velger å anvende tidlig bare kravene til føring av gevinster og tap på finansielle forpliktelser øremerket til virkelig verdi over resultatet i samsvar med nr. 7.1.2, før den anvender de øvrige kravene i denne standard.
- 7.2.16. Dersom et foretak utarbeider delårsrapporter i samsvar med IAS 34: «Delårsrapportering», trenger det ikke å anvende kravene i denne standard på delårsperioder før tidspunktet for førstegangsanvendelse dersom det ikke er praktisk mulig (som definert i IAS 8).

Verdifall (avsnitt 5.5)

- 7.2.17. Et foretak skal anvende nedskrivningskravene i avsnitt 5.5 med tilbakevirkende kraft i samsvar med IAS 8, med forbehold for nr. 7.2.15 og 7.2.18–7.2.20.
- 7.2.18. På tidspunktet for førstegangsanvendelse skal et foretak anvende rimelige og dokumenterbare opplysninger som er tilgjengelige uten urimelige utgifter eller anstrengelser, for å fastslå kredittrisikoen på tidspunktet da et finansielt instrument opprinnelig ble innregnet (eller for lånetilsagn og finansielle garantikontrakter på tidspunktet da foretaket ble part i den ugjenkallelige forpliktelsen i samsvar med nr. 5.5.6), og sammenligne den med kredittrisikoen på tidspunktet for førstegangsanvendelse av denne standard.
- 7.2.19. Ved fastsettelse av om det har vært en betydelig økning i kredittrisikoen siden førstegangsinnregning, kan et foretak anvende
- a) kravene i nr. 5.5.10 og B5.5.22–B5.5.24,
 - b) antakelsen i nr. 5.5.11 for kontraktsregulerte betalinger som har forfalt for mer enn 30 dager siden, dersom foretaket vil anvende nedskrivningskravet ved å identifisere betydelige økninger i kredittrisikoen siden førstegangsinnregning for disse finansielle instrumentene på grunnlag av opplysninger om forfalte beløp.
- 7.2.20. Dersom det på tidspunktet for førstegangsanvendelse ville kreve urimelige utgifter eller anstrengelser å fastsette om det har vært en betydelig økning i kredittrisikoen siden førstegangsinnregningen, skal et foretak innregne en tapsavsetning med et beløp lik forventede kredittap i levetiden på hvert rapporteringstidspunkt fram til det finansielle instrumentet fraregnes (med mindre det finansielle instrumentet er forbundet med lav kredittrisiko på rapporteringstidspunktet, og i så fall får nr. 7.2.19 a) anvendelse).

Overgangsbestemmelser for sikringsbøkføring (kapittel 6)

- 7.2.21. Når et foretak første gang anvender denne standard, kan det velge å fortsette å anvende sikringsbøkføringskravene i IAS 39 som sine regnskapsprinsipper i stedet for kravene i kapittel 6 i denne standard. Et foretak skal anvende denne praksis på alle sine sikringsforhold. Et foretak som velger denne praksisen, skal også anvende IFRIC 16: «Sikring av en nettoinvestering i en utenlandsk virksomhet» uten endringene som tilpasser nevnte fortolkning til kravene i kapittel 6 i denne standard.

- 7.2.22. Et foretak skal, med unntak for slik det er fastsatt i nr. 7.2.26, anvende sikringsbokføringskravene i denne standard fremadrettet.
- 7.2.23. For å kunne anvende sikringsbokføring fra og med tidspunktet for førstegangsanvendelse av sikringsbokføringskravene i denne standard må alle kvalifikasjonskriteriene være oppfylt på det tidspunktet.
- 7.2.24. Sikringsforhold som oppfylte kravene til sikringsbokføring i samsvar med IAS 39, og som også oppfyller kravene til sikringsbokføring i samsvar med kriteriene i denne standard (se nr. 6.4.1), skal, idet det tas hensyn til en eventuell rebalansering av sikringsforholdet ved overgangen (se nr. 7.2.25 b)), anses som videreførte sikringsforhold.
- 7.2.25. Ved førstegangsanvendelse av sikringsbokføringskravene i denne standard
- a) kan et foretak begynne å anvende disse kravene fra samme tidspunkt som det slutter å anvende sikringsbokføringskravene i IAS 39, og
 - b) skal et foretak anse sikringsgraden i henhold til IAS 39 som utgangspunktet for rebalanseringen av sikringsgraden til et videreført sikringsforhold, hvis det er relevant. Eventuelle gevinster eller tap fra en slik rebalansering skal innregnes i resultatet.
- 7.2.26. Som et unntak fra fremadrettet anvendelse av sikringsbokføringskravene i denne standard
- a) skal et foretak anvende regnskapsføring av opsjoners tidsverdi i henhold til nr. 6.5.15 med tilbakevirkende kraft dersom, i samsvar med IAS 39, bare endringen i opsjonens egenverdi ble øremerket som et sikringsinstrument i et sikringsforhold. Denne tilbakevirkende anvendelse får bare anvendelse på sikringsforhold som eksisterte ved begynnelsen av den tidligste sammenligningsperioden eller ble øremerket etter det,
 - b) kan et foretak anvende regnskapsføring av termindelen av ikke-børsomsatte terminkontrakter i samsvar med nr. 6.5.16 med tilbakevirkende kraft dersom, i samsvar med IAS 39, bare endringen i spotdelen av en ikke-børsomsatt terminkontrakt ble øremerket som et sikringsinstrument i et sikringsforhold. Denne tilbakevirkende anvendelse får bare anvendelse på sikringsforhold som eksisterte ved begynnelsen av den tidligste sammenligningsperioden eller ble øremerket etter det. Dersom et foretak velger tilbakevirkende anvendelse av denne regnskapsføringen, skal den i tillegg anvendes på alle sikringsforhold som oppfyller kravene til dette valget (dvs. ved overgangen er dette valget ikke tilgjengelig for individuelle sikringsforhold). Regnskapsføring av basismargin på valuta (se nr. 6.5.16) kan anvendes med tilbakevirkende kraft på sikringsforhold som eksisterte ved begynnelsen av den tidligste sammenligningsperioden eller ble øremerket etter det,
 - c) skal et foretak anvende med tilbakevirkende kraft kravet i nr. 6.5.6 om at det ikke dreier seg om utløp eller avslutning av sikringsinstrumentet dersom
 - i) partene i sikringsinstrumentet, som følge av lover eller forskrifter eller innføring av lover eller forskrifter, er enige om at en eller flere clearingmotparter erstatter deres opprinnelig motpart og blir den nye motparten til hver av partene, og
 - ii) eventuelle andre endringer av sikringsinstrumentet er begrenset til dem som er nødvendige for å effektivere en slik erstatning av motpart.

Foretak som har anvendt IFRS 9 (2009), IFRS 9 (2010) eller IFRS 9 (2013) tidlig

- 7.2.27. Et foretak skal anvende overgangskravene i nr. 7.2.1–7.2.26 på det relevante tidspunktet for førstegangsanvendelse. Et foretak skal anvende hver av overgangsbestemmelsene i nr. 7.2.3–7.2.14 og 7.2.17–7.2.26 bare én gang (dvs. dersom et foretak velger en metode for anvendelse av IFRS 9 som omfatter flere tidspunkter for førstegangsanvendelse, kan det ikke anvende disse bestemmelsene på nytt dersom de allerede er blitt anvendt på et tidligere tidspunkt). (Se nr. 7.2.2 og 7.3.2.)
- 7.2.28. Et foretak som anvendte IFRS 9 (2009), IFRS 9 (2010) eller IFRS 9 (2013) og deretter anvender denne standard
- a) skal tilbakekalle sin tidligere øremerking av en finansiell eiendel som målt til virkelig verdi over resultatet dersom den øremerkingen tidligere ble gjort i samsvar med betingelsen i nr. 4.1.5, men denne betingelsen ikke lenger oppfylles som følge av anvendelsen av denne standard,

- b) kan øremerke en finansiell eiendel som målt til virkelig verdi over resultatet dersom den øremerkingen tidligere ikke ville ha oppfylt betingelsen i nr. 4.1.5, men nå oppfylles denne betingelsen som følge av anvendelsen av denne standard,
- c) skal tilbakekalle sin tidligere øremerking av en finansiell forpliktelse som målt til virkelig verdi over resultatet dersom den øremerkingen tidligere ble gjort i samsvar med betingelsen i nr. 4.2.2 a), men denne betingelsen ikke lenger oppfylles som følge av anvendelsen av denne standard, og
- d) kan øremerke en finansiell forpliktelse som målt til virkelig verdi over resultatet dersom den øremerkingen tidligere ikke ville ha oppfylt betingelsen i nr. 4.2.2 a), men nå oppfylles denne betingelsen som følge av anvendelsen av denne standard.

En slik øremerking og tilbakekalling skal gjøres på grunnlag av de fakta og omstendigheter som foreligger på tidspunktet for førstegangsanvendelse av denne standard. Denne klassifiseringen skal anvendes med tilbakevirkende kraft.

7.3 TILBAKETREKKING AV IFRIC 9, IFRS 9 (2009), IFRS 9 (2010) OG IFRS 9 (2013)

- 7.3.1. Denne standard erstatter IFRIC 9: «Revurdering av innebygde derivater». Kravene tilføyd i IFRS 9 i oktober 2010 innarbeidet kravene tidligere fastsatt i nr. 5 og 7 i IFRIC 9. Som en konsekvensendring innarbeidet IFRS 1: «Førstegangsanvendelse av internasjonale standarder for finansiell rapportering» kravene tidligere fastsatt i nr. 8 i IFRIC 9.
- 7.3.2. Denne standard erstatter IFRS 9 (2009), IFRS 9 (2010) og IFRS 9 (2013). For årsregnskap som omfatter perioder som begynner før 1. januar 2018, kan et foretak imidlertid velge å anvende disse tidligere versjoner av IFRS 9 istedenfor å anvende denne standard dersom foretakets relevante tidspunkt for førstegangsanvendelse er før 1. februar 2015.

Vedlegg A

Definisjoner

Dette vedlegg er en integrert del av denne standard.

forventede kredittap over tolv måneder	Den delen av forventede kredittap i levetiden som utgjør de forventede kredittap som følger av misligholdshendelser for et finansielt instrument som er mulige innen tolv måneder etter rapporteringstidspunktet.
amortisert kost for en finansiell eiendel eller en finansiell forpliktelse	Det beløp som den finansielle eiendelen eller den finansielle forpliktelsen måles til ved førstegangsinnregning, minus tilbakebetalinger på hovedstolen, pluss eller minus kumulativ amortisering ved en effektiv rente-metode av enhver differanse mellom dette førstegangsbeløpet og forfallsbeløpet og, for finansiell eiendeler, justert for eventuelle tapsavsetninger .
kontraktseiendel	De rettigheter som IFRS 15: « Driftsinntekter fra kontrakter med kunder » angir skal regnskapsføres i samsvar med denne standard med hensyn til innregning og måling av gevinster eller tap ved verdifall.
kredittforringet finansiell eiendel	En finansiell eiendel er kredittforringet når én eller flere hendelser som har en negativ innvirkning på den finansielle eiendelens estimerte framtidige kontantstrømmer, har funnet sted. Indikasjoner på at en finansiell eiendel er kredittforringet, omfatter observerbare data om følgende hendelser: a) Vesentlige finansielle vanskeligheter hos utsteder eller låntaker. b) Kontraktsbrudd, for eksempel mislighold eller forfalte betalinger. c) Når låntakers långiver av økonomiske eller kontraktsmessige grunner knyttet til låntakers finansielle vanskeligheter har gitt låntaker innrømmelser som långiver ellers ikke ville ha vurdert. d) Når det blir sannsynlig at låntaker vil gå konkurs eller utsettes for en annen form for finansiell omorganisering.

- e) Når et aktivt marked for den finansielle eiendelen forsvinner på grunn av finansielle vanskeligheter.
- f) Kjøp eller opprettelse av en finansiell eiendel med en betydelig rabatt som gjenspeiler påløpte **kredittap**.

Det er kanskje ikke er mulig å identifisere en enkelt separat hendelse – isteden kan den samlede virkningen av flere hendelser ha vært årsak til at finansielle eiendeler blir kredittforringet.

kredittap

Differansen mellom alle kontraktsregulerte kontantstrømmer som skal betales til et foretak i samsvar med kontrakten, og alle kontantstrømmene som foretaket forventer å motta (dvs. alle kontantunderskudd), diskontert med den opprinnelige **effektive renten** (eller den **kredittjusterte effektive renten** for **kjøpte eller opprettede kredittforringede finansielle eiendeler**). Et foretak skal estimere kontantstrømmer ved å ta i betraktning alle kontraktsvilkår for det finansielle instrumentet (for eksempel førtidig betaling, forlengelse, kjøpsopsjoner og tilsvarende opsjoner) i løpet av det finansielle instrumentets forventede levetid. Kontantstrømmene som skal inngå i vurderingen, skal omfatte kontantstrømmer fra salg av sikkerhetsstillelse eller andre kredittforbedringer som er vesentlige for kontraktsvilkårene. Det antas at det finansielle instrumentets forventede levetid kan estimeres på en pålitelig måte. I de sjeldne tilfellene der det ikke er mulig å estimere det finansielle instrumentets forventede levetid på en pålitelig måte, skal foretaket benytte den gjenværende avtalte levetiden til det finansielle instrumentet.

kredittjustert effektiv rente

Den renten som nøyaktig diskonterer estimerte framtidige kontante inn- eller utbetalinger over den finansielle eiendelens forventede levetid til **den amortiserte kosten for en finansiell eiendel** som er en **kjøpt eller opprettet kredittforringet finansiell eiendel**. Ved beregning av den kredittjusterte effektive renten skal et foretak estimere forventede kontantstrømmer ved å ta i betraktning alle kontraktsvilkår for den finansielle eiendelen (for eksempel førtidig betaling, forlengelse, kjøpsopsjoner og tilsvarende opsjoner) og **forventede kredittap**. Beregningen omfatter alle honorarer og punkter betalt eller mottatt mellom parter i kontrakten, som er en integrert del av den effektive renten (se B5.4.1–B5.4.3), **transaksjonsutgifter** og alle andre merbetalinger eller rabatter. Det antas at kontantstrømmene og den forventede levetiden til en gruppe av tilsvarende finansielle instrumenter kan estimeres på en pålitelig måte. I de sjeldne tilfellene der det imidlertid ikke er mulig å estimere kontantstrømmene eller den gjenværende levetiden til et finansielt instrument (eller en gruppe av finansielle instrumenter) på en pålitelig måte, skal foretaket benytte de kontraktsregulerte kontantstrømmene over hele den avtalte levetiden til det finansielle instrumentet (eller gruppen av finansielle instrumenter).

fraregning

Fjerning av en tidligere innregnet finansiell eiendel eller finansiell forpliktelse fra et foretaks balanseoppstilling.

derivat

Et finansielt instrument eller en annen kontrakt som omfattes av denne standard, og som har alle de tre følgende kjennetegnene:

- a) Derivatets verdi endres som reaksjon på endringer i en nærmere angitt rentesats, prisen på et finansielt instrument, en råvarepris, en valutakurs, en indeks for priser eller satser, en kredittverdighet eller en kredittindeks eller en annen variabel, forutsatt, når det gjelder en ikke-finansiell variabel, at variabelen ikke er spesifikk for en kontraktspart (ofte kalt «underliggende»).
- b) Det kreves ingen innledende nettoinvestering eller en innledende nettoinvestering som er mindre enn det som ville kreves for andre typer kontrakter som forventes å ha en tilsvarende reaksjon på endringer i markedsfaktorer.
- c) Det skal gjøres opp på et framtidig tidspunkt.

utbytte

Utdeling av overskudd til innehavere av egenkapitalinstrumenter, i forhold til deres respektive eierandeler i ulike kapitalklasser.

effektiv rente-metode

Metoden som brukes ved beregning av **en finansiell eiendels eller en finansiell forpliktelses amortiserte kost** og ved fordeling og innregning av renteinntekter eller -utgifter i resultatet i den relevante perioden.

effektiv rente	Den renten som nøyaktig diskonterer estimerte framtidige kontante inn- eller utbetalinger over den finansielle eiendelens eller finansielle forpliktelses forventede levetid til en finansiell eiendels brutto balanseførte verdi eller til en finansiell forpliktelses amortiserte kost . Ved beregning av den effektive renten skal et foretak estimere forventede kontantstrømmer ved å ta i betraktning alle kontraktsvilkår for det finansielle instrumentet (for eksempel førtidig betaling, forlengelse, kjøpsopsjoner og tilsvarende opsjoner), men det skal ikke vurdere forventede kredittap . Beregningen omfatter alle honorarer og punkter betalt eller mottatt mellom parter i kontrakten, som er en integrert del av den effektive renten (se B5.4.1–B5.4.3), transaksjonsutgifter og alle andre merbetalinger eller rabatter. Det antas at kontantstrømmene og den forventede levetiden til en gruppe av tilsvarende finansielle instrumenter kan estimeres på en pålitelig måte. I de sjeldne tilfellene der det imidlertid ikke er mulig å estimere kontantstrømmene eller den forventede levetiden til et finansielt instrument (eller en gruppe av finansielle instrumenter) på en pålitelig måte, skal foretaket benytte de kontraktsregulerte kontantstrømmene over hele den avtalte levetiden til det finansielle instrumentet (eller gruppen av finansielle instrumenter).
forventede kredittap	Det vektete gjennomsnittet av kredittap med de respektive risikoene for mislighold som vektor.
finansiell garantikontrakt	En kontrakt som krever at utstederen utbetaler spesifiserte beløp for å erstatte innehaveren for tap som denne pådrar seg fordi en bestemt debitor unnlater å betale ved forfall i henhold til de opprinnelige eller endrede vilkårene i et gjeldsinstrument.
finansiell forpliktelse til virkelig verdi over resultatet	En finansiell forpliktelse som oppfyller en av følgende betingelser: a) Den oppfyller definisjonen av holdt for omsetning . b) Når den førstegangsinnregnes, øremerkes den av foretaket til virkelig verdi over resultatet i samsvar med nr. 4.2.2 eller 4.3.5. c) Den øremerkes enten ved førstegangsinnregning eller senere til virkelig verdi over resultatet i samsvar med nr. 6.7.1.
bindende tilsagn	En bindende avtale om utveksling av en nærmere angitt mengde ressurser til en nærmere angitt pris på ett eller flere nærmere angitte framtidige tidspunkter.
forventet transaksjon	En ikke-bindende, men forventet framtidig transaksjon.
en finansiell eiendels brutto balanseførte verdi	En finansiell eiendels amortiserte kost før justering for eventuelle tapsavsetninger .
sikringsgrad	Forholdet mellom mengden av sikringsinstrumentet og mengden av sikringsobjektet med hensyn til deres relative vektlegging.
holdt for omsetning	En finansiell eiendel eller en finansiell forpliktelse som a) i hovedsak er anskaffet eller overtatt med kortsiktig salg eller gjenkjøp som formål, b) ved førstegangsinnregning er en del av en portefølje av identifiserte finansielle instrumenter som blir styrt sammen, og som det er godtgjort at det foreligger et nylig faktisk mønster for kortsiktig realisering av overskudd for, eller c) er et derivat (bortsett fra et derivat som er en finansiell garantikontrakt eller et øremerket og effektivt sikringsinstrument).
gevinst eller tap ved verdifall	Gevinster eller tap som innregnes i resultatet i samsvar med nr. 5.5.8, og som følger av anvendelsen av nedskrivningskravene i avsnitt 5.5.
forventede kredittap i levetiden	De forventede kredittapene som følge av alle mulige misligholdhendelser i løpet av et finansielt instruments forventede levetid.

tapsavsetning	Avsetninger for forventede kredittap på finansielle eiendeler målt i samsvar med nr. 4.1.2, fordringer tilknyttet leieavtaler og kontraktseiendeler , akkumulerte verdifall for finansielle eiendeler målt i samsvar med nr. 4.1.2 A og avsetninger for forventede kredittap på lånetilsagn og finansielle garantikontrakter .
endringsgevinst eller -tap	Beløpet som fremkommer etter justering av en finansiell eiendels brutto balanseførte verdi for å gjenspeile de reforhandlede eller endrede kontraktsregulerte kontantstrømmene. Foretaket beregner en finansiell eiendels brutto balanseførte verdi på nytt som nåverdien av de estimerte framtidige kontante inn- eller utbetalinger i de reforhandlede eller endrede finansielle eiendelenes forventede levetid, diskontert med den finansielle eiendelens opprinnelige effektive rente (eller den opprinnelige kredittjusterte effektive renten for kjøpte eller opprettede kredittforringede finansielle eiendeler) eller, når det er relevant, den reviderte effektive renten beregnet i samsvar med nr. 6.5.10. Ved estimering av en finansiell eiendels forventede kontantstrømmer skal et foretak ta i betraktning alle kontraktsvilkår for den finansielle eiendelen (for eksempel førtidig betaling, kjøpsopsjoner og tilsvarende opsjoner), men skal ikke vurdere forventede kredittap , med mindre den finansielle eiendelen er en kjøpt eller opprettet kredittforringet finansiell eiendel , og i så fall skal foretaket også ta hensyn til de første forventede kredittapene som ble anvendt ved beregningen av den opprinnelige kredittjusterte effektive renten .
forfalt	En finansiell eiendel er forfalt når en motpart har unnlatt å foreta en betaling når denne betalingen er forfalt i henhold til kontrakten.
kjøpt eller opprettet kredittforringet finansiell eiendel	Kjøpte eller opprettede finansielle eiendeler som er kredittforringet ved førstegangsinnregning.
omklassifiseringsdato	Den første dagen i den første rapporteringsperioden etter endringen i virksomhetsmodell som fører til at et foretak omklassifiserer finansielle eiendeler.
alminnelig kjøp eller salg	Kjøp eller salg av en finansiell eiendel i henhold til en kontrakt hvis vilkår krever levering av eiendelen innenfor den tidsrammen som generelt er etablert gjennom regulering eller sedvane i det aktuelle markedet.
transaksjonsutgifter	Marginale utgifter som er direkte henførbare til anskaffelse, utstedelse eller avhending av en finansiell eiendel eller en finansiell forpliktelse (se B5.4.8). En marginal utgift er en utgift som ikke ville påløpt dersom foretaket ikke hadde anskaffet, utstedt eller avhendt det finansielle instrumentet.

Følgende begreper er definert i nr. 11 i IAS 32, i vedlegg A til IFRS 7, i vedlegg A til IFRS 13 eller i vedlegg A til IFRS 15 og benyttes i denne standard slik det framgår av IAS 32, IFRS 7, IFRS 13 eller IFRS 15:

- a) kredittisiko⁽¹⁾,
- b) egenkapitalinstrument,
- c) virkelig verdi,
- d) finansiell eiendel,
- e) finansielt instrument,
- f) finansiell forpliktelse,
- g) transaksjonspris.

⁽¹⁾ Denne termen (som definert i IFRS 7) brukes i kravene til å beskrive virkningene av endringer i kredittisikoen for forpliktelser øremerket til virkelig verdi over resultatet (se nr. 5.7.7).

*Vedlegg B***Veiledning i anvendelse**

Dette vedlegg er en integrert del av denne standard.

VIRKEOMRÅDE (KAPITTEL 2)

- B2.1 Noen kontrakter krever betaling basert på klimatiske, geologiske eller andre fysiske variabler. (De som er basert på klimatiske variabler, omtales noen ganger som «væriverater».) Dersom disse kontraktene ikke hører inn under virkeområdet for IFRS 4, hører de inn under denne standards virkeområde.
- B2.2 Denne standard endrer ikke kravene knyttet til ordninger for ytelser til ansatte som er i overensstemmelse med IAS 26: «Regnskapsføring og rapportering av pensjonsinnretninger» og royaltyavtaler basert på salgsvolum eller tjenesteinntekter som regnskapsføres i henhold til IFRS 15: «Driftsinntekter fra kontrakter med kunder».
- B2.3 Enkelte ganger gjør et foretak hva det anser som en «strategisk investering» i egenkapitalinstrumenter utstedt av et annet foretak, i den hensikt å etablere eller opprettholde et langsiktig driftsforhold med foretaket der investeringen blir gjort. Investoren eller deltakeren i et felleskontrollert foretak benytter IAS 28 til å avgjøre om egenkapitalmetoden skal anvendes på en slik investering.
- B2.4 Denne standard kommer til anvendelse på de finansielle eiendelene og de finansielle forpliktelsene til forsikringsgivere, bortsett fra rettigheter og plikter som utelukkes av nr. 2.1 e) fordi de oppstår i henhold til kontrakter som omfattes av IFRS 4: «Forsikringskontrakter».
- B2.5 Finansielle garantikontrakter kan ha forskjellige juridiske former, som for eksempel en garanti, enkelte former for kredittrammer, en kredittmisligholdskontrakt eller en forsikringskontrakt. Den regnskapsmessige behandlingen av slike kontrakter avhenger ikke av deres juridiske form. Følgende er eksempler på korrekt behandling (se nr. 2.1 e)):
- a) Selv om en finansiell garantikontrakt oppfyller definisjonen av en forsikringskontrakt i IFRS 4, skal utstederen anvende denne standard dersom den risiko som overføres, er betydelig. Dersom utstederen tidligere uttrykkelig har opplyst at han betrakter slike kontrakter som forsikringskontrakter og har regnskapsført dem som forsikringskontrakter, kan han anvende enten denne standard eller IFRS 4 på slike finansielle garantikontrakter. Dersom denne standarden anvendes, krever nr. 5.1.1 at utstederen første gang innregner en finansiell garantikontrakt til virkelig verdi. Dersom den finansielle garantikontrakten ble utstedt til en ikke-nærstående part i en frittstående transaksjon på armlengdes avstand, vil kontraktens virkelige verdi ved inngåelsen forventes å være lik den mottatte premien, med mindre det finnes dokumentasjon for det motsatte. Med mindre den finansielle garantikontrakten ved inngåelsen er øremerket til virkelig verdi over resultatet, eller med mindre nr. 3.2.15–3.2.23 og B3.2.12–B3.2.17 anvendes (når overføringen av en finansiell eiendel ikke kvalifiserer til fraregning, eller når metoden for vedvarende engasjement anvendes), skal følgelig utsteder måle den til det høyeste av
 - i) det beløp som er beregnet i samsvar med avsnitt 5.5, og
 - ii) det førstegangsinnregnede beløpet, med fradrag for eventuelle kumulative inntekter som er innregnet i samsvar med prinsippene i IFRS 15 (se nr. 4.2.1 c)).
 - b) Noen kredittrelaterte garantier krever ikke, som forutsetning for utbetaling, at innehaveren eksponeres for og har pådratt seg et tap som følge av at debitoren har unnlatt å betale på den garanterte eiendelen ved forfall. Et eksempel på dette er en garanti som krever utbetaling som reaksjon på endringer i en angitt kredittverdighet eller kredittindeks. Slike garantier er ikke finansielle garantikontrakter som definert i denne standard, og heller ikke forsikringskontrakter som definert i IFRS 4. Slike garantier er derivater, og utstederen skal anvende denne standard på dem.
 - c) Dersom en finansiell garantikontrakt ble utstedt i forbindelse med salg av varer, skal utstederen anvende IFRS 15 til å avgjøre når driftsinntektene fra garantien og fra salget av varene skal innregnes.

- B2.6 Påstander om at en utsteder betrakter kontrakter som forsikringskontrakter, vil gjerne forekomme i utstедers korrespondanse med kunder og myndigheter samt i utstедers kontrakter, forretningsdokumenter og finansregnskap. I tillegg er ofte forsikringskontrakter underlagt regnskapskrav som er annerledes enn de krav som gjelder andre typer transaksjoner, for eksempel kontrakter som er utstedt av banker eller kommersielle selskaper. I slike tilfeller vil en utstедers finansregnskap normalt inneholde en erklæring om at utstедeren har anvendt disse regnskapskravene.

INNREGNING OG FRAREGNING (KAPITTEL 3)

Førstegangsinnregning (avsnitt 3.1)

- B3.1.1 Som en konsekvens av prinsippet i nr. 3.1.1 innregner et foretak alle sine kontraktsregulerte rettigheter og plikter i henhold til derivater i balanseoppstillingen som henholdsvis eiendeler og forpliktelser, bortsett fra derivater som forhindrer en overføring av finansielle eiendeler i å bli regnskapsført som et salg (se nr. B3.2.14). Dersom en overføring av en finansiell eiendel ikke oppfyller kravene til fraregning, innregner erververen ikke den overførte eiendelen som sin eiendel (se nr. B3.2.15).
- B3.1.2 Følgende er eksempler på anvendelse av prinsippet i nr. 3.1.1:
- a) Ubetingede fordringer og ubetinget gjeld blir innregnet som eiendeler eller forpliktelser når foretaket blir part i kontrakten og som en følge av dette har en juridisk rett til å motta eller en juridisk plikt til å betale kontant.
 - b) Eiendeler som skal anskaffes og forpliktelser som skal pådras som en følge av et bindende tilsagn om å kjøpe eller selge varer eller tjenester, blir vanligvis ikke innregnet før minst en av partene har utført det som er angitt i avtalen. Et foretak som for eksempel mottar en bindende ordre, vil ikke vanligvis innregne en eiendel (og foretaket som plasserer ordren, innregner ikke en forpliktelse) på tidspunktet for forpliktelsen, men venter heller med innregningen til de bestilte varene eller tjenestene er sendt, levert eller ytt. Dersom et bindende tilsagn om å kjøpe eller selge ikke-finansielle gjenstander omfattes av denne standard i henhold til nr. 2.4–2.7, blir det bindende tilsagnets netto virkelige verdi innregnet som eiendel eller forpliktelse på tidspunktet for det bindende tilsagnet (se nr. B4.1.30 c)). Dersom et tidligere uinnregnet bindende tilsagn i tillegg er øremerket som sikringsobjekt i en virkelig verdi-sikring, blir enhver endring i netto virkelig verdi henførbart til den sikrede risikoen innregnet som eiendel eller forpliktelse etter inngåelse av sikringen (se nr. 6.5.8 b) og 6.5.9).
 - c) En ikke-børsomsatt terminkontrakt som omfattes av denne standard (se nr. 2.1), blir innregnet som eiendel eller forpliktelse på tidspunktet for det bindende tilsagnet, og ikke på tidspunktet da oppgjøret finner sted. Når et foretak blir part i en ikke-børsomsatt terminkontrakt, er de virkelige verdiene av retten og plikten ofte like, slik at netto virkelig verdi av terminkontrakten er lik null. Dersom netto virkelig verdi av retten og plikten ikke er lik null, blir kontrakten innregnet som eiendel eller forpliktelse.
 - d) Opsjonskontrakter som omfattes av denne standard (se nr. 2.1), blir innregnet som eiendeler eller forpliktelser når innehaveren eller utstедeren blir part i kontrakten.
 - e) Planlagte framtidige transaksjoner, uansett grad av sannsynlighet, er ikke eiendeler og forpliktelser siden foretaket ennå ikke er blitt part i en kontrakt.

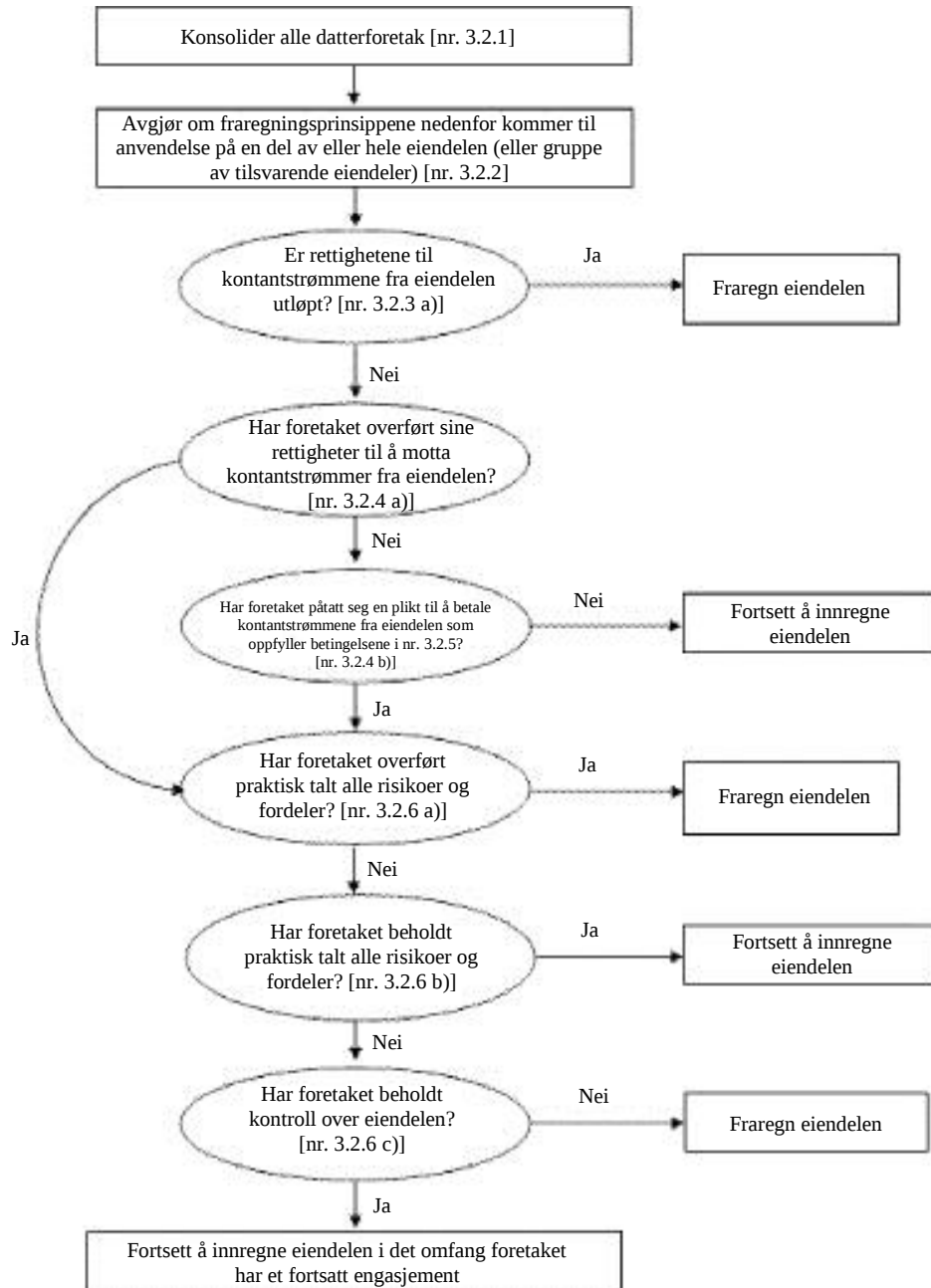
Alminnelig kjøp eller salg av finansielle eiendeler

- B3.1.3 Et alminnelig kjøp eller salg av finansielle eiendeler skal innregnes ved hjelp av enten regnskapsføring på avtaletidspunktet eller regnskapsføring på oppgjørstidspunktet, som beskrevet i nr. B3.1.5 og B3.1.6. Et foretak skal benytte samme metode konsekvent for alle kjøp og salg av finansielle eiendeler som er klassifisert på samme måte i henhold til denne standard. Av denne grunn utgjør eiendeler som er obligatorisk målt til virkelig verdi over resultatet, en atskilt klassifisering fra eiendeler som ble øremerket som målt til virkelig verdi over resultatet. I tillegg utgjør investeringer i egenkapitalinstrumenter som er regnskapsført ved bruk av muligheten fastsatt i nr. 5.7.5, en atskilt klassifisering.

- B3.1.4 En kontrakt som krever eller tillater nettooppgjør av endringen i kontraktens verdi, er ikke en alminnelig kontrakt. En slik kontrakt skal isteden regnskapsføres som derivat i perioden mellom avtaletidspunktet og oppgjørstidspunktet.
- B3.1.5 Avtaletidspunktet er det tidspunktet da et foretak forplikter seg til å kjøpe eller selge en eiendel. Regnskapsføring på avtaletidspunktet innebærer a) innregning av en eiendel som skal mottas, og forpliktelsen om å betale for den på avtaletidspunktet og b) fraregning av en eiendel som er solgt, innregning av eventuelle gevinster eller tap ved avhendingen og innregning av en fordring fra kjøperen for betaling på avtaletidspunktet. Vanligvis begynner ikke renter å påløpe eiendelen og den tilsvarende forpliktelsen før oppgjørstidspunktet når eiendomsretten blir overført.
- B3.1.6 Oppgjørstidspunktet er tidspunktet da en eiendel blir levert til eller av et foretak. Regnskapsføring på oppgjørstidspunktet innebærer a) innregning av en eiendel på den dagen den mottas av foretaket, og b) fraregning av en eiendel og innregning av eventuelle gevinster eller tap ved avhendingen på tidspunktet da den blir levert av foretaket. Når regnskapsføring på oppgjørstidspunktet anvendes, regnskapsfører et foretak enhver endring i den virkelige verdien av eiendelen som skal mottas i løpet av perioden mellom avtaletidspunktet og oppgjørstidspunktet, på samme måte som foretaket regnskapsfører den anskaffede eiendelen. Med andre ord, endringen i verdi blir ikke innregnet for eiendeler målt til amortisert kost; den blir innregnet i resultatet for eiendeler klassifisert som finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet, og innregnet i andre inntekter og kostnader for finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 4.1.2 A og for investeringer i egenkapitalinstrumenter regnskapsført i samsvar med nr. 5.7.5.

Fraregning av finansielle eiendeler (avsnitt 3.2)

B3.2.1 Flytdiagrammet nedenfor viser vurderingen av hvorvidt og i hvilken utstrekning en finansiell eiendel blir fraregnet.

Ordninger der et foretak beholder en kontraktsregulert rett til å motta kontantstrømmene fra en finansiell eiendel, men påtar seg en kontraktsregulert plikt til å betale kontantstrømmene til én eller flere mottakere (nr. 3.2.4 b)).

- B3.2.2 Situasjonen som er beskrevet i nr. 3.2.4 b) (der et foretak beholder en kontraktsregulert rett til å motta kontantstrømmer fra den finansielle eiendelen, men påtar seg en kontraktsregulert plikt til å betale kontantstrømmene til én eller flere mottakere), oppstår for eksempel dersom foretaket er et fond og utsteder til investorer økonomiske interesser i de underliggende finansielle eiendelene som foretaket eier, og forvalter disse finansielle eiendelene. I så fall oppfyller de finansielle eiendelene kravene til fraregning dersom betingelsene i nr. 3.2.5 og 3.2.6 er oppfylt.
- B3.2.3 Ved anvendelsen av nr. 3.2.5 kan den finansielle eiendelen for eksempel ha sitt opphav i foretaket, eller foretaket kan være et konsern som inkluderer et datterforetak som har anskaffet den finansielle eiendelen og videresender kontantstrømmer til ikke-nærstående tredjepartsinvestorer.

Vurdering av overføringen av risikoer og fordeler ved eierskap (nr. 3.2.6)

- B3.2.4 Nedenfor følger noen eksempler der foretaket har overført praktisk talt alle risikoer og fordeler ved eierskap:
- a) et ubetinget salg av en finansiell eiendel,
 - b) et salg av en finansiell eiendel sammen med en opsjon om å kjøpe tilbake den finansielle eiendelen til eiendelens virkelige verdi på gjenkjøpstidspunktet, og
 - c) et salg av en finansiell eiendel sammen med en salgs- eller kjøpsopsjon som er så dårlig posisjonert for utøvelse (dvs. en opsjon som er så dårlig posisjonert for utøvelse at det er svært usannsynlig at den vil komme i posisjon for utøvelse før den utløper).
- B3.2.5 Nedenfor følger noen eksempler der foretaket har beholdt praktisk talt alle risikoer og fordeler ved eierskap:
- a) en salgs- og gjenkjøpstransaksjon der gjenkjøpsprisen er en fast pris eller er lik salgpris pluss långivers avkastning,
 - b) en låneordning som omhandler verdipapirer,
 - c) et salg av en finansiell eiendel sammen med en totalavkastningsbytteavtale («total return swap») som overfører eksponeringen for markedsrisiko tilbake til foretaket,
 - d) et salg av en finansiell eiendel sammen med en salgs- eller kjøpsopsjon som er så godt posisjonert for utøvelse (dvs. en opsjon er så godt posisjonert for utøvelse at det er svært usannsynlig at den vil komme ut av posisjon for utøvelse før den utløper), og
 - e) et salg av kortsiktige fordringer der foretaket garanterer å kompensere erververen for kredittap som med sannsynlighet vil skje.
- B3.2.6 Dersom et foretak bestemmer at det som et resultat av overføringen har overført praktisk talt alle risikoer og fordeler ved eierskap til den overførte eiendelen, skal foretaket ikke innregne den overførte eiendelen igjen i en framtidig periode, med mindre det kjøper tilbake den overførte eiendelen i en ny transaksjon.

Vurdering av overføring av kontroll

- B3.2.7 Et foretak har ikke beholdt kontroll over en overført eiendel dersom erververen i praksis har mulighet til å selge den overførte eiendelen. Et foretak har beholdt kontroll over en overført eiendel dersom erververen i praksis ikke har mulighet til å selge den overførte eiendelen. En erverver har i praksis mulighet til å selge den overførte eiendelen dersom eiendelen omsettes i et aktivt marked, fordi erververen vil kunne kjøpe tilbake den overførte eiendelen i markedet dersom erververen har behov for å returnere eiendelen til foretaket. En erverver kan for eksempel i praksis ha mulighet til å selge en overført eiendel dersom den overførte eiendelen er underlagt en opsjon som tillater foretaket å kjøpe den tilbake, men erververen raskt kan få hånd om den overførte eiendelen i markedet dersom denne opsjonen blir utøvd. En erverver har i praksis ikke mulighet til å selge den overførte eiendelen dersom foretaket forbeholder seg en slik opsjon og erververen ikke raskt kan få hånd om den overførte eiendelen i markedet dersom foretaket utøver sin opsjon.

B3.2.8 Det er i praksis bare mulig for erververen å selge den overførte eiendelen dersom erververen kan selge den overførte eiendelen i sin helhet til en ikke-nærstående tredjepart og er i stand til å utøve denne muligheten ensidig og uten å legge tilleggsrestriksjoner på overføringen. Det kritiske spørsmålet er hva erververen i praksis er i stand til å foreta seg, ikke hvilke kontraktsregulerte rettigheter erververen har med hensyn til hva denne kan gjøre med den overførte eiendelen, eller hvilke kontraktsregulerte forbud som foreligger. Dette gjelder særlig for

- a) en kontraktsregulert rett til å avhende den overførte eiendelen, som i praksis bare har liten innvirkning dersom det ikke finnes noe marked for den overførte eiendelen, og
- b) en mulighet til å avhende den overførte eiendelen, som i praksis bare har liten innvirkning dersom den ikke kan utøves fritt. Av denne grunn
 - i) må erververens mulighet til å avhende den overførte eiendelen være uavhengig av andres handlinger (dvs. det må være en ensidig mulighet), og
 - ii) erververen må være i stand til å avhende den overførte eiendelen uten å måtte knytte restriktive betingelser eller forbehold til overføringen (for eksempel betingelser om hvordan en låneeidendel blir forvaltet, eller en opsjon som gir erververen rett til å kjøpe tilbake eiendelen).

B3.2.9 Det faktum at det ikke er sannsynlig at erververen vil selge den overførte eiendelen, betyr i seg selv ikke at avhenderen har beholdt kontroll over den overførte eiendelen. Dersom en salgsopsjon eller en garanti legger restriksjoner på erververen når det gjelder å selge den overførte eiendelen, har imidlertid avhenderen beholdt kontroll over den overførte eiendelen. Dersom en salgsopsjon eller en garanti for eksempel er tilstrekkelig verdifull, legger den restriksjoner på erververen når det gjelder å selge den overførte eiendelen, fordi erververen i praksis ikke ville selge den overførte eiendelen til en tredjepart uten å knytte en tilsvarende opsjon eller andre restriktive betingelser til eiendelen. Erververen vil isteden holde på den overførte eiendelen slik at han får betalinger i henhold til garantien eller salgsopsjonen. Under disse omstendighetene har avhenderen beholdt kontroll over den overførte eiendelen.

Overføringer som oppfyller kravene til fraregning

B3.2.10 Et foretak kan beholde retten til en del av rentebetalingene på overførte eiendeler som kompensasjon for forvaltning av disse eiendelene. Den delen av rentebetalingene som foretaket ville avgi ved avslutning eller overføring av forvaltningskontrakten, blir fordelt på forvaltningseiendelen eller forvaltningsforpliktelsen. Den delen av rentebetalingen som foretaket ikke ville avgi, er en «strip»-fordring med bare renter. Dersom foretaket for eksempel ikke ville avgi en interesse ved avslutning eller overføring av forvaltningskontrakten, er hele rentemarginen en «strip»-fordring med bare renter. For anvendelsen av nr. 3.2.13 blir de virkelige verdiene av forvaltningseiendelen og «strip»-fordringen med bare renter benyttet til å fordele den balanseførte verdien av fordringen mellom den delen av eiendelen som er fraregnet, og den delen som fortsatt er innregnet. Dersom det ikke er noe forvaltningshonorar som skal mottas, eller dersom honoraret som skal mottas, ikke forventes å kompensere foretaket i tilstrekkelig grad for utførelsen av forvaltningen, skal en forpliktelse for forvaltningsplikten innregnes til virkelig verdi.

B3.2.11 Ved måling med henblikk på anvendelsen av nr. 3.2.13 av virkelig verdi av den delen som fortsatt skal innregnes, og den delen som blir fraregnet, skal et foretak anvende målingskravene til virkelig verdi i IFRS 13 i tillegg til nr. 3.2.14.

Overføringer som ikke oppfyller kravene til fraregning

B3.2.12 Følgende er eksempler på anvendelse av prinsippet i nr. 3.2.15. Dersom en garanti gitt av foretaket for tap ved mislighold på den overførte eiendelen forhindrer at en overført eiendel blir fraregnet fordi foretaket har beholdt praktisk talt alle risikoer og fordeler ved eierskap til den overførte eiendelen, skal den overførte eiendelen fortsatt innregnes i sin helhet, og det mottatte vederlaget skal innregnes som forpliktelse.

Vedvarende engasjement i overførte eiendeler

B3.2.13 Følgende er eksempler på hvordan et foretak måler en overført eiendel og den tilknyttede forpliktelsen i henhold til nr. 3.2.16.

Alle eiendeler

- a) Dersom en garanti gitt av et foretak om å betale for tap ved mislighold for en overført eiendel forhindrer at den overførte eiendelen blir fraregnet i det omfang foretaket har et vedvarende engasjement, blir den overførte eiendelen på tidspunktet for overføringen målt til den laveste verdien av i) eiendelens balanseførte beløp og ii) det høyeste beløpet av det mottatte vederlaget i overføringen som foretaket kan få krav om å tilbakebetale («garantibeløpet»). Den tilknyttede forpliktelsen blir i utgangspunktet målt til garantibeløpet pluss den virkelige verdien av garantien (som vanligvis er vederlaget mottatt for garantien). Deretter blir førstegangs virkelige verdi av garantien innregnet i resultatet når (eller etter hvert som) forpliktelsen oppfylles (i samsvar med IFRS 15) og den balanseførte verdien av eiendelen blir redusert ved eventuelle tapsavsetninger.

Eiendeler målt til amortisert kost

- b) Dersom en salgsopsjonsplikt utstedt av et foretak eller en kjøpsopsjonsrett holdt av et foretak forhindrer at en overført eiendel blir fraregnet, og foretaket måler den overførte eiendelen til amortisert kost, blir den tilknyttede forpliktelsen målt til anskaffelseskost (dvs. det mottatte vederlaget), justert for amortiseringen av en eventuell differanse mellom nevnte anskaffelseskost og brutto balanseført verdi for den overførte eiendelen på opsjonens utløpstidspunkt. Anta for eksempel at brutto balanseført verdi for eiendelen på overføringstidspunktet er VE 98, og at det mottatte vederlaget er VE 95. Brutto balanseført verdi for eiendelen på opsjonens utøvelsestidspunkt vil være VE 100. Førstegangs balanseført verdi av den tilknyttede forpliktelsen er VE 95, og differansen mellom VE 95 og VE 100 blir innregnet i resultatet ved hjelp av effektiv rente-metoden. Dersom opsjonen blir utøvd, blir enhver differanse mellom den balanseførte verdien av den tilknyttede forpliktelsen og utøvelseskursen innregnet i resultatet.

Eiendeler målt til virkelig verdi

- c) Dersom en kjøpsopsjonsrett som beholdes av et foretak, hindrer at en overført eiendel blir fraregnet, og foretaket måler den overførte eiendelen til virkelig verdi, skal eiendelen fortsatt måles til sin virkelige verdi. Den tilknyttede forpliktelsen blir målt til i) opsjonens utøvelseskurs med fradrag for opsjonens tidsverdi dersom den er posisjonert for eller nærmer seg en posisjon for utøvelse, eller ii) den overførte eiendelens virkelige verdi med fradrag for opsjonens tidsverdi dersom opsjonen er dårlig posisjonert for utøvelse. Justeringen av målingen av den tilknyttede forpliktelsen sikrer at netto balanseførte verdi av eiendelen og den tilknyttede forpliktelsen er lik den virkelige verdien av kjøpsopsjonsretten. Dersom den virkelige verdien av den underliggende eiendelen for eksempel er VE 80, opsjonens utøvelseskurs er VE 95 og opsjonens tidsverdi er VE 5, er den balanseførte verdien av den tilknyttede forpliktelsen VE 75 ($VE\ 80 - VE\ 5$), og den balanseførte verdien av den overførte eiendelen er VE 80 (dvs. dens virkelige verdi).
- d) Dersom en salgsopsjon utstedt av et foretak hindrer at en overført eiendel blir fraregnet, og foretaket måler den overførte eiendelen til virkelig verdi, blir den tilknyttede forpliktelsen målt til opsjonens utøvelseskurs pluss opsjonens tidsverdi. Målingen av eiendelen til virkelig verdi er begrenset til den laveste verdien av den virkelige verdien og opsjonens utøvelseskurs, fordi foretaket ikke har noen rett til økninger i den virkelige verdien av den overførte eiendelen ut over opsjonens utøvelseskurs. Dette sikrer at netto balanseførte verdi av eiendelen og den tilknyttede forpliktelsen er den virkelige verdien av salgsopsjonsplikten. Dersom den virkelige verdien av den underliggende eiendelen for eksempel er VE 120, opsjonens utøvelseskurs er VE 100 og opsjonens tidsverdi er VE 5, er den balanseførte verdien av den tilknyttede forpliktelsen VE 105 ($VE\ 100 + VE\ 5$), og den balanseførte verdien av eiendelen er VE 100 (i dette tilfellet opsjonens utøvelseskurs).
- e) Dersom en rentekorridor i form av en kjøpt kjøpsopsjon og utstedt salgsopsjon hindrer at en overført eiendel blir fraregnet, og foretaket måler eiendelen til virkelig verdi, skal eiendelen fortsatt måles til virkelig verdi. Den tilknyttede forpliktelsen blir målt til i) summen av kjøpsopsjonens utøvelseskurs og salgsopsjonens virkelige verdi minus kjøpsopsjonens tidsverdi dersom kjøpsopsjonen er på utøvelseskurs eller er posisjonert for eller nærmer seg en posisjon for utøvelse, eller ii) summen av eiendelens virkelige verdi og salgsopsjonens virkelige verdi minus kjøpsopsjonens tidsverdi dersom kjøpsopsjonen er dårlig posisjonert for utøvelse. Justeringen av den tilknyttede forpliktelsen sikrer at netto balanseført verdi av eiendelen og den tilknyttede forpliktelsen er lik den

virkelige verdien av de opsjonene som innehas og utstedes av foretaket. Anta for eksempel at et foretak overfører en finansiell eiendel som måles til virkelig verdi, og samtidig kjøper en kjøpsopsjon med en utøvelseskurs på VE 120 og utsteder en salgsopsjon med en utøvelseskurs på VE 80. Anta videre at den virkelige verdien av eiendelen er VE 100 på overføringstidspunktet. Tidsverdien av salgs- og kjøpsopsjonen er henholdsvis VE 1 og VE 5. I dette tilfellet innregner foretaket en eiendel på VE 100 (den virkelige verdien av eiendelen) og en forpliktelse på VE 96 $[(VE\ 100 + VE\ 1) - VE\ 5]$. Dette gir en netto eiendelsverdi på VE 4, som er den virkelige verdien av de opsjonene som foretaket holder eller har utstedt.

Alle overføringer

- B3.2.14 I den utstrekning en overføring av en finansiell eiendel ikke oppfyller kravene til fraregning, blir avhenderens kontraktsregulerte rettigheter eller plikter knyttet til overføringen ikke regnskapsført separat som derivater dersom en innregning av både derivatet og enten den overførte eiendelen eller forpliktelsen som oppstår av overføringen, ville føre til innregning av de samme rettighetene eller pliktene to ganger. En kjøpsopsjon som for eksempel beholdes av avhender, kan hindre en overføring av finansielle eiendeler i å bli regnskapsført som et salg. I det tilfellet blir kjøpsopsjonen ikke innregnet separat som en derivativ eiendel.
- B3.2.15 I den utstrekning en overføring av en finansiell eiendel ikke oppfyller kravene til fraregning, innregner ikke erververen den overførte eiendelen som sin eiendel. Erververen fraregner kontanter eller annet betalt vederlag og innregner en fordring på avhenderen. Dersom avhenderen både har en rett og en plikt til å kjøpe tilbake kontroll over hele den overførte eiendelen for et fast beløp (for eksempel i henhold til en gjenkjøpsavtale), kan erververen måle sin fordring til amortisert kost dersom den oppfyller kriteriene i nr. 4.1.2.

Eksempler

- B3.2.16 Følgende eksempler viser anvendelsen av fraregningsprinsippene i denne standard.
- a) *Gjenkjøpsavtaler og verdipapirlån.* Dersom en finansiell eiendel blir solgt i henhold til en avtale om å kjøpe eiendelen tilbake til en fastsatt pris eller til salgspris pluss långivers avkastning, eller dersom eiendelen er lånt i henhold til en avtale om å returnere den til avhenderen, blir eiendelen ikke fraregnet siden avhenderen beholder praktisk talt alle risikoer og fordeler ved eierskap. Dersom erververen får rett til å selge eiendelen eller stille den som sikkerhet, omklassifiserer avhenderen eiendelen i sin balanseoppstilling, for eksempel som en utlånt eiendel eller gjenkjøpsfordring.
 - b) *Gjenkjøpsavtaler og verdipapirlån – eiendeler som praktisk talt er de samme.* Dersom en finansiell eiendel blir solgt i henhold til en avtale om å kjøpe den samme eller praktisk talt den samme eiendelen tilbake til en fastsatt pris eller til salgspris pluss långivers avkastning, eller dersom eiendelen er lånt inn eller ut i henhold til en avtale om å returnere den samme eller praktisk talt den samme eiendelen til avhenderen, blir eiendelen ikke fraregnet siden avhenderen beholder praktisk talt alle risikoer og fordeler ved eierskap.
 - c) *Gjenkjøpsavtaler og verdipapirlån – rett til utskiftning.* Dersom en gjenkjøpsavtale til en fast gjenkjøpspris eller en pris lik salgspris pluss långivers avkastning eller en tilsvarende verdipapirlåntransaksjon gir erververen rett til å skifte ut eiendeler som er tilsvarende og av samme virkelige verdi som den overførte eiendelen på gjenkjøpstidspunktet, blir eiendelen som ble solgt eller lånt ut i henhold til en gjenkjøps- eller verdipapirlåntransaksjon, ikke fraregnet siden avhenderen beholder praktisk talt alle risikoer og fordeler ved eierskap.
 - d) *Gjenkjøpsrett med forkjøpsrett til virkelig verdi.* Dersom et foretak selger en finansiell eiendel og bare beholder en forkjøpsrett til gjenkjøp av den overførte eiendel til virkelig verdi dersom erververen senere selger den, skal foretaket fraregne eiendelen fordi det har overført praktisk talt alle risikoer og fordeler ved eierskap.

- e) *Oppblåsingstransaksjon («wash sale transaction»)*. Gjenkjøp av en finansiell eiendel kort tid etter at den er solgt, blir enkelte ganger omtalt som en oppblåsingstransaksjon. Et slikt gjenkjøp forhindrer ikke fraregning, forutsatt at den opprinnelige transaksjonen oppfyller kravene til fraregning. Men dersom en avtale om å selge en finansiell eiendel blir inngått samtidig med en avtale om å kjøpe tilbake den samme eiendelen til en fastsatt pris eller salgspris pluss långivers avkastning, blir eiendelen ikke fraregnet.
- f) *Salgsopsjoner og kjøpsopsjoner som er svært godt posisjonert for utøvelse*. Dersom en overført finansiell eiendel kan kjøpes tilbake av avhenderen og kjøpsopsjonen er svært godt posisjonert for utøvelse, oppfyller ikke overføringen kravene til fraregning siden avhenderen har beholdt praktisk talt alle risikoer og fordeler ved eierskap. På samme måte er det slik at dersom den finansielle eiendelen kan selges tilbake av erververen og salgsopsjonen er svært godt posisjonert for utøvelse, oppfyller ikke overføringen kravene til fraregning siden avhenderen har beholdt praktisk talt alle risikoer og fordeler ved eierskap.
- g) *Salgsopsjoner og kjøpsopsjoner som er svært dårlig posisjonert for utøvelse*. En finansiell eiendel som blir overført bare underlagt en salgsopsjon holdt av erververen som er svært dårlig posisjonert for utøvelse, eller en kjøpsopsjon holdt av avhenderen som er svært dårlig posisjonert for utøvelse, blir fraregnet. Dette skyldes at avhenderen har overført praktisk talt alle risikoer og fordeler ved eierskap.
- h) *Lett tilgjengelige eiendeler underlagt en kjøpsopsjon som verken er svært godt eller svært dårlig posisjonert for utøvelse*. Dersom et foretak innehar en kjøpsopsjon på en eiendel som er lett tilgjengelig på markedet, og opsjonen verken er svært godt eller svært dårlig posisjonert for utøvelse, blir eiendelen fraregnet. Dette skyldes at foretaket i) verken har beholdt eller overført praktisk talt alle risikoer og fordeler ved eierskap og ii) ikke har beholdt kontroll. Men dersom eiendelen ikke er lett tilgjengelig i markedet, er fraregning utelukket for den delen av eiendelen som beløpsmessig er underlagt kjøpsopsjonen, siden foretaket har beholdt kontroll over eiendelen.
- i) *En vanskelig tilgjengelig eiendel underlagt en salgsopsjon utstedt av et foretak som verken er svært godt eller svært dårlig posisjonert for utøvelse*. Dersom et foretak overfører en finansiell eiendel som er vanskelig tilgjengelig i markedet, og utsteder en salgsopsjon som ikke er svært dårlig posisjonert for utøvelse, vil foretaket verken beholde eller overføre praktisk talt alle risikoer og fordeler ved eierskap på grunn av den utstedte salgsopsjonen. Foretaket beholder kontroll over eiendelen dersom salgsopsjonen er tilstrekkelig verdifull til å hindre erververen i å selge eiendelen, og eiendelen fortsetter i så fall å bli innregnet i det omfang avhenderen har et vedvarende engasjement (se nr. B3.2.9). Foretaket overfører kontroll over eiendelen dersom salgsopsjonen ikke er tilstrekkelig verdifull til å hindre erververen i å selge eiendelen, og eiendelen blir i så fall fraregnet.
- j) *Eiendeler underlagt en salgs- eller kjøpsopsjon til virkelig verdi eller en framtidig gjenkjøpsavtale*. En overføring av en finansiell eiendel som bare er underlagt en salgs- eller kjøpsopsjon eller en framtidig gjenkjøpsavtale som har en utøvelses- eller gjenkjøpspris lik den finansielle eiendelens virkelige verdi på gjenkjøpstidspunktet, fører til fraregning på grunn av overføringen av praktisk talt alle risikoer og fordeler ved eierskap.
- k) *Kjøpsopsjoner eller salgsopsjoner med kontant oppgjør*. Et foretak vurderer overføringen av en finansiell eiendel som er underlagt en salgs- eller kjøpsopsjon eller en framtidig gjenkjøpsavtale med nettooppgjør i kontanter, for å avgjøre om foretaket har beholdt eller overført praktisk talt alle risikoer og fordeler ved eierskap. Dersom foretaket ikke har beholdt praktisk talt alle risikoer og fordeler ved eierskap til den overførte eiendelen, avgjør det om det har beholdt kontroll over den overførte eiendelen. At salgs- eller kjøpsopsjonen eller den framtidige gjenkjøpsavtalen blir gjort opp netto i kontanter betyr ikke automatisk at foretaket har overført kontroll (se B3.2.9 og g), h) og i) ovenfor).

- l) *En «removal of accounts»-avtale*. En «removal of accounts»-avtale er en ubetinget gjenkjøpsopsjon (kjøpsopsjon) som gir et foretak rett til å kreve tilbake overførte eiendeler, med forbehold for visse restriksjoner. Forutsatt at en slik opsjon fører til at foretaket verken beholder eller overfører praktisk talt alle risikoer og fordeler ved eierskap, utelukker den fraregning bare for det beløpet som gjenkjøpet omfatter (forutsatt at erververen ikke kan selge eiendelene). Dersom den balanseførte verdien og provenyet fra overføringen av låneeiendelen for eksempel er VE 100 000 og enhver utlånt eiendel kan tilbakekalles, men det samlede omfanget av utlånte eiendeler som vil kunne kjøpes tilbake, ikke kan overstige VE 10 000, vil VE 90 000 av de utlånte eiendelene oppfylle kravene til fraregning.
- m) *«Clean-up calls»*. Et foretak, som kan være en avhender, som forvalter overførte eiendeler, kan inneha en såkalt «clean-up call» om å kjøpe tilbake gjenværende overførte eiendeler når omfanget av utestående eiendeler faller til et nærmere angitt nivå der utgiften ved å betjene disse eiendelene blir belastende i forhold til fordelene ved å forvalte dem. Forutsatt at en slik «clean up call» fører til at foretaket verken beholder eller overfører praktisk talt alle risikoer og fordeler ved eierskap, og forutsatt at erververen ikke kan selge eiendelene, utelukker den fraregning bare for den delen av eiendelene som er omfattet av kjøpsopsjonen.
- n) *Uprioriterte beholdte interesser og kredittgarantier*. Et foretak kan sørge for kredittforbedring hos erververen ved etterprioritering av noen eller alle sine andeler som er beholdt i den overførte eiendelen. Som et alternativ kan et foretak sørge for kredittforbedring hos erververen i form av en kredittgaranti som kan være ubegrenset eller begrenset til et nærmere angitt beløp. Dersom foretaket beholder praktisk talt alle risikoer og fordeler ved eierskap til den overførte eiendelen, blir eiendelen fortsatt innregnet i sin helhet. Dersom foretaket beholder noen, men ikke praktisk talt alle risikoer og fordeler ved eierskap og har beholdt kontroll, er fraregning utelukket for beløpet i kontanter eller andre eiendeler som det vil kunne kreves at foretaket betaler.
- o) *Totalavkastningsbytteavtaler («total return swaps»)*. Et foretak kan selge en finansiell eiendel til en erverver og inngå en totalavkastningsbytteavtale med erververen der alle kontantstrømmene av rentebetalinger fra den underliggende eiendelen blir overført til foretaket i bytte mot en fast betaling eller betaling med variabel sats, og der eventuelle økninger eller reduksjoner i den virkelige verdien av den underliggende eiendelen blir dekket av foretaket. I dette tilfellet er fraregning av hele eiendelen forbudt.
- p) *Rentebytteavtaler («interest rate swaps»)*. Et foretak kan overføre til en erverver en finansiell eiendel med fast rente og inngå en rentebytteavtale med erververen om å motta en fast rente og betale en variabel rente basert på et nominelt beløp som er lik hovedstolen til den overførte finansielle eiendelen. Rentebyttet utelukker ikke fraregning av den overførte eiendelen, forutsatt at betalingene på byttet ikke er betinget av at det foretas betalinger for den overførte eiendelen.
- q) *Avtaler om amortiserende rentebytte («amortising interest rate swaps»)*. Et foretak kan overføre til en erverver en finansiell eiendel med fast rente som nedbetales over tid, og inngå avtale om et amortiserende rentebytte med erververen om å motta en fast rente og betale en variabel rente basert på et nominelt beløp. Dersom byttets nominelle beløp blir amortisert slik at det blir lik den overførte finansielle eiendelens hovedstol som er utestående til ethvert tidspunkt, vil byttet generelt føre til at foretaket beholder en vesentlig risiko for førtidig tilbakebetaling, og i så fall vil foretaket enten fortsette å innregne hele den overførte eiendelen eller fortsette å innregne den overførte eiendelen i det omfang foretaket har et vedvarende engasjement. Motsatt er det slik at dersom amortiseringen av byttets nominelle beløp ikke er knyttet til hovedstolen som er utestående for den overførte eiendelen, vil et slikt bytte ikke føre til at foretaket beholder risikoen for førtidig tilbakebetaling for eiendelen. Dette utelukker dermed ikke fraregning av den overførte eiendelen, forutsatt at betalingene på byttet ikke er betinget av at det foretas rentebetalinger for den overførte eiendelen, og forutsatt at byttet ikke fører til at foretaket beholder andre vesentlige risikoer og fordeler ved eierskap av den overførte eiendelen.

- r) *Nedskrivning.* Et foretak har ingen rimelige forventninger om å gjenvinne de kontraktsregulerte kontantstrømmene fra en finansiell eiendel i sin helhet eller en del av den.

B3.2.17 Dette avsnittet viser anvendelsen av metoden for vedvarende engasjement når foretakets vedvarende engasjement gjelder en del av en finansiell eiendel.

Anta at et foretak har en portefølje av lån med rett til førtidig tilbakebetaling hvis kupongrente og effektive rente er 10 prosent, og hvis hovedstol og amortiserte kost er VE 10 000. Foretaket inngår en transaksjon der erververen, i bytte mot en betaling på VE 9 115, får rettigheten til VE 9 000 av eventuelle innkrevinger av hovedstol pluss 9,5 prosent rente på dette. Foretaket beholder rettighetene til VE 1 000 av eventuelle innkrevinger av hovedstol pluss 10 prosent rente på dette, pluss den overskytende marginen på 0,5 prosent på de resterende VE 9 000 av hovedstolen. Innkrevinger fra førtidige tilbakebetalinger blir fordelt forholdsmessig mellom foretaket og erververen i forholdet 1:9, men eventuelle mislighold blir trukket fra foretakets andel på VE 1 000 inntil denne andelen er uttømt. Den virkelige verdien av lånene på transaksjonstidspunktet er VE 10 100, og den estimerte virkelige verdien av det overskytende marginen på 0,5 prosent er VE 40.

Foretaket fastslår at det har overført visse betydelige risikoer og fordeler ved eierskap (for eksempel vesentlig risiko for førtidig tilbakebetaling), men har også beholdt visse betydelige risikoer og fordeler ved eierskap (på grunn av foretakets uprioriterte beholdte interesser) og har beholdt kontroll. Foretaket anvender derfor metoden for vedvarende engasjement.

For å anvende denne standard analyserer foretaket transaksjonen som a) en tilbakeholdelse av en fullt ut forholdsmessig tilbakeholdt andel på VE 1 000 pluss b) en etterprioritering av den tilbakeholdte andelen for å gi erververen kredittforbedring ved kredittap.

Foretaket beregner at VE 9 090 (90 % av VE 10 100) av det mottatte vederlaget på VE 9 115 representerer vederlaget for en fullt ut forholdsmessig andel på 90 prosent. Resten av det mottatte vederlaget (VE 25) representerer vederlag mottatt for etterprioritering av foretakets tilbakeholdte andel for å gi erververen kredittforbedring ved kredittap. I tillegg representerer den overskytende marginen på 0,5 prosent vederlag mottatt for kredittforbedringen. Dermed blir det samlede mottatte vederlaget for kredittforbedringen VE 65 (VE 25 + VE 40).

Foretaket beregner gevinsten eller tapet på salget av andelen på 90 prosent av kontantstrømmene. Det antas at separate virkelige verdier på den overførte andelen på 90 prosent og den tilbakeholdte andelen på 10 prosent ikke er tilgjengelige på overføringstidspunktet, og foretaket fordeler derfor eiendelens balanseførte verdi i samsvar med nr. 3.2.14 i IFRS 9 slik:

	<i>Virkelig verdi</i>	<i>Prosentandel</i>	<i>Fordelt balanseført verdi</i>
Andel overført	9 090	90 %	9 000
Andel beholdt	1 010	10 %	1 000
Totalt	10 100		10 000

Foretaket beregner sin gevinst eller sitt tap på salget av andelen på 90 prosent av kontantstrømmene ved å trekke den fordelte balanseførte verdien av den overførte andelen fra det mottatte vederlaget, dvs. VE 90 (VE 9 090 – VE 9 000). Den balanseførte verdien av den andelen som beholdes av foretaket, er VE 1 000.

I tillegg innregner foretaket det vedvarende engasjementet som følger av etterprioriteringen av sin tilbakeholdte andel ved kredittap. Foretaket innregner dermed en eiendel på VE 1 000 (det største beløpet av kontantstrømmer foretaket ikke vil motta som følge av etterprioriteringen) og en tilknyttet forpliktelse på VE 1 065 (som er det største beløpet av kontantstrømmer foretaket ikke vil motta som følge av etterprioriteringen, dvs. VE 1 000 pluss den virkelige verdien av etterprioriteringen på VE 65).

Foretaket bruker all informasjonen ovenfor til å regnskapsføre transaksjonen på følgende måte:

	<i>Debet</i>	<i>Kredit</i>
Opprinnelig eiendel	—	9 000
Eiendel innregnet for etterprioritering eller residualinteresse	1 000	—
Eiendel for det mottatte vederlaget i form av overskytende margin	40	—
Resultat (gevinst på overføring)	—	90
Forpliktelse	—	1 065
Mottatte kontanter	9 115	—
Totalt	10 155	10 155

Umiddelbart etter transaksjonen er eiendelens balanseførte verdi VE 2 040, som omfatter VE 1 000, som representerer utgiften tilordnet den tilbakeholdte andelen, og VE 1 040, som representerer foretakets ytterligere vedvarende engasjement som følge av etterprioriteringen av den tilbakeholdte andelen ved kredittap (som inkluderer en overskytende margin på VE 40).

I etterfølgende perioder innregner foretaket det mottatte vederlaget for kredittforbedringen (VE 65) etter hvert som det opptjenes, det opptjener renter på den innregnede eiendelen med en effektiv rente-metode, og det innregner eventuelle tap ved verdifall på de innregnede eiendelene. Som et eksempel på det siste kan det antas at det i det påfølgende året foreligger et tap ved verdifall på de underliggende lånene på VE 300. Foretaket reduserer sin innregnede eiendel med VE 600 (VE 300 knyttet til sin tilbakeholdte andel og VE 300 knyttet til det ytterligere vedvarende engasjementet som følger av etterprioriteringen av den tilbakeholdte andelen for tap ved verdifall) og reduserer sin innregnede forpliktelse med VE 300. Nettoresultatet er en belastning i resultatet for tap ved verdifall på VE 300.

Fraregning av finansielle forpliktelser (avsnitt 3.3)

B3.3.1 En finansiell forpliktelse (eller en del av denne) opphører når debitor enten

- innfrir forpliktelsen (eller en del av denne) ved å betale kreditor, vanligvis i kontanter, andre finansielle eiendeler, varer eller tjenester, eller
- blir rettslig løst fra det primære ansvaret for forpliktelsen (eller en del av denne) enten ved en rettsprosess eller av kreditor. (Dersom debitor har gitt en garanti, kan denne betingelsen fremdeles oppfylles.)

B3.3.2 Dersom en utsteder av et gjeldsinstrument kjøper tilbake dette instrumentet, opphører gjelden selv om utstederen er en markedspleier i dette instrumentet eller har til hensikt å selge det videre på kort sikt.

B3.3.3 Betaling til tredjepart, herunder en forvalter (noen ganger kalt «in-substance defeasance»), vil ikke i seg selv fritak debitor for hans primære plikt overfor kreditor dersom debitor ikke har fått rettslig fritak.

B3.3.4 Dersom en debitor betaler tredjepart for å påta seg en plikt og varsler sin kreditor om at tredjepart har påtatt seg debtors gjeldsplikt, skal debitor ikke fraregne gjeldsplikten med mindre betingelsen i nr. B3.3.1 b) er oppfylt. Dersom debitor betaler tredjepart for å påta seg en plikt og får et rettslig fritak fra sin kreditor, har debitor brakt gjelden til opphør. Men dersom debitor aksepterer å foreta betalinger på gjelden til tredjepart eller direkte til den opprinnelige kreditor, skal debitor innregne en ny gjeldsplikt overfor tredjepart.

B3.3.5 Selv om et rettslig fritak, enten juridisk eller ved kreditor, fører til fraregning av en forpliktelse, kan foretaket innregne en ny forpliktelse dersom fraregningskriteriene i nr. 3.2.1–3.2.23 ikke er oppfylt for de finansielle eiendelene som ble overført. Dersom disse kriteriene ikke er oppfylt, blir de overførte eiendelene ikke fraregnet, og foretaket innregner en ny forpliktelse knyttet til de overførte eiendelene.

- B3.3.6 Med hensyn til nr. 3.3.2 er vilkårene vesentlig forskjellige dersom den diskonterte nåverdien av kontantstrømmene i henhold til de nye vilkårene, herunder eventuelle betalte honorarer med fradrag for eventuelle mottatte honorarer og diskontert med den opprinnelige effektive renten, utgjør en forskjell på minst 10 prosent i forhold til den diskonterte nåverdien av de gjenværende kontantstrømmene for den opprinnelige finansielle forpliktelsen. Dersom et bytte av gjeldsinstrumenter eller en endring av vilkårene blir regnskapsført som et opphør, skal eventuelle påløpte utgifter og honorarer innregnes som en del av gevinsten eller tapet ved opphøret. Dersom byttet eller endringen ikke blir regnskapsført som et opphør, skal eventuelle påløpte utgifter eller honorarer justere den balanseførte verdien av forpliktelsen og avskrives over den gjenværende tiden for den endrede forpliktelsen.
- B3.3.7 I noen tilfeller løser en kreditor en debitor fra dennes eksisterende plikt til å foreta betalinger, mens debitor påtar seg en garantiplikt om å betale dersom den parten som påtar seg primært ansvar, misligholder. Under slike omstendigheter vil debitor
- a) innregne en ny finansiell forpliktelse basert på den virkelige verdien av plikten for garantien, og
 - b) innregne en gevinst eller et tap basert på differansen mellom i) ethvert betalt proveny og ii) den balanseførte verdien av den opprinnelige finansielle forpliktelsen, med fradrag for den virkelige verdien av den nye finansielle forpliktelsen.

KLASSIFISERING (KAPITTEL 4)

Klassifisering av finansielle eiendeler (avsnitt 4.1)

Foretakets virksomhetsmodell for forvaltning av finansielle eiendeler

- B4.1.1 I henhold til nr. 4.1.1 a) skal et foretak klassifisere finansielle eiendeler på grunnlag av foretakets virksomhetsmodell for forvaltning av finansielle eiendeler, med mindre nr. 4.1.5 får anvendelse. Et foretak vurderer om dets finansielle eiendeler oppfyller betingelsen i nr. 4.1.2 a) eller betingelsen i nr. 4.1.2 A a) på grunnlag av virksomhetsmodellen fastsatt av foretakets nøkkelpersoner i ledelsen (som definert i IAS 24: «Opplysninger til nærstående parter»).
- B4.1.2 Et foretaks virksomhetsmodell er fastsatt på et nivå som gjenspeiler hvordan grupper av finansielle eiendeler blir forvaltet sammen for å oppnå et bestemt virksomhetsmål. Foretakets virksomhetsmodell avhenger ikke av ledelsens hensikter for et enkelt instrument. Denne betingelsen er heller ikke en fremgangsmåte for klassifisering av et enkelt instrument, og den bør derfor fastsettes på et høyere aggregeringsnivå. Et foretak kan imidlertid ha flere virksomhetsmodeller for å forvalte sine finansielle instrumenter. Følgelig trenger ikke klassifiseringen å fastsettes på det rapporterende foretakets nivå. Et foretak kan for eksempel ha en investeringsportefølje som den forvalter for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer, og en annen investeringsportefølje som den forvalter for å handle, for å kunne realisere endringer i virkelig verdi. På samme måte kan det i noen tilfeller være hensiktsmessig å dele en portefølje av finansielle eiendeler i underporteføljer for å gjenspeile nivået der et foretak forvalter disse finansielle eiendelene. Det kan for eksempel være tilfellet dersom et foretak oppretter eller kjøper en portefølje av pantelån og forvalter noen av lånene med det formål å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer og forvalter de andre lånene med det formål å selge dem.
- B4.1.2A Et foretaks virksomhetsmodell beskriver hvordan et foretak forvalter sine finansielle eiendeler for å generere kontantstrømmer. Foretakets virksomhetsmodell avgjør altså om kontantstrømmene skyldes mottak av kontraktsregulerte kontantstrømmer, salg av finansielle eiendeler eller begge deler. Denne vurderingen utføres derfor ikke på grunnlag av scenarioer som foretaket ikke med rimelighet forventer vil inntreffe, for eksempel såkalte «worst case»-scenarioer eller stressscenarioer. Dersom et foretak for eksempel forventer at det vil selge en bestemt portefølje av finansielle eiendeler bare i et stressscenario, vil ikke det scenarioet påvirke foretakets vurdering av virksomhetsmodellen for disse eiendelene dersom foretaket med rimelighet forventer at et slikt scenario ikke vil forekomme. Dersom kontantstrømmer realiseres på en måte som er forskjellig fra foretakets forventninger på det tidspunktet da foretaket vurderte virksomhetsmodellen (for eksempel dersom foretaket selger flere eller færre

finansielle eiendeler enn det forventet da det klassifiserte eiendelene), fører ikke dette til feil i tidligere regnskapsperioder i foretakets finansregnskap (se IAS 8) og heller ikke til endring i klassifiseringen av gjenværende finansielle eiendeler holdt i den virksomhetsmodellen (dvs. de eiendelene som foretaket innregnet i tidligere perioder og fortsatt holder) så lenge foretaket har tatt hensyn til alle relevante opplysninger som var tilgjengelige på det tidspunktet da det vurderte virksomhetsmodellen. Når et foretak vurderer virksomhetsmodellen for nylig opprettede eller nylig kjøpte finansielle eiendeler, skal det imidlertid ta hensyn til opplysninger om hvordan kontantstrømmene tidligere ble realisert, sammen med alle andre relevante opplysninger.

B4.1.2B Et foretaks virksomhetsmodell for forvaltning av finansielle eiendeler er et faktum og ikke bare en påstand. Den er gjerne observerbar gjennom aktiviteter foretaket gjennomfører for å oppnå formålet med virksomhetsmodellen. Et foretak må anvende skjønn når det vurderer sin virksomhetsmodell for forvaltning av finansielle eiendeler, og den vurderingen avhenger ikke av en enkelt faktor eller aktivitet. I stedet må foretaket ta i betraktning alle relevante opplysninger som er tilgjengelige på tidspunktet for vurderingen. Slike relevante opplysninger omfatter, men er ikke begrenset til

- a) hvordan ytelsen til virksomhetsmodellen og de finansielle eiendelene som holdes i den virksomhetsmodellen, vurderes og rapporteres til foretakets nøkkelpersoner i ledelsen,
- b) risikoer som påvirker ytelsen til virksomhetsmodellen (og de finansielle eiendelene som holdes i den virksomhetsmodellen), og særlig hvordan disse risikoene håndteres, og
- c) hvordan virksomhetens ledere kompenseres (for eksempel om godtgjøringen er basert på den virkelige verdien til eiendelene som forvaltes, eller på de kontraktsregulerte kontantstrømmene som mottas).

En virksomhetsmodell hvis formål er å holde eiendeler for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer

B4.1.2C Finansielle eiendeler som holdes i en virksomhetsmodell hvis formål er å holde eiendeler for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer, blir forvaltet for å realisere kontantstrømmer ved å motta kontraktsregulerte betalinger i instrumentets levetid. Det vil si at foretaket forvalter de eiendelene som holdes i porteføljen, for å motta disse bestemte kontraktsregulerte kontantstrømmene (i stedet for å forvalte porteføljens totale avkastning ved både å holde og selge eiendeler). Ved fastsettelse av hvorvidt kontantstrømmene skal realiseres ved å motta de finansielle eiendelenes kontraktsregulerte kontantstrømmer, er det nødvendig å ta hensyn til hyppigheten av, verdien av og forløpet for salg i tidligere perioder, årsakene til salgene og forventningene om framtidig salgsaktivitet. Det er imidlertid ikke salgene i seg selv som skal fastsette virksomhetsmodellen, og de kan derfor ikke betraktes isolert. I stedet viser opplysninger om tidligere salg og forventninger om framtidige salg hvordan foretakets angitte mål for forvaltningen av de finansielle eiendelene oppnås, og særlig hvordan kontantstrømmene realiseres. Et foretak skal vurdere opplysninger om tidligere salg på grunnlag av årsakene til disse salgene og betingelsene som forelå på det tidspunktet, sammenlignet med gjeldende betingelser.

B4.1.3 Selv om formålet med et foretaks virksomhetsmodell kan være å holde finansielle eiendeler for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer, trenger ikke foretaket å holde alle disse instrumentene inntil forfall. Derfor kan et foretaks virksomhetsmodell være å holde finansielle eiendeler for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer, selv om salg av finansielle eiendeler forekommer eller forventes å forekomme i framtiden.

B4.1.3A Virksomhetsmodellen kan være å holde eiendeler for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer, selv om foretaket selger finansielle eiendeler når det er en økning i eiendelenes kredittrisiko. For å fastsette om det har vært en økning i eiendelenes kredittrisiko, vurderer foretaket rimelige og dokumenterbare opplysninger, herunder fremadskuende informasjon. Uavhengig av deres hyppighet og verdi er salg som skyldes en økning i eiendelenes kredittrisiko, ikke uforenlige med en virksomhetsmodell hvis formål er å holde finansielle eiendeler for å motta kontraktsregulerte

kontantstrømmer, fordi kredittkvaliteten til finansielle eiendeler er relevant for foretakets evne til å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer. Kredittrisikohåndteringsaktiviteter som har til formål å minimere mulige kreditttap på grunn av kredittforringelse, er vesentlige for en slik virksomhetsmodell. Salg av en finansiell eiendel fordi den ikke lenger oppfyller kriteriene angitt i foretakets dokumenterte investeringspolitikk, er et eksempel på et salg som er gjennomført som følge av en økning i kredittrisikoen. I mangel av en slik politikk kan imidlertid foretaket vise på andre måter at salget ble gjennomført som følge av en økning i kredittrisikoen.

B4.1.3B Salg som gjennomføres av andre årsaker, for eksempel salg for å håndtere kredittkonsentrasjonsrisiko (uten en økning i eiendelenes kredittrisiko), kan også være forenlig med en virksomhetsmodell hvis formål er å holde finansielle eiendeler for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer. Slike salg kan særlig være forenlige med en virksomhetsmodell hvis formål er å holde finansielle eiendeler for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer dersom disse er sjeldne (selv om verdien er betydelig) eller verdien er ubetydelig, både hver for seg og samlet (selv om de er hyppige). Dersom det oftere enn en sjelden gang foretas slike salg fra en portefølje, og verdien av disse salgene ikke er ubetydelig (enten hver for seg eller samlet), må foretaket vurdere hvorvidt og hvordan slike salg er forenlige med formålet om å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer. Det er ikke relevant for denne vurderingen om en tredjepart krever at de finansielle eiendelene skal selges, eller om dette er foretakets valg. En økning i hyppigheten eller verdien av salgene i et bestemt tidsrom er ikke nødvendigvis uforenlig med et formål om å holde finansielle eiendeler for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer dersom et foretak kan forklare årsakene til disse salgene og vise hvorfor de ikke gjenspeiler en endring i foretakets virksomhetsmodell. I tillegg kan salgene være forenlige med formålet om å holde finansielle eiendeler for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer dersom salgene foretas nær de finansielle eiendelenes forfall og provenyet fra salget er tilnærmet lik mottaket av de resterende kontraktsregulerte kontantstrømmene.

B4.1.4 Følgende er eksempler på at formålet med et foretaks virksomhetsmodell er å holde finansielle eiendeler for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer. Listen med eksempler er ikke uttømmende. Videre er eksemplene verken beregnet på å beskrive alle faktorer som kan være relevante for vurderingen av foretakets virksomhetsmodell, eller å angi faktorenes relative betydning.

Eksempel	Analyse
Eksempel 1 Et foretak holder investeringer for å motta deres kontraktsregulerte kontantstrømmer. Foretakets finansieringsbehov er forutsigbart, og dets finansielle eiendelers løpetid er tilpasset foretakets estimerte finansieringsbehov. Foretaket utfører kredittrisikohåndteringsaktiviteter med henblikk på å minimere kredittapene. Tidligere har salgene vanligvis funnet sted når de finansielle eiendelenes kredittrisiko har økt så mye at eiendelene ikke lenger oppfyller kredittkriteriene angitt i foretakets dokumenterte investeringspolitikk. I tillegg har salg en sjelden gang funnet sted som følge av uforutsette finansieringsbehov. Rapportene til nøkkelpersoner i ledelsen dreier seg om kredittkvaliteten til de finansielle eiendelene og den kontraktsregulerte avkastningen. Foretaket overvåker blant annet også de finansielle eiendelenes virkelige verdier.	Selv om foretaket blant annet vurderer de finansielle eiendelenes virkelige verdier fra et likviditetsperspektiv (dvs. kontantbeløpet som ville blitt realisert dersom foretaket må selge eiendeler), er foretakets formål å holde de finansielle eiendelene for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer. Salg vil ikke være uforenlig med dette formålet dersom det foretas som følge av en økning i eiendelenes kredittrisiko, for eksempel dersom eiendelene ikke lenger oppfyller kredittkriteriene angitt i foretakets dokumenterte investeringspolitikk. Salg en sjelden gang som følge av uforutsette finansieringsbehov (f.eks. i et stressscenario) vil heller ikke være uforenlig med dette formålet, selv om verdien av slike salg er betydelig.

Eksempel	Analyse
Eksempel 2 Et foretaks virksomhetsmodell er å kjøpe porteføljer av finansielle eiendeler, for eksempel lån. Disse porteføljene kan omfatte finansielle eiendeler som er kredittforringet. Dersom betalinger på lånene ikke gjøres til rett tid, forsøker foretaket å realisere de kontraktsregulerte kontantstrømmene på ulike måter – for eksempel ved å kontakte debitor per post, telefon eller andre metoder. Foretakets formål er å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer, og foretaket forvalter ikke noen av lånene i denne porteføljen med det formål å realisere kontantstrømmene ved å selge dem. I noen tilfeller vil foretaket inngå rentebytteavtaler for å endre renten på bestemte finansielle eiendeler i en portefølje fra flytende rente til fast rente.	Formålet med foretakets virksomhetsmodell er å holde de finansielle eiendelene med henblikk på å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer. Den samme analysen vil få anvendelse selv om foretaket ikke forventer å motta alle kontraktsregulerte kontantstrømmer (f.eks. dersom noen av de finansielle eiendelene er kredittforringet ved førstegangsinnregning). Det at foretaket inngår derivater for å endre kontantstrømmene i porteføljen, endrer heller ikke i seg selv foretakets virksomhetsmodell.
Eksempel 3 Et foretak har en virksomhetsmodell som har som formål å gi lån til kunder og deretter selge disse lånene til et verdipapiriseringsforetak. Verdipapiriseringsforetaket utsteder instrumenter til investorer. Initiativtakende foretak kontrollerer verdipapiriseringsforetaket og konsoliderer det dermed også. Verdipapiriseringsforetaket mottar de kontraktsregulerte kontantstrømmene fra lånene og videresender dem til sine investorer. Det forutsettes i dette eksempelet at lånene fortsatt innregnes i konsernets balanseoppstilling, siden de ikke er fraregnet av verdipapiriseringsforetaket.	Konsernet ga lånene med det formål å holde dem for å motta de kontraktsregulerte kontantstrømmene. Det initiativtakende foretaket har imidlertid et mål om å realisere kontantstrømmene fra låneporteføljen ved å selge lånene til verdipapiriseringsforetaket, slik at foretaket i det separate finansregnskapet ikke anses å forvalte denne porteføljen for å motta de kontraktsregulerte kontantstrømmene.
Eksempel 4 En finansinstitusjon holder finansielle eiendeler for å oppfylle likviditetsbehovet i et stressscenario (f.eks. stormløp på bankens innskudd). Foretaket forventer ikke å selge disse eiendelene, unntatt i slike scenarier. Foretaket overvåker de finansielle eiendelenes kredittkvalitet, og formålet med forvaltningen av de finansielle eiendelene er å motta de kontraktsregulerte kontantstrømmene. Foretaket vurderer avkastningen på eiendelene på grunnlag av renteinntektene og realisererte kredittap.	Formålet med foretakets virksomhetsmodell er å holde de finansielle eiendelene for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer. Analysen ville ikke bli endret selv om foretaket i et tidligere stressscenario hadde gjennomført salg der verdien var betydelig, for å oppfylle sitt likviditetsbehov. På samme måte er gjentatte salg der verdien er ubetydelig, ikke uforenlig med det å holde finansielle eiendeler for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer. Dersom et foretak derimot holder finansielle eiendeler for å oppfylle sitt daglige likviditetsbehov, og dette formålet oppfylles ved å gjennomføre hyppige salg der verdien er betydelig, er ikke formålet med foretakets virksomhetsmodell å holde finansielle eiendeler for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer.

Eksempel	Analyse
Foretaket overvåker imidlertid også de finansielle eiendelenes virkelige verdier fra et likviditetsperspektiv for å sikre at kontantbeløpet som ville blitt realisert dersom foretaket måtte selge eiendelene i et stressscenario, ville være tilstrekkelige til å oppfylle foretakets likviditetsbehov. Med jevne mellomrom gjennomfører foretaket salg der verdien er ubetydelig, for å vise likviditet.	Tilsvarende gjelder det at dersom tilsynsmyndighetene krever at foretaket jevnlig må selge finansielle eiendeler for å vise at eiendelene er likvide, og verdien av de solgte eiendelene er betydelig, er ikke formålet med foretakets virksomhetsmodell å holde finansielle eiendeler for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer. Det er ikke relevant for analysen om en tredjepart krever at de finansielle eiendelene skal selges, eller om dette er foretakets valg.

En virksomhetsmodell hvis formål kan oppnås ved både å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer og selge finansielle eiendeler

- B4.1.4A Et foretak kan holde finansielle eiendeler i en virksomhetsmodell hvis formål kan oppnås ved både å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer og selge finansielle eiendeler. I denne typen virksomhetsmodell har foretakets nøkkelpersoner i ledelsen fattet en beslutning om at både å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer og selge finansielle eiendeler er vesentlig for å oppnå virksomhetsmodellens formål. Det er ulike formål som kan være forenlig med denne typen virksomhetsmodell. Formålet med virksomhetsmodellen kan for eksempel være å forvalte de daglige likviditetsbehovene, å opprettholde en bestemt renteavkastningsprofil eller å tilpasse de finansielle eiendelenes varighet til varigheten av forpliktelsene som disse eiendelene finansierer. For å oppnå et slikt formål vil foretaket både motta kontraktsregulerte kontantstrømmer og selge finansielle eiendeler.
- B4.1.4B Sammenlignet med en virksomhetsmodell hvis formål er å holde finansielle eiendeler for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer, vil denne virksomhetsmodellen normalt innebære hyppigere salg der verdien er høyere. Dette er fordi salg av finansielle eiendeler er vesentlig for å oppnå virksomhetsmodellens formål, og ikke bare en nødvendig følge. Det er imidlertid ingen terskler for hyppigheten eller verdien av salgene som skal gjennomføres i denne virksomhetsmodellen, for både å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer og selge finansielle eiendeler er vesentlig for å oppnå dens formål.
- B4.1.4C Følgende er eksempler på at formålet med foretakets virksomhetsmodell kan oppnås både ved å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer og selge finansielle eiendeler. Listen med eksempler er ikke uttømmende. Videre er eksemplene verken beregnet på å beskrive alle faktorer som kan være relevante for vurderingen av foretakets virksomhetsmodell, eller å angi faktorenes relative betydning.

Eksempel	Analyse
Eksempel 5 Et foretak forventer investeringsutgifter om noen år. Foretaket investerer sine overskytende kontanter i kortsiktige og langsiktige finansielle eiendeler, slik at det kan finansiere utgiftene når behovet oppstår. Mange av de finansielle eiendelene har kontraktsregulerte levetider som overskrider foretakets forventede investeringsperiode.	Formålet med virksomhetsmodellen oppnås ved både å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer og selge finansielle eiendeler. Foretaket vil fortløpende treffe beslutninger om hvorvidt det å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer eller det å selge finansielle eiendeler gir størst avkastning på porteføljen inntil det oppstår et behov for de investerte kontantene.

Eksempel	Analyse
Foretaket vil holde finansielle eiendeler for å motta de kontraktsregulerte kontantstrømmene, og når muligheten byr seg, vil det selge finansielle eiendeler for å reinvestere kontantene i finansielle eiendeler med høyere avkastning. Forvalterne som er ansvarlige for porteføljen, godtgjøres på grunnlag av den samlede avkastningen av porteføljen.	I motsatt fall kan man forestille seg et foretak som forventer en utgående kontantstrøm om fem år for å finansiere investeringsutgifter, og det investerer sine overskytende kontanter i kortsiktige finansielle eiendeler. Når investeringene forfaller, reinvesterer foretaket kontantene i nye kortsiktige finansielle eiendeler. Foretaket anvender denne strategien inntil midlene kreves, og på det tidspunktet bruker foretaket provenyet fra de forfalte finansielle eiendelene til å finansiere investeringsutgiftene. Bare salg der verdien er ubetydelig, skjer før forfall (med mindre det foreligger en økning i kredittrisiko). Formålet med denne alternative virksomhetsmodellen å holde finansielle eiendeler for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer.
Eksempel 6 En finansinstitusjon holder finansielle eiendeler for å oppfylle sitt daglige likviditetsbehov. Foretaket forsøker å minimere kostnadene for forvaltningen av dette likviditetsbehovet og forvalter derfor aktivt avkastningen på porteføljen. Den avkastningen omfatter mottak av kontraktsregulerte betalinger samt gevinster og tap ved salg av finansielle eiendeler. Som et resultat av dette holder foretaket finansielle eiendeler for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer og selger finansielle eiendeler for å reinvestere i finansielle eiendeler som gir høyere avkastning, eller for å få en bedre tilpasning til forpliktelsesens varighet. Tidligere har denne strategien ført til hyppige salg, og verdien av slike salg har vært betydelig. Denne aktiviteten forventes å fortsette i framtiden.	Formålet med virksomhetsmodellen er å oppnå størst mulig avkastning på porteføljen for å oppfylle det daglige likviditetsbehovet, og foretaket oppnår det formålet ved både å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer og selge finansielle eiendeler. Med andre ord er både mottak av kontraktsregulerte kontantstrømmer og salg av finansielle eiendeler vesentlig for å oppnå virksomhetsmodellens formål.
Eksempel 7 En forsikringsgiver holder finansielle eiendeler for å finansiere forsikringskontraktforpliktelser. Forsikringsgiver bruker provenyet fra de kontraktsregulerte kontantstrømmene fra de finansielle eiendelene til å innfri forsikringskontraktforpliktelsene når de forfaller. For å sikre at de kontraktsregulerte kontantstrømmene fra de finansielle eiendelene er tilstrekkelige til å innfri disse forpliktelsene, foretar forsikringsgiveren regelmessig betydelige kjøp og salg for å rebalansere sin eiendelsportefølje og oppfylle sine kontantstrømbehov etter hvert som de oppstår.	Formålet med virksomhetsmodellen er å finansiere forsikringskontraktforpliktelsene. For å oppnå dette formålet mottar foretaket kontraktsregulerte kontantstrømmer etter hvert som de forfaller, og selger finansielle eiendeler for å opprettholde ønsket profil på eiendelsporteføljen. Dermed er både mottak av kontraktsregulerte kontantstrømmer og salg av finansielle eiendeler vesentlig for å oppnå virksomhetsmodellens formål.

Andre virksomhetsmodeller

- B4.1.5 Finansielle eiendeler måles til virkelig verdi over resultatet dersom de ikke holdes i en virksomhetsmodell hvis formål er å holde eiendeler for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer eller i en virksomhetsmodell hvis formål oppnås både ved å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer og selge finansielle eiendeler (men se også nr. 5.7.5). En virksomhetsmodell som fører til måling til virkelig verdi over resultatet, er en modell der et foretak forvalter de finansielle eiendelene med det formål å realisere kontantstrømmer gjennom salg av eiendeler. Foretaket treffer beslutninger basert på eiendelenes virkelige verdier og forvalter eiendelene for å realisere disse virkelige verdiene. I dette tilfellet vil foretakets formål normalt resultere i aktive kjøp og salg. Selv om foretaket vil motta kontraktsregulerte kontantstrømmer mens det holder de finansielle eiendelene, oppnås ikke formålet med en slik virksomhetsmodell ved både å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer og selge finansielle eiendeler. Dette er fordi mottak av kontraktsregulerte kontantstrømmer ikke er vesentlig for å oppnå virksomhetsmodellens formål, men bare en nødvendig følge.
- B4.1.6 En forvaltet portefølje av finansielle eiendeler der inntjeningen vurderes på grunnlag av virkelig verdi (som beskrevet i nr. 4.2.2 b), holdes verken for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer eller både for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer og selge finansielle eiendeler. Virksomheten fokuserer først og fremst på opplysninger om virkelig verdi og bruker disse opplysningene til å vurdere eiendelenes ytelse og treffe beslutninger. Dessuten er det slik at en portefølje av finansielle eiendeler som oppfyller definisjonen av «holdt for omsetning», verken holdes for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer eller både for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer og selge finansielle eiendeler. For slike porteføljer er mottak av kontraktsregulerte kontantstrømmer bare en nødvendig følge av det å oppnå virksomhetsmodellens formål. Slike porteføljer av finansielle eiendeler skal derfor måles til virkelig verdi over resultatet.

Kontraktsregulerte kontantstrømmer som utelukkende er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol

- B4.1.7 Nr. 4.1.1 b) krever at et foretak klassifiserer en finansiell eiendel på grunnlag av kjennetegnene til den kontraktsregulerte kontantstrømmen dersom den finansielle eiendelen holdes i en virksomhetsmodell hvis formål er å holde eiendeler for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer eller i en virksomhetsmodell hvis formål oppnås både ved å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer og selge finansielle eiendeler, med mindre nr. 4.1.5 får anvendelse. For å gjøre dette krever betingelsene i nr. 4.1.2 b) og 4.1.2 A b) at et foretak fastsetter om eiendelens kontraktsregulerte kontantstrømmer utelukkende er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol.
- B4.1.7A Kontraktsregulerte kontantstrømmer som utelukkende er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol, er forenlige med en grunnleggende låneavtale. I en grunnleggende låneavtale er vederlag for tidsverdien av penger (se nr. B4.1.9A–B4.1.9E) og kredittrisikoen vanligvis de viktigste delene av renten. I en slik avtale kan imidlertid renten også omfatte vederlag for andre grunnleggende utlånsrisikoer (for eksempel likviditetsrisiko) og kostnader (for eksempel administrative kostnader) forbundet med det å holde den finansielle eiendelen i et bestemt tidsrom. I tillegg kan renten omfatte en fortjenestemargin som er forenlig med en grunnleggende låneavtale. I ekstreme økonomiske omstendigheter kan renten være negativ, for eksempel dersom innehaveren av en finansiell eiendel enten eksplisitt eller implisitt betaler for innskudd av penger i en bestemt tidsperiode (og det beløpet overstiger det vederlaget innehaveren mottar for tidsverdien av penger, kredittrisikoen og andre grunnleggende utlånsrisikoer og -kostnader). Kontraktsvilkår som innfører eksponering for risiko eller volatilitet i de kontraktsregulerte kontantstrømmene som ikke er knyttet til en grunnleggende låneavtale, for eksempel eksponering for endringer i egenkapitalpriser eller råvarepriser, gir imidlertid ikke opphav til kontraktsregulerte kontantstrømmer som utelukkende er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol. En opprettet eller kjøpt finansiell eiendel kan være en grunnleggende låneavtale, uansett om det er et lån i sin juridiske form.

- B4.1.7B I samsvar med nr. 4.1.3 a) er hovedstolen den finansielle eiendelens virkelige verdi ved førstegangsinnregning. Denne hovedstolen kan imidlertid endres gjennom den finansielle eiendelens levetid (for eksempel dersom det er tilbakebetaling av hovedstol).
- B4.1.8 Et foretak skal vurdere om kontraktsregulerte kontantstrømmer utelukkende er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol for den valutaen som den finansielle eiendelen er angitt i.
- B4.1.9 Finansiell giring («leverage») er et kjennetegn ved visse finansielle eiendelers kontraktsregulerte kontantstrømmer. Finansiell giring øker variabiliteten til de kontraktsregulerte kontantstrømmene slik at de ikke har samme økonomiske kjennetegn som renter. Frittstående opsjoner, ikke-børsomsatte terminkontrakter og bytteavtaler er eksempler på finansielle eiendeler som omfatter slik finansiell giring. Slike kontrakter oppfyller derfor ikke betingelsene i nr. 4.1.2 b) og 4.1.2 A b) og kan ikke senere måles til amortisert kost eller virkelig verdi over andre inntekter og kostnader.

Vederlag for tidsverdien av penger

- B4.1.9A Tidsverdien av penger er den delen av renten som utgjør vederlaget for bare tidsforløpet. Det vil si at tidsverdien av penger ikke utgjør noe vederlag for andre risikoer eller kostnader knyttet til det å holde den finansielle eiendelen. For å kunne vurdere om den delen utgjør vederlag for bare tidsforløpet, skal foretaket anvende skjønn og ta i betraktning relevante faktorer som for eksempel valutaen som den finansielle eiendelen er angitt i, og den perioden som renten er fastsatt for.
- B4.1.9B I visse tilfeller kan imidlertid tidsverdien av penger bli endret (dvs. være mangelfull). Dette kan for eksempel være tilfellet dersom en finansiell eiendels rente regelmessig justeres, men der hyppigheten av justeringene ikke samsvarer med rentens løpetid (renten endres for eksempel hver måned til en ettårsrente), eller der en finansiell eiendels rente med jevne mellomrom justeres til et gjennomsnitt av bestemte kortsiktige og langsiktige renter. I slike tilfeller skal et foretak vurdere endringene for å fastsette om de kontraktsregulerte kontantstrømmene utelukkende representerer betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol. I noen tilfeller kan foretaket fastsette dette ved å gjennomføre en kvalitativ vurdering av tidsverdien av penger, mens det i andre tilfeller kan være nødvendig å foreta en kvantitativ vurdering.
- B4.1.9C Ved vurderingen av en endret tidsverdi av penger er formålet å fastsette hvor forskjellige de kontraktsregulerte (udiskonterte) kontantstrømmene kan være fra de (udiskonterte) kontantstrømmene som ellers ville oppstå dersom tidsverdien av penger ikke ble endret (referansekontantstrømmene). Dersom for eksempel den finansielle eiendelen som vurderes, inneholder en variabel rente som justeres hver måned til en ettårsrente, skulle foretaket sammenligne den finansielle eiendelen med et finansielt instrument med samme kontraktsvilkår og lik kredittrisiko, bortsett fra at den variable renten justeres hver måned til en enmånedsrente. Dersom den endrede tidsverdien av penger kan føre til kontraktsregulerte (udiskonterte) kontantstrømmer som avviker vesentlig fra (de udiskonterte) referansekontantstrømmene, oppfyller ikke den finansielle eiendelen betingelsene i nr. 4.1.2 b) og 4.1.2 A b). For å fastsette dette må foretaket ta hensyn til virkningen av den endrede tidsverdien av penger i hver rapporteringsperiode og samlet i det finansielle instrumentets levetid. Årsaken til at renten fastsettes på denne måten, er ikke relevant for analysen. Dersom det med liten eller ingen analyse er åpenbart om den finansielle eiendelens kontraktsregulerte (udiskonterte) kontantstrømmer under vurderingen kan (eller ikke kan) avvike vesentlig fra (de udiskonterte) referansekontantstrømmene, trenger ikke et foretak å foreta en detaljert vurdering.
- B4.1.9D Ved vurderingen av en endret tidsverdi av penger skal et foretak ta hensyn til faktorer som kan påvirke framtidige kontraktsregulerte kontantstrømmer. Dersom et foretak for eksempel vurderer en obligasjon med fem års løpetid, og den variable renten justeres hver sjette måned til en femårsrente, kan ikke foretaket fastslå at de kontraktsregulerte kontantstrømmene utelukkende er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol bare fordi rentekurven på tidspunktet for vurderingen er slik at differansen mellom en femårsrente og en seksmånedsrente ikke er vesentlig. I stedet må foretaket også vurdere om forholdet mellom femårsrenten og seksmånedsrenten kan endre seg i instrumentets levetid, slik at de kontraktsregulerte (udiskonterte) kontantstrømmene i instrumentets levetid kan

avvike vesentlig fra (de udiskonterte) referansekantantstrømmene. Et foretak skal bare vurdere rimelig mulige scenarioer i stedet for alle mulige scenarioer. Dersom et foretak konkluderer med at de kontraktsregulerte (udiskonterte) kantantstrømmene kan avvike vesentlig fra (de udiskonterte) referansekantantstrømmene, oppfyller ikke den finansielle eiendelen betingelsene i nr. 4.1.2 b) og 4.1.2 A b), og de kan derfor ikke måles til amortisert kost eller virkelig verdi over andre inntekter og kostnader.

- B4.1.9E I enkelte jurisdiksjoner er det regjeringen eller en reguleringsmyndighet som fastsetter rentene. En slik statlig fastsettelse av renten kan for eksempel være del av en omfattende makroøkonomisk politikk, eller den kan ha til formål å oppmuntre foretak til å investere i en bestemt økonomisk sektor. I noen av disse tilfellene er formålet med tidsverdien av penger ikke bare å utgjøre et vederlag for tidsforløpet. Til tross for nr. B4.1.9A–B4.1.9D skal likevel en statlig fastsatt rente anses som en erstatning for tidsverdien av penger med henblikk på anvendelsen av betingelsene i nr. 4.1.2 b) og 4.1.2 A b) dersom denne rente utgjør et vederlag som stort sett samsvarer med tidsforløpet og ikke fører til eksponering for risiko eller volatilitet i de kontraktsregulerte kantantstrømmene som er uforenlig med en grunnleggende låneavtale.

Kontraktsvilkår som endrer forløpet for eller størrelsen på kontraktsregulerte kantantstrømmer

- B4.1.10 Dersom en finansiell eiendel omfatter et kontraktsvilkår som kan endre forløpet for eller størrelsen på kontraktsregulerte kantantstrømmer (for eksempel dersom eiendelen kan tilbakebetales før forfall eller forløpet kan forlenges), skal foretaket fastsette om de kontraktsregulerte kantantstrømmene som kan oppstå i instrumentets levetid på grunn av dette kontraktsvilkåret, utelukkende er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol. For å fastsette dette må foretaket vurdere de kontraktsregulerte kantantstrømmene som vil kunne oppstå både før og etter endringen i de kontraktsregulerte kantantstrømmene. Foretaket kan også bli nødt til å vurdere arten av eventuelle betingede hendelser (dvs. den utløsende faktor) som kan endre forløpet for eller størrelsen på de kontraktsregulerte kantantstrømmene. Selv om arten av den betingede hendelsen i seg selv ikke er en avgjørende faktor ved vurdering av om de kontraktsregulerte kantantstrømmene utelukkende er betaling av hovedstol og renter, kan den være en indikasjon. Sammenlign for eksempel et finansielt instrument med en rente som justeres til en høyere sats dersom debitor misligholder et bestemt antall betalinger, med et finansielt instrument med en rente som justeres til en høyere sats dersom en nærmere angitt aksjeindeks når et bestemt nivå. Det er mer sannsynlig i førstnevnte tilfelle at de kontraktsregulerte kantantstrømmene i instrumentets levetid utelukkende er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol, som følge av forholdet mellom misligholdte betalinger og en økning i kredittrisikoen. (Se også nr. B4.1.18.)
- B4.1.11 Følgende er eksempler på kontraktsvilkår som fører til kontraktsregulerte kantantstrømmer som utelukkende er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol:
- a) En variabel rente som består av vederlag for tidsverdien av penger, for kreditrisiko knyttet til utestående hovedstol i et bestemt tidsrom (vederlaget for kreditrisiko kan bare bestemmes ved førstegangsinnregning og kan derfor være fast) og for andre grunnleggende utlansrisikoer og -kostnader samt en fortjenestemargin.
 - b) Et kontraktsvilkår som tillater at utstederen (dvs. debitor) førtidig innløser et gjeldsinstrument eller tillater at innehaveren (dvs. kreditor) leverer et gjeldsinstrument tilbake til utstederen før forfall, og der det førtidig innbetalte beløpet i all vesentlighet tilsvarer ubetalte hovedstolbeløp og utestående renter på hovedstol, som kan omfatte en rimelig ytterligere kompensasjon for tidlig avslutning av kontrakten.
 - c) Et kontraktsvilkår som gir utstederen eller innehaveren rett til å forlenge gjeldsinstrumentets avtalte levetid (dvs. en forlengelsesopsjon), og der vilkårene for forlengelsesopsjonen fører til kontraktsregulerte kantantstrømmer i forlengelsesperioden som utelukkende er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol, som kan omfatte en rimelig ytterligere kompensasjon for forlengelse av kontrakten.
- B4.1.12 Til tross for nr. B4.1.10 vil en finansiell eiendel som ellers ville oppfylle betingelsen i nr. 4.1.2 b) og 4.1.2 A b), men som ikke gjør det, bare som følge av et kontraktsvilkår som tillater (eller krever) at utstederen førtidig innløser et

gjeldsinstrument eller tillater (eller krever) at innehaveren leverer et gjeldsinstrument tilbake til utstederen før forfall, oppfylle kriteriene til å bli målt til amortisert kost eller virkelig verdi over andre inntekter og kostnader (forutsatt at betingelsen i nr. 4.1.2 a) eller betingelsen i nr. 4.1.2 A a) er oppfylt) dersom

- a) foretaket anskaffer eller oppretter den finansielle eiendelen til overkurs eller underkurs i forhold til kontraktsregulert pariverdi,
- b) det førtidig innbetalte beløpet tilsvarer i all vesentlighet den kontraktsregulerte pariverdien og påløpte (men ikke betalte) kontraktsregulerte renter, som kan omfatte en rimelig ytterligere kompensasjon for tidlig avslutning av kontrakten, og
- c) når foretaket første gang innregner den finansielle eiendelen, er den virkelige verdien av mulighet til førtidig tilbakebetaling ubetydelig.

B4.1.13 Følgende eksempler viser kontraktsregulerte kontantstrømmer som utelukkende er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol. Listen med eksempler er ikke uttømmende.

Instrument	Analyse
Instrument A Instrument A er en obligasjon med en fastsatt forfallsdato. Betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol er knyttet til en inflasjonsindeks for den valutaen som instrumentet er utstedt i. Inflasjons-tilknytningen er ikke giret, og hovedstolen er beskyttet.	De kontraktsregulerte kontantstrømmene er utelukkende betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol. Det å knytte betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol til en ikke-giret inflasjonsindeks justerer tidsverdien av penger til et gjeldende nivå. Renten på instrumentet gjenspeiler med andre ord den «reelle» renten. Rentebeløpene er altså vederlag for tidsverdien av penger på utestående hovedstol. Dersom rentebetalingene var indeksert til en annen variabel som debitors ytelse (for eksempel debitors nettoinntekt) eller en aksjeindeks, er imidlertid de kontraktsregulerte kontantstrømmene ikke betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol (med mindre indekseringen til debitors ytelse fører til en justering som bare kompenserer innehaveren for endringer i instrumentets kredittrisiko, slik at kontraktsregulerte kontantstrømmer utelukkende er betaling av hovedstol og renter). Dette er fordi de kontraktsregulerte kontantstrømmene gjenspeiler en avkastning som er uforenlig med en grunnleggende låneavtale (se nr. B4.1.7A).
Instrument B Instrumentet B er et instrument med variabel rente og fastsatt forfallsdato som tillater at låntakeren løpende velger markedsrente. Ved hver rentejusteringsdato kan for eksempel låntaker velge å betale tremåneders LIBOR-rente i tre måneder eller enmåneds LIBOR-rente i en måned.	De kontraktsregulerte kontantstrømmene er utelukkende betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol så lenge renten betalt i instrumentets levetid gjenspeiler vederlaget for tidsverdien av penger, for kredittrisiko knyttet til instrumentet og for andre grunnleggende utlånsrisikoer og -kostnader samt en fortjenestemargin (se nr. B4.1.7A). Det faktum at LIBOR-renten justeres i instrumentets løpetid, medfører ikke i seg selv at instrumentet diskvalifiseres.

Instrument	Analyse
	Dersom låntaker kan velge å betale enmånedsrente som justeres hver tredje måned, justeres imidlertid renten med en hyppighet som ikke samsvarer med rentens løpetid. Følgelig endres tidsverdien av penger. På samme måte er det slik at dersom et instrument har en kontraktsregulert rente som er basert på en løpetid som kan overskride instrumentets gjenværende levetid (for eksempel dersom et finansielt instrument med fem års levetid betaler en variabel rente som regelmessig justeres, men som alltid gjenspeiler fem års løpetid), endres tidsverdien av penger. Dette er fordi renten som skal betales i hver periode, skilles fra renteperioden. I slike tilfeller skal foretaket kvalitativt eller kvantitativt vurdere de kontraktsregulerte kontantstrømmene mot dem i et instrument som er identisk i alle henseender bortsett fra at rentens løpetid samsvarer med renteperioden, for å fastsette om kontantstrømmene utelukkende er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol. (Men se nr. B4.1.9E for veiledning om statlig fastsatte renter.) Ved vurdering av en obligasjon med fem års løpetid som betaler en variabel rente som justeres hver sjettemåned, men som alltid gjenspeiler fem års løpetid, ser for eksempel foretaket på de kontraktsregulerte kontantstrømmene for et instrument som justeres hver sjettemåned til en seksmånedsrente, men som ellers er identisk. Den samme analysen får anvendelse dersom låntaker kan velge mellom långivers ulike offentliggjorte renter (låntaker kan for eksempel velge mellom långivers offentliggjorte variable enmånedsrente og långivers offentliggjorte variable tremånedsrente).
Instrument C Instrument C er en obligasjon med en fastsatt forfallsdato og betaler en variabel markedsrente. Den variable renten har et tak.	De kontraktsregulerte kontantstrømmene til både a) et instrument som har en fast rente, og b) et instrument som har en variabel rente, er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol så lenge renten gjenspeiler vederlag for tidsverdien av penger, for kredittrisiko knyttet til instrumentet i instrumentets levetid og for andre grunnleggende utlånsrisikoer og -kostnader samt en fortjenestemargin. (Se nr. B4.1.7A.)

Instrument	Analyse
	Følgelig kan et instrument som er en kombinasjon av a) og b) (f.eks. en obligasjon med et rentetak), ha kontantstrømmer som utelukkende er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol. Et slikt kontraktsvilkår kan redusere kontantstrømvariabiliteten ved å sette en grense for en variabel rente (f.eks. rentetak eller rentegulv) eller øke kontantstrømvariabiliteten fordi en fast rente blir variabel.
Instrument D Instrument D er et lån med full regressrett som er sikret med sikkerhetsstillelse.	Det faktum at et lån med full regressrett er sikret, påvirker ikke i seg selv analysen av om de kontraktsregulerte kontantstrømmene utelukkende er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol.
Instrument E Instrument E er utstedt av en regulert bank og har en fastsatt forfallsdato. Instrumentet betaler en fast rente, og alle kontraktsregulerte kontantstrømmer er faste. Utsteder er imidlertid underlagt lovgivning som tillater eller krever at en nasjonal myndighet pålegger innehavere av særlige instrumenter tap, herunder instrumentet E, under særlige omstendigheter. Den nasjonale myndigheten har for eksempel fullmakt til å nedskrive instrument E's pariverdi eller å konvertere instrumentet til et fast antall av utstедers ordinære aksjer dersom den nasjonale myndigheten fastslår at utstederen har alvorlige finansielle problemer, trenger ytterligere lovfestet kapital eller er i ferd med å gå konkurs.	Innehaveren vil analysere kontraktsvilkårene for det finansielle instrumentet for å fastslå om de gir opphav til kontraktsregulerte kontantstrømmer som utelukkende er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol og dermed er forenlige med en grunnleggende låneavtale. Denne analysen vil ikke ta hensyn til betalinger som utelukkende oppstår som følge av den nasjonale myndighetens fullmakt til å pålegge innehavere av instrument E tap. Det er fordi den myndigheten og de påfølgende betalingene ikke er kontraktsvilkår for det finansielle instrumentet. I motsatt fall vil ikke de kontraktsregulerte kontantstrømmene utelukkende være betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol dersom kontraktsvilkårene for det finansielle instrumentet tillater eller krever at utsteder eller et annet foretak skal pålegge innehaveren tap (f.eks. ved å nedskrive pariverdien eller ved å konvertere instrumentet til et fast antall av utstедers ordinære aksjer) så lenge disse kontraktsvilkårene er ekte, selv om sannsynligheten er liten for at slike tap vil bli pålagt.

B4.1.14 Følgende eksempler viser kontraktsregulerte kontantstrømmer som ikke utelukkende er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol. Listen med eksempler er ikke uttømmende.

Instrument	Analyse
Instrument F Instrument F er en obligasjon som kan konverteres til et fast antall av utstедers egenkapitalinstrumenter.	Innehaveren skal analysere den konvertible obligasjonen i sin helhet. De kontraktsregulerte kontantstrømmene er ikke betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol siden de gjenspeiler en avkastning som er uforenlig med en grunnleggende låneavtale (se nr. B4.1.7A), dvs. avkastningen er knyttet til verdien av utstедers egenkapital.

Instrument	Analyse
Instrument G Instrument G er et lån som betaler en omvendt flytende rente (dvs. renten har et omvendt forhold til markedsrenter).	De kontraktsregulerte kontantstrømmene er ikke utelukkende betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol. Rentebeløpene er ikke vederlag for tidsverdien av penger på utestående hovedstol.
Instrument H Instrument H er et evigvarende instrument, men utsteder kan innløse instrumentet når som helst og betale innehaveren pariverdi pluss påløpt rente. Instrument H betaler en markedsrente, men betaling av renter kan bare utføres dersom utstederen fortsatt er solvent umiddelbart etterpå. Utsatt rente gjør ikke at det påløper ytterligere rente.	De kontraktsregulerte kontantstrømmene er ikke betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol. Dette er fordi utstederen kan være nødt til å utsette rentebetalinger, og det påløper ikke ytterligere rente på utsatte rentebeløp. Rentebeløpene er derfor ikke vederlag for tidsverdien av penger på utestående hovedstol. Dersom det påløp rente på utsatte beløp, kunne de kontraktsregulerte kontantstrømmene være betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol. Det faktum at instrument H er evigvarende, innebærer ikke i seg selv at de kontraktsregulerte kontantstrømmene ikke er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol. I praksis har et evigvarende instrument fortløpende (flere) forlengelsesopsjoner. Slike opsjoner kan føre til kontraktsregulerte kontantstrømmer som er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol dersom rentebetalingene er obligatoriske og må betales i all framtid. Det faktum at instrument H kan innløses, innebærer heller ikke at de kontraktsregulerte kontantstrømmene ikke er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol, med mindre instrumentet kan innløses med et beløp som ikke i vesentlig grad gjenspeiler betaling av utestående hovedstol og renter på utestående hovedstol. Selv om det innløsbare beløpet omfatter et beløp som i rimelig grad kompenserer innehaveren for tidlig avslutning av instrumentet, kan de kontraktsregulerte kontantstrømmene være betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol. (Se også nr. B4.1.12.)

B4.1.15 I noen tilfeller kan en finansiell eiendel ha kontraktsregulerte kontantstrømmer som beskrives som hovedstol og renter, men slike kontantstrømmer er ikke betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol som beskrevet i nr. 4.1.2 b), 4.1.2 A b) og 4.1.3 i denne standard.

B4.1.16 Dette kan være tilfellet dersom den finansielle eiendelen er en investering i bestemte eiendeler eller kontantstrømmer, og dermed er de kontraktsregulerte kontantstrømmene ikke utelukkende betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol. Dersom for eksempel kontraktsvilkårene fastsetter at den finansielle eiendelens kontantstrømmer øker etter hvert som flere biler benytter en bestemt bomvei, er disse kontraktsregulerte kontantstrømmene uforenlige med en grunnleggende låneavtale. Derfor vil ikke instrumentet oppfylle betingelsene i nr. 4.1.2 b) og 4.1.2 A b). Dette kan være tilfellet dersom en kreditors krav er begrenset til bestemte eiendeler tilhørende debitor eller kontantstrømmene fra bestemte eiendeler (for eksempel en finansiell eiendel uten regressrett («non-recourse»)).

- B4.1.17 Det faktum at en finansiell eiendel er uten regressrett, er ikke nødvendigvis i seg selv til hinder for at den finansielle eiendelen oppfyller betingelsene i nr. 4.1.2 b) og 4.1.2 A b). I slike tilfeller skal kreditor vurdere («se gjennom til») de bestemte underliggende eiendelene eller kontantstrømmene for å fastsette om de kontraktsregulerte kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen som skal klassifiseres, er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol. Dersom vilkårene for den finansielle eiendelen fører til andre kontantstrømmer eller begrenser kontantstrømmene på en måte som er uforenlig med betalinger som representerer hovedstol og renter, oppfyller ikke den finansielle eiendelen betingelsen i nr. 4.1.2 b) og 4.1.2 A b). Hvorvidt de underliggende eiendelene er finansielle eiendeler eller ikke-finansielle eiendeler påvirker ikke i seg selv denne vurderingen.
- B4.1.18 Et kjennetegn til en kontraktsregulert kontantstrøm påvirker ikke klassifiseringen av den finansielle eiendelen dersom det bare kan ha en ubetydelig innvirkning på den finansielle eiendelens kontraktsregulerte kontantstrømmer. For å fastsette dette må et foretak ta hensyn til den mulige virkningen av kjennetegnet til den kontraktsregulerte kontantstrømmen i hver rapporteringsperiode og samlet i det finansielle instrumentets levetid. Dersom kjennetegnet til en kontraktsregulert kontantstrøm i tillegg kan ha en innvirkning på de kontraktsregulerte kontantstrømmene som er mer enn ubetydelig (enten i en enkelt rapporteringsperiode eller samlet), men der dette kjennetegnet ikke er reelt, påvirker det ikke klassifiseringen av en finansiell eiendel. Et kontantstrømkjennetegn er ikke reelt dersom det påvirker instrumentets kontraktsregulerte kontantstrømmer bare ved en hendelse som er ekstremt sjelden, svært unormal og meget usannsynlig.
- B4.1.19 I nesten alle utlånstransaksjoner rangeres kreditors instrument i forhold til debtors andre kreditors instrumenter. Et instrument som er prioritert etter andre instrumenter, kan ha kontraktsregulerte kontantstrømmer som er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol, dersom debtors manglende betaling er et kontraktsbrudd og innehaveren har en kontraktsregulert rett til ubetalt hovedstol og utestående renter på hovedstol selv om debitor går konkurs. En kundefordring som rangerer sin kreditor som en alminnelig kreditor, ville for eksempel oppfylle kravene til å ha betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol. Dette er tilfellet selv om debitor har utstedt lån som er sikret, og som ved konkurs ville gi innehaveren av lånet prioritet over den alminnelige kreditorens krav med hensyn til sikkerheten, men som ikke påvirker den alminnelige kreditorens kontraktsregulerte rett til ubetalt hovedstol og andre utestående beløp.

Instrumenter som er knyttet sammen ved kontrakt

- B4.1.20 I noen typer transaksjoner kan en utsteder prioritere betalinger til innehavere av finansielle eiendeler ved hjelp av flere instrumenter som er knyttet sammen ved kontrakt, noe som skaper konsentrasjoner av kredittrisiko (transjer). Hver transje har en prioriteringsrangering som angir i hvilken rekkefølge eventuelle kontantstrømmer som genereres av utsteder, tildeles transjen. I slike situasjoner har innehavere av en transje rett til betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol bare dersom utstederen genererer tilstrekkelige kontantstrømmer til å tilgodese høyere rangerte transjer.
- B4.1.21 I slike transaksjoner har en transje kontantstrømkjennetegn som er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol, bare dersom
- a) kontraktsvilkårene til transjen som vurderes for klassifisering (uten å se gjennom til den underliggende gruppen av finansielle instrumenter), gir opphav til kontantstrømmer som utelukkende er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol (f.eks. er renten på transjen ikke knyttet til en råvareindeks),
 - b) den underliggende gruppen av finansielle instrumenter har kontantstrømkjennetegnene fastsatt i nr. B4.1.23 og B4.1.24, og
 - c) eksponeringen for kredittrisiko i den underliggende gruppen av finansielle instrumenter som er forbundet med transjen, er lik eller lavere enn eksponering for kredittrisiko i den underliggende gruppen av finansielle instrumenter (kredittvurderingen til transjen som vurderes for klassifisering, er for eksempel lik eller høyere enn kredittvurderingen som ville gjelde en enkelt transje som finansierte den underliggende gruppen av finansielle instrumenter).

- B4.1.22 Et foretak må se gjennom inntil det kan identifisere den underliggende gruppen av finansielle instrumenter som skaper (i stedet for «som passerer gjennom») kontantstrømmene. Dette er den underliggende gruppen av finansielle instrumenter.
- B4.1.23 Den underliggende gruppen må inneholde ett eller flere instrumenter som har kontraktsregulerte kontantstrømmer som utelukkende er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol.
- B4.1.24 Den underliggende gruppen av instrumenter kan også omfatte instrumenter som
- a) reduserer kontantstrømvariabiliteten for instrumentene i nr. B4.1.23 og, i kombinasjon med instrumentene i nr. B4.1.23, fører til kontantstrømmer som utelukkende er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol (f.eks. et rentetak eller rentegulv eller en kontrakt som reduserer kredittrisikoen for noen av eller alle instrumentene i nr. B4.1.23), eller
 - b) tilpasser transjenes kontantstrømmer til kontantstrømmene til gruppen av underliggende instrumenter i nr. B4.1.23 for å håndtere forskjeller bare i spørsmål om
 - i) renten er fast eller flytende,
 - ii) valutaen som kontantstrømmene er angitt i, herunder inflasjon i den aktuelle valutaen, eller
 - iii) kontantstrømmenes forløp.
- B4.1.25 Dersom et av instrumentene i gruppen ikke oppfyller betingelsene i enten nr. B4.1.23 eller nr. B4.1.24, er ikke betingelsen i nr. B4.1.21 b) oppfylt. I denne vurderingen er en detaljert analyse av hvert enkelt instrument i gruppen muligens ikke nødvendig. Et foretak skal imidlertid bruke skjønn og foreta en tilstrekkelig analyse for å fastslå om instrumentene i gruppen oppfyller betingelsene i nr. B4.1.23–B4.1.24. (Se også nr. B4.1.18 for veiledning om kjennetegn til kontraktsregulerte kontantstrømmer som bare har ubetydelig innvirkning.)
- B4.1.26 Dersom innehaveren ikke kan vurdere betingelsene i nr. B4.1.21 ved førstegangsinnregning, må transjen måles til virkelig verdi over resultatet. Dersom den underliggende gruppen av instrumenter kan endres etter førstegangsinnregning på en slik måte at gruppen muligens ikke oppfyller betingelsene i nr. B4.1.23–B4.1.24, oppfyller ikke transjen betingelsene i nr. B4.1.21, og den må måles til virkelig verdi over resultatet. Dersom den underliggende gruppen omfatter instrumenter som er sikret av eiendeler som ikke oppfyller betingelsene i nr. B4.1.23–B4.1.24, skal det imidlertid ikke tas hensyn til muligheten til å ta over slike eiendeler ved anvendelsen av dette nummer, med mindre foretaket ervervet transjen i den hensikt å kontrollere sikkerheten.

Muligheten til å øremerke en finansiell eiendel eller en finansiell forpliktelse til virkelig verdi over resultatet (avsnitt 4.1 og 4.2)

- B4.1.27 Med forbehold for betingelsene i nr. 4.1.5 og 4.2.2 tillater denne standard at et foretak øremerker en finansiell eiendel, en finansiell forpliktelse eller en gruppe av finansielle instrumenter (finansielle eiendeler, finansielle forpliktelser eller begge deler) til virkelig verdi over resultatet, forutsatt at dette gir mer relevant informasjon.
- B4.1.28 Et foretaks beslutning om å øremerke en finansiell eiendel eller en finansiell forpliktelse til virkelig verdi over resultatet tilsvarende et valg av regnskapsprinsipper (selv om det til forskjell fra et valg av regnskapsprinsipper ikke kreves konsekvent anvendelse på alle tilsvarende transaksjoner). Når et foretak har et slikt valg, krever nr. 14 b) i IAS 8 at de valgte regnskapsprinsippene skal føre til finansregnskap som gir pålitelig og mer relevant informasjon om virkningen av transaksjoner og andre hendelser og forhold som gjelder foretakets finansielle stilling, finansielle inntjening eller kontantstrømmer. I tilfeller med øremerking av en finansiell forpliktelse til virkelig verdi over resultatet fastsetter for eksempel nr. 4.2.2 to forhold der kravet til mer relevant informasjon oppfylles. Tilsvarende må foretaket, for å velge slik øremerking i samsvar med nr. 4.2.2, vise at det omfattes av en av (eller begge) disse to forholdene.

Øremerking eliminerer eller reduserer i vesentlig grad et regnskapsmessig misforhold

- B4.1.29 Målingen av en finansiell eiendel eller en finansiell forpliktelse og klassifiseringen av innregnede endringer i dennes verdi bestemmes av objektets klassifisering og hvorvidt objektet er en del av et øremerket sikringsforhold. Disse kravene kan skape en inkonsistens i måling eller innregning (noen ganger kalt et «regnskapsmessig misforhold») når for eksempel en finansiell eiendel, i fravær av en øremerking til virkelig verdi over resultatet, ville blitt klassifisert som senere målt til virkelig verdi over resultatet, og en forpliktelse som foretaket betrakter som tilknyttet, senere ville blitt målt til amortisert kost (der endringer i virkelig verdi ikke er innregnet). I slike tilfeller kan et foretak konkludere med at finansregnskapet ville gi mer relevant informasjon dersom både eiendelen og forpliktelsen var målt til virkelig verdi over resultatet.
- B4.1.30 Eksempelene nedenfor viser når denne betingelsen kan oppfylles. I alle tilfeller kan et foretak bruke denne betingelsen til å øremerke finansielle eiendeler eller finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet bare dersom prinsippet i nr. 4.1.5 eller 4.2.2 a) er oppfylt:
- a) Et foretak har forpliktelser i henhold til forsikringskontrakter der målingen inneholder aktuell informasjon (som tillatt i henhold til nr. 24 i IFRS 4), og finansielle eiendeler som foretaket betrakter som tilknyttet, og som ellers ville ha vært målt til enten virkelig verdi over andre inntekter og kostnader eller amortisert kost.
 - b) Et foretak har finansielle eiendeler, finansielle forpliktelser eller begge deler som har en felles risiko, for eksempel en renterisiko, og som fører til motsatte endringer i virkelig verdi som har en tendens til å bli motregnet mot hverandre. Bare noen av instrumentene vil imidlertid bli målt til virkelig verdi over resultatet (for eksempel slike som er derivater, eller som klassifiseres som holdt for omsetning). Det kan også hende at kravene til sikringsbokføring ikke er oppfylt, for eksempel fordi kravene til sikringseffektivitet i nr. 6.4.1 ikke er oppfylt.
 - c) Et foretak har finansielle eiendeler, finansielle forpliktelser eller begge deler som har en felles risiko, for eksempel en renterisiko, og som fører til motsatte endringer i virkelig verdi som har en tendens til å bli motregnet mot hverandre, og ingen av de finansielle eiendelene eller finansielle forpliktelsene oppfyller kravene til øremerking som et sikringsinstrument fordi ingen av dem måles til virkelig verdi over resultatet. I fravær av sikringsbokføring er det videre en betydelig inkonsistens i innregningen av gevinster og tap. Foretaket har for eksempel finansiert en angitt gruppe av lån ved å utstede omsettelige obligasjoner der endringene i virkelig verdi har en tendens til å bli motregnet mot hverandre. Dersom foretaket dessuten regelmessig kjøper og selger obligasjonene, men sjelden eller aldri kjøper eller selger lånene, vil rapportering av både lånene og obligasjonene til virkelig verdi over resultatet eliminere den inkonsistens i tidspunktene for innregningen av gevinstene og tapene som ellers ville oppstå som følge av at de begge måles til amortisert kost og innregnes som gevinst eller tap hver gang en obligasjon kjøpes tilbake.
- B4.1.31 I slike tilfeller som beskrives i forrige nummer, kan øremerking ved førstegangsinnregning av finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser som ellers ikke ville bli målt til virkelig verdi over resultatet, eliminere eller i vesentlig grad redusere inkonsistens i måling eller innregning og gi mer relevant informasjon. For praktiske formål er det ikke nødvendig for foretaket å angi alle de eiendelene og forpliktelsene som forårsaker inkonsistens i måling eller innregning på nøyaktig samme tidspunkt. En rimelig forsinkelse tillates, forutsatt at hver enkelt transaksjon øremerkes til virkelig verdi over resultatet ved førstegangsinnregning, og at det på samme tidspunkt forventes at eventuelle resterende transaksjoner vil finne sted.
- B4.1.32 Det ville ikke være akseptabelt at bare noen av de finansielle eiendelene og finansielle forpliktelsene som forårsaker inkonsistensen, ble øremerket til virkelig verdi over resultatet dersom dette ikke ville eliminere eller i vesentlig grad redusere inkonsistensen, og derfor ikke ville gi mer relevant informasjon. Det ville imidlertid være akseptabelt å øremerke bare noen av en rekke tilsvarende finansielle eiendeler eller tilsvarende finansielle forpliktelser dersom dette ville føre til en vesentlig reduksjon (og muligens en større reduksjon enn andre tillatte øremerking) i inkonsistensen. Anta for eksempel at et foretak har en rekke tilsvarende finansielle forpliktelser som samlet utgjør VE 100, og en rekke tilsvarende finansielle eiendeler som samlet utgjør VE 50, men som måles på forskjellig grunnlag. Foretaket kan i vesentlig grad redusere inkonsistensen i måling dersom det ved førstegangsinnregning

øremerker alle eiendelene, men bare noen av forpliktelsene (for eksempel enkelte forpliktelser som samlet utgjør VE 45) til virkelig verdi over resultatet. Ettersom øremerking til virkelig verdi over resultatet bare kan anvendes på et finansielt instrument i sin helhet, må foretaket i dette eksempelet øremerke én eller flere forpliktelser i sin helhet. Det kan ikke øremerke enten en av forpliktelsens bestanddeler (for eksempel verdiendringer som er direkte henførbare til bare én risiko, slik som endringer i en referanserente) eller en av forpliktelsens andeler (dvs. en prosentdel).

En gruppe av finansielle forpliktelser eller finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser forvaltes, og dens inntjening vurderes på grunnlag av virkelig verdi

- B4.1.33 Et foretak kan forvalte og vurdere inntjeningen fra en gruppe finansielle forpliktelser eller finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser på en slik måte at når gruppen måles til virkelig verdi over resultatet, vil dette gi mer relevant informasjon. I dette tilfellet fokuseres det mer på hvordan foretaket forvalter og vurderer inntjeningen enn på hvilken type finansielle instrumenter det dreier seg om.
- B4.1.34 Et foretak kan for eksempel bruke denne betingelsen til å øremerke finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet dersom det oppfyller prinsippet i nr. 4.2.2 b) og foretaket har finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser som har én eller flere risikoer, og disse risikoene forvaltes og vurderes på grunnlag av virkelig verdi i samsvar med dokumenterte prinsipper for forvaltning av eiendeler og forpliktelser. Et eksempel kan være et foretak som har utstedt «strukturente produkter» som inneholder flere innebygde derivater, og forvalter de resulterende risikoene på grunnlag av virkelig verdi ved å benytte en blanding av finansielle derivater og ikke-derivative finansielle instrumenter.
- B4.1.35 Som angitt ovenfor er denne betingelsen avhengig av hvordan foretaket forvalter og vurderer inntjeningen til den aktuelle gruppen av finansielle instrumenter. Følgelig (og underlagt kravet om øremerking ved førstegangsinnregning) skal et foretak som øremerker finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet på grunnlag av denne betingelsen, øremerke alle finansielle forpliktelser som oppfyller kriteriene og forvaltes og vurderes sammen, på samme måte.
- B4.1.36 Dokumentasjonen for foretakets strategi trenger ikke å være omfattende, men bør være tilstrekkelig til å kunne vise at nr. 4.2.2 b) overholdes. Slik dokumentasjon kreves ikke for hver enkelt post, men kan vurderes på grunnlag av porteføljen. Dersom for eksempel forvaltningssystemet for en avdelings inntjening — slik det er godkjent av foretakets nøkkelpersoner i ledelsen — viser klart at inntjeningen vurderes på dette grunnlaget, kreves det ingen ytterligere dokumentasjon for å vise at nr. 4.2.2 b) overholdes.

Innebygde derivater (avsnitt 4.3)

- B4.3.1 Når et foretak blir part i en hybridkontrakt med en vertskontrakt som ikke er en eiendel innenfor denne standards virkeområde, krever nr. 4.3.3 at foretaket identifiserer alle innebygde derivater, vurderer om de skal skilles fra vertskontrakten og, for derivater som skal skilles ut, måler dem til virkelig verdi ved førstegangsinnregning og senere til virkelig verdi over resultatet.
- B4.3.2 Dersom en vertskontrakt ikke har noe fastsatt eller forhåndsbestemt forfall og representerer en residualinteresse i et foretaks nettoeiendeler, er vertskontraktens økonomiske kjennetegn og risiko de samme som hos et egenkapital-instrument, og et innebygd derivat vil måtte ha de egenkapitalkjennetegnene som er knyttet til samme foretak for å bli ansett som nært tilknyttet. Dersom vertskontrakten ikke er et egenkapitalinstrument og oppfyller definisjonen av et finansielt instrument, er kontraktens økonomiske kjennetegn og risiko de samme som for et gjeldsinstrument.
- B4.3.3 Et innebygd derivat som ikke er en opsjon (for eksempel en innebygd terminkontrakt eller rentebytteavtale), blir skilt fra sin vertskontrakt på grunnlag av sine uttrykte eller innforståtte vesentlige vilkår, slik at det har en virkelig verdi lik null ved førstegangsinnregning. Et innebygd opsjonsbasert derivat, for eksempel en innebygd salgsoptjon, en kjøpsoppsjon, et rentetak, et rentegulv eller en opsjon på bytteavtale («swaption»), blir skilt fra sin vertskontrakt på grunnlag av de uttrykte vilkårene i opsjonen. Den opprinnelige balanseførte verdien av vertsinstrumentet er restbeløpet etter at det innebygde derivatet er utskilt.

B4.3.4 Vanligvis blir flere innebygde derivater i en enkelt hybridkontrakt behandlet som ett enkelt sammensatt innebygd derivat. Innebygde derivater som er klassifisert som egenkapital (se IAS 32), blir imidlertid regnskapsført atskilt fra dem som klassifiseres som eiendeler eller forpliktelser. Dersom en hybridkontrakt i tillegg har flere enn ett innebygd derivat og disse derivatene er knyttet til ulike risikoeksponeringer og klart kan skilles fra og er uavhengige av hverandre, blir de regnskapsført separat.

B4.3.5 De økonomiske kjennetegnene og den økonomiske risikoen til et innebygd derivat er i de følgende eksemplene ikke nært knyttet til vertskontrakten (nr. 4.3.3 a)). I disse eksemplene, og under forutsetning av at betingelsene i nr. 4.3.3 b) og c) er oppfylt, regnskapsfører et foretak det innebygde derivatet atskilt fra vertskontrakten.

- a) En salgsoption innebygd i et instrument som gjør at innehaveren kan kreve av utstederen at denne kjøper tilbake instrumentet for et beløp i kontanter eller i andre eiendeler som varierer på grunnlag av endringen i en egenkapital- eller råvarepris eller -indeks, er ikke nært knyttet til et vertsinstrument i form av gjeld.
- b) En option eller en automatisk bestemmelse om å forlenge den gjenværende tiden fram til forfall for et gjeldsinstrument er ikke nært knyttet til vertsinstrumentet i form av gjeld, med mindre det skjer en samtidig justering omtrent til den løpende markedsrenten på tidspunktet for forlengelsen. Dersom et foretak utsteder et gjeldsinstrument, og innehaveren av dette gjeldsinstrumentet utsteder en kjøpsoption på gjeldsinstrumentet til en tredjepart, anser gjeldsutstederen kjøpsasjonen som en forlengelse av tiden fram til forfall for gjeldsinstrumentet, forutsatt at det kan kreves at utstederen deltar i eller legger forholdene til rette for ny markedsføring av gjeldsinstrumentet som en følge av at kjøpsasjonen blir utøvd.
- c) Aksjeindekserte betalinger av rente eller hovedstol innebygd i et vertsinstrument i form av gjeld eller en forsikringskontrakt — der rentebeløpet eller hovedstolen er indeksert med verdien av egenkapitalinstrumenter — er ikke nært knyttet til vertsinstrumentet siden den iboende risikoen i vertsinstrumentet og det innebygde derivatet er forskjellig.
- d) Råvareindekserte betalinger av rente eller hovedstol innebygd i et vertsinstrument i form av gjeld eller forsikringskontrakt — der rentebeløpet eller hovedstolen er indeksert med prisen på en råvare (for eksempel gull) — er ikke nært knyttet til vertsinstrumentet siden den iboende risikoen i vertsinstrumentet og det innebygde derivatet er forskjellig.
- e) En kjøpsoption, salgsoption eller option om førtidig tilbakebetaling i en vertskontrakt i form av gjeld («host debt contract») eller en vertsforsikringskontrakt er ikke nært knyttet til vertskontrakten, med mindre
 - i) optionens utøvelseskurs på hvert utøvelsetidspunkt er omtrent lik amortisert kost for vertsinstrumentet i form av gjeld eller vertsforsikringskontraktens balanseførte verdi, eller
 - ii) utøvelseskursen for en option om førtidig tilbakebetaling refunderer långiveren for et beløp på opptil omtrent nåverdien av tapt rente for vertskontraktens gjenværende løpetid. Tapt rente er produktet av den førtidig tilbakebetalte hovedstolen multiplisert med renteforskjellen. Renteforskjellen er den delen av den effektive renten for vertskontrakten som overstiger den effektive renten som foretaket ville ha mottatt på datoen for den førtidige betalingen dersom det reinvesterte den førtidig tilbakebetalte hovedstolen i en tilsvarende kontrakt i kontraktens gjenværende løpetid.

Vurderingen av hvorvidt kjøps- eller salgsoptionen er nært knyttet til vertskontrakten i form av gjeld, foretas før egenkapitalelementet skilles ut fra et konvertibelt gjeldsinstrument i samsvar med IAS 32.

- f) Kredittderivater som er innebygd i et vertsinstrument i form av gjeld, og som tillater at den ene part (den «begunstigede») overfører kredittrisikoen i en særlig referanseeiendel, som denne parten kanskje ikke eier, til en annen part («garantisten»), er ikke nært knyttet til vertsinstrumentet i form av gjeld. Slike kredittderivater tillater at garantisten påtar seg kredittrisikoen tilknyttet referanseeiendelen uten å eie den direkte.

- B4.3.6 Et eksempel på en hybridkontrakt er et finansielt instrument som gir innehaveren en rett til å selge det finansielle instrumentet tilbake til utstederen i bytte mot et beløp i kontanter eller i andre finansielle eiendeler som varierer på grunnlag av endringen i en egenkapital- eller råvareindeks som kan gå opp eller ned (et «instrument med innløsningsrett»). Med mindre utstederen ved førstegangsinnregning øremerker instrumentet med innløsningsrett som finansiell forpliktelse til virkelig verdi over resultatet, er det nødvendig å skille ut et innebygd derivat (dvs. den indekserte hovedstolbetalingen) i henhold til nr. 4.3.3 ettersom vertskontrakten er et gjeldsinstrument i henhold til nr. B4.3.2 og den indekserte hovedstolbetalingen ikke er nært knyttet til et vertsinstrument i form av gjeld i henhold til nr. B4.3.5 a). Fordi hovedstolbetalingen kan stige eller falle, er det innebygde derivatet ikke en opsjon, og dets verdi blir indeksert med den underliggende variabelen.
- B4.3.7 Når det gjelder et instrument med innløsningsrett som kan innløses når som helst mot kontanter tilsvarende en forholdsmessig andel av nettoeiendelsverdien av et foretak, for eksempel enheter i et verdipapirfond med variabel kapital eller enkelte andelsbaserte investeringsprodukter («unit-linked»), er virkningen av å skille ut et innebygd derivat og regnskapsføre hver bestanddel å måle hybridkontrakten til det innløsningsbeløpet som skal betales på slutten av rapporteringsperioden dersom innehaveren utøver sin rett til å innløse instrumentet hos utstederen.
- B4.3.8 De økonomiske kjennetegnene og den økonomiske risikoen til et innebygd derivat er i de følgende eksemplene nært knyttet til vertskontraktens økonomiske kjennetegn og risiko. I disse eksemplene skal et foretak ikke regnskapsføre det innebygde derivatet atskilt fra vertskontrakten.
- a) Et innebygd derivat der det underliggende er en rente eller renteindeks som kan endre rentebeløpet som ellers ville ha blitt betalt eller mottatt i henhold til en vertskontrakt i form av rentebærende gjeld eller en vertsforsikringskontrakt, er nært knyttet til vertskontrakten, med mindre hybridkontrakten kan gjøres opp på en slik måte at innehaveren ikke ville gjenvinne praktisk talt hele sin innregnede investering, eller at det innebygde derivatet minst kunne fordoble innehaverens opprinnelige avkastning på vertskontrakten og kunne medføre en avkastning som er minst det dobbelte av det som ville være markedsavkastningen for en kontrakt med samme vilkår som vertskontrakten.
 - b) Et innebygd rentegulv eller rentetak i en gjeldskontrakt eller forsikringskontrakt er nært knyttet til vertskontrakten, forutsatt at rentetaket tilsvarende eller er høyere enn markedsrenten og rentegulvet tilsvarende eller er lavere enn markedsrenten når kontrakten utstedes, og forutsatt at rentetaket eller rentegulvet ikke er giret («leveraged») i forhold til vertskontrakten. Tilsvarende er bestemmelser i en kontrakt om kjøp eller salg av en eiendel (for eksempel en råvare) som fastsetter en høyeste og en laveste verdi på prisen som skal betales eller mottas for eiendelen, nært knyttet til vertskontrakten dersom begge disse verdiene var dårlig posisjonert for utøvelse ved inngåelsen og ikke er giret.
 - c) Et innebygd valutaderivat som gir en strøm av hovedstol- eller rentebetalinger angitt i utenlandsk valuta og er innebygd i et vertsinstrument i form av gjeld (for eksempel en obligasjon i to valutaer), er nært knyttet til vertsinstrumentet i form av gjeld. Et slik derivat blir ikke skilt fra vertsinstrumentet siden IAS 21: «Virkningene av valutakursendringer» krever at valutagevinster og valutatap på monetære poster skal innregnes i resultatet.
 - d) Et innebygd valutaderivat i en vertskontrakt som er en forsikringskontrakt eller ikke et finansielt instrument (for eksempel en kontrakt om kjøp eller salg av en ikke-finansiell gjenstand der prisen er angitt i utenlandsk valuta), er nært knyttet til vertskontrakten, forutsatt at det ikke er giret, ikke inneholder et opsjonselement og krever betalinger i en av følgende valutaer:
 - i) Den funksjonelle valutaen til en vesentlig part i denne kontrakten.
 - ii) Valutaen som prisen på den tilhørende varen eller tjenesten som anskaffes eller leveres, rutinemessig angis i for kommersielle transaksjoner over hele verden (for eksempel amerikanske dollar for råoljetransaksjoner).

- iii) En valuta som ofte brukes i kontrakter om kjøp eller salg av ikke-finansielle gjenstander i det økonomiske miljøet der transaksjonen finner sted (for eksempel en relativt stabil og likvid valuta som ofte brukes i lokale forretningstransaksjoner eller utenrikshandel).
- e) En innebygd opsjon om førtidig tilbakebetaling i en «strip» som bare omfatter renter eller bare hovedstol, er nært knyttet til vertskontrakten, forutsatt at vertskontrakten i) i utgangspunktet var et resultat av en utskillelse av retten til å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer fra et finansielt instrument som i seg selv ikke inneholdt noe innebygd derivat, og ii) ikke inneholder vilkår som ikke er til stede i den opprinnelige vertskontrakten i form av gjeld.
- f) Et innebygd derivat i en vertskontrakt i form av en leieavtale er nært knyttet til vertskontrakten dersom det innebygde derivatet er i) en inflasjonstilknyttet indeks, for eksempel indeksering av leiebetalinger mot konsumprisindeksen (forutsatt at leieavtalen ikke er giret og indeksen er knyttet til inflasjon i foretakets eget økonomiske miljø), ii) betinget leiebetaling basert på tilknyttede salg eller iii) betinget leiebetaling basert på variable renter.
- g) Et «unit link»-element (livsforsikring med investeringsvalg) som er innebygd i et finansielt vertsinstrument eller en vertsforsikringskontrakt, er nært knyttet til vertsinstrumentet eller vertskontrakten dersom betalingene angitt i andeler måles til gjeldende andelsverdier som gjenspeiler de virkelige verdiene av fondets eiendeler. Et «unit link»-element er et kontraktsvilkår som krever betalinger i form av andeler i et internt eller eksternt investeringsfond.
- h) Et derivat som er innebygd i en forsikringskontrakt, er nært knyttet til vertsforsikringskontrakten dersom det innebygde derivatet og vertsforsikringskontrakten er så avhengige av hverandre at et foretak ikke kan måle det innebygde derivatet separat (dvs. uten å ta vertskontrakten i betraktning).

Instrumenter som inneholder innebygde derivater

- B4.3.9 Som angitt i nr. B4.3.1 er det slik at når et foretak blir part i en hybridkontrakt med en vertskontrakt som ikke er en eiendel innenfor denne standards virkeområde og har en eller flere innebygde derivater, krever nr. 4.3.3 at foretaket identifiserer alle slike innebygde derivater, vurderer om de skal skilles fra vertskontrakten og, for derivater som skal skilles ut, måler dem til virkelig verdi ved førstegangsinnregning og senere. Disse kravene kan være mer komplekse eller føre til mindre pålitelige målinger enn om hele instrumentet var blitt målt til virkelig verdi over resultatet. Derfor tillater denne standard at hele hybridkontrakten øremerkes til virkelig verdi over resultatet.
- B4.3.10 Slik øremerking kan brukes uansett om nr. 4.3.3 krever at innebygde derivater skal skilles fra vertskontrakten eller om et slikt skille er forbudt. Nr. 4.3.5 rettferdiggjør imidlertid ikke at hybridkontrakten øremerkes til virkelig verdi over resultatet i de tilfellene som er fastsatt i nr. 4.3.5 a) og b), fordi dette verken ville redusere kompleksiteten eller øke påliteligheten.

Revurdering av innebygde derivater

- B4.3.11 I samsvar med nr. 4.3.3 skal et foretak vurdere om et innebygd derivat skal skilles fra vertskontrakten og regnskapsføres som et derivat når foretaket første gang blir part i kontrakten. Etterfølgende revurdering er forbudt, med mindre kontraktens vilkår er blitt endret på en måte som i vesentlig grad endrer de kontantstrømmene som ellers ville ha vært påkrevd i henhold til kontrakten; dersom dette er tilfelle, kreves revurdering. Et foretak avgjør hvorvidt en endring av kontantstrømmen er vesentlig ved å vurdere i hvilket omfang de forventede framtidige kontantstrømmene knyttet til det innebygde derivatet, vertskontrakten eller begge deler er blitt endret, og hvorvidt endringen er vesentlig i forhold til tidligere forventede kontantstrømmer i henhold til kontrakten.
- B4.3.12 Nr. B4.3.11 får ikke anvendelse på innebygde derivater i kontrakter anskaffet i

- a) en virksomhetssammenslutning (som definert i IFRS 3: «Virksomhetssammenslutninger»),

- b) en sammenslutning av foretak eller virksomheter under samme kontroll, som beskrevet i nr. B1–B4 i IFRS 3, eller
 - c) opprettelsen av en felleskontrollert virksomhet, som definert i IFRS 11: «Felles ordninger»,
- eller den eventuelle revurderingen av disse på overtakelsestidspunktet⁽¹⁾.

Omklassifisering av finansielle eiendeler (avsnitt 4.4)

Omklassifisering av finansielle eiendeler

- B4.4.1 I henhold til nr. 4.4.1 skal et foretak omklassifisere finansielle eiendeler dersom foretaket endrer virksomhetsmodell for forvaltning av disse finansielle eiendelene. Slike endringer forventes å være svært sjeldne. Slike endringer fastsettes av foretakets øverste ledelse som følge av eksterne eller interne endringer og må være vesentlige for foretakets drift og påviselige for eksterne parter. En endring i foretakets virksomhetsmodell vil derfor bare skje når et foretak enten begynner eller slutter å utføre en aktivitet som er vesentlig for driften, for eksempel når foretak har anskaffet, avhendet eller avsluttet et virksomhetsområde. Eksempler på endringer i virksomhetsmodellen omfatter følgende:
- a) Et foretak har en portefølje av kommersielle lån som det holder for å selge på kort sikt. Foretaket erverver et selskap som forvalter kommersielle lån og har en virksomhetsmodell som holder lånene for å motta de kontraktsregulerte kontantstrømmene. Porteføljen av kommersielle lån er ikke lenger til salgs, og porteføljen forvaltes nå sammen med de ervervede kommersielle lånene, og alle lånene holdes for å motta de kontraktsregulerte kontantstrømmene.
 - b) Et foretak for finansielle tjenester beslutter å legge ned sin pantelånvirksomhet for privatkunder. Dette forretningsområdet mottar ikke lenger nye kunder, og foretaket for finansielle tjenester markedsfører aktivt sin pantelånportefølje for salg.
- B4.4.2 En endring i formålet med foretakets virksomhetsmodell må gjennomføres før omklassifiseringsdatoen. Dersom for eksempel et foretak for finansielle tjenester 15. februar bestemmer seg for å legge ned sin pantelånvirksomhet for privatkunder og dermed må omklassifisere alle berørte finansielle eiendeler 1. april (dvs. den første dagen i foretakets neste rapporteringsperiode), skal foretaket ikke motta nye pantelånskunder eller på annen måte utøve virksomhet i samsvar med dets tidligere virksomhetsmodell etter 15. februar.
- B4.4.3 Følgende er ikke endringer i en virksomhetsmodell:
- a) En endring i intensjon for bestemte finansielle eiendeler (også i tilfeller av vesentlige endringer i markedsforhold).
 - b) Midlertidig bortfall av et bestemt marked for finansielle eiendeler.
 - c) En overføring av finansielle eiendeler mellom deler av foretaket med ulike virksomhetsmodeller.

MÅLING (KAPITTEL 5)

Førstegangsmåling (avsnitt 5.1)

- B5.1.1 Den virkelige verdien av et finansielt instrument ved førstegangsinnregningen er vanligvis transaksjonsprisen (dvs. den virkelige verdien av det gitte eller mottatte vederlaget, se også B5.1.2A og IFRS 13). Men dersom en del av vederlaget som gis eller mottas, er for noe annet enn det finansielle instrumentet, skal et foretak måle den virkelige verdien av det finansielle instrumentet. For eksempel kan den virkelige verdien av et langsiktig utlån eller en langsiktig fordring som ikke gir renter, måles som nåverdien av alle framtidige kontantbetalinger som skal mottas, diskontert med løpende markedsrente(r) for et tilsvarende instrument (tilsvarende med hensyn til valuta, vilkår, type rentesats og andre faktorer) med en tilsvarende kredittvurdering. Eventuelle utlånsbeløp i tillegg er en kostnad eller en inntektsreduksjon, med mindre det oppfyller kravene til innregning som en annen type eiendel.

⁽¹⁾ IFRS 3 omhandler overtagelse av kontrakter med innebygde derivater i virksomhetssammenslutninger.

- B5.1.2 Dersom et foretak er opphav til et lån med en rente som avviker fra markedsrenten (for eksempel 5 prosent når markedsrenten for tilsvarende utlån er 8 prosent), og mottar ved etableringen et honorar som kompensasjon, innregner foretaket utlånet til virkelig verdi, dvs. med fradrag for honoraret det mottar.
- B5.1.2A Den beste dokumentasjonen på den virkelige verdien av et finansielt instrument ved førstegangsinnregning er vanligvis transaksjonsprisen (dvs. den virkelige verdien av det gitte eller mottatte vederlaget, se også IFRS 13). Dersom et foretak avgjør at den virkelige verdien ved førstegangsinnregning skiller seg fra transaksjonsprisen slik det er nevnt i nr. 5.1.1 A, skal foretaket regnskapsføre vedkommende instrument på dette tidspunktet som følger:
- a) Ved målingen som kreves av nr. 5.1.1, dersom denne virkelige verdien dokumenteres av en notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse (dvs. inndata på nivå 1), eller basert på en verdsettingsmetode som bare benytter data fra observerbare markeder. Et foretak skal innregne differansen mellom den virkelige verdien ved førstegangsinnregning og transaksjonsprisen som gevinst eller tap.
 - b) I alle andre tilfeller ved målingen som kreves av nr. 5.1.1, justert for å utsette differansen mellom den virkelige verdien ved førstegangsinnregning og transaksjonsprisen. Etter førstegangsinnregning skal foretaket bare innregne denne utsatte differansen som gevinst eller tap i den utstrekning denne oppstår av en endring i en faktor (herunder tid) som markedsdeltakere ville tatt hensyn til når prisen på eiendelen eller forpliktelsen skal fastsettes.

Etterfølgende måling (avsnitt 5.2 og 5.3)

- B5.2.1 Dersom et finansielt instrument som tidligere har vært innregnet som finansiell eiendel, blir målt til virkelig verdi over resultatet, og instrumentets virkelige verdi faller under null, er dette en finansiell forpliktelse målt i samsvar med nr. 4.2.1. Hybridkontrakter med vertskontrakter som er eiendeler innenfor denne standards virkeområde, blir imidlertid alltid målt i samsvar med nr. 4.3.2.
- B5.2.2 Følgende eksempel viser regnskapsføring av transaksjonsutgifter ved førstegangsmåling og etterfølgende måling av en finansiell eiendel målt til virkelig verdi med endringer over andre inntekter og kostnader i samsvar med enten nr. 5.7.5 eller 4.1.2 A. Et foretak erverver en finansiell eiendel for VE 100 pluss en kjøpsprovisjon på VE 2. I første omgang innregner foretaket eiendelen til VE 102. Rapporteringsperioden avsluttes en dag senere, når den noterte markedsprisen på eiendelen er VE 100. Dersom eiendelen ble solgt, ville det måtte betales en provisjon på VE 3. Samme dag måler foretaket eiendelen til VE 100 (uten hensyn til en mulig provisjon på salget) og innregner et tap på VE 2 i andre inntekter og kostnader. Dersom den finansielle eiendelen måles til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 4.1.2 A, blir transaksjonsutgiftene amortisert over resultatet ved hjelp av effektiv rentemetoden.
- B5.2.2A Den etterfølgende målingen av den finansielle eiendelen eller finansielle forpliktelsen og den etterfølgende innregningen av gevinster eller tap beskrevet i B5.1.2A skal være konsistent med kravene i denne standard.

Investeringer i egenkapitalinstrumenter og kontrakter om slike investeringer

- B5.2.3 Alle investeringer i egenkapitalinstrumenter og kontrakter om disse instrumentene skal måles til virkelig verdi. I noen tilfeller kan imidlertid anskaffelseskost være et egnet estimat av virkelig verdi. Dette kan være tilfellet dersom det ikke er tilstrekkelig med nyere opplysninger tilgjengelig for måling av virkelig verdi, eller dersom det foreligger et bredt intervall av mulige målinger av virkelig verdi, og anskaffelseskosten representerer det beste estimatet av virkelig verdi innenfor dette intervallet.
- B5.2.4 Indikatorer på at anskaffelseskost muligens ikke er representativ for virkelig verdi:
- a) En betydelig endring i resultatene til foretaket som det er investert i, sammenlignet med budsjetter, planer eller milepæler.
 - b) Endringer i forventningene om at milepælene for tekniske produkter i foretaket som det er investert i, skal nås.
 - c) En betydelig endring i markedet for egenkapital, produkter eller mulige produkter for foretaket som det er investert i.
 - d) En betydelig endring i den globale økonomien eller det økonomiske miljøet der foretaket som det er investert i, driver sin virksomhet.

- e) En vesentlig endring i sammenlignbare foretaks resultater eller i verdsettingen som følger av det totale markedet.
 - f) Interne saker i foretaket som det er investert i, for eksempel bedrageri, handelstvister, pågående rettstvister, endringer i ledelsen eller endringer i strategien.
 - g) Dokumentasjon om eksterne transaksjoner med egenkapital i foretaket som det er investert i, enten fra foretaket som det er investert i (for eksempel en ny emisjon av egenkapital), eller ved overføring av egenkapital-instrumenter mellom tredjeparter.
- B5.2.5 Listen i nr. B5.2.4 er ikke uttømmende. Et foretak skal benytte alle opplysninger om resultater og drift i foretaket som det er investert i, som blir tilgjengelige etter tidspunktet for førstegangsinnregning. I den utstrekning slike relevante faktorer foreligger, kan de indikere at anskaffelseskost ikke er representativ for virkelig verdi. I slike tilfeller skal foretaket måle virkelig verdi.
- B5.2.6 Anskaffelseskost er aldri beste estimat av virkelig verdi for investeringer i børsnoterte egenkapitalinstrumenter (eller kontrakter om børsnoterte egenkapitalinstrumenter).

Måling til amortisert kost (avsnitt 5.4)

Effektiv rente-metode

- B5.4.1 Ved bruk av effektiv rente-metoden fastsetter et foretak honorarer som er en integrert del av den effektive renten for et finansielt instrument. Beskrivelsen av honorarer for finansielle tjenester gjenspeiler ikke nødvendigvis arten og omfanget av tjenestene som ytes. Honorarer som er en integrert del av den effektive renten for et finansielt instrument, behandles som en justering av den effektive renten, med mindre det finansielle instrumentet måles til virkelig verdi, med endringen i den virkelige verdien innregnet i resultatet. I disse tilfellene innregnes honorarene som inntekter eller kostnader når instrumentet innregnes for første gang.
- B5.4.2 Honorarer som er en integrert del av den effektive renten for et finansielt instrument, omfatter følgende:
- a) Etableringshonorarer som mottas av foretaket i forbindelse med opprettelse eller anskaffelse av en finansiell eiendel. Slike honorarer kan omfatte kompensasjon for aktiviteter som f.eks. vurdering av låntakers finansielle stilling, vurdering og registrering av garantier, sikkerhetsstillelse og andre sikkerhetsordninger, forhandlinger om vilkårene for instrumentet, utarbeiding og behandling av dokumenter og avslutning av transaksjonen. Disse honorarene er en integrert del av det å opprette et engasjement i det resulterende finansielle instrumentet.
 - b) Honorarer som foretaket mottar for å opprette et lån, når lånetilsagnet ikke måles i samsvar med nr. 4.2.1 a) og det er sannsynlig at foretaket vil inngå en bestemt låneavtale. Disse honorarene anses som kompensasjon for et løpende engasjement med hensyn til anskaffelsen av et finansielt instrument. Dersom tilsagnet utløper uten at foretaket yter lånet, innregnes honoraret som inntekt ved utløpet.
 - c) Etableringshonorarer som betales ved utstedelse av finansielle forpliktelser som måles til amortisert kost. Disse honorarene er en integrert del av det å opprette et engasjement i en finansiell forpliktelse. Et foretak skiller mellom honorarer og kostnader som er en integrert del av den effektive renten for den finansielle forpliktelsen, og etableringshonorarer og transaksjonsutgifter knyttet til retten til å yte tjenester, for eksempel investeringsforvaltningstjenester.
- B5.4.3 Honorarer som ikke er en integrert del av den effektive renten for et finansielt instrument, og som regnskapsføres i samsvar med IFRS 15, omfatter
- a) honorarer innkrevd for å forvalte et lån,
 - b) honorarer for å opprette et lån når lånetilsagnet ikke måles i samsvar med nr. 4.2.1 a) og det er usannsynlig at foretaket vil inngå en bestemt låneavtale, og
 - c) syndikatlånshonorarer som mottas av et foretak som oppretter et lån og ikke selv beholder noe av lånepakken (eller beholder en del til samme effektive rente for sammenlignbar risiko som andre deltakere).

- B5.4.4 Når en effektiv rente-metode benyttes, vil et foretak generelt amortisere eventuelle honorarer, betalte eller mottatte poenger, transaksjonsutgifter og andre merbetalinger eller rabatter inkludert i beregningen av effektiv rente over det finansielle instrumentets forventede levetid. En kortere periode benyttes imidlertid dersom dette er den perioden som honorarene, de betalte eller mottatte poengene, transaksjonsutgiftene, merbetalingene og rabattene er knyttet til. Dette vil være tilfellet når variabelen som honorarene, de betalte eller mottatte poengene, transaksjonsutgiftene, merbetalingene og rabattene er knyttet til, blir priset om til markedskurs før det finansielle instrumentets forventede forfall. I et slikt tilfelle er hensiktsmessig amortiseringsperiode perioden fram til det neste reprisingtidspunkt. Dersom en merbetaling eller en rabatt på et finansielt instrument med flytende rente for eksempel gjenspeiler renten som har påløpt på det finansielle instrumentet siden renten sist ble betalt, eller endringer i markedskursen siden den flytende renten ble fastsatt på nytt til markedskursen, vil den bli amortisert til det neste tidspunktet da den flytende renten blir fastsatt på nytt til markedskursen. Dette skyldes at merbetaling eller rabatt er knyttet til perioden fram til neste tidspunkt for rentejustering fordi variabelen som merbetaling eller rabatt er knyttet til (dvs. renten), blir fastsatt på nytt til markedskursen på det tidspunktet. Men dersom merbetalingen eller rabatten er et resultat av en endring i kredittrisikotillegget utover den flytende renten som ble angitt i det finansielle instrumentet, eller andre variabler som ikke er fastsatt på nytt til markedskursen, blir den amortisert over det finansielle instrumentets forventede levetid.
- B5.4.5 For finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser med flytende rente vil periodiske omberegninger av kontantstrømmer for å gjenspeile bevegelsene i markedrenten endre den effektive renten. Dersom en finansiell eiendel eller en finansiell forpliktelse med flytende rente blir førstegangsinnregnet med et beløp som er lik skyldig eller tilgodehavende hovedstol ved forfall, har en omberegning av de framtidige rentebetalinger vanligvis ingen vesentlig virkning på eiendelens eller forpliktelsens balanseførte verdi.
- B5.4.6 Dersom et foretak reviderer sine estimater av ut- eller innbetalinger (unntatt endringer i samsvar med nr. 5.4.3 og endringer i estimater av forventede kredittap), skal det justere den brutto balanseførte verdien av den finansielle eiendelen eller den finansielle forpliktelsens (eller en gruppe av finansielle instrumenters) amortiserte kost for å gjenspeile faktiske og reviderte estimerte kontraktsregulerte kontantstrømmer. Foretaket beregner den finansielle eiendelens brutto balanseførte verdi eller den finansielle forpliktelsens amortiserte kost på nytt som nåverdien av de estimerte framtidige kontraktsregulerte kontantstrømmene, diskontert med det finansielle instrumentets opprinnelige effektive rente (eller kreditjusterte effektive rente for kjøpte eller opprettede kredittforringede finansielle eiendeler) eller, når det er relevant, den reviderte effektive renten beregnet i samsvar med nr. 6.5.10. Justeringen blir innregnet som inntekt eller kostnad i resultatet.
- B5.4.7 I noen tilfeller anses en finansiell eiendel som kredittforringet ved førstegangsinnregning fordi kredittrisikoen er svært høy, og ved kjøp blir den anskaffet med betydelig rabatt. Et foretak skal inkludere opprinnelig forventede kredittap i de estimerte kontantstrømmene ved beregningen av den kreditjusterte effektive renten for finansielle eiendeler som anses å være kjøpt eller opprettet kredittforringet ved førstegangsinnregning. Dette betyr imidlertid ikke at en kreditjustert effektiv rente skal anvendes utelukkende fordi den finansielle eiendelen har en høy kredittrisiko ved førstegangsinnregning.

Transaksjonsutgifter

- B5.4.8 Transaksjonsutgifter omfatter honorarer og provisjon til agenter (herunder ansatte som opptrer som salgsagenter), rådgivere, meglere og forhandlere, avgifter til reguleringsmyndigheter og verdipapirbørser samt overføringskatter og -avgifter. Transaksjonsutgifter omfatter ikke overkurs eller underkurs på gjeld, finansieringsutgifter eller interne administrasjons- eller innehaverutgifter.

Nedskrivning

- B5.4.9 Nedskrivninger kan være knyttet til en finansiell eiendel i sin helhet eller til en del av den. Et foretak planlegger for eksempel å gjøre bruk av sikkerheten på en finansiell eiendel og forventer å gjenvinne høyst 30 prosent av den finansielle eiendelen fra sikkerheten. Dersom foretaket ikke har noen rimelige utsikter til å gjenvinne ytterligere kontantstrømmer fra den finansielle eiendelen, bør det nedskrive de resterende 70 prosent av den finansielle eiendelen.

Verdifall (avsnitt 5.5)***Kollektivt og individuelt vurderingsgrunnlag***

- B5.5.1 For å kunne oppfylle målet om å innregne forventede kredittap i levetiden for betydelige økninger i kredittrisikoen siden førstegangsinnregning kan det være nødvendig å foreta vurderingen av betydelige økninger i kredittrisikoen samlet gjennom å vurdere opplysninger som tyder på betydelige økninger i kredittrisiko for f.eks. en gruppe eller undergruppe av finansielle instrumenter. Dette er for å sikre at et foretak oppfylle målet om å innregne forventede kredittap i levetiden når det er betydelige økninger i kredittrisikoen, selv om dokumentasjonen på slike betydelige økninger i kredittrisikoen for de enkelte instrumentene ennå ikke er tilgjengelig.
- B5.5.2 Forventede kredittap i levetiden forventes generelt å bli innregnet før et finansielt instrument forfaller. Kredittrisikoen øker gjerne vesentlig før et finansielt instrument forfaller eller før andre forsinkede låntakerspesifikke faktorer (for eksempel en endring eller omstrukturering) observeres. Når rimelige og dokumenterbare opplysninger som er mer fremadskuende enn opplysninger om forfalte beløp, er tilgjengelige uten urimelige utgifter eller anstrengelser, må de følgelig brukes til å vurdere endringer i kredittrisikoen.
- B5.5.3 Avhengig av arten av finansielle instrumenter og kreditrisikopplysningene som er tilgjengelig for bestemte grupper av finansielle instrumenter, er et foretak muligens ikke i stand til å identifisere vesentlige endringer i kredittrisikoen for individuelle finansielle instrumenter før det finansielle instrumentet forfaller. Dette kan være tilfellet for finansielle instrumenter som lån til privatkunder, der det er få eller ingen oppdaterte opplysninger om kredittrisiko som rutinemessig innhentes og overvåkes for et individuelt instrument, inntil en kunde bryter kontraktsvilkårene. Dersom endringer i kredittrisikoen for individuelle finansielle instrumenter ikke fanges opp før forfall, vil en tapsavsetning som bare er basert på kredittopplysninger om hvert enkelt finansielt instrument, ikke på en fyllestgjørende måte gjenspeile endringene i kredittrisikoen siden førstegangsinnregningen.
- B5.5.4 I noen tilfeller har ikke et foretak rimelige og dokumenterbare opplysninger som er tilgjengelige uten urimelige utgifter eller anstrengelser for å måle forventede kredittap i levetiden for et individuelt instrument. I så fall skal forventede kredittap i levetiden innregnes samlet på en måte som tar hensyn til samlede opplysninger om kredittrisiko. Disse samlede opplysningene om kredittrisikoen må omfatte ikke bare opplysninger om forfalte beløp, men også alle relevante kredittopplysninger, herunder fremadskuende makroøkonomiske opplysninger, for å anslå resultatet av innregningen av forventede kredittap i levetiden når det har vært en betydelig økning i kredittrisikoen siden førstegangsinnregningen for et individuelt instrument.
- B5.5.5 For å fastslå betydelige økninger i kredittrisikoen og innregne en tapsavsetning samlet kan et foretak gruppere finansielle instrumenter på grunnlag av felles kreditrisikokjennetegn med det formål å fremme en analyse som gjør det mulig at betydelige økninger i kredittrisikoen kan identifiseres til rett tid. Foretaket bør ikke skjule disse opplysningene ved å gruppere finansielle instrumenter med ulike risikokjennetegn. Eksempler på felles kreditrisikokjennetegn kan omfatte, men er ikke begrenset til
- a) instrumenttype,
 - b) kreditrisikovurderinger,
 - c) type sikkerhet,
 - d) dato for førstegangsinnregning,
 - e) gjenværende løpetid,
 - f) bransje,

- g) låntakerens geografiske plassering og
- h) verdien av sikkerhet i forhold til den finansielle eiendelen dersom den påvirker sannsynligheten for mislighold (f.eks. lån uten regressrett i visse jurisdiksjoner eller lån/verdi-forholdet).
- B5.5.6 Nr. 5.5.4 krever at forventede kredittap i levetiden innregnes for alle finansielle instrumenter der det har vært betydelige økninger i kredittrisikoen siden førstegangsinnregning. For å oppfylle dette målet bør foretaket, dersom det ikke er i stand til å gruppere finansielle instrumenter der kredittrisikoen anses å ha økt vesentlig siden førstegangsinnregning på grunnlag av felles kredittrisikokjennetegn, innregne forventede kredittap i levetiden for en del av de finansielle eiendelene der kredittrisikoen anses å ha økt vesentlig. Sammenslåingen av finansielle instrumenter for å vurdere om det foreligger endringer i den samlede kredittrisikoen kan endres over tid etter hvert som nye opplysninger blir tilgjengelige om grupper av eller individuelle finansielle instrumenter.

Tidspunkt for innregning av forventede kredittap i levetiden

- B5.5.7 Vurderingen av hvorvidt forventede kredittap i levetiden skal innregnes, er basert på en betydelig økning i sannsynligheten eller risikoen for mislighold siden førstegangsinnregning (uansett om et finansielt instrument er blitt reprimert for å gjenspeile en økning i kredittrisikoen) og ikke på bevisene for at en finansiell eiendel er kredittforringet på rapporteringstidspunktet eller at et faktisk mislighold finner sted. Det vil som regel være en betydelig økning i kredittrisikoen før en finansiell eiendel blir kredittforringet eller et faktisk mislighold finner sted.
- B5.5.8 For lånetilsagn skal et foretak ta hensyn til endringer i risikoen for mislighold av det lån som lånetilsagnet gjelder. For finansielle garantikontrakter skal et foretak ta hensyn til endringer i risikoen for at en bestemt debitor misligholder kontrakten.
- B5.5.9 Betydningen av en endring i kredittrisikoen siden førstegangsinnregningen avhenger av risikoen for mislighold ved førstegangsinnregning. Dermed vil en gitt endring i absolutte tall i risikoen for mislighold ha større betydning for et finansielt instrument med en lavere opprinnelig risiko for mislighold sammenlignet med et finansielt instrument med en høyere opprinnelig risiko for mislighold.
- B5.5.10 Risikoen for mislighold for finansielle instrumenter som har sammenlignbare kredittrisikoer, er høyere jo lengre instrumentets forventede levetid er. Risikoen for mislighold for en obligasjon med AAA-vurdering og en forventet levetid på ti år er for eksempel høyere enn for en obligasjon med AAA-vurdering og en forventet levetid på fem år.
- B5.5.11 På grunn av sammenhengen mellom den forventede levetiden og risikoen for mislighold kan ikke endringen i kredittrisiko vurderes bare ved å sammenligne endringen i den absolutte risikoen for mislighold over tid. Dersom for eksempel risikoen for mislighold for et finansielt instrument med en forventet levetid på ti år ved førstegangsinnregning er identisk med risikoen for mislighold for det finansielle instrumentet når dets forventede levetid i en senere periode bare er fem år, kan det tyde på en økning i kredittrisikoen. Dette er fordi risikoen for mislighold i løpet av forventet levetid vanligvis går ned over tid dersom kredittrisikoen er uendret og det finansielle instrumentet er nærmere forfallsdato. For finansielle instrumenter som bare har betydelige betalingsforpliktelser nær det finansielle instrumentets forfallsdato, vil imidlertid ikke risikoen for mislighold nødvendigvis gå ned over tid. I så fall bør et foretak også vurdere andre kvalitative faktorer som kan vise om kredittrisikoen har økt vesentlig siden førstegangsinnregning.
- B5.5.12 Et foretak kan anvende ulike metoder når det vurderer hvorvidt kredittrisikoen for et finansielt instrument har økt vesentlig siden førstegangsinnregning, eller når det vurderer forventede kredittap. Et foretak kan anvende ulike metoder for ulike typer finansielle instrumenter. En metode som ikke omfatter en eksplisitt sannsynlighet for mislighold som inndata i seg selv, for eksempel en fremgangsmåte med kredittapsprosjenter, kan være i samsvar med

kravene i denne standard, forutsatt at et foretak kan skille endringer i risikoen for mislighold fra endringer i andre faktorer knyttet til forventede kredittap, for eksempel sikkerhet, og tar hensyn til følgende i vurderingen:

- a) Endringen i risikoen for mislighold siden førstegangsinnregning.
- b) Den forventede levetiden til det finansielle instrumentet.
- c) Rimelige og dokumenterbare opplysninger som er tilgjengelige uten urimelige utgifter eller anstrengelser som kan påvirke kredittrisikoen.

B5.5.13 Metodene som benyttes for å vurdere om kredittrisikoen har økt vesentlig for et finansielt instrument siden førstegangsinnregning, bør ta hensyn til kjennetegnene til det finansielle instrumentet (eller gruppen av finansielle instrumenter) og tidligere misligholdsmønstre for sammenlignbare finansielle instrumenter. Til tross for kravet i nr. 5.5.9 gjelder det for finansielle instrumenter der misligholdsmønstrene ikke er konsentrert til et bestemt tidspunkt i det finansielle instrumentets forventede levetid, at endringer i risikoen for mislighold i løpet av de neste tolv månedene kan være en rimelig tilnærming av endringene i risikoen for mislighold i levetiden. I slike tilfeller kan et foretak bruke endringer i risikoen for mislighold i løpet av de neste tolv månedene til å vurdere om kredittrisikoen har økt vesentlig siden førstegangsinnregning, med mindre omstendighetene tilsier at en vurdering for levetiden er nødvendig.

B5.5.14 For enkelte finansielle instrumenter eller under visse omstendigheter er det imidlertid ikke hensiktsmessig å bruke endringer i risikoen for mislighold i løpet av de neste tolv månedene til å fastslå om forventede kredittap i levetiden bør innregnes. Endringer i risikoen for mislighold i løpet av de neste tolv månedene vil for eksempel ikke være et egnet grunnlag for å fastslå om kredittrisikoen har økt for et finansielt instrument med en levetid på mer enn tolv måneder dersom

- a) det finansielle instrumentet bare har betydelige betalingsforpliktelser etter de neste tolv månedene,
- b) det skjer endringer i relevante makroøkonomiske eller andre kredittrelaterte faktorer som ikke gjenspeiles i tilstrekkelig grad i risikoen for mislighold i løpet av de neste tolv månedene, eller
- c) endringer i kredittrelaterte faktorer bare har innvirkning på det finansielle instrumentets kredittrisiko (eller har sterkere innvirkning) etter tolv måneder.

Vurdere om kredittrisikoen har økt vesentlig siden førstegangsinnregningen

B5.5.15 Når et foretak vurderer om innregningen av forventede kredittap i levetiden er nødvendig, skal det ta hensyn til rimelige og dokumenterbare opplysninger som er tilgjengelige uten urimelige utgifter eller anstrengelser, og som kan påvirke kredittrisikoen for et finansielt instrument i samsvar med nr. 5.5.17 c). Et foretak trenger ikke å foreta en grundig søking etter opplysninger når det skal vurdere om kredittrisikoen har økt vesentlig siden førstegangsinnregning.

B5.5.16 En kredittrisikoenanalyse er en helhetlig analyse med en rekke faktorer. Hvorvidt en bestemt faktor er relevant, og hvilken betydning den har sammenlignet med andre faktorer, vil avhenge av type produkt, de finansielle instrumentenes og låntakers kjennetegn samt geografisk område. Et foretak skal vurdere rimelige og dokumenterbare opplysninger som er tilgjengelige uten urimelige utgifter eller anstrengelser, og som er relevante for det finansielle instrumentet som vurderes. Enkelte faktorer eller indikatorer kan imidlertid ikke identifiseres for individuelle finansielle instrumenter. I et slikt tilfelle bør faktorene eller indikatorene vurderes for egnede porteføljer, grupper av porteføljer eller deler av en portefølje av finansielle instrumenter for å vurdere om kravet i nr. 5.5.3 for innregning av forventede kredittap i levetiden er oppfylt.

B5.5.17 Følgende ikke-uttømmende liste over opplysninger kan være relevant for vurderingen av endringer i kredittrisikoen:

- a) Vesentlige endringer i interne prisindikatorer for kredittrisiko som følge av en endring i kredittrisikoen siden inngåelsen, herunder, men ikke begrenset til, det kredittrisikoillegget som ville følge dersom et bestemt finansielt instrument eller et tilsvarende finansielt instrument med de samme vilkårene og samme motpart ble nyopprettet eller utstedt på rapporteringstidspunktet.

- b) Andre endringer i renter eller vilkår for et eksisterende finansielt instrument som ville ha vært vesentlig forskjellig dersom instrumentet var nyopprettet eller utstedt på rapporteringstidspunktet (for eksempel strengere vilkår, økte sikkerhets- eller garantibeløp) på grunn av endringer i det finansielle instrumentets kredittrisiko siden førstegangsinnregning.
- c) Vesentlige endringer i eksterne markedsindikatorer for kredittrisiko for et bestemt finansielt instrument eller tilsvarende finansielle instrumenter med samme forventede levetid. Endringer i markedsindikatorene for kredittrisiko omfatter, men er ikke begrenset til
 - i) kredittrisikotillegget,
 - ii) priser på kredittapsbytteavtale (CDS) for låntakeren,
 - iii) hvor lenge eller i hvilket omfang den virkelige verdien av en finansiell eiendel har vært mindre enn dens amortiserte kost og
 - iv) andre markedsopplysninger om låntakeren, for eksempel endringer i prisen på en låntakers gjelds- og egenkapitalinstrumenter.
- d) En faktisk eller forventet vesentlig endring i det finansielle instrumentets eksterne kredittvurdering.
- e) En faktisk eller forventet nedjustering av den interne kredittvurderingen for låntakeren eller en nedgang i adferdsskåren som brukes til å vurdere kredittrisikoen internt. Interne kredittvurderinger og interne adferdsskårer er mer pålitelige når de knyttes til eksterne vurderinger eller støttes av misligholdsundersøkelser.
- f) Eksisterende eller forventede negative endringer i forretningsmessige, finansielle eller økonomiske forhold som forventes å føre til en vesentlig endring i låntakers evne til å oppfylle sine gjeldsforpliktelser, for eksempel en faktisk eller forventet renteøkning eller en faktisk eller forventet økning i arbeidsløsheten.
- g) En faktisk eller forventet vesentlig endring i låntakerens driftsresultater. Eksempler omfatter faktisk eller forventet nedgang i inntekter eller marginer, økt driftsrisiko, arbeidskapitalunderskudd, redusert kvalitet på eiendelene, økt giring av balansen, likviditet, ledelsesproblemer eller endringer i omfanget av virksomheten eller i organisasjonsstrukturen (f.eks. nedleggelse av et forretningssegment) som fører til en vesentlig endring i låntakers evne til å oppfylle sine gjeldsforpliktelser.
- h) Betydelige økninger i kredittrisikoen for andre finansielle instrumenter tilhørende den samme låntakeren.
- i) En faktisk eller forventet betydelig negativ endring i låntakers lovmessige, økonomiske eller teknologiske situasjon som fører til en vesentlig endring i låntakers evne til å oppfylle sine gjeldsforpliktelser, for eksempel en nedgang i etterspørselen etter låntakers produkter på grunn av en endring i den teknologiske utviklingen.
- j) Vesentlige endringer i verdien av sikkerheten som støtter forpliktelsen, eller i kvaliteten på tredjepartsgarantier eller kredittforbedringer som forventes å redusere låntakers økonomiske insentiv til å gjennomføre planlagte kontraktsregulerte betalinger eller på annen måte påvirke sannsynligheten for et mislighold. Dersom for eksempel verdien av sikkerheten synker på grunn av fallende boligpriser, vil låntakere i noen jurisdiksjoner ha større insentiv til å misligholde sine pantelån.
- k) En vesentlig endring i kvaliteten på en garanti utstedt av en aksjeeier (eller et morforetak) dersom aksjeeieren (eller morforetaket) har et insentiv og finansiell evne til å hindre mislighold ved å skyte inn kapital eller kontanter.
- l) Vesentlige endringer, for eksempel redusert økonomisk støtte fra morforetaket eller andre tilknyttede foretak eller en faktisk eller forventet vesentlig endring i kvaliteten på kredittforbedringen, som forventes å redusere låntakers økonomiske insentiv til å gjennomføre planlagte kontraktsregulerte betalinger. Kredittkvalitetsforbedringer eller støtte omfatter vurdering av garantistens finansielle stilling og/eller, for interesser utstedt i verdipapiriseringer, hvorvidt uprioriterte interesser forventes å kunne absorbere forventede kreditttap (for eksempel på lån som ligger til grunn for sikkerheten).

- m) Forventede endringer i lånedokumentasjonen, herunder et forventet kontraktsbrudd som kan føre til unntak eller endringer i vilkårene, opphold i rentebetalinger, rentehopp, krav om ytterligere sikkerhet eller garantier eller andre endringer i instrumentets kontraktsmessige bestemmelser.
- n) Vesentlige endringer i låntakers forventede resultater og atferd, herunder endringer i betalingsstatus for låntakere i gruppen (for eksempel en økning i forventet antall eller omfanget av forsinkede kontraktsregulerte betalinger eller en betydelig økning i forventet antall kredittkortlåntakere som forventes å nærme seg eller overstige sin kredittgrense, eller som forventes å betale det laveste tillatte månedsbeløpet).
- o) Endringer i foretakets kreditt håndteringsmetode for det finansielle instrumentet, dvs. at basert på nye indikatorer på endringer i kredittrisikoen for det finansielle instrumentet forventes foretakets kredittrisikohåndteringspraksis å bli mer aktiv eller å konsentrere seg om å forvalte instrumentet, herunder at instrumentet blir nøyer overvåket eller kontrollert, eller at foretaket spesifikt henvender seg til låntaker.
- p) Opplysninger om forfalte beløp, herunder antakelsen fastsatt i nr. 5.5.11.
- B5.5.18 I noen tilfeller kan de tilgjengelige kvalitative og ikke-statistiske kvantitative opplysningene være tilstrekkelige til å fastslå at et finansielt instrument har oppfylt kriteriet til innregning av en tapsavsetning til et beløp lik forventede kredittap i levetiden. Det betyr at opplysningene ikke behøver å gå gjennom en statistisk modell eller kredittvurderingsprosess for å fastslå om det har vært en betydelig økning i det finansielle instrumentets kredittrisiko. I andre tilfeller må et foretak kanskje ta hensyn til andre opplysninger, herunder opplysninger fra sine statistiske modeller eller kredittvurderingsprosesser. Alternativt kan foretaket basere vurderingen på begge typer opplysninger, dvs. kvalitative faktorer som ikke fanges opp gjennom den interne vurderingsprosessen, og en bestemt intern vurderingskategori på rapporteringstidspunktet, idet det tas hensyn til kredittrisikokjennetegnene ved førstegangsinnregning, dersom begge typer opplysninger er relevante.
- Antakelse om betalinger mer enn 30 dager etter forfall*
- B5.5.19 Antakelsen i nr. 5.5.11 er ikke en absolutt indikator for at forventede kredittap i levetiden bør innregnes, men antas å være seneste tidspunkt der forventede kredittap i levetiden bør innregnes, selv når det brukes fremadskuende opplysninger (herunder makroøkonomiske faktorer på porteføljnivå).
- B5.5.20 Et foretak kan avkrefte denne antakelsen. Foretaket kan imidlertid bare gjøre det dersom det har rimelige og dokumenterbare opplysninger som viser at selv om kontraktsregulerte betalinger har forfalt for mer enn 30 dager siden, innebærer ikke dette en betydelig økning i et finansielt instruments kredittrisiko. Den manglende betalingen kan for eksempel skyldes en administrativ feil og ikke være et resultat av finansielle vanskeligheter hos låntakeren, eller foretaket har kanskje tilgang til historisk dokumentasjon som viser at det ikke er noen sammenheng mellom et betydelig økt risiko for mislighold og finansielle eiendeler som har forfalt for mer enn 30 dager siden, men at dokumentasjonen viser at det er en slik sammenhengen når betalinger har forfalt for mer enn 60 dager siden.
- B5.5.21 Et foretak kan ikke tilpasse tidspunktene for betydelige økninger i kredittrisiko og innregning av forventede kredittap i levetiden til når en finansiell eiendel anses som kredittforringet, eller til et foretaks interne definisjon av mislighold.

Finansielle instrumenter med lav kredittrisiko på rapporteringstidspunktet

- B5.5.22 Kredittrisikoen for et finansielt instrument anses som lav i henhold til nr. 5.5.10 dersom det finansielle instrumentet har en lav risiko for mislighold, dersom låntaker har gode muligheter til å oppfylle sine kontraktsregulerte kontantstrømforpliktelser på kort sikt, og dersom negative endringer i økonomiske og forretningsmessige forhold på lang sikt kan, men ikke nødvendigvis vil, redusere låntakerens evne til å oppfylle sine kontraktsregulerte kontantstrømforpliktelser. Finansielle instrumenter anses ikke å ha lav kredittrisiko dersom de anses å ha en lav risiko for tap utelukkende fordi verdien av sikkerheten og det finansielle instrumentet uten den sikkerheten ikke ville anses

som en lav kredittrisiko. Finansielle instrumenter anses heller ikke å ha lav kredittrisiko utelukkende fordi de har en lavere risiko for mislighold enn foretakets andre finansielle instrumenter eller sammenlignet med kredittrisikoen i den jurisdiksjon der et foretak driver sin virksomhet.

- B5.5.23 For å avgjøre om et finansielt instrument har lav kredittrisiko, kan et foretak bruke sine interne kredittriskovurderinger eller andre metoder som samsvarer med en generelt anerkjent definisjon av lav kredittrisiko, og som omfatter de risikoene og den typen finansielle instrumenter som blir vurdert. En ekstern vurdering som «investment grade» (dvs. lav til moderat risiko) er et eksempel på et finansielt instrument som kan anses å ha lav kredittrisiko. Finansielle instrumenter behøver imidlertid ikke å bli vurdert eksternt for å anses å ha lav kredittrisiko. De bør imidlertid anses å ha lav kredittrisiko fra en markedsdeltakers perspektiv, idet det tas hensyn til alle vilkårene for det finansielle instrumentet.
- B5.5.24 Forventede kredittap i levetiden innregnes ikke for et finansielt instrument bare fordi det ble ansett å ha lav kredittrisiko i foregående rapporteringsperiode og ikke anses å ha lav kredittrisiko på rapporteringstidspunktet. I et slikt tilfelle skal foretaket avgjøre om det har vært en betydelig økning i kredittrisikoen siden førstegangsinnregningen, og dermed om forventede kredittap i levetiden skal innregnes i samsvar med nr. 5.5.3.

Endringer

- B5.5.25 I noen tilfeller kan reforhandling eller endring av finansielle eiendelers kontraktsregulerte kontantstrømmer føre til fraregning av den eksisterende finansielle eiendelen i samsvar med denne standard. Når endring av en finansiell eiendel fører til fraregning av den eksisterende finansielle eiendelen og etterfølgende innregning av den endrede finansielle eiendelen, anses den endrede eiendelen som en «ny» finansiell eiendel i henhold til denne standard.
- B5.5.26 Datoen for endringen skal derfor anses som datoen for førstegangsinnregning for den finansielle eiendelen ved anvendelse av nedskrivningskravene på den endrede finansielle eiendelen. Dette betyr vanligvis at tapsavsetningen måles til et beløp som tilsvarende forventede kredittap over tolv måneder, inntil kravene til innregning av forventede kredittap i levetiden i nr. 5.5.3 er oppfylt. I noen uvanlige omstendigheter etter en endring som fører til fraregning av den opprinnelige finansielle eiendelen, kan det imidlertid være bevis på at den endrede finansielle eiendelen er kreditthorringet ved førstegangsinnregning, og at den finansielle eiendelen derfor bør innregnes som en opprinnelig kreditthorringet finansiell eiendel. Dette kan for eksempel skje i en situasjon der det foreligger en vesentlig endring av en nødlidende eiendel som førte til fraregning av den opprinnelige finansielle eiendelen. I slike tilfeller kan endringen resultere i en ny finansiell eiendel som er kreditthorringet ved førstegangsinnregning.
- B5.5.27 Dersom de kontraktsregulerte kontantstrømmene fra en finansiell eiendel er blitt reforhandlet eller på annen måte endret uten at den finansielle eiendelen er blitt fraregnet, anses ikke den finansielle eiendelen automatisk å ha lavere kredittrisiko. Et foretak skal vurdere om det har vært en betydelig økning i kredittrisikoen siden førstegangsinnregning på grunnlag av alle rimelige og dokumenterbare opplysninger som er tilgjengelige uten urimelige utgifter eller anstrengelser. Dette omfatter historiske og fremadskuende opplysninger og en vurdering av kredittrisikoen i den finansielle eiendelens forventede levetid, som omfatter opplysninger om omstendighetene som førte til endringen. Dokumentasjonen på at kriteriene for innregning av forventede kredittap i levetiden ikke lenger oppfylles, kan omfatte en oversikt over oppdaterte og rettidige betalinger i forhold til de endrede kontraktsvilkårene. En kunde må normalt kunne påvise en konsekvent god betalingsadferd over en viss tid før kredittrisikoen anses å ha sunket. For eksempel vil en historikk med manglende eller ufullstendige betalinger vanligvis ikke bli sett bort fra selv om det foretas én betaling til rett tid etter en endring av kontraktsvilkårene.

Måling av forventede kredittap***Forventede kredittap***

- B5.5.28 Forventede kredittap er et sannsynlighetsveid estimat av kredittap (dvs. nåverdien av alle kontantunderskudd) i det finansielle instrumentets forventede levetid. Et kontantunderskudd er differansen mellom kontantstrømmer som et foretak skal motta i henhold til kontrakten, og kontantstrømmer som foretaket forventer å motta. Fordi forventede kredittap tar hensyn til størrelsen på og tidspunktene for betalingene, oppstår det et kredittap selv om foretaket forventer å motta full betaling, men senere enn forfallsdatoen i henhold til kontrakten.
- B5.5.29 For finansielle eiendeler er et kredittap nåverdien av differansen mellom
- a) de kontraktsregulerte kontantstrømmene som et foretak skal motta i henhold til kontrakten, og
 - b) de kontantstrømmene som foretaket forventer å motta.
- B5.5.30 For uutnyttede lånetilsagn er et kredittap nåverdien av differansen mellom
- a) de kontraktsregulerte kontantstrømmene som foretaket skal motta dersom innehaveren av lånetilsagnet tar ut lånet, og
 - b) de kontantstrømmene som foretaket forventer å motta dersom lånet tas ut.
- B5.5.31 Et foretaks estimat av forventede kredittap på lånetilsagn skal samsvare med dets forventninger om utnyttelse av kredittmuligheten på det lånetilsagnet, dvs. det skal ta hensyn til den forventede andelen av lånetilsagnet som vil bli tatt ut innen tolv måneder etter rapporteringsperioden når forventede kredittap over tolv måneder estimeres, og til den forventede andelen av lånetilsagnet som vil bli tatt ut i lånetilsagnets forventede levetid når forventede kredittap i levetiden estimeres.
- B5.5.32 For en finansiell garantikontrakt er foretaket bare forpliktet til å foreta betalinger i tilfelle av debtors mislighold i samsvar med vilkårene i det instrumentet som garantien dekker. Følgelig er kontantunderskudd de forventede betalingene for å godtgjøre innehaveren for et kredittap denne pådrar seg, minus eventuelle beløp som foretaket forventer å motta fra innehaveren, debitor eller enhver annen part. Dersom eiendelen er fullt ut garantert, vil estimeringen av kontantunderskuddet for en finansiell garantikontrakt være i samsvar med estimeringene av kontantunderskuddene for den eiendelen som omfattes av garantien.
- B5.5.33 For en finansiell eiendel som er kredittforringet på rapporteringstidspunktet, men som ikke er en kjøpt eller opprettet kredittforringet finansiell eiendel, skal et foretak måle de forventede kredittapene som differansen mellom eiendelens brutto balanseførte verdi og nåverdien av estimerte framtidige kontantstrømmer diskontert med den finansielle eiendelens opprinnelige effektive rente. Eventuelle justeringer blir innregnet i resultatet som gevinst eller tap ved verdifall.
- B5.5.34 Ved måling av en tapsavsetning for en fordring tilknyttet en leieavtale skal de kontantstrømmene som brukes til å fastsette forventede kredittap, stemme overens med de kontantstrømmene som brukes til å måle fordringen tilknyttet leieavtalen i samsvar med IAS 17: «Leieavtaler».
- B5.5.35 Et foretak kan bruke praktiske løsninger ved måling av forventede kredittap dersom de er i samsvar med prinsippene i nr. 5.5.17. Et eksempel på en praktisk løsning er beregning av forventede kredittap på kundefordringer ved hjelp av en avsetningsmatrise. Foretaket vil bruke sine historiske erfaringer med kredittap (om nødvendig tilpasset i samsvar med nr. B5.5.51–B5.5.52) på kundefordringer til å estimere forventede kredittap over tolv måneder eventuelt forventede kredittap i levetiden for de finansielle eiendelene. En avsetningsmatrise kan for eksempel angi faste avsetningssatser avhengig av antallet dager siden en kundefordring er forfalt (for eksempel 1 % dersom den ikke har forfalt, 2 % dersom det er mindre enn 30 dager etter forfall, 3 % dersom det er mer enn 30 dager og mindre enn 90 dager etter forfall, 20 % dersom det er 90–180 dager etter forfall osv.). Avhengig av variasjonen i kundegrunnlaget kan foretaket bruke hensiktsmessige grupperinger dersom de historiske erfaringene med kredittap viser vesentlig

forskjellige tapsmønstre for ulike kundesegmenter. Eksempler på kriterier som kan brukes til å gruppere eiendelene, omfatter geografisk område, produkttype, kundevurdering, sikkerhet eller handelskredittforsikring og kundetype (f.eks. engros- eller detaljhandel).

Definisjon av mislighold

- B5.5.36 Nr. 5.5.9 krever at når et foretak fastslår om kredittrisikoen for et finansielt instrument har økt vesentlig, skal det ta hensyn til endringer i risikoen for mislighold siden førstegangsinnregning.
- B5.5.37 Når et foretak definerer mislighold for å fastslå risikoen for mislighold, skal det anvende en misligholdsdefinisjon som er i samsvar med definisjonen brukt til intern kredittrisikohåndtering for det relevante finansielle instrumentet, og eventuelt ta hensyn til kvalitative indikatorer (for eksempel finansielle vilkår). Om ikke annet kan påvises, gjelder imidlertid antakelsen om at mislighold ikke kan finne sted senere enn når en finansiell eiendel har forfalt for 90 dager siden, med mindre et foretak har rimelige og dokumenterbare opplysninger som viser at et misligholdskriterium på mer enn 90 dager er mer hensiktsmessig. Definisjonen av mislighold som brukes til disse formål, skal anvendes konsekvent på alle finansielle instrumenter med mindre det blir tilgjengelig opplysninger som viser at en annen misligholdsdefinisjon er mer hensiktsmessig for et bestemt finansielt instrument.

Periode for å estimere forventede kredittap

- B5.5.38 I samsvar med nr. 5.5.19 skal den lengste perioden for måling av forventede kredittap være den lengste kontraktsperioden der foretaket er eksponert for kredittrisiko. For lånetilsagn og finansielle garantikontrakter er dette den lengste kontraktsperioden der et foretak har en eksisterende kontraktsregulert plikt til å forlenge kreditten.
- B5.5.39 I samsvar med nr. 5.5.20 omfatter imidlertid noen finansielle instrumenter både et lån og en uutnyttet forpliktelse, og foretakets kontraktsregulerte rett til å kreve tilbakebetaling og annullere den uutnyttede forpliktelsen begrenser ikke foretakets eksponering for kredittap i den kontraktsregulerte oppsigelsesperioden. For eksempel kan løpende kredittordninger, som kredittkort og kassakreditt, i henhold til kontrakten trekkes tilbake av långiveren med så lite som én dags varsel. I praksis fortsetter imidlertid långivere å forlenge kreditten, og de trekker kanskje tilbake ordningen først etter at låntakerens kredittrisiko øker, noe som kan være for sent til å forhindre noen av eller alle de forventede kredittapene. Disse finansielle instrumentene har vanligvis følgende kjennetegn som følge av det finansielle instrumentets art, hvordan de finansielle instrumentene blir forvaltet, og arten av tilgjengelige opplysninger om betydelige økninger i kredittrisiko:
- a) De finansielle instrumentene har ikke en fast levetid eller tilbakebetalingsstruktur og har vanligvis en kort oppsigelsesfrist i henhold til kontrakten (for eksempel én dag).
 - b) Den kontraktsregulerte muligheten til å si opp kontrakten benyttes normalt ikke i den daglige forvaltningen av finansielle instrumentet, og kontrakten blir kanskje bare sagt opp dersom foretaket blir oppmerksom på en økning i kredittrisikoen for selve ordningen.
 - c) De finansielle instrumentene forvaltes samlet.
- B5.5.40 Ved fastsettelse av perioden da foretaket forventes å bli eksponert for kredittrisiko, men da forventede kredittap ikke ville blitt redusert av foretakets vanlige kredittrisikohåndteringstiltak, bør et foretak ta hensyn til faktorer som for eksempel historiske opplysninger om og erfaringer fra
- a) perioden da foretaket ble eksponert for kredittrisiko for tilsvarende finansielle instrumenter,
 - b) tiden det tok for mislighold på tilsvarende finansielle instrumenter etter en betydelig økning i kredittrisikoen, og
 - c) kredittrisikohåndteringstiltak som et foretak forventer å ta når kredittrisikoen for det finansielle instrumentet har økt, f.eks. en reduksjon eller fjerning av uutnyttede grenser.

Sannsynlighetsveide utfall

- B5.5.41 Formålet med å estimere forventede kredittap er verken å anslå et verst tenkelig scenario eller et best tenkelig scenario. I stedet skal et estimat av forventede kredittap alltid gjenspeile muligheten for at et kredittap inntreffer og muligheten for at et kredittap ikke inntreffer, selv om det mest sannsynlige utfallet er at det ikke inntreffer et kredittap.
- B5.5.42 Nr. 5.5.17 a) krever at estimatet av forventede kredittap gjenspeiler et objektivt og sannsynlighetsveid beløp som fastsettes ved å vurdere en rekke mulige utfall. I praksis trenger ikke dette å være en kompleks analyse. I noen tilfeller kan en relativt enkel modellering være tilstrekkelig, uten behov for et stort antall detaljerte simuleringer av scenarioer. Gjennomsnittlige kredittap for en stor gruppe finansielle instrumenter med felles risikokjennetegn kan for eksempel være et rimelig estimat av det sannsynlighetsveide beløpet. I andre situasjoner vil det sannsynligvis være nødvendig å identifisere scenarioer som angir størrelsen på og tidspunktene for kontantstrømmene for bestemte utfall og den forventede sannsynligheten for disse utfallene. I slike situasjoner skal forventede kredittap gjenspeile minst to utfall i samsvar med nr. 5.5.18.
- B5.5.43 For forventede kredittap i levetiden skal et foretak estimere risikoen for mislighold for det finansielle instrumentet i hele dets forventede levetid. Forventede kredittap over tolv måneder er en del av de forventede kredittapene i levetiden og utgjør kontantunderskuddet i levetiden som vil oppstå dersom et mislighold inntreffer i de tolv månedene etter rapporteringsperioden (eller en kortere periode dersom den forventede levetiden til et finansielt instrument er mindre enn tolv måneder), veid med sannsynligheten for mislighold. Dermed er forventede kredittap over tolv måneder verken forventede kredittap i levetiden som et foretak vil pådra seg for finansielle instrumenter som det forventer seg mislighold for i de neste tolv månedene, eller kontantunderskuddene som forventes i de neste tolv månedene.

Tidsverdien av penger

- B5.5.44 Forventede kredittap skal diskonteres til rapporteringstidspunktet, ikke til forventet mislighold eller en annen dato, med den effektive renten fastsatt ved førstegangsinnregning eller en tilnærming av denne. Dersom et finansielt instrument har en variabel rente, skal forventede kredittap diskonteres med den gjeldende effektive renten fastsatt i samsvar med nr. B5.4.5.
- B5.5.45 For kjøpte eller opprettede kredittforringede finansielle eiendeler skal forventede kredittap diskonteres med den kredittjusterte effektive renten fastsatt ved førstegangsinnregning.
- B5.5.46 Forventede kredittap på fordringer tilknyttet leieavtaler skal diskonteres med den samme diskonteringsrenten som ble benyttet i målingen av fordringene tilknyttet leieavtalen i samsvar med IAS 17.
- B5.5.47 Forventede kredittap på et lånetilsagn skal diskonteres med den effektive renten eller en tilnærming av denne, som vil bli anvendt ved innregning av den finansielle eiendelen som følger av lånetilsagnet. Dette er fordi en finansiell eiendel som innregnes etter en utnyttelse av et lånetilsagn, skal behandles som en fortsettelse av dette tilsagnet i stedet for et nytt finansielt instrument ved anvendelse av nedskrivningskravene. De forventede kredittapene på den finansielle eiendelen skal derfor måles ved å ta i betraktning den opprinnelige kredittrisikoen for lånetilsagnet fra datoen da foretaket ble part i den ugjenkallelige forpliktelsen.
- B5.5.48 Forventede kredittap på finansielle garantikontrakter eller på lånetilsagn der den effektive renten ikke kan fastsettes, skal diskonteres med en diskonteringsrente som gjenspeiler gjeldende markedsvurdering av tidsverdien av penger og de risikoene som er spesifikke for kontantstrømmene, men bare dersom og i den utstrekning det tas hensyn til risikoene ved å justere diskonteringsrenten i stedet for å justere de kontantunderskuddene som diskonteres.

Rimelige og dokumenterbare opplysninger

- B5.5.49 I denne standard er rimelige og dokumenterbare opplysninger det som er rimelig tilgjengelig på rapporteringstidspunktet uten urimelige utgifter eller anstrengelser, herunder opplysninger om tidligere hendelser, aktuelle forhold og prognoser om framtidige økonomiske forhold. Opplysninger som er tilgjengelige for finansielle rapporteringsformål, anses å være tilgjengelige uten urimelige utgifter eller anstrengelser.

- B5.5.50 Et foretak er ikke pålagt å utarbeide prognoser for framtidige forhold for hele den forventede levetiden til et finansielt instrument. Graden av skjønn som kreves for å estimere forventede kredittap, avhenger av tilgangen til detaljerte opplysninger. Dersom prognosehorisonten øker, reduseres tilgangen til detaljerte opplysninger mens graden av skjønn som kreves for å estimere forventede kredittap, øker. Estimeringen av forventede kredittap krever ikke en detaljert vurdering for perioder som ligger langt inn i framtiden – for slike perioder kan et foretak ekstrapolere prognoser fra tilgjengelige, detaljerte opplysninger.
- B5.5.51 Et foretak trenger ikke å foreta noen omfattende søking etter opplysninger, men skal vurdere alle rimelige og dokumenterbare opplysninger som er tilgjengelige uten urimelige utgifter eller anstrengelser, og som er relevante for estimatet av forventede kredittap, herunder virkningen av forventede førtidige tilbakebetalinger. Opplysningene som brukes, skal omfatte faktorer som er spesifikke for låntakeren, generelle økonomiske forhold og en vurdering av både den nåværende tilstanden og den forventede utviklingen på rapporteringstidspunktet. Et foretak kan anvende ulike datakilder, som kan være både interne (foretaksspesifikke) og eksterne. Mulige datakilder omfatter interne historiske erfaringer med kredittap, interne vurderinger, erfaringer med kredittap fra andre foretak samt eksterne vurderinger, rapporter og statistikk. Foretak som ikke har noen eller som har utilstrekkelige kilder med foretaksspesifikke opplysninger, kan benytte en tilsvarende gruppes erfaringer med et sammenlignbart finansielt instrument (eller grupper av finansielle instrumenter).
- B5.5.52 Historiske opplysninger er et viktig forankringspunkt eller utgangspunkt for måling av forventede kredittap. Et foretak skal imidlertid justere historiske opplysninger, for eksempel erfaringer med kredittap, på grunnlag av løpende observerbare opplysninger for å gjenspeile virkningene av gjeldende forhold og prognosene for framtidige forhold som ikke har påvirket den perioden som de historiske opplysningene er basert på, og for å fjerne virkningene av forhold i den historiske perioden som ikke er relevante for framtidige kontraktsregulerte kontantstrømmer. I noen tilfeller kan de beste rimelige og dokumenterbare opplysningene være ukorrigerede historiske opplysninger, avhengig av arten av historiske opplysninger og når de ble beregnet, i forhold til omstendighetene på rapporteringstidspunktet og kjennetegnene til det finansielle instrumentet som vurderes. Estimerer på endringer i forventede kredittap bør gjenspeile og være retningsmessig i overensstemmelse med endringer i tilknyttede observerbare opplysninger fra periode til periode (for eksempel endringer i sysselsettingen, eiendomspriser, råvarepriser, betalingsstatus eller andre faktorer som peker på kredittap på det finansielle instrumentet eller i gruppen av finansielle instrumenter, samt størrelsen på slike endringer). Et foretak skal regelmessig gjennomgå metodene og forutsetningene som benyttes til estimering av forventede kredittap, for å redusere eventuelle forskjeller mellom estimatene og de faktiske erfaringene med kredittap.
- B5.5.53 Når historiske erfaringer med kredittap benyttes ved estimering av forventede kredittap, er det viktig at opplysninger om historiske kredittap blir anvendt på grupper som er definert på en måte som er konsistent med hensyn til de gruppene som de historiske kredittapene gjaldt. Den metoden som skal brukes, skal derfor føre til at hver gruppe av finansielle eiendeler blir knyttet til informasjon om erfaringer med tidligere kredittap i grupper av finansielle eiendeler med tilsvarende risikokjennetegn og til relevante observerbare data som gjenspeiler gjeldende forhold.
- B5.5.54 Forventede kredittap gjenspeiler et foretaks egne forventninger om kredittap. Når et foretak tar i betraktning alle rimelige og dokumenterbare opplysninger som er tilgjengelige uten urimelige utgifter eller anstrengelser ved estimering av forventede kredittap, bør det imidlertid også ta hensyn til observerbare markedsopplysninger om kredittrisikoen for det bestemte finansielle instrumentet eller tilsvarende finansielle instrumenter.

Sikkerheter

- B5.5.55 Ved måling av forventede kredittap skal estimatet av forventede kontantunderskudd gjenspeile de forventede kontantstrømmer fra sikkerheter og andre kredittforbedringer som er del av kontraktsvilkårene, og som foretaket ikke innregner separat. Estimatet av forventede kontantunderskudd på et sikret finansielt instrument gjenspeiler størrelsen på og tidspunktene for kontantstrømmene som forventes ved inn drivelse av sikkerheten minus kostnadene ved å anskaffe og selge sikkerheten, uansett om inn drivelsen er sannsynlig (dvs. estimatet av forventede kontantstrømmer tar hensyn til sannsynligheten for en inn drivelse og kontantstrømmene som ville følge av den). Derfor bør alle kontantstrømmer som forventes ved realisering av sikkerheten etter kontraktens løpetid, tas med i denne analysen.

Eventuell overtatt sikkerhet som følge av inndrivelse skal ikke innregnes som en eiendel atskilt fra det sikrede finansielle instrumentet, med mindre den oppfyller innregningskriteriene for eiendeler i denne eller andre standarder.

Omklassifisering av finansielle eiendeler (avsnitt 5.6)

B5.6.1 Dersom et foretak omklassifiserer finansielle eiendeler i samsvar med nr. 4.4.1, krever nr. 5.6.1 at omklassifiseringen skal anvendes fremadrettet fra omklassifiseringsdatoen. Både kategorien måling til amortisert kost og kategorien måling til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader krever at den effektive renten fastsettes ved førstegangsinnregning. Begge disse målingskategoriene krever også at nedskrivningskravene anvendes på samme måte. Dersom et foretak omklassifiserer en finansiell eiendel mellom kategorien måling til amortisert kost og kategorien måling til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader, gjelder derfor følgende:

- a) Innregningen av renteinntekter vil ikke endres, og foretaket fortsetter derfor å bruke samme effektive rente.
- b) Målingen av forventede kredittap vil ikke endres, fordi begge målingskategoriene anvender samme verdifallsmetode. Dersom en finansiell eiendel omklassifiseres fra kategorien måling til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader til kategorien måling til amortisert kost, blir imidlertid en tapsavsetning innregnet som en tilpasning av den finansielle eiendelens brutto balanseførte verdi fra omklassifiseringsdatoen. Dersom en finansiell eiendel omklassifiseres fra kategorien måling til amortisert kost og til kategorien måling til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader, vil tapsavsetningen bli fraregnet (og dermed ikke lenger bli innregnet som en tilpasning av den brutto balanseførte verdien) og i stedet innregnet som et akkumulert verdifall (for et tilsvarende beløp) i andre inntekter og kostnader og formidlet fra omklassifiseringsdatoen.

B5.6.2 Et foretak er imidlertid ikke forpliktet til å innregne hver for seg renteinntekter eller gevinst eller tap ved verdifall for en finansiell eiendel som måles til virkelig verdi over resultatet. Når et foretak omklassifiserer en finansiell eiendel fra kategorien måling til virkelig verdi over resultatet, fastsettes derfor den effektive renten på grunnlag av eiendelens virkelige verdi på omklassifiseringsdatoen. Med hensyn til anvendelsen av avsnitt 5.5 på den finansielle eiendelen fra omklassifiseringsdatoen, behandles dessuten datoene for omklassifiseringen som datoene for førstegangsinnregning.

Gevinster og tap (avsnitt 5.7)

B5.7.1 I henhold til nr. 5.7.5 kan et foretak foreta et ugjenkallelig valg om å føre over andre inntekter og kostnader endringer i den virkelige verdien av en investering i et egenkapitalinstrument som ikke holdes for omsetning. Dette valget gjøres for hvert instrument (dvs. hver enkelt aksje). Beløp som føres over andre inntekter og kostnader, skal ikke senere overføres til resultatet. Foretaket kan imidlertid overføre kumulative gevinster eller tap i egenkapitalen. Utbytte på slike investeringer innregnes i resultatet i samsvar med nr. 5.7.6 med mindre utbyttet klart representerer en delvis inndekking av anskaffelseskost for investeringen.

B5.7.1A I henhold til nr. 4.1.2 A skal en finansiell eiendel, med mindre nr. 4.1.5 får anvendelse, måles til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader dersom den finansielle eiendelens kontraktsvilkår fører til kontantstrømmer som utelukkende er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol, og eiendelen holdes i en virksomhetsmodell hvis formål oppnås ved både å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer og selge finansielle eiendeler. Denne målingskategorien innregner informasjon i resultatet, som om den finansielle eiendelen måles til amortisert kost, mens den finansielle eiendelen måles til virkelig verdi i balanseoppstillingen. Gevinster eller tap, annet enn dem som er innregnet i resultatet i samsvar med nr. 5.7.10–5.7.11, innregnes i andre inntekter og kostnader. Når disse finansielle eiendelene fraregnes, skal kumulative gevinster eller tap som tidligere er innregnet i andre inntekter og kostnader, omklassifiseres til resultatet. Dette gjenspeiler gevinsten eller tapet som ville ha blitt innregnet i resultatet ved fraregning dersom den finansielle eiendelen var blitt målt til amortisert kost.

- B5.7.2 Et foretak anvender IAS 21 på finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser som er monetære poster i samsvar med IAS 21 og er angitt i en utenlandsk valuta. I henhold til IAS 21 skal alle valutakursgevinster og -tap på monetære eiendeler og monetære forpliktelser innregnes i resultatet. Et unntak er en monetær post som er øremerket som et sikringsinstrument i en kontantstrømssikring (se nr. 6.5.11), en sikring av en nettoinvestering (se nr. 6.5.13) eller en virkelig verdi-sikring av et egenkapitalinstrument der et foretak har valgt å føre endringer i virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 5.7.5 (se nr. 6.5.8).
- B5.7.2A For å innregne valutakursgevinster og -tap i henhold til IAS 21 blir en finansiell eiendel som måles til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 4.1.2 A, behandlet som en monetær post. En slik finansiell eiendel behandles følgelig som en eiendel som måles til amortisert kost i den utenlandske valutaen. Valutakursdifferanser i amortisert kost innregnes derfor i resultatet, og andre endringer i balanseført verdi innregnes i samsvar med nr. 5.7.10.
- B5.7.3 I henhold til nr. 5.7.5 kan et foretak foreta et ugjenkallelig valg om å føre over andre inntekter og kostnader påfølgende endringer i den virkelige verdien av bestemte investeringer i egenkapitalinstrumenter. En slik investering er ikke en monetær post. Følgelig vil gevinsten eller tapet som er ført over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 5.7.5, omfatte eventuelle tilknyttede valutabestandsdeler.
- B5.7.4 Dersom det er et sikringsforhold mellom en ikke-derivativ monetær eiendel og en ikke-derivativ monetær forpliktelse, blir endringer i bestanddelen i utenlandsk valuta til disse finansielle instrumentene ført i resultatet.

Forpliktelser øremerket til virkelig verdi over resultatet

- B5.7.5 Dersom et foretak øremerker en finansiell forpliktelse til virkelig verdi over resultatet, må det avgjøre om det å føre virkningene av endringer i forpliktelsens kredittrisiko over andre inntekter og kostnader vil forårsake eller forverre et regnskapsmessig misforhold i resultatet. Det vil forårsake eller forverre et regnskapsmessig misforhold dersom det å føre virkningene av endringer i forpliktelsens kredittrisiko over andre inntekter og kostnader vil gi til et større misforhold i resultatet enn om disse beløpene ble ført over resultatet.
- B5.7.6 For å ta den beslutningen må et foretak vurdere om det forventer at virkningene av endringer i forpliktelsens kredittrisiko vil utlignes i resultatet av en endring i den virkelige verdien av et annet finansielt instrument som måles til virkelig verdi over resultatet. En slik forventning må være basert på et økonomisk forhold mellom forpliktelsens kjennetegn og det andre finansielle instrumentets kjennetegn.
- B5.7.7 Denne beslutningen tas ved førstegangsinnregning og revurderes ikke. For praktiske formål er det ikke nødvendig for foretaket å angi alle de eiendelene og forpliktelsene som forårsaker regnskapsmessig misforhold, på nøyaktig samme tidspunkt. En rimelig forsinkelse tillates, forutsatt at eventuelle resterende transaksjoner forventes å finne sted. Et foretak skal anvende på en konsekvent måte metoden for å avgjøre om det å føre virkningene av endringer i forpliktelsens kredittrisiko over andre inntekter og kostnader vil forårsake eller forverre et regnskapsmessig misforhold i resultatet. Et foretak kan imidlertid anvende forskjellige metoder når det er forskjellige økonomiske forbindelser mellom kjennetegnene til forpliktelsene øremerket til virkelig verdi over resultatet og kjennetegnene til det andre finansielle instrumentet. I henhold til IFRS 7 skal et foretak gi kvalitative opplysninger i notene til finansregnskapet om metoden det anvender for å ta denne beslutningen.
- B5.7.8 Dersom et slikt misforhold blir forårsaket eller forverret, skal foretaket føre alle endringer i virkelig verdi (herunder virkningene av endringer i forpliktelsens kredittrisiko) over resultatet. Dersom et slikt misforhold ikke blir forårsaket eller forverret, skal foretaket føre virkningene av endringer i forpliktelsens kredittrisiko over andre inntekter og kostnader.
- B5.7.9 Beløp som føres over andre inntekter og kostnader, skal ikke senere overføres til resultatet. Foretaket kan imidlertid overføre kumulative gevinster eller tap i egenkapitalen.

- B5.7.10 Eksempelen nedenfor beskriver en situasjon der et regnskapsmessig misforhold oppstår i resultatet dersom virkningene av endringer i forpliktelsens kredittrisiko ble ført over andre inntekter og kostnader. En hypotekbank gir lån til kunder og finansierer disse lånene ved å selge obligasjoner med tilsvarende kjennetegn (f.eks. utestående beløp, tilbakebetalingsprofil, løpetid og valuta) på markedet. Kontraktsvilkårene for lånet gjør det mulig for kunden å innfri lånet førtidig (dvs. oppfylle sin forpliktelse overfor banken) ved å kjøpe den korresponderende obligasjonen til virkelig verdi på markedet og overdra den til hypotekbanken. Som følge av den kontraktsregulerte retten til førtidig innfrielse vil den virkelige verdien av hypotekbankens låneeiendeler falle dersom obligasjonens kredittkvalitet (og dermed den virkelige verdien av hypotekbankens forpliktelse) faller. Endringen i eiendelens virkelige verdi gjenspeiler kundens kontraktsregulerte rett til å innfri pantelånet førtidig ved å kjøpe den underliggende obligasjonen til virkelig verdi (som i dette eksempelet har falt) og overdra den til hypotekbanken. Derfor vil virkningene av endringer i forpliktelsens (obligasjonens) kredittrisiko utlignes i resultatet av en tilsvarende endring i en finansiell eiendels (lånets) virkelige verdi. Dersom virkningene av endringer i forpliktelsens kredittrisiko ble ført over andre inntekter og kostnader, ville det være et regnskapsmessig misforhold i resultatet. Følgelig må hypotekbanken føre alle endringer i forpliktelsens virkelige verdi (herunder virkningene av endringer i forpliktelsens kredittrisiko) over resultatet.
- B5.7.11 I eksempelet i nr. B5.7.10 er det en kontraktsregulert forbindelse mellom virkningene av endringer i forpliktelsens kredittrisiko og endringer i den finansielle eiendelens virkelige verdi (dvs. som følge av kundens kontraktsregulerte rett til å innfri lånet ved å kjøpe obligasjonen til virkelig verdi og overdra den til hypotekbanken). Det kan imidlertid oppstå et regnskapsmessig misforhold dersom det mangler en kontraktsregulert forbindelse.
- B5.7.12 Ved anvendelse av kravene i nr. 5.7.7 og 5.7.8 oppstår det ikke et regnskapsmessig misforhold utelukkende på grunn av den målemetoden som et foretak benytter til å fastslå virkningene av endringer i en forpliktelses kredittrisiko. Et regnskapsmessig misforhold i resultatet vil bare oppstå når virkningene av endringer i forpliktelsens kredittrisiko (som definert i IFRS 7) forventes å bli utlignet av endringer i et annet finansielt instruments virkelige verdi. Et misforhold som oppstår utelukkende som følge av målemetoden (dvs. fordi et foretak ikke skiller endringer i en forpliktelses kredittrisiko fra visse andre endringer i dens virkelige verdi), påvirker ikke beslutningen som kreves i nr. 5.7.7 og 5.7.8. Et foretak kan for eksempel ikke skille endringer i en forpliktelses kredittrisiko fra endringer i likviditetsrisikoen. Dersom foretaket fører den samlede virkningen av begge faktorene over andre inntekter og kostnader, kan det oppstå et misforhold siden endringer i likviditetsrisikoen kan bli inkludert i målingen av virkelig verdi av foretakets finansielle eiendeler, mens hele endringen i disse eiendelens virkelige verdi føres over resultatet. Et slikt misforhold er imidlertid forårsaket av en unøyaktig måling, ikke av utligningen beskrevet i nr. B5.7.6, og den påvirker derfor ikke beslutningen som kreves i nr. 5.7.7 og 5.7.8.

Betydningen av «kredittrisiko» (nr. 5.7.7 og 5.7.8)

- B5.7.13 IFRS definerer kredittrisiko som «risikoen for at en part i et finansielt instrument vil påføre den annen part et finansielt tap ved ikke å kunne innfri en plikt». Kravet i nr. 5.7.7 a) gjelder risikoen for at utstederen ikke vil innfri denne bestemte forpliktelsen. Det er ikke nødvendigvis knyttet til utstederens kredittverdighet. Dersom et foretak for eksempel utsteder en sikret forpliktelse og en ikke-sikret forpliktelse som ellers er identiske, vil kredittrisikoen til disse to forpliktelsene være forskjellige, selv om de er utstedt av samme foretak. Kredittrisikoen for den sikrede forpliktelsen vil være mindre enn kredittrisikoen til den ikke-sikrede forpliktelsen. Kredittrisikoen for en sikret forpliktelse kan være nær null.
- B5.7.14 Ved anvendelse av kravet i nr. 5.7.7 a) er kredittrisiko noe annet enn eiendelsspesifikk inntjeningsrisiko. Eiendelsspesifikk inntjeningsrisiko er ikke knyttet til risikoen for at et foretak ikke vil innfri en bestemt plikt, men er i stedet knyttet til risikoen for at en enkelt eiendel eller en gruppe av eiendeler vil gi dårlig (eller ingen) inntjening.

B5.7.15 Følgende er eksempler på eiendelsspesifikk inntjeningsrisiko:

- a) En forpliktelse med et «unit link»-element der beløpet som skal betales til investorer, er kontraktsregulert på grunnlag av bestemte eiendelers inntjening. Virkningen av det «unit link»-elementet på forpliktelsens virkelige verdi er eiendelsspesifikk inntjeningsrisiko, ikke kredittrisiko.
- b) En forpliktelse utstedt av et strukturert foretak med følgende kjennetegn: Foretaket er et juridisk frittstående foretak slik at eiendelene i foretaket er helt atskilt til fordel for foretakets investorer, selv i tilfelle av konkurs. Foretaket deltar ikke i noen andre transaksjoner, og eiendelene i foretaket kan ikke pantsettes. Foretaket utbetaler bare beløp til foretakets investorer dersom de atskilte eiendelene genererer kontantstrømmer. Endringer i forpliktelsens virkelige verdi gjenspeiler derfor først og fremst endringer i eiendelenes virkelige verdi. Virkningen av eiendelenes inntjening på forpliktelsens virkelige verdi er eiendelsspesifikk inntjeningsrisiko, ikke kredittrisiko.

Fastsettelse av virkningene av endringer i kredittrisiko

B5.7.16 Ved anvendelse av kravet i nr. 5.7.7 a) skal et foretak fastsette beløpet for endringen i den finansielle forpliktelsens virkelige verdi som kan henføres til endringer i forpliktelsens kredittrisiko, enten

- a) som beløpet for den endringen i forpliktelsens virkelige verdi som ikke kan henføres til endringer i markedsforhold som fører til markedsrisiko (se nr. B5.7.17 og B5.7.18), eller
- b) ved hjelp av en alternativ metode som foretaket mener på en mer fyllestgjørende måte representerer beløpet for endringen i forpliktelsens virkelige verdi som kan henføres til endringer i forpliktelsens kredittrisiko.

B5.7.17 Endringer i markedsforhold som kan føre til markedsrisiko, omfatter endringer i en referanserente, prisen på et annet foretaks finansielle instrument, en råvarepris, en valutakurs eller en indeks for priser eller satser.

B5.7.18 Dersom de eneste vesentlige endringene i markedsforhold som er relevante for en forpliktelse, er endringer i en observert rente (referanserente), kan beløpet i nr. B5.7.16 a) estimeres på følgende måte:

- a) Først beregner foretaket forpliktelsens internrente ved periodens begynnelse ved hjelp av forpliktelsens virkelige verdi og forpliktelsens kontraktsregulerte kontantstrømmer ved periodens begynnelse. Fra denne internrenten trekker foretaket den observerte renten (referanserenten) ved periodens begynnelse for å komme fram til en instrumentspesifikk bestanddel av internrenten.
- b) Deretter beregner foretaket nåverdien av kontantstrømmene som er tilknyttet forpliktelsen, ved hjelp av forpliktelsens kontraktsregulerte kontantstrømmer ved periodens slutt og en diskonteringsrente lik summen av i) den observerte renten (referanserenten) ved periodens slutt og ii) den instrumentspesifikke bestanddelen av internrenten som fastsatt i bokstav a).
- c) Differansen mellom forpliktelsens virkelige verdi ved periodens slutt og det beløpet som ble fastsatt i bokstav b), er endringen i virkelig verdi som ikke kan henføres til endringer i den observerte renten (referanserenten). Det er dette beløpet som skal føres over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 5.7.7 a).

B5.7.19 I eksempelet i nr. B5.7.18 antas det at endringer i virkelig verdi som oppstår av andre faktorer enn endringer i instrumentets kredittrisiko eller av endringer i den observerte renten (referanserenten), ikke er betydelige. Denne metoden ville ikke være hensiktsmessig dersom endringer i virkelig verdi som oppstår av andre faktorer, er betydelige. I slike tilfeller skal et foretak benytte en alternativ metode som på en mer fyllestgjørende måte vurderer virkningene av endringer i forpliktelsens kredittrisiko (se nr. B5.7.16 b)). Dersom instrumentet i eksemplet ovenfor for eksempel inneholdt et innebygd derivat, blir endringen i det innebygde derivatets virkelig verdi ikke omfattet ved fastsettelsen av beløpet som skal føres over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 5.7.7 a).

B5.7.20 På samme måte som med alle målinger av virkelig verdi, skal et foretaks målemetode for å fastsette den delen av endringen i forpliktelsens virkelige verdi som kan henføres til endringer i dens kredittrisiko, gjøre størst mulig bruk av relevante observerbare inndata og minst mulig bruk av ikke observerbare inndata.

SIKRINGSBOKFØRING (KAPITTEL 6)

Sikringsinstrumenter (avsnitt 6.2)***Poster som oppfyller kravene til sikringsinstrumenter***

- B6.2.1 Derivater som er innebygd i hybridkontrakter, men som ikke regnskapsføres separat, kan ikke øremerkes som separate sikringsinstrumenter.
- B6.2.2 Et foretaks egne egenkapitalinstrumenter er ikke finansielle eiendeler eller finansielle forpliktelser for foretaket og kan derfor ikke øremerkes som sikringsinstrumenter.
- B6.2.3 For sikring av valutarisiko fastsettes valutarisikobestanddelen av et ikke-derivativt finansielt instrument i samsvar med IAS 21.

Utstedte opsjoner

- B6.2.4 Denne standard begrenser ikke de forhold der et derivat som måles til virkelig verdi over resultatet, kan øremerkes som et sikringsinstrument, bortsett fra enkelte utstedte opsjoner. En utstedt opsjon oppfyller ikke kravene til et sikringsinstrument med mindre den er øremerket som en motpost til en kjøpt opsjon, herunder en opsjon som er innebygd i et annet finansielt instrument (for eksempel en utstedt kjøpsopsjon som benyttes til å sikre en innløsbar forpliktelse).

Øremerking av sikringsinstrumenter

- B6.2.5 For andre sikringer enn sikring av valutarisiko kan et foretak, når det øremerker en ikke-derivativ finansiell eiendel eller en ikke-derivativ finansiell forpliktelse målt til virkelig verdi over resultatet som et sikringsinstrument, bare øremerke det ikke-derivative finansielle instrumentet i sin helhet eller en andel av det.
- B6.2.6 Et enkelt sikringsinstrument kan øremerkes som et sikringsinstrument for mer enn én type risiko, forutsatt at det finnes en særlig øremerking av sikringsinstrumentet og av de ulike risikoposisjonene som sikringsobjekter. Disse sikringsobjektene kan ha ulike sikringsforhold.

Sikringsobjekter (avsnitt 6.3)***Poster som oppfyller kravene til sikringsobjekter***

- B6.3.1 Et bindende tilsagn om å anskaffe en virksomhet ved en virksomhetssammenslutning kan ikke være et sikringsobjekt, unntatt når det gjelder valutarisiko, fordi de andre risikoene som skal sikres, ikke spesifikt kan identifiseres og måles. Disse andre typene risiko er generell virksomhetsrisiko.
- B6.3.2 En investering etter egenkapitalmetoden kan ikke være et sikringsobjekt i en virkelig verdi-sikring. Dette er fordi egenkapitalmetoden innregner i resultatet investors andel av resultatet i foretaket som det er investert i, snarere enn endringer i investeringens virkelige verdi. Av tilsvarende grunn kan en investering i et konsolidert datterforetak ikke være et sikringsobjekt i en virkelig verdi-sikring. Dette er fordi konsolidering av resultatet innregner datterforetakets resultat snarere enn endringer i investeringens virkelige verdi. En sikring av en nettoinvestering i en utenlandsk virksomhet er annerledes fordi den er en sikring av valutaeksponering, ikke en virkelig verdi-sikring for endringen i investeringens verdi.
- B6.3.3 Nr. 6.3.4 tillater at et foretak øremerker samlede eksponeringer som er en kombinasjon av en eksponering og et derivat, som sikringsobjekter. Når et foretak øremerker et slikt sikringsobjekt, vurderer det om den samlede eksponeringen kombinerer en eksponering med et derivat slik at det skapes en annen samlet eksponering som forvaltes som én eksponering for en bestemt risiko (eller flere risikoer). I så fall kan foretaket øremerke sikringsobjektet på grunnlag av den samlede eksponeringen. For eksempel:
- a) Et foretak kan sikre en gitt mengde svært sannsynlige kaffeinnkjøp om 15 måneder mot prisrisiko (basert på amerikanske dollar) ved bruk av en 15-måneders futurekontrakt for kaffe. Kombinasjonen av de svært sannsynlige kaffeinnkjøpene og futurekontrakten for kaffe kan i risikohåndteringen ses på som en 15-måneders valutarisikoeksponering for et fast USD-beløp (dvs. som enhver annen utgående kontantstrøm i et fast USD-beløp om 15 måneder).

- b) Et foretak kan sikre valutarisikoen i hele løpetiden for et 10-årig lån med fast rente angitt i en utenlandsk valuta. Foretaket trenger imidlertid fastrenteeksponering i sin funksjonelle valuta bare på kort til mellomlang sikt (for eksempel to år) og flytende renteeksponering i sin funksjonelle valuta i gjenværende løpetid. Ved utgangen av hver toårsperiode (dvs. på toårig løpende basis) låser foretaket renteeksponeringen de neste to årene (dersom rentenivået er slik at foretaket ønsker å låse renten). I en slik situasjon kan foretaket inngå i en 10-årig fast-til-flytende rentebytteavtale mellom ulike valutaer som bytter et fastrentelån i utenlandsk valuta til en variabel renteeksponering i den funksjonelle valutaen. Dette suppleres med en toårig rentebytteavtale som på grunnlag av den funksjonelle valutaen bytter lån med variabel rente til lån med fast rente. Kombinasjonen av lån med fast rente i utenlandsk valuta og den 10-årige fast-til-flytende rentebytteavtalen mellom ulike valutaer kan dermed i risikohåndteringen ses på som et 10-årig lån med variabel renteeksponering i den funksjonelle valutaen.
- B6.3.4 Når et foretak øremerker sikringsobjektet på grunnlag av den samlede eksponeringen, vurderer det den samlede virkningen av de postene som utgjør den samlede eksponeringen, for å vurdere sikringseffektiviteten og måle sikringsineffektiviteten. De postene som utgjør den samlede eksponeringen, blir imidlertid fortsatt regnskapsført separat. Det betyr for eksempel at
- a) derivater som er del av en samlet eksponering, innregnes som separate eiendeler eller forpliktelser målt til virkelig verdi, og
- b) dersom et sikringsforhold øremerkes mellom de postene som utgjør den samlede eksponeringen, må den måten som et derivat inkluderes som del av en samlet eksponering, samsvare med øremerkingen av det derivatet som sikringsinstrument på den samlede eksponeringens nivå. Dersom et foretak for eksempel utelukker termindelen av et derivat fra dets øremerking som sikringsinstrument for sikringsforholdet mellom postene som utgjør den samlede eksponeringen, må det også utelukke termindelen når det derivatet inkluderes som et sikringsobjekt som del av den samlede eksponeringen. Ellers skal den samlede eksponeringen omfatte et derivat, enten i sin helhet eller en andel av det.
- B6.3.5 Nr. 6.3.6 slår fast at i konsernregnskap kan valutarisikoen ved en svært sannsynlig forventet konsernintern transaksjon kvalifisere som et sikringsobjekt i en kontantstrømssikring under forutsetning av at transaksjonen angis i en annen valuta enn den funksjonelle valutaen til det foretaket som inngår denne transaksjonen, og at valutarisikoen vil påvirke konsernresultatet. For dette formål kan et foretak være et morforetak, et datterforetak, et tilknyttet foretak, en felleskontrollert ordning eller en filial. Dersom valutarisikoen ved en forventet konsernintern transaksjon ikke påvirker konsernresultatet, vil den konserninterne transaksjonen ikke kunne kvalifisere som et sikringsobjekt. Dette er vanligvis tilfellet for royaltybetalinger, rentebetalinger eller ledelseskostnader mellom medlemmer av samme konsern, med mindre det foreligger en tilknyttet ekstern transaksjon. Men når valutarisikoen ved en forventet konsernintern transaksjon vil påvirke konsernresultatet, vil den konserninterne transaksjonen kunne kvalifisere som et sikringsobjekt. Et eksempel er forventede konserninterne salg eller kjøp av beholdninger dersom det skjer et videresalg av beholdningen til en ekstern part i forhold til konsernet. Tilsvarende kan et forventet konserninternt salg av anlegg og utstyr fra det konsernforetaket som har framstilt dette, til det konsernforetaket som skal bruke anlegget og utstyret i sin virksomhet, påvirke konsernresultatet. Dette vil for eksempel kunne skje fordi anlegg og utstyr vil bli avskrevet av det innkjøpende foretaket, og beløpet som ble førstegangsinnregnet for anlegg og utstyr, kan endres dersom den forventede konserninterne transaksjonen angis i en annen valuta enn den funksjonelle valutaen til det innkjøpende foretaket.
- B6.3.6 Dersom en sikring av en forventet konsernintern transaksjon oppfyller kravene til sikringsbokføring, skal alle gevinster eller tap innregnes i og tas ut av andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 6.5.11. De relevante periodene da valutarisikoen til den sikrede transaksjonen påvirker resultatet, er når de påvirker konsernresultatet.

Øremerking av sikringsobjekter

- B6.3.7 En bestanddel er et sikringsobjekt som er mindre enn hele posten. En bestanddel gjenspeiler derfor bare noen av risikoene til posten den er en del av, eller gjenspeiler bare risikoene til en viss grad (for eksempel når en andel av en post øremerkes).

Risikobestanddeler

- B6.3.8 For å oppfylle kriteriene for å bli øremerket som et sikringsobjekt, må en risikobestanddel være en bestanddel av den finansielle eller ikke-finansielle gjenstanden som kan identifiseres separat, og endringer i postens kontantstrømmer eller virkelige verdi som kan henføres til endringer i risikobestanddelen, må kunne måles på en pålitelig måte.
- B6.3.9 Når et foretak identifiserer hvilke risikobestanddeler som oppfyller kravene til å bli øremerket som et sikringsobjekt, vurderer det slike risikobestanddeler innenfor rammen av den bestemte markedsstrukturen som risikoen eller risikoene er knyttet til, og der sikringsaktiviteten finner sted. En slik beslutning krever en vurdering av relevante fakta og omstendigheter, som varierer med risikoen og markedet.
- B6.3.10 Når et foretak øremerker risikobestanddeler som sikringsobjekter, vurderer det om risikobestanddelene er uttrykkelig angitt i en kontrakt (kontraktsregulerte risikobestanddeler), eller om de er implisitte i den virkelige verdien eller kontantstrømmene til en post de er en del av (ikke-kontraktsregulerte risikobestanddeler). Ikke-kontraktsregulerte risikobestanddeler kan gjelde poster som ikke er en kontrakt (for eksempel forventede transaksjoner), eller kontrakter som ikke uttrykkelig angir bestanddelen (for eksempel et bindende tilsagn som omfatter bare én pris i stedet for en prissettingsformel som viser til forskjellige underliggende). For eksempel:
- a) Foretak A har en langsiktig leveringskontrakt for naturgass som er prissatt ved hjelp av en kontraktsregulert formel som henviser til råvarer og andre faktorer (f.eks. gass, fyringsolje og andre komponenter som transportkostnader). Foretak A sikrer gassoljebestanddelen i den leveringskontrakten med en ikke-børsomsatt terminkontrakt for gassolje. Ettersom gassoljebestanddelen er angitt i leveringskontraktens vilkår, er det en kontraktsregulert risikobestanddel. På grunn av prissettingsformelen konkluderer derfor foretak A med at gassoljepriseksponeringen kan identifiseres separat. Samtidig er det et marked for ikke-børsomsatt terminkontrakter for gassolje. Derfor konkluderer foretak A med at gassoljepriseksponeringen kan måles på en pålitelig måte. Følgelig er gassoljepriseksponeringen i leveringskontrakten en risikobestanddel som oppfyller kriteriene for øremerking som et sikringsobjekt.
 - b) Foretak B sikrer sine framtidige kaffeinnkjøp på grunnlag av sine produksjonsprognoser. Sikringen begynner inntil 15 måneder før levering for en del av den forventede innkjøpsmengden. Foretak B øker den sikrede mengden over tid (etter hvert som leveringsdatoen nærmer seg). Foretak B benytter to forskjellige typer kontrakter til å håndtere sin kaffeprisisiko:
 - i) børsomsatte futureskontrakter for kaffe og
 - ii) leveringskontrakter for Arabica-kaffe fra Colombia levert til et bestemt produksjonssted. Disse kontraktene prissetter ett tonn kaffe basert på prisen på børsomsatte futurekontrakter for kaffe pluss en fast prisdifferanse pluss en variabel logistikkjenesteavgift ved hjelp av en prissettingsformel. Leveringskontrakten for kaffe er en gjensidig uoppfylt kontrakt som foretak B bruker til å ta imot faktiske kaffeleveranser.

For leveranser som gjelder nåværende avling, gjør leveringskontrakten for kaffe det mulig for foretak B å fastsette prisdifferansen mellom den faktiske kaffekvaliteten som kjøpes (Arabica-kaffe fra Colombia), og den referanse kvaliteten som er underliggende i den børsomsatte futurekontrakten. For leveranser som gjelder neste avling, er imidlertid ikke leveringskontrakter for kaffe tilgjengelige ennå, så prisdifferansen kan ikke fastsettes. Foretak B bruker børsomsatte futureskontrakter for kaffe til å sikre referanse kvalitetsbestanddelen av sin kaffeprisisiko for leveranser som gjelder nåværende avling samt neste avling. Foretak B fastslår at det er eksponert for tre ulike risikoer: en kaffeprisisiko som gjenspeiler referanse kvaliteten, en kaffeprisisiko som gjenspeiler differansen («spread») mellom prisen for kaffen med referanse kvalitet og den bestemte Arabica-kaffen fra Colombia som det faktisk mottar, og de variable logistikkostnadene. For leveranser som gjelder nåværende avling, etter at foretak B trer inn i en leveringskontrakt for kaffe, er den kaffeprisisikoen som gjenspeiler referanse kvaliteten, en kontraktsregulert risikobestanddel fordi prissettingsformelen omfatter en indeksering til prisen på den børsomsatte futurekontrakten for kaffe. Foretak B konkluderer med at denne risikobestanddelen kan identifiseres separat og måles på en pålitelig måte. For leveranser som gjelder neste avling, har foretak B ennå ikke inngått noen leveringskontrakter for kaffe (dvs. disse leveransene er forventede

transaksjoner). Derfor er kaffeprisrisikoen som gjenspeiler referanse kvaliteten, en ikke-kontraktsregulert risikobestanddel. Foretak Bs analyse av markedsstrukturen tar hensyn til hvordan eventuelle leveringer av den bestemte kaffen som den mottar, blir prissatt. På grunnlag av denne analysen av markedsstrukturen konkluderer derfor foretak B med at de forventede transaksjonene også omfatter en kaffeprisrisiko som gjenspeiler referanse kvaliteten som en risikobestanddel som kan identifiseres separat og måles på en pålitelig måte, selv om den ikke er kontraktsregulert. Følgelig kan foretak B øremerke sikringsforhold på grunnlag av risikobestanddelene (for kaffeprisrisikoer som gjenspeiler referanse kvaliteten) for både leveringskontrakter for kaffe og for forventede transaksjoner.

- c) Foretak C sikrer deler av sine framtidige jetdrivstoffinnkjøp på grunnlag av en forbruksprognose inntil 24 måneder før levering og øker mengden som sikres over tid. Foretak C sikrer denne eksponeringen med ulike typer kontrakter avhengig av sikringens tidshorisont, noe som påvirker derivatens markedslikviditet. For lengre tidshorisonter (12–24 måneder) benytter foretak C råoljekontrakter siden det bare er disse som har tilstrekkelig markedslikviditet. For tidshorisonter på 6–12 måneder benytter foretak C gassoljederivater siden de er tilstrekkelig likvide. For tidshorisonter inntil seks måneder benytter foretak C jetdrivstoffkontrakter. Foretak Cs analyse av markedsstrukturen for olje og oljeprodukter og dets vurdering av relevante fakta og omstendigheter er som følger:

- i) Foretak C driver sin virksomhet i et geografisk område der Brent er råoljereferansen. Råolje er en råvarereferanse som påvirker prisen på ulike typer raffinerte oljeprodukter siden den er den mest grunnleggende inngående delen. Gassolje er en referanse for raffinerte oljeprodukter og brukes som en prissettingsreferanse for oljdestillater mer generelt. Dette gjenspeiles også i de ulike typene finansielle derivater for markedene for råolje og raffinerte oljeprodukter i det miljøet der foretak C driver sin virksomhet, for eksempel

- futurekontrakten for referanseråolje, som er for Brent-råolje,
- futurekontrakten for referanse gassolje, som brukes som prissettingsreferanse for destillater, for eksempel så dekker «spread»-derivater på jetdrivstoff prisdifferansen mellom jetdrivstoff og referanse gassoljen, og
- «crack spread»-derivatet for referanse gassolje (dvs. derivatet for prisdifferansen mellom råolje og gassolje – en raffineringmargin), som er indeksert til Brent-råolje.

- ii) Prissettingen av raffinerte oljeprodukter er ikke avhengig av hvilken bestemt type råolje som behandles av et bestemt raffineri, ettersom disse raffinerte oljeproduktene (som gassolje eller jetdrivstoff) er standardiserte produkter.

Foretak C konkluderer derfor med at prisrisikoen for jetdrivstoffinnkjøpene omfatter en råoljeprisrisikobestanddel basert på Brent-råolje og en gassoljeprisrisikobestanddel, selv om råolje og gassolje ikke er angitt i en kontraktsregulert ordning. Foretak C konkluderer med at disse to risikobestanddelene kan identifiseres separat og måles på en pålitelig måte selv om de ikke er kontraktsregulerte. Følgelig kan foretak C øremerke sikringsforhold for forventede jetdrivstoffinnkjøp på grunnlag av risikobestanddelene (for råolje eller gassolje). Denne analysen betyr også at dersom foretak C for eksempel benytter råoljederivater basert på West Texas Intermediate-råolje (WTI-råolje), ville endringer i prisdifferansen mellom Brent-råolje og WTI-råolje forårsake sikringsineffektivitet.

- d) Foretak D innehar et gjeldsinstrument med fast rente. Dette instrumentet utstedes i et miljø med et marked der en rekke lignende gjeldsinstrumenter sammenlignes gjennom kjøpskurs-salgskurs-differansen («spread») mot en referanseverdi (for eksempel LIBOR), og instrumenter med variabel rente i dette miljøet er vanligvis indeksert til den referansenrenten. Rentebytteavtaler brukes ofte til å håndtere renterisikoen på grunnlag av denne

referanserenten, uavhengig av gjeldsinstrumentenes kjøpskurs-salgskurs-differanse mot den referanserenten. Prisen på gjeldsinstrumenter med fast rente varierer direkte som en reaksjon på endringer i referanserenten så snart de finner sted. Foretak D konkluderer med at referanserenten er en bestanddel som kan identifiseres separat og måles på en pålitelig måte. Følgelig kan foretak D øremerke sikringsforhold for gjeldsinstrumenter med fast rente på grunnlag av risikobestanddel for referanserenterisiko.

- B6.3.11 Når en risikobestanddel øremerkes som et sikringsobjekt, får sikringsbokføringskravene anvendelse på denne risikobestanden på samme måte som de får anvendelse på andre sikringsobjekter som ikke er risikobestanddel. Kvalifikasjonskriteriene får for eksempel anvendelse, herunder at sikringsforholdet må oppfylle kravene til sikringseffektivitet, og en eventuell sikringsineffektivitet må måles og innregnes.
- B6.3.12 Et foretak kan også øremerke bare endringer i kontantstrømmene eller den virkelige verdien for et sikringsobjekt over eller under en angitt pris eller annen variabel (ensidig risiko). Egenverdien av en kjøpt opsjon som er et sikringsinstrument (forutsatt at den har de samme hovedvilkår som den øremerkede risikoen), men ikke dens tidsverdi, gjenspeiler en ensidig risiko i et sikringsobjekt. Et foretak kan for eksempel øremerke variabiliteten i utfall av framtidige kontantstrømmer som er resultat av et forventet kjøp av en råvare. I et slikt tilfelle øremerker foretaket bare tap av kontantstrømmer som følger av en prisøkning som overstiger det angitte nivå. Den sikrede risikoen omfatter ikke tidsverdien av en kjøpt opsjon siden tidsverdien ikke er en bestanddel av den forventede transaksjonen som påvirker resultatet.
- B6.3.13 Om ikke annet kan påvises, gjelder antakelsen om at med mindre inflasjonsrisikoen er kontraktsregulert, kan den ikke identifiseres separat og måles på en pålitelig måte, og derfor kan den ikke øremerkes som en risikobestanddel for et finansielt instrument. I begrensede tilfeller er det imidlertid mulig å identifisere en risikobestanddel for inflasjonsrisiko som kan identifiseres separat og måles på en pålitelig måte, på grunn av særlige omstendigheter i inflasjonsmiljøet og på det relevante gjeldsmarkedet.
- B6.3.14 Et foretak utsteder for eksempel gjeldsinstrumenter i et miljø der inflasjonstilknyttede obligasjoner har et volum og en terminstruktur som skaper et tilstrekkelig likvid marked til at det kan etableres en terminstruktur med nullkupongrealrenter. Dette innebærer at for den respektive valutaen er inflasjonen en relevant faktor som vurderes separat av gjeldsmarkedene. Under slike omstendigheter kan inflasjonsrisikobestanden fastsettes ved å diskontere det sikrede gjeldsinstrumentets kontantstrømmer ved hjelp av terminstrukturen med nullkupongrealrenter (dvs. på samme måte som en risikofri (nominell) rentebestanddel kan fastsettes). I motsatt fall kan en inflasjonsrisikobestanddel i mange tilfeller ikke identifiseres separat og måles på en pålitelig måte. Et foretak utsteder for eksempel bare gjeldsinstrumenter til nominell rente i et miljø med et marked for inflasjonstilknyttede obligasjoner som ikke er tilstrekkelig likvide til at det kan etableres en terminstruktur med nullkupongrealrenter. I dette tilfellet kan ikke foretaket etter analysen av markedsstrukturen og av faktaene og omstendighetene konkludere med at inflasjonen er en relevant faktor som vurderes separat av gjeldsmarkedene. Foretaket kan derfor ikke tilsidesette antakelsen, om ikke annet kan påvises, om at inflasjonsrisiko som ikke er kontraktsregulert, ikke kan identifiseres separat og måles på en pålitelig måte. Følgelig kan en inflasjonsrisikobestanddel ikke oppfylle kriteriene for øremerking som sikringsobjekt. Dette gjelder uansett eventuelle inflasjonssikringsinstrumenter som foretaket faktisk har inngått. Særlig kan ikke foretaket bare kopiere vilkårene til det faktiske inflasjonssikringsinstrumentet ved å anvende dem på gjeldsinstrumentet til nominell rente.
- B6.3.15 En kontraktsregulert inflasjonsrisikobestanddel av kontantstrømmene fra en innregnet inflasjonstilknyttet obligasjon (forutsatt at det ikke er noe krav om å regnskapsføre det innebygde derivatet separat) kan identifiseres separat og måles på en pålitelig måte så lenge andre kontantstrømmer fra instrumentet ikke påvirkes av inflasjonsrisikobestanden.

Bestanddel av et nominelt beløp

- B6.3.16 Det finnes to typer bestanddel av nominelle beløp som kan øremerkes som sikringsobjekt i et sikringsforhold: en bestanddel som er en andel av en hel post, eller en lagdelt bestanddel. Typen bestanddel endrer det regnskapsmessige utfallet. Et foretak skal øremerke bestanddelen for regnskapsmessige formål i samsvar med dets risikohåndteringsmål.

- B6.3.17 Et eksempel på en bestanddel som er en andel, er 50 prosent av et låns kontraktsregulerte kontantstrømmer.
- B6.3.18 En lagdelt bestanddel kan angis fra en definert, men åpen populasjon eller fra et definert nominelt beløp. Eksempler på dette er
- a) en del av et monetært transaksjonsvolum, for eksempel de neste kontantstrømmer på UVE 10 fra salg angitt i en utenlandsk valuta etter de første UVE 20 i mars 201X⁽¹⁾,
 - b) en del av en fysisk mengde, for eksempel det nederste laget på 5 millioner kubikkmeter av naturgassen lagret på stedet XYZ,
 - c) en del av et fysisk eller annet transaksjonsvolum, for eksempel de første 100 fat olje kjøpt i juni 201X eller de første 100 MWh elektrisitet solgt i juni 201X, eller
 - d) et lag fra sikringsobjektets nominelle beløp, for eksempel de siste VE 80 millioner av et bindende tilsagn på VE 100 millioner, det nederste laget på VE 20 millioner av en obligasjon med fast rente på VE 100 millioner eller det øverste laget på VE 30 millioner av et samlet beløp på VE 100 millioner i et lån med fast rente som kan innfris førtidig til virkelig verdi (det definerte nominelle beløpet er VE 100 millioner).
- B6.3.19 Dersom en lagdelt bestanddel er øremerket i en virkelig verdi-sikring, skal et foretak angi dette fra et definert nominelt beløp. For å oppfylle kravene til godkjent virkelig verdi-sikring skal foretaket måle på nytt sikringsobjektet med henblikk på endringer i virkelig verdi (dvs. måle på nytt sikringsobjektet med henblikk på endringer i virkelig verdi som kan henføres til den sikrede risikoen). Justeringen av virkelig verdi-sikringen skal innregnes i resultatet senest når posten fraregnes. Det er derfor nødvendig å spore den posten som justeringen av virkelig verdi-sikringen er knyttet til. For en lagdelt bestanddel i en virkelig verdi-sikring krever dette at et foretak sporer det nominelle beløpet som den er definert fra. I nr. B6.3.18 d) må for eksempel det samlede definerte nominelle beløpet på VE 100 millioner spores for å kunne spore det nederste laget på VE 20 millioner eller det øverste laget på VE 30 millioner.
- B6.3.20 En lagdelt bestanddel som omfatter en opsjon om førtidig tilbakebetaling, oppfyller ikke kriteriene for øremerking som sikringsobjekt i en virkelig verdi-sikring dersom den virkelige verdien av opsjonen om førtidig tilbakebetaling påvirkes av endringer i den sikrede risikoen, med mindre det utpekte laget omfatter virkningen av den tilknyttede opsjonen om førtidig tilbakebetaling når endringen i sikringsobjektets virkelige verdi fastsettes.

Forholdet mellom en posts bestanddeler og dens samlede kontantstrømmer

- B6.3.21 Dersom en bestanddel av en finansiell eller ikke-finansiell gjenstands kontantstrømmer øremerkes som sikringsobjektet, må den bestanddelen være mindre enn eller lik hele postens samlede kontantstrømmer. Alle kontantstrømmene til hele posten kan imidlertid øremerkes som sikringsobjekt og sikres mot bare én særlig risiko (for eksempel bare for de endringene som kan henføres til endringer i LIBOR eller en referanseråvarepris).
- B6.3.22 For en finansiell forpliktelse med en effektiv rente som ligger under LIBOR, kan et foretak for eksempel ikke øremerke
- a) en bestanddel av forpliktelsen som tilsvare renten på LIBOR (pluss hovedstolen ved en virkelig verdi-sikring), og
 - b) en negativ restbestanddel.

⁽¹⁾ I denne standard angis beløp i «valutaenheter» (VE) og «utenlandske valutaenheter» (UVE).

- B6.3.23 For en finansiell forpliktelse med fast rente der den effektive renten er (for eksempel) 100 basispunkter under LIBOR, kan et foretak imidlertid øremerke som sikringsobjekt den delen av verdiendringen for hele forpliktelsen (dvs. hovedstol pluss renten på LIBOR minus 100 basispunkter) som kan henføres til endringer i LIBOR. Dersom et finansielt instrument med fast rente sikres en viss tid etter opprettelsen og rentene har endret seg i mellomtiden, kan foretaket øremerke en risikobestanddel som tilsvarer en referanserente som er høyere enn den kontraktsregulerte renten som gjelder for posten. Foretaket kan gjøre dette forutsatt at referanserenten er lavere enn den effektive renten som ble beregnet ut fra forutsetningen om at foretaket hadde kjøpt instrumentet på den dagen da det først øremerket sikringsobjektet. Anta for eksempel at et foretak oppretter en finansiell eiendel med fast rente på VE 100 med en effektiv rente på 6 prosent på et tidspunkt da LIBOR er på 4 prosent. Foretaket begynner å sikre denne eiendelen en tid senere når LIBOR er økt til 8 prosent og eiendelens virkelige verdi er redusert til VE 90. Foretaket beregner at dersom det hadde kjøpt eiendelen på tidspunktet da det først øremerket den tilknyttede LIBOR-renterisikoen som sikringsobjekt, ville eiendelens effektive avkastning, basert på dens daværende virkelige verdi på VE 90, ha vært 9,5 prosent. Ettersom LIBOR er lavere enn denne effektive avkastningen, kan foretaket øremerke en LIBOR-bestanddel på 8 prosent som består dels av den avtalte rentens kontantstrømmer og dels av differansen mellom den aktuelle virkelige verdien (dvs. VE 90) og det beløpet som skal betales tilbake ved forfall (dvs. VE 100).
- B6.3.24 Dersom en finansiell forpliktelse med variabel rente har en rente på (for eksempel) tremåneders LIBOR minus 20 basispunkter (med en nedre grense på null basispunkter), kan et foretak øremerke som sikringsobjekt den delen av endringen i kontantstrømmene for hele forpliktelsen (dvs. tremåneders LIBOR minus 20 basispunkter – inkludert nedre grense) som kan henføres til endringer i LIBOR. Så lenge den tremåneders LIBOR-forwardkurven i forpliktelsens resterende løpetid ikke faller til under 20 basispunkter, har sikringsobjektet samme kontantstrømvariabilitet som en forpliktelse som har en rente på tremåneders LIBOR med null eller positiv kjøpskurs-salgskurs-differanse («spread»). Dersom den tremåneders LIBOR-forwardkurven i forpliktelsens resterende løpetid (eller en del av den) faller til under 20 basispunkter, har imidlertid sikringsobjektet en lavere kontantstrømvariabilitet enn en forpliktelse som har en rente på tremåneders LIBOR med null eller positiv kjøpskurs-salgskurs-differanse.
- B6.3.25 Et lignende eksempel på en ikke-finansiell gjenstand er en bestemt type råolje fra et bestemt oljefelt som er prissatt i forhold til den relevante referanseråoljen. Dersom et foretak selger den råoljen i henhold til en kontrakt med en kontraktsregulert prissettingsformel som setter prisen per fat til prisen på referanseråoljen minus VE 10 med en nedre grense på VE 15, kan foretaket øremerke som sikringsobjekt hele kontantstrømvariabiliteten i henhold til salgskontrakten som kan henføres til endringen i prisen på referanseråoljen. Foretaket kan imidlertid ikke øremerke en bestanddel som tilsvarer hele endringen i prisen på referanseråoljen. Så lenge terminprisen (for hver leveranse) ikke faller under VE 25, har sikringsobjektet derfor samme kontantstrømvariabilitet som et råoljesalg til prisen på referanseråoljen (eller med en positiv kjøpskurs-salgskurs-differanse). Dersom terminprisen for en leveranse faller under VE 25, har sikringsobjektet imidlertid lavere kontantstrømvariabilitet enn et råoljesalg til prisen på referanseråoljen (eller med en positiv kjøpskurs-salgskurs-differanse).

Kvalifikasjonskriteriene for sikringsbokføring (avsnitt 6.4)

Sikringseffektivitet

- B6.4.1 Sikringseffektivitet angir i hvilken grad endringer i sikringsinstrumentets virkelige verdi eller kontantstrømmer utligner endringer i sikringsobjektets virkelige verdi eller kontantstrømmer (når sikringsobjektet for eksempel er en risikobestanddel, er den relevante endringen i en posts virkelige verdi eller kontantstrømmer den som kan henføres til den sikrede risikoen). Sikringsineffektivitet angir i hvilken grad endringer i den virkelige verdien eller kontantstrømmene til sikringsinstrumentet er større eller mindre enn tilsvarende endringer for sikringsobjektet.
- B6.4.2 Når et foretak øremerker et sikringsforhold, skal det løpende analysere kildene til sikringsineffektivitet som forventes å påvirke sikringsforholdet i dets levetid. Denne analysen (herunder eventuelle oppdateringer i samsvar med nr. B6.5.21 som følger av rebalansering av et sikringsforhold) danner grunnlaget for foretakets vurdering av om kravene til sikringseffektivitet oppfylles.

- B6.4.3 For å unngå tvil skal virkningene av å erstatte den opprinnelige motparten med en clearingmotpart og å foreta de tilhørende endringene som beskrevet i nr. 6.5.6 gjenspeiles i målingen av sikringsinstrumentet og dermed i vurderingen av sikringseffektivitet og målingen av sikringseffektivitet.

Det økonomiske forholdet mellom sikringsobjektet og sikringsinstrumentet

- B6.4.4 Kravet om at det skal være et økonomisk forhold, betyr at sikringsinstrumentets og sikringsobjektets verdi vanligvis beveger seg i motsatt retning på grunn av den samme risikoen, som er den sikrede risikoen. Det skal derfor være en forventning om at verdien av sikringsinstrumentet og verdien av sikringsobjektet systematisk endrer seg som følge av bevegelser i enten samme underliggende eller underliggende som er økonomisk forbundet på en slik måte at de reagerer på samme måte på risikoen som sikres (for eksempel Brent- og WTI-råolje).
- B6.4.5 Dersom de underliggende ikke er de samme, men er økonomisk forbundet, kan det være situasjoner der verdiene av sikringsinstrumentet og sikringsobjektet beveger seg i samme retning, for eksempel fordi prisdifferansen mellom de to tilknyttede underliggende endrer seg mens de underliggende selv ikke beveger seg i betydelig grad. Dette er fremdeles forenlig med et økonomisk forhold mellom sikringsinstrumentet og sikringsobjektet dersom verdien av sikringsinstrumentet og verdien av sikringsobjektet vanligvis forventes å bevege seg i motsatt retning når de underliggende beveger seg.
- B6.4.6 Vurderingen av hvorvidt det er et økonomisk forhold, omfatter en analyse av sikringsforholdets mulige adferd i dets levetid for å fastslå om det kan forventes å oppfylle risikohåndteringsmålet. Det at det foreligger en statistisk korrelasjon mellom to variabler, er i seg selv ikke nok til å konkludere med at det foreligger et økonomisk forhold.

Virkningen av kredittrisiko

- B6.4.7 Ettersom sikringsbokføringsmodellen er basert på en generell forestilling om utligning mellom gevinster og tap på sikringsinstrumentet og sikringsobjektet, fastsettes ikke sikringseffektiviteten utelukkende på grunnlag av det økonomiske forholdet mellom disse postene (dvs. endringer i deres underliggende), men også på basis av kredittrisikoen virkning på både sikringsinstrumentets og sikringsobjektets verdi. Virkningen av kredittrisiko innebærer at selv om det er et økonomisk forhold mellom sikringsinstrumentet og sikringsobjektet, kan graden av utligning være uberegnelig. Dette kan skyldes en endring i kredittrisikoen til enten sikringsinstrumentet eller sikringsobjektet som er av en slik størrelse at kredittrisikoen dominerer verdiendringer som er et resultat av det økonomiske forholdet (dvs. virkningen av endringer i de underliggende). En endring som gir en slik dominans, er en som ville ført til et tap (eller en gevinst) fra kredittrisikoen som nøytraliserer virkningen av endringer i de underliggende på verdien av sikringsinstrumentet eller sikringsobjektet, selv om også disse endringene var betydelige. Motsatt er det slik at dersom det i løpet av en bestemt periode skjer små endringer i de underliggende, vil ikke det faktum at selv små kredittrisikorelaterte endringer i sikringsinstrumentets eller sikringsobjektets verdi kan påvirke verdien mer enn de underliggende, føre til at det skapes dominans.
- B6.4.8 Et eksempel på kredittrisiko som dominerer et sikringsforhold, er når et foretak sikrer en eksponering mot råvareprisrisiko med et usikret derivat. Dersom motparten i det derivatet opplever en alvorlig forringelse av sin kredittverdighet, kan virkningen av endringer i motpartens kredittverdighet oppveie virkningen av endringer i råvareprisen på sikringsinstrumentets virkelige verdi, mens endringer i sikringsobjektets verdi i stor grad avhenger av endringer i råvareprisene.

Sikringsgrad

- B6.4.9 I samsvar med kravene til sikringseffektivitet må sikringsforholdets sikringsgrad være den samme som den som følger av den mengden av sikringsobjektet som foretaket faktisk sikrer, og den mengden av sikringsinstrumentet som foretaket faktisk bruker til å sikre den aktuelle mengden av sikringsobjektet. Dersom et foretak sikrer mindre enn 100 prosent av eksponeringen for en post, for eksempel 85 prosent, skal det derfor øremerke sikringsforholdet med

en sikringsgrad som er den samme som den som følger av 85 prosent av eksponeringen, og den mengden av sikringsinstrumentet som foretaket faktisk bruker til å sikre disse 85 prosent. Tilsvarende gjelder det at dersom et foretak for eksempel sikrer en eksponering ved hjelp av en nominell mengde på 40 enheter av et finansielt instrument, skal det øremerke sikringsforholdet med en sikringsgrad som er den samme som den som følger av mengden på 40 enheter (dvs. foretaket må ikke bruke en sikringsgrad som er basert på et større antall enheter enn det samlet innehar, eller på et mindre antall enheter), og mengden av sikringsobjektet som det faktisk sikrer med disse 40 enhetene.

B6.4.10 Øremerkingen av sikringsforholdet med samme sikringsgrad som den som følger av mengden av sikringsobjektet og mengden av sikringsinstrumentet som foretaket faktisk bruker, skal imidlertid ikke gjenspeile en ubalanse mellom vektleggingen av sikringsobjektet og sikringsinstrumentet som i sin tur ville skape sikringsineffektivitet (uansett om den er innregnet eller ikke) som kunne føre til et regnskapsmessig utfall som er uforenlig med sikringsbokføringens formål. For å øremerke et sikringsforhold skal et foretak derfor justere sikringsgraden som følger av mengden av sikringsobjektet og mengden av sikringsinstrumentet som foretaket faktisk bruker, dersom dette er nødvendig for å unngå en slik ubalanse.

B6.4.11 Eksempler på relevante faktorer når det vurderes om et regnskapsmessig utfall er uforenlig med sikringsbokføringens formål, er

- a) om den planlagte sikringsgraden er fastsatt for å unngå innregning av sikringsineffektivitet for kontantstrømssikringer eller for å oppnå justering av virkelig verdi-sikringen for flere sikringsobjekter med sikte på å øke bruken av regnskapsføring til virkelig verdi, men uten å utligne endringer i sikringsinstrumentets virkelige verdi, og
- b) om det foreligger en forretningsmessig begrunnelse for den bestemte vektleggingen av sikringsobjektet og sikringsinstrumentet, selv om dette skaper sikringsineffektivitet. Et foretak inngår og øremerker for eksempel en mengde av sikringsinstrumentet som ikke er den mengden det fastsatte som beste sikring av sikringsobjektet, fordi sikringsinstrumentenes standardvolum ikke tillater at foretaket inngår nøyaktig den mengden av sikringsinstrumentet («partistørrelseproblem»). Et eksempel er et foretak som sikrer 100 tonn kaffeinnkjøp med standard futureskontrakter for kaffe som har en kontraktstørrelse på 37 500 pund (lbs). Foretaket kan bare bruke enten fem eller seks kontrakter (som tilsvarer henholdsvis 85,0 og 102,1 tonn) til å sikre innkjøpsvolumet på 100 tonn. I så fall skal foretaket øremerke sikringsforholdet med sikringsgraden som følger av antallet futureskontrakter for kaffe som det faktisk bruker, fordi sikringsineffektiviteten som følger av misforholdet mellom vektleggingen av sikringsobjektet og sikringsinstrumentet, ikke ville gi et regnskapsmessig utfall som er uforenlig med sikringsbokføringens formål.

Hyppighet for vurdering av om kravene til sikringseffektivitet er oppfylt

B6.4.12 Et foretak skal ved sikringsforholdets inngåelse og fortløpende vurdere om et sikringsforhold oppfyller kravene til sikringseffektivitet. Et foretak skal minst foreta den løpende vurderingen på hvert rapporteringstidspunkt eller ved en vesentlig endring av omstendighetene som påvirker kravene til sikringseffektivitet, alt etter hva som inntreffer først. Vurderingen gjelder forventninger om sikringseffektiviteten og er derfor bare fremadskuende.

Metoder for å vurdere om kravene til sikringseffektivitet er oppfylt

B6.4.13 Denne standarden angir ingen metode for å vurdere om et sikringsforhold oppfyller kravene til sikringseffektivitet. Et foretak skal imidlertid benytte en metode som tar hensyn til sikringsforholdets relevante kjennetegn, herunder kildene til sikringsineffektivitet. Avhengig av disse faktorene kan metoden være en kvalitativ eller kvantitativ vurdering.

B6.4.14 Dersom for eksempel sikringsinstrumentets og sikringsobjektets sentrale vilkår (f.eks. det nominelle beløpet, løpetiden og det underliggende) samsvarer eller ligger tett opp mot hverandre, kan det være mulig for et foretak på grunnlag av en kvalitativ vurdering av disse sentrale vilkårene å konkludere med at sikringsinstrumentet og sikringsobjektet har verdier som vanligvis beveger seg i motsatt retning på grunn av den samme risikoen, og at det derfor er et økonomisk forhold mellom sikringsobjektet og sikringsinstrumentet (se nr. B6.4.4–B6.4.6).

- B6.4.15 Det faktum at et derivat er godt eller dårlig posisjonert for utøvelse når det øremerkes som et sikringsinstrument, betyr ikke i seg selv at en kvalitativ vurdering er uhensiktsmessig. Det er avhengig av omstendighetene om sikringsineffektiviteten som følger av dette faktum, kan ha et omfang som en kvalitativ vurdering ikke fanger opp i tilstrekkelig grad.
- B6.4.16 Motsatt er det slik at dersom sikringsinstrumentets og sikringsobjektets sentrale vilkår ikke ligger tett opp mot hverandre, er det en økt grad av usikkerhet omkring utligningens omfang. Dermed blir det vanskeligere å forutse sikringseffektiviteten i løpet av sikringsforholdets levetid. I en slik situasjon er det kanskje bare mulig for et foretak på grunnlag av en kvantitativ vurdering å konkludere med at det er et økonomisk forhold mellom sikringsobjektet og sikringsinstrumentet (se nr. B6.4.4–B6.4.6). I noen situasjoner kan en kvantitativ vurdering også være nødvendig for å vurdere om sikringsgraden som brukes for å øremerke sikringsforholdet, oppfyller kravene til sikringseffektivitet (se nr. B6.4.9–B6.4.11). Et foretak kan bruke samme eller forskjellige metoder for disse to ulike formålene.
- B6.4.17 Dersom det skjer endringer i omstendighetene som påvirker sikringseffektiviteten, kan et foretak bli nødt til å endre metoden for å vurdere om et sikringsforhold oppfyller kravene til sikringseffektivitet, for å sørge for at sikringsforholdets relevante kjennetegn, herunder kildene til sikringseffektivitet, fortsatt fanges opp.
- B6.4.18 Et foretaks risikohåndtering er den viktigste kilden til informasjon for å utføre vurderingen om et sikringsforhold oppfyller kravene til sikringseffektivitet. Dette innebærer at ledelsens opplysninger (eller analyser) som benyttes i beslutningstakingen, kan brukes som grunnlag for å vurdere om et sikringsforhold oppfyller kravene til sikrings-effektivitet.
- B6.4.19 Et foretaks dokumentasjon av sikringsforholdet omfatter hvordan det vil vurdere kravene til sikringseffektivitet, herunder metoden eller metodene. Dokumentasjonen av sikringsforholdet skal oppdateres ved eventuelle endringer i metodene (se nr. B6.4.17).

Regnskapsføring av sikringsforhold som oppfyller kravene (avsnitt 6.5)

- B6.5.1 Et eksempel på en virkelig verdi-sikring er en sikring av eksponering for endringer i den virkelige verdien av et gjeldsinstrument med fast rente som følge av endringer i renten. En slik sikring kan inngås av utsteder eller av innehaver.
- B6.5.2 Formålet med en kontantstrømssikring er å utsette gevinsten eller tapet på sikringsinstrumentet til en eller flere perioder der de sikrede forventede framtidige kontantstrømmene påvirker resultatet. Et eksempel på kontantstrømssikring er bruken av en bytteavtale for å endre lån med flytende rente (uansett om det måles til amortisert kost eller virkelig verdi) til lån med fast rente (dvs. en sikring av en framtidig transaksjon der de framtidige kontantstrømmene som blir sikret, er de framtidige rentebetalingerne). Motsatt er et forventet kjøp av et egenkapitalinstrument som etter anskaffelse skal regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet, et eksempel på en post som ikke kan være sikringsobjektet i en kontantstrømssikring, fordi eventuelle gevinster eller tap på sikringsinstrumentet som utsettes, ikke kan omklassifiseres på egnet måte til resultatet i en periode der det ville bli utlignet. Av samme grunn kan et forventet kjøp av et egenkapitalinstrument som etter anskaffelse regnskapsføres til virkelig verdi, der endringene i virkelig verdi innregnes i andre inntekter og kostnader, heller ikke være et sikringsobjekt i en kontantstrømssikring.
- B6.5.3 En sikring av et bindende tilsagn (for eksempel en sikring av endringen i brenselprisen tilknyttet et kraftverks uinnregnede kontraktsregulerte plikt til å kjøpe inn brensel til en fast pris) er en sikring av en eksponering for endring i virkelig verdi. Derfor er en slik sikring en virkelig verdi-sikring. I henhold til nr. 6.5.4 kan imidlertid en sikring av valutarisikoen ved et bindende tilsagn også regnskapsføres som en kontantstrømssikring.

Måling av sikringsineffektivitet

- B6.5.4 Ved måling av sikringsineffektivitet skal et foretak ta i betraktning tidsverdien av penger. Det betyr at foretaket skal fastsette verdien av sikringsobjektet på grunnlag av nåverdien, og dermed vil endringen i sikringsobjektets verdi også omfatte virkningen av tidsverdien av penger.

- B6.5.5 For å beregne endringen i sikringsobjektets verdi med henblikk på måling av sikringsineffektiviteten, kan et foretak benytte et derivat som ville ha vilkår som samsvarer med de sentrale vilkårene for sikringsobjektet (ofte kalt «hypotetisk derivat»), og som ville bli kalibrert, for eksempel for en sikring av en forventet transaksjon, ved hjelp av det sikrede prisnivået (eller rentenivået). Dersom sikringen for eksempel var for en tosidig risiko på gjeldende markedsnivå, ville det hypotetiske derivatet representere en hypotetisk ikke-børsomsatt terminkontrakt som kalibreres til en verdi lik null på tidspunktet for øremerkingen av sikringsforholdet. Dersom sikringen for eksempel var for en ensidig risiko, ville det hypotetiske derivatet representere egenverdien til en hypotetisk opsjon som på tidspunktet for øremerkingen av sikringsforholdet nærmer seg en posisjon for utøvelse dersom det sikrede prisnivået er på gjeldende markedsnivå, eller er dårlig posisjonert for utøvelse dersom det sikrede prisnivået er over (eller under for en sikring av en lang posisjon) gjeldende markedsnivå. Bruk av et hypotetisk derivat er en mulig metode for å beregne endringen i sikringsobjektets verdi. Det hypotetiske derivatet kopierer sikringsobjektet og gir dermed det samme resultatet som hvis denne endringen i verdi ble beregnet med en annen fremgangsmåte. Bruk av et «hypotetisk derivat» er derfor ikke en selvstendig metode, men et matematisk hjelpemiddel som bare kan brukes til å beregne verdien av sikringsobjektet. Et «hypotetisk derivat» kan følgelig ikke brukes til å inkludere elementer i verdien av sikringsobjektet som bare finnes i sikringsinstrumentet (men ikke i sikringsobjektet). Et eksempel er gjeld angitt i utenlandsk valuta (uansett om det er med fast eller variabel rente). Når et hypotetisk derivat brukes til å beregne endringen i verdien av slik gjeld eller nåverdien av den kumulative endringen i dens kontantstrømmer, kan ikke det hypotetiske derivatet bare beregne et gebyr for veksling mellom de ulike valutaene, selv om de faktiske derivatene der de ulike valutaene veksles, kanskje har et slikt gebyr (for eksempel rentebytteavtaler mellom ulike valutaer).
- B6.5.6 Endringen i sikringsobjektets verdi fastsatt ved hjelp av et hypotetisk derivat kan også brukes til å vurdere om et sikringsforhold oppfyller kravene til sikringseffektivitet.

Rebalansering av sikringsforholdet og endringer i sikringsgraden

- B6.5.7 Rebalansering viser til justeringene av de øremerkede mengdene av sikringsobjektet eller sikringsinstrumentet til et allerede eksisterende sikringsforhold for å opprettholde en sikringsgrad som oppfyller kravene til sikringseffektivitet. Endringer av øremerkede mengder av et sikringsobjekt eller av et sikringsinstrument for et annet formål utgjør ikke en rebalansering i forbindelse med denne standard.
- B6.5.8 Rebalansering blir regnskapsført som en fortsettelse av sikringsforholdet i samsvar med nr. B6.5.9–B6.5.21. Ved rebalansering blir sikringsforholdets sikringsineffektivitet fastsatt og innregnet umiddelbart før justeringen av sikringsforholdet.
- B6.5.9 Justering av sikringsgraden gjør det mulig for et foretak å reagere på endringer i forholdet mellom sikringsinstrumentet og sikringsobjektet som skyldes deres underliggende eller risikovariabler. Et sikringsforhold der sikringsinstrumentet og sikringsobjektet har forskjellige, men tilknyttede underliggende, endres for eksempel som en reaksjon på en endring i forholdet mellom disse to underliggende (for eksempel forskjellige, men tilknyttede referanseindekser, -renter eller -priser). Derfor gjør en rebalansering det mulig å fortsette et sikringsforhold i situasjoner der forholdet mellom sikringsinstrumentet og sikringsobjektet endres på en måte som det kan kompenseres for ved å justere sikringsgraden.
- B6.5.10 Et foretak sikrer for eksempel en eksponering mot utenlandsk valuta A med et valutaderivat som henviser til utenlandsk valuta B, og utenlandsk valuta A og B er bundet (dvs. deres valutakurs holdes innenfor et bånd eller på en valutakurs fastsatt av en sentralbank eller en annen myndighet). Dersom valutakursen mellom utenlandsk valuta A og utenlandsk valuta B ble endret (dvs. et nytt bånd eller en ny rente ble fastsatt), vil en rebalansering av sikringsforholdet for å gjenspeile den nye valutakursen gjøre at sikringsforholdet fortsatt oppfyller kravet til sikringseffektivitet for sikringsgraden under de nye omstendighetene. Hvis det derimot foreligger et mislighold av valutaderivatet, vil en endring av sikringsgraden ikke kunne sikre at sikringsforholdet fortsatt oppfyller kravet til

sikringseffektivitet. Derfor vil en rebalansering ikke gjøre det lettere å fortsette et sikringsforhold i situasjoner der forholdet mellom sikringsinstrumentet og sikringsobjektet endres på en måte som det ikke kan kompenseres for ved å justere sikringsgraden.

B6.5.11 Ikke alle endringer i omfanget av utligningen mellom endringer i sikringsinstrumentets virkelige verdi og sikringsobjektets virkelige verdi eller kontantstrømmer utgjør en endring i forholdet mellom sikringsinstrumentet og sikringsobjektet. Et foretak analyser kildene til sikringsineffektivitet som forventes å påvirke sikringsforholdet i dets levetid, og vurderer om endringer i omfanget av utligningen er

- a) svingninger rundt sikringsgraden, som forblir gyldige (dvs. fortsetter i tilfredsstillende grad å gjenspeile forholdet mellom sikringsinstrumentet og sikringsobjektet), eller
- b) en indikasjon på at sikringsgraden ikke lenger i tilfredsstillende grad gjenspeiler forholdet mellom sikringsinstrumentet og sikringsobjektet.

Et foretak foretar denne vurderingen mot kravet til sikringseffektivitet for sikringsgraden, dvs. for å sikre at sikringsforholdet ikke gjenspeiler en ubalanse mellom vektleggingen av sikringsobjektet og sikringsinstrumentet som ville skape sikringsineffektivitet (uansett om den er innregnet eller ikke) som kunne føre til et regnskapsmessig utfall som er uforenlig med sikringsbokføringens formål. Derfor krever denne vurderingen skjønn.

B6.5.12 Svingninger rundt en konstant sikringsgrad (og dermed den tilknyttede sikringsineffektiviteten) kan ikke reduseres ved å justere sikringsgraden som en reaksjon på hvert enkelt utfall. I slike tilfeller er derfor endringen i omfanget av utligningen et spørsmål om å måle og innregne sikringsineffektivitet, men uten å kreve rebalansering.

B6.5.13 Motsatt er det slik at dersom endringer i omfanget av utligningen viser at svingningen skjer rundt en sikringsgrad som er forskjellig fra sikringsgraden som for tiden brukes for det sikringsforholdet, eller at det foreligger en tendens som leder bort fra den sikringsgraden, kan sikringsineffektiviteten reduseres ved å justere sikringsgraden, mens det i økende grad ville skape sikringsineffektivitet å beholde sikringsgraden. I slike omstendigheter skal derfor et foretak evaluere om sikringsforholdet gjenspeiler en ubalanse mellom vektleggingen av sikringsobjektet og sikringsinstrumentet som ville skape sikringsineffektivitet (uansett om den er innregnet eller ikke) som kunne føre til et regnskapsmessig utfall som er uforenlig med sikringsbokføringens formål. Dersom sikringsgraden blir justert, påvirker det også målingen og innregningen av sikringsineffektiviteten ettersom sikringsforholdets sikringsineffektivitet ved rebalansering må fastsettes og innregnes umiddelbart før sikringsforholdet justeres i samsvar med nr. B6.5.8.

B6.5.14 For sikringsbokføring innebærer rebalansering at et foretak, etter innledning av et sikringsforhold, justerer mengden av sikringsinstrumentet eller av sikringsobjektet som en reaksjon på endringer i omstendigheter som påvirker det aktuelle sikringsforholdets sikringsgrad. Normalt bør den justeringen gjenspeile justeringer i den mengden av sikringsinstrumentet og av sikringsobjektet som det faktisk bruker. Et foretak må imidlertid justere sikringsgraden som følger av mengden av sikringsobjektet eller av sikringsinstrumentet som det faktisk bruker, dersom

- a) sikringsgraden som følger av endringer i mengden av sikringsinstrumentet eller av sikringsobjektet som foretaket faktisk bruker, ville gjenspeile en ubalanse som ville skape sikringsineffektivitet som kunne føre til et regnskapsmessig resultat som er uforenlig med sikringsbokføringens formål, eller
- b) et foretak ville opprettholde mengden av sikringsinstrumentet og av sikringsobjektet som det faktisk bruker, noe som fører til en sikringsgrad som under nye omstendigheter ville gjenspeile en ubalanse som ville skape sikringsineffektivitet som kunne føre til et regnskapsmessig resultat som er uforenlig med sikringsbokføringens formål (dvs. et foretak må ikke skape en ubalanse gjennom å unngå å justere sikringsgraden).

B6.5.15 Rebalanseringen får ikke anvendelse dersom risikohåndteringsmålet for et sikringsforhold er endret. I stedet skal sikringsbokføring for det sikringsforholdet bringes til opphør (til tross for at et foretak kan øremerke et nytt sikringsforhold som omfatter sikringsinstrumentet eller sikringsobjektet fra det tidligere sikringsforholdet, som beskrevet i nr. B6.5.28).

B6.5.16 Dersom et sikringsforhold blir rebalansert, kan justeringen av sikringsgraden gjennomføres på ulike måter:

a) Vektleggingen av sikringsobjektet kan økes (som samtidig reduserer vektleggingen av sikringsinstrumentet) ved å

i) øke volumet av sikringsobjektet eller

ii) redusere volumet av sikringsinstrumentet.

b) Vektleggingen av sikringsinstrumentet kan økes (som samtidig reduserer vektleggingen av sikringsobjektet) ved å

i) øke volumet av sikringsinstrumentet eller

ii) redusere volumet av sikringsobjektet.

Endringer i volum viser til de mengdene som er del av sikringsforholdet. Reduksjoner i volum innebærer derfor ikke nødvendigvis at postene eller transaksjonene ikke lenger finnes, eller ikke lenger forventes å finne sted, men at de ikke er del av sikringsforholdet. Det å redusere volumet av sikringsinstrumentet kan for eksempel føre til at foretaket beholder et derivat, men at bare en del av det forblir et sikringsinstrument i sikringsforholdet. Dette kan inntreffe dersom rebalanseringen bare kunne gjennomføres ved å redusere volumet av sikringsinstrumentet i sikringsforholdet, men at foretaket beholder volumet som ikke lenger er nødvendig. I så fall ville den ikke-øremerkede delen av derivatet regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet (med mindre den var øremerket som et sikringsinstrument i et annet sikringsforhold).

B6.5.17 Justering av sikringsgraden ved å øke volumet av sikringsobjektet påvirker ikke hvordan endringer i sikringsinstrumentets virkelige verdi blir målt. Målingen av endringer i sikringsobjektets verdi med hensyn til det tidligere øremerkede volumet, forblir også upåvirket. Fra datoen for rebalanseringen vil imidlertid endringer i sikringsobjektets verdi også omfatte endringer i verdien av det ekstra volumet til sikringsobjektet. Disse endringene er målt fra, og med henvisning til, datoen for rebalanseringen i stedet for datoen da sikringsforholdet ble øremerket. Dersom et foretak for eksempel opprinnelig sikret et volum på 100 tonn av en råvare til en terminpris på VE 80 (terminprisen ved inngåelsen av sikringsforholdet) og tilføyde et volum på 10 tonn ved rebalanseringen, da terminprisen var VE 90, ville sikringsobjektet etter rebalanseringen omfatte to lag: 100 tonn sikret til VE 80 og 10 tonn sikret til VE 90.

B6.5.18 Justering av sikringsgraden ved å redusere volumet av sikringsinstrumentet påvirker ikke hvordan endringer i sikringsobjektets verdi blir målt. Målingen av endringer i sikringsinstrumentets virkelige verdi med hensyn til volumet som fortsatt er øremerket, forblir også upåvirket. Fra datoen for rebalanseringen er imidlertid ikke lenger volumet som sikringsinstrument ble redusert med, del av sikringsforholdet. Dersom et foretak for eksempel opprinnelig sikret en råvares prisrisiko ved hjelp av et derivatvolum på 100 tonn som sikringsinstrument og reduserer det volumet med 10 tonn ved rebalanseringen, ville en nominell mengde på 90 tonn av sikringsinstrumentets volum fortsatt være igjen (se nr. B6.5.16 for konsekvensene for derivatvolumet (dvs. de 10 tonnene) som ikke lenger er del av sikringsforholdet).

B6.5.19 Justering av sikringsgraden ved å øke volumet av sikringsinstrumentet påvirker ikke hvordan endringer i sikringsobjektets verdi blir målt. Målingen av endringer i sikringsinstrumentets virkelige verdi med hensyn til det tidligere øremerkede volumet, forblir også upåvirket. Fra datoen for rebalanseringen vil imidlertid endringer i sikringsinstrumentets virkelige verdi også omfatte endringene i verdien av det ekstra volumet til sikringsinstrumentet. Endringene er målt fra, og med henvisning til, datoen for rebalanseringen i stedet for datoen da sikringsforholdet ble øremerket. Dersom et foretak for eksempel opprinnelig sikret en råvares prisrisiko ved hjelp av et derivatvolum på

100 tonn som sikringsinstrument og tilføyde et volum på 10 tonn ved rebalanseringen, ville sikringsinstrumentet etter rebalanseringen omfatte et samlet derivatvolum på 110 tonn. Endringen i sikringsinstrumentets virkelige verdi er den samlede endringen i virkelig verdi for derivatene som utgjør det samlede volumet på 110 tonn. Disse derivatene kan (og vil sannsynligvis) ha forskjellige sentrale vilkår, for eksempel terminrenter, siden de ble inngått på ulike tidspunkter (herunder muligheten til å øremerke derivater i sikringsforhold etter førstegangsinnregning).

B6.5.20 Justering av sikringsgraden ved å redusere volumet av sikringsobjektet påvirker ikke hvordan endringer i sikringsinstrumentets virkelige verdi blir målt. Målingen av endringer i sikringsobjektets verdi med hensyn til volumet som fortsatt er øremerket, forblir også upåvirket. Fra datoen for rebalanseringen er imidlertid ikke lenger volumet som sikringsobjektet ble redusert med, del av sikringsforholdet. Dersom et foretak for eksempel opprinnelig sikret et volum på 100 tonn av en råvare til en terminpris på VE 80 og reduserte det volumet med 10 tonn ved rebalanseringen, ville sikringsobjektet etter rebalanseringen være 90 tonn sikret til VE 80. De 10 tonnene av sikringsobjektet som ikke lenger er del av sikringsforholdet, ville blitt regnskapsført i samsvar med kravene til opphør av sikringsbokføring (se nr. 6.5.6–6.5.7 og B6.5.22–B6.5.28).

B6.5.21 Når et foretak rebalanserer et sikringsforhold, skal det oppdatere sin analyse av kildene til sikringsineffektivitet som forventes å påvirke sikringsforholdet i dets (gjenværende) levetid (se nr. B6.4.2). Dokumentasjonen av sikringsforholdet skal oppdateres tilsvarende.

Opphør av sikringsbokføring

B6.5.22 Opphør av sikringsbokføring anvendes fremadrettet fra datoen da kvalifikasjonskriteriene ikke lenger er oppfylt.

B6.5.23 Et foretak skal ikke fjerne øremerkingen for og dermed bringe til opphør et sikringsforhold som

- a) fortsatt oppfyller risikohåndteringsmålet som gjorde at det kvalifiserte til sikringsbokføring (dvs. foretaket forfølger fortsatt dette risikohåndteringsmålet), og som
- b) fortsatt oppfyller alle andre kvalifikasjonskriterier (idet det tas hensyn til en eventuell rebalansering av sikringsforholdet, dersom det er relevant).

B6.5.24 I denne standard skilles det mellom et foretaks risikohåndteringsstrategi og dets risikohåndteringsmål. Risikohåndteringsstrategien utarbeides på det høyeste nivået der foretaket fastsetter hvordan det håndterer sin risiko. Risikohåndteringsstrategier identifiserer vanligvis de risikoene som foretaket er eksponert for, og fastsetter hvordan det reagerer på dem. En risikohåndteringsstrategi gjelder vanligvis for et lengre tidsrom og kan ha en viss fleksibilitet med hensyn til å reagere på endringer i omstendigheter som oppstår mens denne strategien anvendes (for eksempel ulike rente- eller råvareprisnivåer som fører til et annet sikringsomfang). Dette angis vanligvis i et generelt dokument som formidles nedover i et foretak gjennom en politikk som inneholder mer spesifikke retningslinjer. Risikohåndteringsmålet for et sikringsforhold får på sin side anvendelse på et bestemt sikringsforhold. Det beskriver hvordan det bestemte sikringsinstrumentet som er øremerket, brukes til å sikre den bestemte eksponeringen som er øremerket som sikringsobjekt. Derfor kan en risikohåndteringsstrategi omfatte mange ulike sikringsforhold der risikohåndteringsmålene er knyttet til gjennomføringen av den overordnede risikohåndteringsstrategien. For eksempel:

- a) Et foretak har en strategi for å håndtere sin renteeksponering innenfor gjeldsfinansiering som angir intervaller for hele foretaket for blandingen av finansiering med variabel rente og med fast rente. Strategien er å ha mellom 20 og 40 prosent av gjelden med fast rente. Foretaket fastsetter med jevne mellomrom hvordan denne strategien skal gjennomføres (dvs. hvor det skal legges seg mellom 20 og 40 prosent for fastrenteeksponeringen) avhengig av rentenivået. Dersom renten er lav, låser foretaket renten for mer gjeld enn når renten er høy. Foretakets gjeld er på VE 100 med variabel rente, der VE 30 omgjøres til en fastrenteeksponering. Foretaket benytter seg av den lave renten til å ta opp ytterligere VE 50 i lån for å finansiere en større investering, noe foretaket gjør ved å

utstede en obligasjon med fast rente. I lys av den lave renten bestemmer foretaket seg for å fastsette sin fastrenteeksponering til 40 prosent av den samlede gjelden ved å redusere omfanget av den tidligere sikringen av eksponeringen med variabel rente med VE 20, noe som gir en fastrenteeksponering på VE 60. I dette tilfellet forblir risikohåndteringsstrategien uendret. Foretakets gjennomføring av denne strategien er imidlertid endret, og det innebærer at risikohåndteringsmålet er endret for eksponeringen med variabel rente på VE 20 som tidligere var sikret (dvs. på sikringsforholdnivået). I dette tilfellet må derfor sikringsbokføringen bringes til opphør for VE 20 av den tidligere sikrede eksponeringen med variabel rente. Dette kan innebære at kredittbytteavtalen («swap position») reduseres med et nominelt beløp på VE 20, men avhengig av omstendighetene kan et foretak beholde det kredittbyttevolumet («swap volume») og for eksempel bruke det til å sikre en annen eksponering, eller det kan inngå i en handelsportefølje. Dersom et foretak istedenfor omgjorde en del av sitt nye fastrentelån til en eksponering med variabel rente, ville sikringsbokføringen måtte fortsette for dets tidligere sikrede eksponering med variabel rente.

- b) Visse eksponeringer følger av posisjoner som ofte endres, for eksempel renterisikoen til en åpent portefølje av gjeldsinstrumenter. Tilføyelse av nye gjeldsinstrumenter og fraregning av gjeldsinstrumenter endrer eksponeringen fortløpende (dvs. den er annerledes enn en posisjon som helt enkelt forfaller). Dette er en dynamisk prosess der både eksponeringen og sikringsinstrumentene som brukes til å håndtere den, ikke forblir uendret spesielt lenge. Derfor vil et foretak som har en slik eksponering, ofte justere sikringsinstrumentene som brukes til å håndtere renterisikoen, etter hvert som eksponeringen endres. Gjeldsinstrumenter med 24 måneders gjenværende løpetid øremerkes for eksempel som sikringsobjekt for renterisikoen for 24 måneder. Samme framgangsmåte anvendes for andre tidsintervaller eller forfallsperioder. Etter en kort periode bringer foretaket til opphør alle, noen eller en del av de tidligere øremerkede sikringsforholdene for forfallsperioder og øremerker nye sikringsforhold for forfallsperioder på grunnlag av deres størrelse og de sikringsinstrumentene som finnes på det tidspunktet. Opphøret av sikringsbokføringen i denne situasjonen gjenspeiler at disse sikringsforholdene er opprettet på en slik måte at foretaket ser på et nytt sikringsinstrument og et nytt sikringsobjekt i stedet for sikringsinstrumentet og sikringsobjektet som tidligere var øremerket. Risikohåndteringsstrategien forblir den samme, men ingen risikohåndteringsmål fortsetter for disse tidligere øremerkede sikringsforholdene, som i praksis ikke lenger eksisterer. I en slik situasjon skal sikringsbokføringen opphøre i den grad risikohåndteringsmålet er endret. Dette avhenger av situasjonen i et foretak og kan for eksempel berøre alle eller bare noen sikringsforhold i en forfallsperiode, eller bare en del av et sikringsforhold.
- c) Et foretak har en risikohåndteringsstrategi for å håndtere valutarisikoen for forventede salg og tilhørende fordringer. Innenfor denne strategien håndterer foretaket valutarisikoen som et bestemt sikringsforhold bare inntil innregningen av fordringen. Etter dette vil foretaket ikke lenger håndtere valutarisikoen på grunnlag av dette bestemte sikringsforholdet. I stedet håndterer det valutarisikoen fra fordringer, gjeld og derivater (som ikke er knyttet til forventede transaksjoner som fortsatt er under behandling) samlet i samme utenlandske valuta. For regnskapsformål fungerer dette som en «naturlig» sikring siden gevinster og tap på valutarisikoen for alle disse postene umiddelbart innregnes i resultatet. For regnskapsformål må derfor et sikringsforhold som er øremerket for perioden fram til forfall, bringes til opphør når fordringen innregnes, fordi risikohåndteringsmålet for det opprinnelige sikringsforholdet ikke lenger gjelder. Valutarisikoen blir nå håndtert innenfor samme strategi, men på et annet grunnlag. Motsatt er det slik at dersom et foretak hadde et annet risikohåndteringsmål og håndterte valutarisikoen som et sammenhengende sikringsforhold spesielt for det forventede salgsbeløpet og tilhørende fordringer fram til oppgjørsmøtet, ville sikringsbokføringen fortsette fram til den datoen.

B6.5.25 Opphør av sikringsbokføring kan påvirke

- a) et sikringsforhold i sin helhet eller
- b) en del av et sikringsforhold (som innebærer at sikringsbokføringen fortsetter for det resterende sikringsforholdet).

B6.5.26 Et sikringsforhold bringes til opphør i sin helhet når det samlet ikke lenger oppfyller kvalifikasjonskriteriene. For eksempel:

- a) Sikringsforholdet oppfyller ikke lenger risikohåndteringsmålet som gjorde at det kvalifiserte til sikringsbokføring (dvs. foretaket forfølger ikke lenger dette risikohåndteringsmålet).
- b) Sikringsinstrumentet eller -instrumentene er blitt solgt eller avsluttet (for hele volumet som var del av sikringsforholdet).
- c) Det er ikke lenger et økonomisk forhold mellom sikringsobjektet og sikringsinstrumentet, eller virkningen av kredittrisikoen begynner å dominere verdiendringene som følger av det økonomiske forholdet.

B6.5.27 En del av et sikringsforhold bringes til opphør (og sikringsbokføringen fortsetter for den resterende delen) når bare en del av sikringsforholdet ikke lenger oppfyller kvalifikasjonskriteriene. For eksempel:

- a) Ved rebalansering av sikringsforholdet kan sikringsgraden justeres på en slik måte at noe av sikringsobjektets volum ikke lenger er del av sikringsforholdet (se nr. B6.5.20). Sikringsbokføringen bringes derfor til opphør bare for det volumet av sikringsobjektet som ikke lenger er del av sikringsforholdet.
- b) Når forekomsten av noe av sikringsobjektets volum som er (eller er en del av) en forventet transaksjon, ikke lenger er svært sannsynlig, bringes sikringsbokføringen til opphør bare for det volumet av sikringsobjektet som ikke lenger er svært sannsynlig. Dersom et foretak tidligere har øremerket sikringer av forventede transaksjoner og deretter fastslått at de forventede transaksjonene ikke lenger forventes å finne sted, vil det derimot settes spørsmåltegn ved foretakets evne til å forutsi forventede transaksjoner nøyaktig når lignende forventede transaksjoner skal utpekes. Dette påvirker vurderingen av om lignende forventede transaksjoner er svært sannsynlige (se nr. 6.3.3), og dermed om de oppfyller kriteriene for sikringsobjekter.

B6.5.28 Et foretak kan øremerke et nytt sikringsforhold som omfatter sikringsinstrumentet eller sikringsobjektet i et tidligere sikringsforhold der sikringsbokføringen opphørte (delvis eller i sin helhet). Dette er ikke en fortsettelse av et sikringsforhold, men en omstart. For eksempel:

- a) Et sikringsinstrument gjennomgår en så alvorlig kredittforringelse at foretaket erstatter det med et nytt sikringsinstrument. Det betyr at det opprinnelige sikringsforholdet ikke oppfylte risikohåndteringsmålet og dermed opphørte i sin helhet. Det nye sikringsinstrumentet øremerkes som sikring av den samme eksponeringen som tidligere ble sikret, og danner et nytt sikringsforhold. Det betyr derfor at endringene i sikringsobjektets virkelige verdi eller kontantstrømmer er målt fra, og med henvisning til, datoen for øremerkingen av det nye sikringsforholdet i stedet for datoen da det opprinnelige sikringsforholdet ble øremerket.
- b) Et sikringsforhold bringes til opphør før utgangen av dets levetid. Sikringsinstrumentet i det sikringsforholdet kan øremerkes som sikringsinstrument i et annet sikringsforhold (for eksempel når sikringsgraden justeres ved rebalansering gjennom å øke sikringsinstrumentets volum, eller når et helt nytt sikringsforhold øremerkes).

Regnskapsføring av opsjoners tidsverdi

B6.5.29 En opsjon kan anses å være knyttet til et tidsrom fordi dens tidsverdi utgjør en avgift for å tilby beskyttelse for opsjonsinnehaveren i et tidsrom. Det relevante for vurderingen av om en opsjon sikrer en transaksjon eller et tidsrelatert sikringsobjekt, er imidlertid kjennetegnene til sikringsobjektet, herunder hvordan og når det påvirker resultatet. Et foretak skal derfor vurdere typen sikringsobjekt (se nr. 6.5.15 a)) på grunnlag av sikringsobjektets art (uansett om sikringsforholdet er en kontantstrømssikring eller en virkelig verdi-sikring):

- a) Opsjonens tidsverdi er knyttet til et transaksjonsrelatert sikringsobjekt dersom sikringsobjektet er en transaksjon der tidsverdien utgjør utgiftene for denne transaksjonen. Et eksempel er når opsjonens tidsverdi er knyttet til et

sikringsobjekt som fører til innregning av en post der førstegangsmålingen omfatter transaksjonsutgifter (et foretak sikrer for eksempel et råvarekjøp, uansett om det er en forventet transaksjon eller et bindende tilsagn, mot råvareprisrisikoen og inkluderer transaksjonsutgiftene i førstegangsmålingen av varelageret). Siden opsjonens tidsverdi inkluderes i førstegangsmålingen av det bestemte sikringsobjektet, påvirker tidsverdien resultatet samtidig som det aktuelle sikringsobjektet. På samme måte ville et foretak som sikrer et råvaresalg, uansett om det er en forventet transaksjon eller et bindende tilsagn, inkludere opsjonens tidsverdi som del av utgiften knyttet til dette salget (tidsverdien vil derfor bli innregnet i resultatet i samme periode som inntektene fra det sikrede salget).

- b) Opsjonens tidsverdi er knyttet til et tidsrelatert sikringsobjekt dersom sikringsobjektet er slik at tidsverdien utgjør en utgift for å oppnå beskyttelse mot en risiko i en bestemt tidsperiode (men sikringsobjektet fører ikke til en transaksjon som innebærer en transaksjonsutgift i samsvar med bokstav a)). Dersom for eksempel et råvarelager sikres mot et fall i virkelig verdi i seks måneder gjennom en råvareopsjon med en tilsvarende levetid, ville opsjonens tidsverdi bli fordelt på resultatet (dvs. amortisert på et systematisk og rasjonelt grunnlag) i den samme seksmånedersperioden. Et annet eksempel er en sikring av en nettoinvestering i en utenlandsk virksomhet som sikres i 18 måneder med en valutaopsjon, noe som ville føre til en fordeling av opsjonens tidsverdi i den samme 18-månedersperioden.

B6.5.30 Sikringsobjektets kjennetegn, herunder hvordan og når sikringsobjektet påvirker resultatet, påvirker også perioden da tidsverdien til en opsjon som sikrer et tidsrelatert sikringsobjekt, amortiseres, noe som tilsvarer den perioden da opsjonens egenverdi kan påvirke resultatet i samsvar med sikringsbokføring. Dersom for eksempel en renteopsjon (et rentetak) brukes til å gi beskyttelse mot økte renteutgifter på en obligasjon med flytende rente, amortiseres dette takets tidsverdi til resultatet i samme periode som takets egenverdi ville ha påvirket resultatet:

- a) Dersom rentetaket sikrer mot renteøkninger i de første tre årene av den totale levetiden på fem år for obligasjonen med flytende rente, amortiseres rentetakets tidsverdi i løpet av de første tre årene.
- b) Dersom rentetaket er en opsjon med framtidig start («forward start option») som sikrer mot renteøkninger i år to og tre av den totale levetiden på fem år for obligasjonen med flytende rente, amortiseres rentetakets tidsverdi i løpet av år to og tre.

B6.5.31 Regnskapsføringen av opsjoners tidsverdi i samsvar med nr. 6.5.15 får også anvendelse på en kombinasjon av en kjøpt og en utstedt opsjon (der den ene er en salgsopsjon og den andre er en kjøpsopsjon) som på datoen for øremerkingen som et sikringsinstrument har en nettotidsverdi lik null («net nil time value», ofte omtalt som en «zero-cost collar»). I så fall skal foretaket innregne eventuelle endringer i tidsverdien i andre inntekter og kostnader, selv om den kumulative endringen i tidsverdi for hele perioden for sikringsforholdet er lik null. Dersom opsjonens tidsverdi gjelder

- a) et transaksjonsrelatert sikringsobjekt, vil tidsverdien ved utløpet av sikringsforholdet som justerer sikringsobjektet, eller som omklassifiseres til resultatet (se nr. 6.5.15 b)), være lik null,
- b) et tidsrelatert sikringsobjekt, er amortiseringskostnaden som er knyttet til tidsverdien, lik null.

B6.5.32 Regnskapsføringen av opsjoners tidsverdi i samsvar med nr. 6.5.15 får bare anvendelse i den grad tidsverdien er relatert til sikringsobjektet (tilpasset tidsverdi). Opsjonens tidsverdi er relatert til sikringsobjektet dersom opsjonens sentrale vilkår (f.eks. nominelt beløp, levetid og underliggende) samsvarer med sikringsobjektets vilkår. Dersom opsjonens og sikringsobjektets sentrale vilkår ikke samsvarer fullt ut, skal foretaket fastsette den tilpassede tidsverdien, dvs. hvor mye av tidsverdien inkludert i premien (faktisk tidsverdi) som er relatert til sikringsobjektet (og derfor bør behandles i samsvar med nr. 6.5.15). Et foretak fastsetter den tilpassede tidsverdien ved hjelp av verdsettingen av opsjonen som har sentrale vilkår som samsvarer fullt ut med sikringsobjektets vilkår.

B6.5.33 Dersom faktisk tidsverdi og tilpasset tidsverdi er forskjellige, skal foretaket fastsette beløpet som er akkumulert i en separat bestanddel av egenkapitalen i samsvar med nr. 6.5.15, på følgende måte:

- a) Dersom faktisk tidsverdi er høyere enn tilpasset tidsverdi ved inngåelsen av sikringsforholdet, skal foretaket
 - i) fastsette beløpet som er akkumulert i en separat bestanddel av egenkapitalen på grunnlag av tilpasset tidsverdi, og
 - ii) innregne forskjellene i endringene i virkelig verdi mellom de to tidsverdiene i resultatet.
- b) Dersom faktisk tidsverdi er lavere enn tilpasset tidsverdi ved inngåelsen av sikringsforholdet, skal foretaket fastsette beløpet som er akkumulert i en separat bestanddel av egenkapitalen, med henvisning til den laveste av de kumulative endringene i virkelig verdi av
 - i) faktisk tidsverdi og
 - ii) tilpasset tidsverdi.

En eventuell resterende del av endringen i virkelig verdi av den faktiske tidsverdien skal innregnes i resultatet.

Regnskapsføring av termindelen av ikke-børsomsatte terminkontrakter og finansielle instrumenters basismargin på valuta

B6.5.34 En ikke-børsomsatt terminkontrakt kan anses å være knyttet til et tidsrom fordi dens termindel utgjør avgifter for et tidsrom (som er løpetiden den er fastsatt for). Det relevante for vurderingen av om et sikringsinstrument sikrer en transaksjon eller et tidsrelatert sikringsobjekt, er imidlertid kjennetegnene til sikringsobjektet, herunder hvordan og når det påvirker resultatet. Et foretak skal derfor vurdere typen sikringsobjekt (se nr. 6.5.15 a) og 6.5.16) på grunnlag av sikringsobjektets art (uansett om sikringsforholdet er en kontantstrømssikring eller en virkelig verdi-sikring):

- a) Termindelen av en ikke-børsomsatt terminkontrakt er knyttet til et transaksjonsrelatert sikringsobjekt dersom sikringsobjektet er en transaksjon der termindelen utgjør utgiftene for denne transaksjonen. Et eksempel er når termindelen er knyttet til et sikringsobjekt som fører til innregning av en post der førstegangsmålingen omfatter transaksjonsutgifter (et foretak sikrer for eksempel et varelagerkjøp angitt i en utenlandsk valuta, uansett om det er en forventet transaksjon eller et bindende tilsagn, mot valutarisikoen og inkluderer transaksjonsutgiftene i førstegangsmålingen av varelageret). Siden termindelen inkluderes i førstegangsmålingen av det bestemte sikringsobjektet, påvirker termindelen resultatet samtidig som det aktuelle sikringsobjektet. På samme måte ville et foretak som sikrer et råvaresalg angitt i en utenlandsk valuta mot valutarisiko, uansett om det er en forventet transaksjon eller et bindende tilsagn, inkludere termindelen som del av utgiften knyttet til dette salget (termindelen vil derfor bli innregnet i resultatet i samme periode som inntektene fra det sikrede salget).
- b) Termindelen av en ikke-børsomsatt terminkontrakt er knyttet til et tidsrelatert sikringsobjekt dersom sikringsobjektet er slik at termindelen utgjør en utgift for å oppnå beskyttelse mot en risiko i en bestemt tidsperiode (men sikringsobjektet fører ikke til en transaksjon som innebærer en transaksjonsutgift i samsvar med bokstav a)). Dersom for eksempel et råvarelager sikres mot endringer i virkelig verdi i seks måneder gjennom en ikke-børsomsatt terminkontrakt med en tilsvarende løpetid, ville termindelen av den ikke-børsomsatte terminkontrakten bli fordelt på resultatet (dvs. amortisert på et systematisk og rasjonelt grunnlag) i den samme seksmånedersperioden. Et annet eksempel er en sikring av en nettoinvestering i en utenlandsk virksomhet som sikres i 18 måneder med en valutasiskringsavtale, noe som ville føre til en fordeling av termindelen av den ikke-børsomsatte terminkontrakten i den samme 18-månedersperioden.

- B6.5.35 Sikringsobjektets kjennetegn, herunder hvordan og når sikringsobjektet påvirker resultatet, påvirker også perioden da termindelen av en ikke-børsomsatt terminkontrakt som sikrer et tidsrelatert sikringsobjekt, amortiseres, som er perioden termindelen er knyttet til. Dersom for eksempel en ikke-børsomsatt terminkontrakt sikrer eksponering mot variabilitet i tremånedersrenter i en tremånedersperiode som starter om seks måneder, amortiseres termindelen i løpet av perioden som omfatter månedene sju til ni.
- B6.5.36 Regnskapsføringen av termindelen av en ikke-børsomsatt terminkontrakt i samsvar med nr. 6.5.16 får også anvendelse dersom termindelen er lik null på datoen da den ikke-børsomsatte terminkontrakten øremerkes som et sikringsinstrument. I så fall skal foretaket innregne eventuelle endringer i virkelig verdi som kan henføres til termindelen, i andre inntekter og kostnader, selv om den kumulative endringen i virkelig verdi som kan henføres til termindelen, for hele perioden for sikringsforholdet er lik null. Dersom termindelen av en ikke-børsomsatt terminkontrakt gjelder
- a) et transaksjonsrelatert sikringsobjekt, vil beløpet for termindelen ved utløpet av sikringsforholdet som justerer sikringsobjektet, eller som omklassifiseres til resultatet (se nr. 6.5.15 b) og 6.5.16), være lik null,
 - b) et tidsrelatert sikringsobjekt, er amortiseringsbeløpet som er knyttet til termindelen, lik null.
- B6.5.37 Regnskapsføringen av termindelen av ikke-børsomsatte terminkontrakter i samsvar med nr. 6.5.16 får bare anvendelse i den grad termindelen er relatert til sikringsobjektet (tilpasset termindel). Termindelen av en ikke-børsomsatt terminkontrakt er relatert til sikringsobjektet dersom termindelens sentrale vilkår (f.eks. nominelt beløp, levetid og underliggende) samsvarer med sikringsobjektets vilkår. Dersom den ikke-børsomsatte terminkontrakts og sikringsobjektets sentrale vilkår ikke samsvarer fullt ut, skal foretaket fastsette den tilpassede termindelen, dvs. hvor mye av termindelen inkludert i den ikke-børsomsatte terminkontrakten (faktisk termindel) som er relatert til sikringsobjektet (og derfor bør behandles i samsvar med nr. 6.5.16). Et foretak fastsetter den tilpassede termindelen ved hjelp av verdsettingen av den ikke-børsomsatte terminkontrakten som har sentrale vilkår som samsvarer fullt ut med sikringsobjektets vilkår.
- B6.5.38 Dersom faktisk termindel og tilpasset termindel er forskjellige, skal foretaket fastsette beløpet som er akkumulert i en separat bestanddel av egenkapitalen i samsvar med nr. 6.5.16, på følgende måte:
- a) Dersom absolutt beløp for faktisk termindel er høyere enn tilpasset termindel ved inngåelsen av sikringsforholdet, skal foretaket
 - i) fastsette beløpet som er akkumulert i en separat bestanddel av egenkapitalen på grunnlag av tilpasset termindel, og
 - ii) innregne forskjellene i endringene i virkelig verdi mellom de to termindelenes i resultatet.
 - b) Dersom absolutt beløp for faktisk termindel er lavere enn tilpasset termindel ved inngåelsen av sikringsforholdet, skal foretaket fastsette beløpet som er akkumulert i en separat bestanddel av egenkapitalen, med henvisning til den laveste av de kumulative endringene i virkelig verdi av
 - i) absolutt beløp for faktisk termindel og
 - ii) absolutt beløp for tilpasset termindel.

En eventuell resterende del av endringen i virkelig verdi av den faktiske termindelen skal innregnes i resultatet.

- B6.5.39 Når et foretak skiller basismarginen på valuta fra et finansielt instrument og utelukker den fra øremerkingen av det finansielle instrumentet som sikringsinstrument (se nr. 6.2.4 b)), får veiledningen i nr. B6.5.34–B6.5.38 anvendelse på basismarginen på valuta på samme måte som den anvendes på termindelen av en ikke-børsomsatt terminkontrakt.

Sikring av en gruppe av poster (avsnitt 6.6)***Sikring av en nettoposisjon****Oppfyllelse av kriteriene for sikringsbokføring og øremerking av en nettoposisjon*

- B6.6.1 En nettoposisjon oppfyller kriteriene for sikringsbokføring bare dersom et foretak sikrer på nettogrunnlag i risikohåndteringen. Det er et rent faktum hvorvidt et foretak sikrer på denne måten (og ikke bare en påstand eller et spørsmål om dokumentasjon). Et foretak kan derfor ikke anvende sikringsbokføring på nettogrunnlag utelukkende for å oppnå et bestemt regnskapsmessig utfall dersom dette ikke gjenspeiler foretakets risikohåndteringsmetode. Sikring av nettoposisjoner må være del av en etablert risikohåndteringsstrategi. Vanligvis vil dette bli godkjent av nøkkelpersoner i ledelsen, som definert i IAS 24.
- B6.6.2 Foretak A, hvis funksjonelle valuta er den lokale valutaen, har for eksempel et bindende tilsagn om å betale UVE 150 000 for reklametjenester om ni måneder og et bindende tilsagn om å selge ferdigvarer for UVE 150 000 om 15 måneder. Foretak A inngår et derivat i utenlandsk valuta som gjøres opp om ni måneder, der det mottar UVE 100 og betaler UVE 70. Foretak A har ikke andre eksponeringer mot UVE. Foretak A håndterer ikke valutarisikoen på nettogrunnlag. Foretak A kan derfor ikke anvende sikringsbokføring på et sikringsforhold mellom derivatet i utenlandsk valuta og en nettoposisjon på UVE 100 (bestående av UVE 150 000 fra den bindende kjøpsavtalen, dvs. reklametjenester, og UVE 149 900 (av de UVE 150 000) fra den bindende salgsavtalen) i en nīmānedersperiode.
- B6.6.3 Dersom foretak A i stedet håndterte valutarisikoen på nettogrunnlag og ikke inngikk derivatet i utenlandsk valuta (siden det øker dets valutarisikoeksponering i stedet for å redusere den), ville foretaket ha vært i en naturlig sikret posisjonen i ni måneder. Denne sikrede posisjonen vil vanligvis ikke gjenspeiles i finansregnskapet fordi transaksjonene innregnes i forskjellige rapporteringsperioder i framtiden. Nullnettoposisjonen ville oppfylle kriteriene til sikringsbokføring bare dersom vilkårene i nr. 6.6.6 er oppfylt.
- B6.6.4 Når en gruppe av poster som utgjør en nettoposisjon, øremerkes som et sikringsobjekt, skal et foretak øremerke den overordnede gruppen av poster som omfatter de postene som kan utgjøre nettoposisjonen. Et foretak kan ikke øremerke et ikke-spesifikt, abstrakt beløp for en nettoposisjon. Et foretak har for eksempel en gruppe bindende salgsavtaler om ni måneder for UVE 100 og en gruppe bindende kjøpsavtaler om 18 måneder for UVE 120. Foretaket kan ikke øremerke et abstrakt beløp for en nettoposisjon opp til UVE 20. I stedet må det øremerke et bruttobeløp for kjøp og et bruttobeløp for salg som til sammen gir opphav til den sikrede nettoposisjonen. Et foretak skal øremerke bruttoposisjoner som gir opphav til nettoposisjonen, slik at foretaket kan overholde kravene til regnskapsføring av sikringsforhold som oppfyller kriteriene.

Anvendelse av kravene til sikringseffektivitet på en sikring av en nettoposisjon

- B6.6.5 Når et foretak vurderer om kravene til sikringseffektivitet i nr. 6.4.1 c) er oppfylt når det sikrer en nettoposisjon, skal det ta hensyn til endringene i verdien av postene i nettoposisjonen som har en tilsvarende virkning som sikringsinstrumentet i forbindelse med endringen i virkelig verdi for sikringsinstrumentet. Et foretak har for eksempel en gruppe bindende salgsavtaler om ni måneder for UVE 100 og en gruppe bindende kjøpsavtaler om 18 måneder for UVE 120. Det sikrer valutarisikoen for nettoposisjonen på UVE 20 ved hjelp av en valutaterminkontrakt på UVE 20. Når foretaket vurderer om kravene til sikringseffektivitet i nr. 6.4.1 c) er oppfylt, skal det ta hensyn til forholdet mellom
- a) endringen i virkelig verdi for valutaterminkontrakten sammen med de valutarisikorelaterte endringene i verdien av den bindende salgsavtalen og
- b) de valutarisikorelaterte endringene i verdien av den bindende kjøpsavtalen.
- B6.6.6 Dersom foretaket i eksempelet i nr. B6.6.5 hadde en nullnettoposisjon, ville det på samme måte tatt hensyn til forholdet mellom de valutarisikorelaterte endringene i verdien av den bindende salgsavtalen og de valutarisikorelaterte endringene i verdien av den bindende kjøpsavtalen i vurderingen av om kravene til sikringseffektivitet i nr. 6.4.1 c) er oppfylt.

Kontantstrømssikring som utgjør en nettoposisjon

B6.6.7 Når et foretak sikrer en gruppe av poster med utlignende risikoposisjoner (dvs. en nettoposisjon), vil typen sikring avgjøre om kriteriene for sikringsbokføring er oppfylt. Dersom sikringen er en virkelig verdi-sikring, kan nettoposisjonen oppfylle kriteriene for et sikringsobjekt. Dersom sikringen er en kontantstrømssikring, kan nettoposisjonen bare oppfylle kriteriene for et sikringsobjekt dersom den er en sikring av valutarisiko og øremerkingen av denne nettoposisjonen angir rapporteringsperioden der de forventede transaksjonene forventes å påvirke resultatet, samt deres art og omfang.

B6.6.8 Et foretak har for eksempel en nettoposisjon som består av et nederste lag av salg på UVE 100 og et nederste lag av kjøp på UVE 150. Både salget og kjøpet er angitt i samme utenlandske valuta. For å angi øremerkingen av den sikrede nettoposisjonen i tilstrekkelig grad spesifiserer foretaket i den opprinnelige dokumentasjon av sikringsforholdet at salg kan være av produkt A eller produkt B, og at kjøp kan være av maskintype A, maskintype B og råstoff A. Foretaket angir også volumene av hver type transaksjon. Foretaket dokumenterer at det nederste laget av salg (UVE 100) består av et forventet salgsvolum av de første UVE 70 av produkt A og de første UVE 30 av produkt B. Dersom disse salgsvolumene forventes å påvirke resultatet i forskjellige rapporteringsperioder, vil foretaket inkludere dette i dokumentasjonen, for eksempel de første UVE 70 fra salg av produkt A som forventes å påvirke resultatet i den første rapporteringsperioden, og de første UVE 30 fra salg av produktet B som forventes å påvirke resultatet i den andre rapporteringsperioden. Foretaket dokumenterer også at det nederste laget av kjøp (UVE 150) består av kjøp av de første UVE 60 av maskintype A, de første UVE 40 av maskintype B og de første UVE 50 av råstoff A. Dersom disse kjøpsvolumene forventes å påvirke resultatet i forskjellige rapporteringsperioder, vil foretaket i dokumentasjonen inkludere en oppsplitting av kjøpsvolumene etter rapporteringsperiodene der de forventes å påvirke resultatet (på samme måte som foretaket dokumenterte salgsvolumene). Den forventede transaksjonen ville for eksempel vært angitt som

- a) de første UVE 60 av kjøpet av maskintype A, som forventes å påvirke resultatet fra tredje rapporteringsperiode i de neste ti rapporteringsperioder,
- b) de første UVE 40 av kjøpet av maskintype B, som forventes å påvirke resultatet fra fjerde rapporteringsperiode i de neste 20 rapporteringsperioder, og
- c) de første UVE 50 av kjøpet av råstoff A, som forventes å bli mottatt i den tredje rapporteringsperioden og solgt, dvs. påvirke resultatet, i den og den neste rapporteringsperioden.

En spesifisering av arten av forventede transaksjonsvolumer vil omfatte aspekter som avskrivningsmønsteret for eiendoms-, anleggs- og utstyrposter av samme art, dersom arten av disse postene er slik at avskrivningsmønsteret kan variere avhengig av hvordan foretaket benytter dem. Dersom foretaket for eksempel benytter poster for maskintype A i to ulike produksjonsprosesser, som resulterer i lineær avskrivning over ti rapporteringsperioder og en produksjonsavhengig metode, vil dets dokumentasjon av det forventede kjøpsvolumet for maskintype A splitte opp dette volumet etter hvilke av disse avskrivningsmønstrene som får anvendelse.

B6.6.9 For en kontantstrømssikring av en nettoposisjon skal beløpene fastsatt i samsvar med nr. 6.5.11 omfatte endringene i verdien av postene i nettoposisjonen som har en tilsvarende virkning som sikringsinstrumentet i forbindelse med endringen i virkelig verdi for sikringsinstrumentet. Endringer i verdien av postene i den nettoposisjonen som har tilsvarende virkning som sikringsinstrumentet, skal imidlertid innregnes først når transaksjonene de gjelder for, blir innregnet, for eksempel når et forventet salg innregnes som inntekt. Et foretak har for eksempel en gruppe svært sannsynlige forventede salg om ni måneder for UVE 100 og en gruppe svært sannsynlige forventede kjøp om 18 måneder for UVE 120. Det sikrer valutarisikoen for nettoposisjonen på UVE 20 ved hjelp av en valutaterminkontrakt på UVE 20. Ved fastsettelsen av beløpene som innregnes i kontantstrømsikringsreserven i samsvar med nr. 6.5.11 a)–6.5.11 b), skal foretaket sammenligne

- a) endringen i virkelig verdi for valutaterminkontrakten sammen med valutarisikorelaterte endringer i verdien av de svært sannsynlige forventede salgene og

b) de valutarisikorelaterte endringene i verdien av de svært sannsynlige forventede kjøpene.

Foretaket innregner imidlertid bare beløp som er relatert til valutaterminkontrakten, inntil de svært sannsynlige forventede salgstransaksjonene er innregnet i finansregnskapet, og på det tidspunktet blir gevinster eller tap på disse forventede transaksjonene innregnet (dvs. endringen i verdi som kan henføres til en endring i valutakursen mellom øremerkingen av sikringsforholdet og innregningen av inntektene).

B6.6.10 Dersom foretaket i eksempelet hadde en nullnettoposisjon, ville det sammenligne de valutarisikorelaterte endringene i verdien av de svært sannsynlige forventede salgene med de valutarisikorelaterte endringene i verdien av de svært sannsynlige forventede kjøpene. Disse beløpene skal imidlertid innregnes først når de relaterte forventede transaksjonene blir innregnet i finansregnskapet.

Lag av grupper av poster øremerket som sikringsobjektet

B6.6.11 Av samme årsaker som nevnt i nr. B6.3.19 krever øremerking av lagdelte bestanddeler i grupper av eksisterende poster en spesifikk identifikasjon av det nominelle beløpet for den gruppen av poster som sikringsobjektet defineres fra.

B6.6.12 Et sikringsforhold kan omfatte lag fra flere forskjellige grupper av poster. I en sikring av en nettoposisjon i en gruppe av eiendeler og en gruppe av forpliktelser kan for eksempel sikringsforholdet bestå av en kombinasjon av en lagdelt bestanddel i gruppen av eiendeler og en lagdelt bestanddel i gruppen av forpliktelser.

Føring av sikringsinstrumentets gevinster eller tap

B6.6.13 Dersom poster er sikret sammen som en gruppe i en kontantstrømssikring, kan de påvirke ulike poster i oppstillingen over resultatet og andre inntekter og kostnader. Føringen av sikringsgevinster eller -tap i oppstillingen avhenger av gruppen av poster.

B6.6.14 Dersom gruppen av poster ikke har noen utlignende risikoposisjoner (for eksempel en gruppe av kostnader i utenlandsk valuta som påvirker ulike poster i oppstillingen over resultatet og andre inntekter og kostnader som er sikret mot valutarisiko), skal det omklassifiserte sikringsinstrumentets gevinster eller tap fordeles på de postene som berøres av sikringsobjektene. Denne fordelingen skal foretas på et systematisk og rasjonelt grunnlag og skal ikke føre til oppblåsing av nettogevinster eller -tap som følge av ett enkelt sikringsinstrument.

B6.6.15 Dersom gruppen av poster har utlignende risikoposisjoner (for eksempel en gruppe av salg og kostnader angitt i utenlandsk valuta som er sikret sammen mot valutarisiko), skal et foretak føre sikringsgevinster eller -tap i en separat post i oppstillingen over resultatet og andre inntekter og kostnader. Ta for eksempel en sikring av valutarisikoen for en nettoposisjon av salg i utenlandsk valuta på UVE 100 og kostnader i utenlandsk valuta på UVE 80 ved hjelp av en valutaterminkontrakt på UVE 20. Gevinsten eller tapet på valutaterminkontrakten som omklassifiseres fra kontantstrømssikringsreserven til resultatet (når nettoposisjonen påvirker resultatet), skal føres i en separat post fra de sikrede salgene og kostnadene. Dersom salget imidlertid inntreffer i en tidligere periode enn kostnadene, blir salgsinntekten fortsatt målt til dagskursen i samsvar med IAS 21. Tilhørende sikringsgevinst eller -tap skal føres i en separat post slik at resultatet gjenspeiler virkningen av å sikre nettoposisjonen, med en tilsvarende justering av kontantstrømsikringsreserven. Når de sikrede kostnadene påvirker resultatet i en senere periode, blir sikringsgevinsten eller -tapet som tidligere var innregnet i kontantstrømsikringsreserven på salget, omklassifisert til resultatet og ført som en separat post fra dem som omfatter de sikrede kostnadene, som måles til dagskursen i samsvar med IAS 21.

B6.6.16 For visse typer virkelig verdi-sikringer er ikke målet med sikringen primært å utligne endringer i virkelig verdi for sikringsobjektet, men i stedet å gjøre om kontantstrømmene til sikringsobjektet. Et foretak sikrer for eksempel renterisikoen i virkelig verdi for et gjeldsinstrument med fast rente ved hjelp av en rentebytteavtale. Foretakets sikringsmål er å gjøre om kontantstrømmer med fast rente til kontantstrømmer med flytende rente. Dette målet gjenspeiles i regnskapsføringen av sikringsforholdet ved å akkumulere den påløpte nettorenten på rentebytteavtalen i

resultatet. Ved en sikring av en nettoposisjon (for eksempel en nettoposisjon av en eiendel med fast rente og en forpliktelse med fast rente) må denne akkumuleringen av nettorenten føres i en separat post i oppstillingen over resultatet og andre inntekter og kostnader. Dette gjøres for å unngå oppblåsing av ett enkelt instruments nettogevinst eller -tap til utlignende bruttobeløp og innregning av disse i ulike poster (dette forhindrer for eksempel oppblåsing av en nettorenteinntekt på en enkelt rentebytteavtale til bruttorenteinntekter og bruttorentekostnader).

IKRAFTTREDELSE OG OVERGANGSBESTEMMELSER (KAPITTEL 7)

Overgangsbestemmelser (avsnitt 7.2)

Finansielle eiendeler holdt for omsetning

- B7.2.1 På tidspunktet for førstegangsanvendelse av denne standard skal et foretak fastslå om formålet med foretakets virksomhetsmodell for å håndtere alle dets finansielle eiendeler oppfyller vilkåret i nr. 4.1.2. a) eller vilkåret i nr. 4.1.2 A a), eller om en finansiell eiendel oppfyller kriteriene for valget i nr. 5.7.5. I den forbindelse skal et foretak fastslå om de finansielle eiendelene oppfyller definisjonen av «holdt for omsetning», som om foretaket hadde kjøpt eiendelene på tidspunktet for førstegangsanvendelse.

Verdifall

- B7.2.2 Ved overgangen bør et foretak forsøke å anslå kredittrisikoen ved førstegangsinnregning gjennom å vurdere alle rimelige og dokumenterbare opplysninger som er tilgjengelige uten urimelige utgifter eller anstrengelser. Et foretak trenger ikke å foreta en grundig søking etter opplysninger når det på overgangstidspunktet skal vurdere om det har vært betydelige økninger i kredittrisikoen siden førstegangsinnregning. Dersom et foretak ikke kan foreta denne vurderingen uten urimelige utgifter eller anstrengelser, får nr. 7.2.20 anvendelse.
- B7.2.3 For å fastsette tapsavsetningen på finansielle instrumenter som opprinnelig ble innregnet (eller lånetilsagn eller finansielle garantikontrakter der foretaket ble part i kontrakten) før tidspunktet for førstegangsanvendelse, både ved overgangen og inntil fraregningen av disse postene, skal et foretak ta i betraktning opplysninger som er relevante for å fastslå eller anslå kredittrisikoen ved førstegangsinnregning. For å fastslå eller anslå den opprinnelige kredittrisikoen kan et foretak vurdere interne og eksterne opplysninger, herunder porteføljeopplysninger, i samsvar med nr. B5.5.1–B5.5.6.
- B7.2.4 Et foretak med få historiske opplysninger kan bruke opplysninger fra interne rapporter og intern statistikk (som kan ha blitt utarbeidet når foretaket skulle treffe beslutninger om å lansere et nytt produkt), opplysninger om lignende produkter eller lignende gruppers erfaringer med sammenlignbare finansielle instrumenter, dersom det er relevant.

DEFINISJONER (VEDLEGG A)

Derivater

- BA.1 Typiske eksempler på derivater er børsomsatte og ikke-børsomsatte terminkontrakter, rentebytteavtaler og opsjonskontrakter. Et derivat har vanligvis et nominelt beløp, som er et beløp i en valuta, et antall aksjer, et antall vekt- eller volumenheter eller andre enheter angitt i kontrakten. Et derivat krever imidlertid ikke at innehaveren eller utstederen investerer eller mottar det nominelle beløpet ved inngåelsen av kontrakten. Som et alternativ kan et derivat kreve en fast betaling eller betaling av et beløp som kan endres (men ikke proporsjonalt med en endring i det underliggende) som en følge av en framtidig hendelse som ikke er knyttet til et nominelt beløp. En kontrakt kan for eksempel kreve en fast betaling på VE 1 000 dersom seks måneders LIBOR-renter øker med 100 basispunkter. En slik kontrakt er et derivat selv om det ikke er angitt noe nominelt beløp.
- BA.2 Definisjonen av et derivat i denne standard omfatter kontrakter som gjøres opp brutto ved levering av den underliggende gjenstanden (for eksempel en ikke-børsomsatt terminkontrakt om å kjøpe et gjeldsinstrument med fast rente). Et foretak kan ha en kontrakt om å kjøpe eller selge en ikke-finansiell gjenstand som kan gjøres opp netto i kontanter eller et annet finansielt instrument, eller ved bytte av finansielle instrumenter (for eksempel en kontrakt om å kjøpe eller selge en råvare til en fastsatt pris på et framtidig tidspunkt). En slik kontrakt omfattes av denne standard,

med mindre den ble inngått og fortsatt innehas med det formål å levere en ikke-finansiell gjenstand i samsvar med foretakets forventede innkjøps-, salgs- eller bruksbehov. Denne standard får imidlertid anvendelse på slike kontrakter for et foretaks forventede innkjøps-, salgs- eller bruksbehov dersom foretaket foretar en øremerking i samsvar med nr. 2.5 (se nr. 2.4–2.7).

- BA.3 Et av de definerende kjennetegnene på et derivat er at det har en innledende nettoinvestering som er mindre enn det som ville kreves for andre typer kontrakter som ville forventes å ha en tilsvarende reaksjon på endringer i markedsfaktorer. En opsjonskontrakt oppfyller denne definisjonen fordi premien er mindre enn investeringen som ville kreves for å få hånd om det underliggende finansielle instrumentet som opsjonen er koblet til. En valutabytteavtale («currency swap») som krever et innledende bytte av ulike valutaer av lik virkelig verdi, oppfyller definisjonen fordi den har en innledende nettoinvestering lik null.
- BA.4 Et alminnelig kjøp eller salg fører til en fastprisavtale mellom avtaletidspunktet og oppgjørstidspunktet som oppfyller definisjonen av et derivat. Men på grunn av den korte varigheten av en slik avtale blir den ikke innregnet som et finansielt derivat. I stedet inneholder denne standard bestemmelser om særlig regnskapsføring av slike alminnelige kontrakter (se nr. 3.1.2 og B3.1.3–B3.1.6).
- BA.5 Definisjonen av et derivat viser til ikke-finansielle variabler som ikke er spesifikke for en kontraktspart. Slike variabler omfatter en indeks over tap ved jordskjelv i en bestemt region og en indeks over temperaturer i en bestemt by. Ikke-finansielle variabler som er spesifikke for en kontraktspart, omfatter hvorvidt det oppstår eller ikke oppstår en brann som skader eller ødelegger en eiendel som tilhører en kontraktspart. En endring i den virkelige verdien av en ikke-finansiell eiendel er spesifikk for eieren dersom den virkelige verdien ikke bare gjenspeiler endringer i markedspriser for slike eiendeler (en finansiell variabel), men også tilstanden til den spesifikke ikke-finansielle eiendelen som innehas (en ikke-finansiell variabel). Dersom en garanti for restverdien av en bestemt bil for eksempel utsetter garantisten for en risiko for endringer i bilens fysiske tilstand, er endringen i denne restverdien spesifikk for bilens eier.

Finansielle eiendeler og forpliktelser holdt for omsetning

- BA.6 Omsetning gjenspeiler generelt aktive og hyppige kjøp og salg, og finansielle instrumenter holdt for omsetning blir generelt benyttet med det formål å generere et overskudd fra kortsiktige svingninger i pris eller salgsmarginer.
- BA.7 Finansielle forpliktelser holdt for omsetning omfatter
- a) derivative forpliktelser som ikke regnskapsføres som sikringsinstrumenter,
 - b) plikt til å levere finansielle eiendeler lånt av en shortsælger (dvs. et foretak som selger finansielle eiendeler det har lånt og ennå ikke eier),
 - c) finansielle forpliktelser som foretaket har pådratt seg med det formål at de skal kjøpes tilbake på kort sikt (for eksempel et notert gjeldsinstrument som utstederen kan kjøpe tilbake på kort sikt, avhengig av endringer i instrumentets virkelige verdi), og
 - d) finansielle forpliktelser som er en del av en portefølje av identifiserte finansielle instrumenter som blir behandlet sammen, og som det er godtgjort at det foreligger et nylig mønster for kortsiktig realisering av overskudd for.
- BA.8 Det faktum at en forpliktelse blir benyttet til å finansiere omsetningsvirksomhet, fører ikke i seg selv til at forpliktelsen blir en forpliktelse holdt for omsetning.

Vedlegg C

Endringer av andre standarder

Med mindre noe annet er angitt, skal et foretak anvende endringene i dette vedlegg når det anvender IFRS 9 utstedt i juli 2014. Disse endringene innarbeider med tilføyelser endringene utstedt i vedlegg C i IFRS 9 i 2009, 2010 og 2013. Endringene i dette vedlegg innarbeider også endringene av standardene utstedt før IFRS 9 (2014), selv om disse standardene ikke var bindende da IFRS 9 (2014) ble utstedt. Særlig bør endringene i dette vedlegg innarbeide endringene som ble foretatt i IFRS 15: «Driftsinntekter fra kontakter med kunder».

IFRS 1: «Førstegangsanvendelse av internasjonale standarder for finansiell rapportering»

C1 Nr. 29 skal endres til å lyde som følger, nr. 39B, 39G og 39U skal oppheves, og nr. 29A og 39Y skal tilføyes:

29. Det er tillatt for et foretak å øremerke en tidligere innregnet finansiell eiendel som finansiell eiendel målt til virkelig verdi over resultatet i samsvar med D19A. Foretaket skal på tidspunktet for øremerkingen opplyse om den virkelige verdien av de finansielle eiendelene som er øremerket, samt deres klassifisering og balanseførte verdi i tidligere finansregnskap.

29A Det er tillatt for et foretak å øremerke en tidligere innregnet finansiell forpliktelse som finansiell forpliktelse til virkelig verdi over resultatet i samsvar med D19. Foretaket skal på tidspunktet for øremerkingen opplyse om den virkelige verdien av de finansielle forpliktelsene som er øremerket, samt deres klassifisering og balanseførte verdi i tidligere finansregnskap.

39B [Opphevet]

39G [Opphevet]

39U [Opphevet]

39Y Ved IFRS 9: «*Finansielle instrumenter*», utstedt i juli 2014, ble nr. 29, B1–B6, D1, D14, D15, D19 og D20 endret, nr. 39B, 39G og 39U opphevet og nr. 29A, B8–B8G, B9, D19A–D19C, D33, E1 og E2 tilføyd. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 9.

C2 I vedlegg B skal B1–B6 endres til å lyde som følger, og en overskrift og B8–B8G samt en overskrift og B9 skal tilføyes:

B1 Et foretak skal anvende følgende unntak:

- a) fraregning av finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser (B2 og B3),
- b) sikringsbokføring (B4–B6),
- c) ikke-kontrollerende eierinteresser (B7),
- d) klassifisering og måling av finansielle eiendeler (B8),
- e) tap ved verdifall på finansielle eiendeler (B8D–B8G),
- f) innebygde derivater (B9) og
- g) lån fra offentlige myndigheter (B10–B12).

Fraregning av finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser

B2 Bortsett fra i de tilfellene som tillates av B3, skal en førstegangsbruker anvende fraregningskravene i IFRS 9 fremadrettet på transaksjoner som skjer på tidspunktet for overgang til IFRS-er eller senere. Dersom en førstegangsbruker for eksempel har fraregnet ikke-derivative finansielle eiendeler eller ikke-derivative finansielle forpliktelser i henhold til sine tidligere nasjonale regnskapsprinsipper som følge av transaksjoner som skjedde før overgangen til IFRS-er, skal førstegangsbrukeren ikke innregne disse eiendelene og forpliktelsene i henhold til IFRS-er (med mindre de oppfyller kravene til innregning som følge av en senere transaksjon eller hendelse).

B3 Uavhengig av B2 kan et foretak anvende fraregningskravene i IFRS 9 med tilbakevirkende kraft fra et tidspunkt som foretaket selv velger, forutsatt at den informasjonen som er nødvendig for anvendelse av IFRS 9 på finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser som er fraregnet som en følge av tidligere transaksjoner, ble gitt på tidspunktet da disse transaksjonene opprinnelig ble regnskapsført.

Sikringsbokføring

- B4 Et foretak skal, slik det kreves av IFRS 9, på tidspunktet for overgang til IFRS-er
- a) måle alle derivater til virkelig verdi og
 - b) eliminere alle utsatte tap og gevinster som oppstår av derivater som har vært rapportert i henhold til tidligere nasjonale regnskapsprinsipper som om de var eiendeler eller forpliktelser.
- B5 Et foretak skal i sin IFRS-åpningsbalanse ikke gjenspeile et sikringsforhold av en type som ikke kvalifiserer til sikringsbokføring i henhold til IFRS 9 (for eksempel mange sikringsforhold der sikringsinstrumentet er en frittstående utstedt opsjon eller en netto utstedt opsjon, eller der sikringsobjektet er en nettoposisjon i en kontantstrømssikring for en annen risiko enn valutarisiko). Dersom et foretak imidlertid har øremerket en nettoposisjon som et sikringsobjekt i henhold til tidligere nasjonale regnskapsprinsipper, kan det øremerke en enkeltpost innenfor denne nettoposisjonen eller en nettoposisjon dersom den oppfyller kravene i nr. 6.6.1 i IFRS 9, som et sikringsobjekt i samsvar med IFRS-er, forutsatt at foretaket ikke gjør dette senere enn på tidspunktet for overgang til IFRS-er.
- B6 Dersom et foretak før tidspunktet for overgang til IFRS-er hadde øremerket en transaksjon som sikring, men sikringen ikke oppfyller vilkårene for sikringsbokføring i IFRS 9, skal foretaket anvende nr. 6.5.6 og 6.5.7 i IFRS 9 for å bringe sikringsbokføringen til opphør. Transaksjoner inngått før tidspunktet for overgang til IFRS-er skal ikke øremerkes med tilbakevirkende kraft som sikringer.

Klassifisering og måling av finansielle instrumenter

- B8 Et foretak skal vurdere om en finansiell eiendel oppfyller vilkårene i nr. 4.1.2 eller vilkårene i nr. 4.1.2 A i IFRS 9 på grunnlag av de fakta og omstendigheter som foreligger på tidspunktet for overgang til IFRS-er.
- B8A Dersom det ikke er praktisk mulig å vurdere en endret tidsverdi av penger i samsvar med B4.1.9B–B4.1.9D i IFRS 9 på grunnlag av de fakta og omstendigheter som foreligger på tidspunktet for overgang til IFRS-er, skal et foretak vurdere kjennetegnene til den finansielle eiendelens kontraktsregulerte kontantstrøm på grunnlag av de fakta og omstendigheter som foreligger på tidspunktet for overgang til IFRS-er, uten å ta hensyn til kravene til endring av tidsverdien av penger i B4.1.9B–B4.1.9D i IFRS 9. (I så fall skal foretaket også anvende nr. 42R i IFRS 7, men henvisningene til «nr. 7.2.4 i IFRS 9» skal forstås som dette nummer, og henvisningene til «ved førstegangsinnregning av den finansielle eiendelen» skal forstås som «på tidspunktet for overgang til IFRS-er»).
- B8B Dersom det ikke er praktisk mulig å vurdere om den virkelige verdien av en mulighet til førtidig tilbakebetaling er ubetydelig i samsvar med B4.1.12 c) i IFRS 9 på grunnlag av de fakta og omstendigheter som foreligger på tidspunktet for overgang til IFRS-er, skal et foretak vurdere kjennetegnene til den finansielle eiendelens kontraktsregulerte kontantstrøm på grunnlag av de fakta og omstendigheter som foreligger på tidspunktet for overgang til IFRS-er, uten å ta hensyn til unntaket for førtidig tilbakebetaling i B4.1.12 i IFRS 9. (I så fall skal foretaket også anvende nr. 42S i IFRS 7, men henvisningene til «nr. 7.2.5 i IFRS 9» skal forstås som dette nummer, og henvisningene til «ved førstegangsinnregning av den finansielle eiendelen» skal forstås som «på tidspunktet for overgang til IFRS-er»).
- B8C Dersom det ikke er praktisk mulig (som definert i IAS 8) for et foretak å anvende effektiv rente-metoden i IFRS 9 med tilbakevirkende kraft, skal den virkelige verdien av den finansielle eiendelen eller den finansielle forpliktelsen på tidspunktet for overgang til IFRS-er være den finansielle eiendelens nye brutto balanseførte verdi eller den finansielle forpliktelsens nye amortiserte kost på tidspunktet for overgang til IFRS-er.

Verdifall på finansielle eiendeler

- B8D Et foretak skal anvende nedskrivningskravene i avsnitt 5.5 i IFRS 9 med tilbakevirkende kraft, med forbehold for nr. 7.2.15 og 7.2.18–7.2.20 i nevnte IFRS.

- B8E På tidspunktet for overgang til IFRS-er skal et foretak anvende rimelige og dokumenterbare opplysninger som er tilgjengelige uten urimelige utgifter eller anstrengelser, for å fastslå kredittrisikoen på tidspunktet da de finansielle instrumentene opprinnelig ble innregnet (eller for lånetilsagn og finansielle garantikontrakter på tidspunktet da foretaket ble part i den ugjenkallelige forpliktelsen i samsvar med nr. 5.5.6 i IFRS 9), og sammenligne den med kredittrisikoen på tidspunktet for overgang til IFRS-er (se også B7.2.2–B7.2.3 i IFRS 9).
- B8F Ved fastsettelse av om det har vært en betydelig økning i kredittrisikoen siden førstegangsinnregning, kan et foretak anvende
- a) kravene i nr. 5.5.10 og B5.5.27–B5.5.29 i IFRS 9 og
 - b) antakelsen i nr. 5.5.11 i IFRS 9 for kontraktsregulerte betalinger som har forfalt for mer enn 30 dager siden, dersom foretaket vil anvende nedskrivningskravet ved å identifisere betydelige økninger i kredittrisikoen siden førstegangsinnregning for disse finansielle instrumentene på grunnlag av opplysninger om forfalte beløp.
- B8G Dersom det på tidspunktet for overgang til IFRS-er ville kreve urimelige utgifter eller anstrengelser å fastsette om det har vært en betydelig økning i kredittrisikoen siden førstegangsinnregningen av et finansielt instrument, skal et foretak innregne en tapsavsetning med et beløp lik forventede kredittap i levetiden på hvert rapporteringstidspunkt fram til det finansielle instrumentet fraregnes (med mindre det finansielle instrumentet er forbundet med lav kredittrisiko på rapporteringstidspunktet, og i så fall får B8E a) anvendelse).

Innebygde derivater

- B9 En førstegangsbruker skal vurdere hvorvidt det kreves at et innebygd derivat skilles fra vertskontrakten og regnskapsføres som et derivat på grunnlag av de vilkår som var gjeldende på det seneste av de følgende to tidspunkter: tidspunktet da foretaket første gang ble part i kontrakten, og tidspunktet da en revurdering kreves i henhold til B4.3.11 i IFRS 9.
- C3 I vedlegg D skal D1, D14, D15, D19 og D20 samt en overskrift over D19 endres til å lyde som følger, D19A–D19C skal tilføyes, og etter D32 skal en overskrift og D33 tilføyes.
- D1 Et foretak kan velge å benytte ett eller flere av følgende unntak:
- a) ...
 - j) øremerking av tidligere innregnede finansielle instrumenter (D19–D19C),
 - k) ...
 - r) felleskontrollerte ordninger (D31),
 - s) kostnader til fjerning av overdekning i et dagbrudd i produksjonsfasen (D32) og
 - t) øremerking av kontrakter om kjøp eller salg av en ikke-finansiell gjenstand (D33).
- Et foretak skal ikke anvende disse unntakene analogt på andre poster.
- D14 Når et foretak utarbeider separat finansregnskap, krever IAS 27 at det regnskapsfører sine investeringer i datterforetak, felleskontrollert virksomhet og tilknyttede foretak enten
- a) til anskaffelseskost eller
 - b) i samsvar med IFRS 9.

D15 Dersom en førstegangsbruker måler en slik investering til anskaffelseskost i samsvar med IAS 27, skal førstegangsbrukeren måle denne investeringen til ett av følgende beløp i sin separate IFRS-åpningsbalanse:

- a) anskaffelseskost fastsatt i samsvar med IAS 27 eller
- b) estimert anskaffelseskost. Estimert anskaffelseskost for en slik investering skal være
 - i) virkelig verdi på foretakets tidspunkt for overgang til IFRS-er i sitt separate finansregnskap eller
 - ii) investeringens balanseførte verdi i henhold til tidligere nasjonale regnskapsprinsipper på det aktuelle tidspunktet.

En førstegangsbruker kan velge enten i) eller ii) ovenfor til å måle sin investering i hvert datterforetak, hver felleskontrollerte virksomhet eller hvert tilknyttede foretak dersom førstegangsbrukeren velger å måle investeringen til estimert anskaffelseskost.

Øremerking av tidligere innregnede finansielle instrumenter

D19 IFRS 9 tillater at en finansiell forpliktelse (forutsatt at den oppfyller visse kriterier) øremerkes som finansiell forpliktelse til virkelig verdi over resultatet. Til tross for dette kravet er det tillatt for et foretak på tidspunktet for overgang til IFRS-er å øremerke enhver finansiell forpliktelse til virkelig verdi over resultatet, forutsatt at forpliktelsen på det aktuelle tidspunktet oppfyller kriteriene i nr. 4.2.2 i IFRS 9.

D19A Et foretak kan øremerke en finansiell eiendel som målt til virkelig verdi over resultatet i samsvar med nr. 4.1.5 i IFRS 9 på grunnlag av de fakta og omstendigheter som foreligger på tidspunktet for overgang til IFRS-er.

D19B Et foretak kan øremerke en investering i et egenkapitalinstrument til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 5.7.5 i IFRS 9 på grunnlag av de fakta og omstendigheter som foreligger på tidspunktet for overgang til IFRS-er.

D19C For en finansiell forpliktelse som er øremerket som en finansiell forpliktelse til virkelig verdi over resultatet, skal et foretak vurdere om behandlingen i nr. 5.7.7 i IFRS 9 vil skape et regnskapsmessig misforhold i resultatet på grunnlag av de fakta og omstendigheter som foreligger på tidspunktet for overgang til IFRS-er.

Måling av finansielle eiendelers eller finansielle forpliktelsers virkelige verdi ved førstegangsinnregning

D20 Til tross for kravene i nr. 7 og 9 kan et foretak anvende kravene i B5.1.2A b) i IFRS 9 fremadrettet på transaksjoner som inngås på tidspunktet for overgang til IFRS-er eller senere.

Øremerking av kontrakter om kjøp eller salg av en ikke-finansiell gjenstand

D33 IFRS 9 tillater at visse kontrakter om kjøp eller salg av en ikke-finansiell gjenstand ved inngåelsen kan øremerkes som målt til virkelig verdi over resultatet (se nr. 2.5 i IFRS 9). Til tross for dette kravet er det tillatt for et foretak på tidspunktet for overgang til IFRS-er å øremerke kontrakter som allerede foreligger på dette tidspunktet, som målt til virkelig verdi over resultatet, men bare dersom de oppfyller kravene i nr. 2.5 i IFRS 9 på det tidspunktet og foretaket øremerker alle tilsvarende kontrakter.

C4 I vedlegg E skal en overskrift og nr. E1 og E2 tilføyes.

Unntak fra kravet om å omarbeide sammenligningsinformasjon for IFRS 9

E1 Dersom et foretaks første IFRS-rapporteringsperiode begynner før 1. januar 2019 og foretaket anvender den endelige versjonen av IFRS 9 (utstedt i 2014), trenger ikke sammenligningsinformasjonen i foretakets første IFRS-finansregnskap å være i samsvar med IFRS 7: «Finansielle instrumenter – Opplysninger» eller endelig versjon av IFRS 9 (utstedt i 2014), i den grad opplysningene som kreves av IFRS 7, gjelder poster som omfattes av IFRS 9. For slike foretak betyr henvisninger til «tidspunktet for overgangen til IFRS», når det gjelder IFRS 7 og IFRS 9 (2014), begynnelsen av den første IFRS-rapporteringsperioden.

- E2 Et foretak som velger å føre sammenligningsinformasjon som ikke er i samsvar med IFRS 7 og den endelige versjonen av IFRS 9 (utstedt i 2014) i sitt første overgangsår, skal
- a) anvende kravene i sine tidligere nasjonale regnskapsprinsipper i stedet for kravene i IFRS 9 på sammenligningsinformasjon om poster som omfattes av IFRS 9,
 - b) opplyse om dette, sammen med grunnlaget som er brukt til å utarbeide slik informasjon,
 - c) behandle eventuelle justeringer mellom balanseoppstillingen på sammenligningsperiodens rapporteringstidspunkt (dvs. balanseoppstillingen som omfatter sammenligningsinformasjon i henhold til tidligere nasjonale regnskapsprinsipper) og balanseoppstillingen ved begynnelsen av den første IFRS-rapporteringsperioden (dvs. den første perioden som omfatter opplysninger som er i samsvar med IFRS 7 og den endelige versjonen av IFRS 9 (utstedt i 2014)) som om de var resultat av en endring i regnskapsprinsipper, og gi opplysningene som kreves av nr. 28 a)–e) og f) i) i IAS 8. Nr. 28 f) i) får bare anvendelse på beløp som føres i balanseoppstillingen på sammenligningsperiodens rapporteringstidspunkt,
 - d) anvende IAS 1 nr. 17 c) for å gi tilleggsopplysninger når oppfyllelsen av de særskilte kravene i IFRS-ene ikke er tilstrekkelig til å sikre at brukerne forstår hvilken virkning bestemte transaksjoner og andre hendelser og forhold har på foretakets finansielle stilling og finansielle inntjening.

IFRS 2: «Aksjebasert betaling»

C5 Nr. 6 skal endres til å lyde som følger, og nr. 63C skal tilføyes.

6. Denne IFRS kommer ikke til anvendelse på aksjebaserte betalingstransaksjoner der foretaket mottar eller anskaffer varer eller tjenester i henhold til en kontrakt som omfattes av nr. 8–10 i IAS 32: «Finansielle instrumenter — presentasjon» (revidert i 2003) [fotnote utelatt] eller nr. 2.4–2.7 i IFRS 9: «Finansielle instrumenter».

63C Ved IFRS 9, utstedt i juli 2014, ble nr. 6 endret. Et foretak skal anvende denne endringen når det anvender IFRS 9.

IFRS 3: «Virksomhetssammenslutninger»

C6 Nr. 16, 42, 53, 56 og 58 skal endres til å lyde som følger, nr. 64A, 64D og 64H skal oppheves, og nr. 64L skal tilføyes:

16. I noen situasjoner åpner IFRS-er for ulik regnskapsføring, avhengig av hvordan et foretak klassifiserer eller øremerker en bestemt eiendel eller forpliktelse. Eksempler på klassifiseringer eller øremerkinger som det overtakende foretaket skal foreta på grunnlag av de relevante forholdene slik de foreligger på overtakelsestidspunktet, omfatter, men er ikke begrenset til,
- a) klassifisering av bestemte finansielle eiendeler og forpliktelser som målt til virkelig verdi over resultatet eller til amortisert kost, eller som en finansiell eiendel målt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med IFRS 9: «Finansielle instrumenter»,
 - b) øremerking av et derivat som et sikringsinstrument i samsvar med IFRS 9 og
 - c) vurdering av om et innebygd derivat bør skilles fra en vertskontrakt i samsvar med IFRS 9 (som er et spørsmål om «klassifisering» slik dette begrepet benyttes i denne IFRS).
42. I en virksomhetssammenslutning gjennomført trinnvis skal det overtakende foretaket måle på nytt sin tidligere holdte egenkapitalinteresse i det overtatte foretaket til virkelig verdi på overtakelsestidspunktet og innregne eventuelle tilknyttede gevinster eller tap i resultatet eller i andre inntekter og kostnader, alt etter hva som er relevant. I forutgående rapporteringsperioder kan det overtakende foretaket ha innregnet endringer i verdien av sin egenkapitalinteresse i det overtatte foretaket i andre inntekter og kostnader. Dersom dette er tilfellet, skal beløpet som ble innregnet i andre inntekter og kostnader, innregnes på samme grunnlag som det som kreves dersom det overtakende foretaket hadde avhendet den tidligere holdte egenkapitalinteressen direkte.

53. Utgifter i tilknytning til overtakelsen er utgifter som det overtakende foretaket pådrar seg for å gjennomføre en virksomhetssammenslutning. Disse utgiftene omfatter formidlingshonorar, honorar for rådgivning, retts hjelp, regnskapsføring og verdsetting samt andre honorarer til konsulenter, generelle administrative utgifter, herunder utgifter ved å opprettholde en intern overtakelsesavdeling, samt utgifter ved registrering og utstedelse av verdipapirer knyttet til gjeld eller egenkapital. Det overtakende foretaket skal regnskapsføre utgifter i tilknytning til overtakelsen som kostnad i de periodene som utgiftene påløper og tjenestene mottas, med ett unntak. Utgifter til utstedelse av verdipapirer som er knyttet til gjeld eller egenkapital, skal innregnes i samsvar med IAS 32 og IFRS 9.
56. Etter førstegangsinnregning og fram til forpliktelsen er gjort opp, kansellert eller utløpt skal det overtakende foretaket måle en betinget forpliktelse innregnet ved en virksomhetssammenslutning til den høyeste verdien av
- a) beløpet som ville blitt innregnet i samsvar med IAS 37, og
 - b) det førstegangsinnregnede beløpet, med fradrag for eventuelle kumulative inntekter som er innregnet i samsvar med prinsippene i IFRS 15: «Driftsinntekter fra kontrakter med kunder».

Dette kravet gjelder ikke for kontrakter som regnskapsføres i samsvar med IFRS 9.

58. Noen endringer i den virkelige verdien av betinget vederlag som det overtakende foretaket innregner etter overtakelsestidspunktet, kan være en følge av ytterligere opplysninger som det overtakende foretaket mottok etter dette tidspunktet, om fakta og omstendigheter som forelå på overtakelsestidspunktet. Slike endringer er justeringer i målingsperioden i samsvar med nr. 45–49. Endringer som er en følge av hendelser etter overtakelsestidspunktet, som det å oppfylle et resultatmål, oppnå en nærmere angitt aksjekurs eller nå en nærmere angitt milepæl i et forsknings- og utviklingsprosjekt, er imidlertid ikke justeringer i målingsperioden. Det overtakende foretaket skal regnskapsføre endringer i den virkelige verdien av betinget vederlag som ikke er justeringer i målingsperioden, på følgende måte:
- a) ...
Annet betinget vederlag som
 - i) faller inn under virkeområdet for IFRS 9, skal måles til virkelig verdi på hvert rapporteringstidspunkt, og endringer i virkelig verdi skal innregnes i resultatet i samsvar med IFRS 9,
 - ii) ikke faller inn under virkeområdet for IFRS 9, skal måles til virkelig verdi på hvert rapporteringstidspunkt, og endringer i virkelig verdi skal innregnes i resultatet.

64A [Opphevet]

64D [Opphevet]

64H [Opphevet]

64L Ved IFRS 9, utstedt i juli 2014, ble nr. 16, 42, 53, 56, 58 og B41 endret og nr. 64A, 64D og 64H opphevet. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 9.

C7 I vedlegg B skal B41 endres til å lyde som følger:

B41 Det overtakende foretaket skal ikke innregne et separat fradrag fra overtakelsestidspunktet for eiendeler som er anskaffet ved en virksomhetssammenslutning som blir målt til virkelig verdi på overtakelsestidspunktet, fordi virkningene av usikkerhet omkring framtidige kontantstrømmer er inkludert i målingen av virkelig verdi. Fordi denne IFRS for eksempel krever at det overtakende foretaket måler overtatte fordringer, herunder lån, til virkelig verdi på overtakelsestidspunktet ved regnskapsføring av en virksomhetssammenslutning, skal det overtakende foretaket ikke innregne et separat fradrag for de kontraktsregulerte kontantstrømmene som må anses for å ikke kunne gjenvinnes på dette tidspunktet, eller en tapsavsetning for forventede kredittap.

IFRS 4: «Forsikringskontrakter»

C8 [Ikke relevant for krav]

C9 Nr. 3, 4, 7, 8, 12, 34, 35 og 45 skal endres til å lyde som følger, nr. 41C, 41D og 41F skal oppheves, og nr. 41H skal tilføyes:

3. Denne IFRS omhandler ikke andre sider ved forsikringsgiveres regnskapsføring, for eksempel regnskapsføring av finansielle eiendeler som eies av forsikringsgivere, eller finansielle forpliktelser som utstedes av forsikringsgivere (se IAS 32: «Finansielle instrumenter — presentasjon», IFRS 7 og IFRS 9: «Finansielle instrumenter»), unntatt i overgangsbestemmelsene i nr. 45.
4. Et foretak skal ikke anvende denne IFRS på
 - a) ...
 - d) finansielle garantikontrakter, med mindre utstederen tidligere uttrykkelig har opplyst at han betrakter slike kontrakter som forsikringskontrakter og har regnskapsført dem som forsikringskontrakter; i slike tilfeller kan utstederen velge om han vil anvende enten IAS 32, IFRS 7 og IFRS 9 eller denne IFRS på slike finansielle garantikontrakter. Utstederen kan foreta dette valget kontrakt for kontrakt, men valget som gjøres for hver enkelt kontrakt, kan ikke gjøres om.
 - e) ...
7. IFRS 9 krever at et foretak atskiller visse innebygde derivater fra vertskontrakten, måler dem til *virkelig verdi* og inkluderer endringer i deres virkelige verdi i resultatet. IFRS 9 får anvendelse på derivater som er innebygd i en forsikringskontrakt, med mindre det innebygde derivatet selv er en forsikringskontrakt.
8. Som et unntak fra kravene i IFRS 9 er det ikke påkrevd for en forsikringsgiver å atskille en forsikringstakers opsjon om gjenkjøp av en forsikringskontrakt til et fast beløp (eller til et beløp basert på et fast beløp og en rentesats) og måle denne til virkelig verdi, selv om utøvelseskursen er forskjellig fra *vertsforsikringsforpliktelsens* balanseførte verdi. Kravene i IFRS 9 får imidlertid anvendelse på en salgsoptjon eller en kontant gjenkjøpsoppsjon som er innebygd i en forsikringskontrakt, dersom gjenkjøpsverdien varierer med endringen i en finansiell variabel (for eksempel en egenkapital- eller råvarepris eller -indeks) eller en ikke-finansiell variabel som ikke er spesifikk for en kontraktspart. Dessuten får disse kravene anvendelse dersom innehaverens evne til å utøve en salgsoptjon eller en kontant gjenkjøpsoppsjon utløses av en endring i en slik variabel (for eksempel en salgsoptjon som kan utøves dersom en børsindeks når et spesifisert nivå).
12. For å dekomponere en kontrakt skal en forsikringsgiver
 - a) anvende denne IFRS på forsikringskomponenten,
 - b) anvende IFRS 9 på innskuddskomponenten.
34. Noen forsikringskontrakter inneholder en skjønnsmessig del og et *garantert element*. Utstederen av en slik kontrakt
 - a) ...
 - d) skal, dersom kontrakten inneholder et innebygd derivat som omfattes av IFRS 9, anvende IFRS 9 på dette innebygde derivatet,
 - e) ...

Skjønnsmessige deler i finansielle instrumenter

35. Kravene i nr. 34 får også anvendelse på finansielle instrumenter som inneholder en skjønnsmessig del. I tillegg,
 - a) dersom utstederen klassifiserer hele den skjønnsmessige delen som en forpliktelse, skal utstederen anvende testen av forpliktelsers tilstrekkelighet omhandlet i nr. 15–19 på hele kontrakten (dvs. både på det garanterte elementet og den skjønnsmessige delen). Utstederen trenger ikke å bestemme beløpet som ville ha framkommet ved anvendelse av IFRS 9 på det garanterte elementet,

- b) dersom utstederen klassifiserer en del av eller hele den skjønsmessige delen som en egen bestanddel av egenkapitalen, skal forpliktelsen som innregnes for hele kontrakten, ikke være mindre enn beløpet som ville ha framkommet ved anvendelse av IFRS 9 på det garanterte elementet. Dette beløpet skal omfatte egenverdien av en opsjon om gjenkjøp av kontrakten, men trenger ikke å omfatte tidsverdien dersom opsjonen er unntatt fra måling til virkelig verdi i henhold til nr. 9. Utstederen trenger ikke å opplyse om beløpet som ville ha framkommet ved anvendelse av IFRS 9 på det garanterte elementet, og trenger heller ikke å føre beløpet separat. Utstederen trenger heller ikke å bestemme dette beløpet dersom den samlede innregnede forpliktelsen er klart høyere,

c) ...

41C [Opphevet]

41D [Opphevet]

41F [Opphevet]

41H Ved IFRS 9, utstedt i juli 2014, ble nr. 3, 4, 7, 8, 12, 34, 35, 45, vedlegg A og B18–B20 endret og nr. 41C, 41D og 41F opphevet. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 9.

45. Uten at det berører 4.4.1 i IFRS 9, er det slik at når en forsikringsgiver endrer sine regnskapsprinsipper for forsikringsforpliktelser, er det tillatt, men ikke påkrevd, å omklassifisere noen av eller alle finansielle eiendeler slik at de måles til virkelig verdi over resultatet. Denne omklassifiseringen er tillatt dersom en forsikringsgiver endrer regnskapsprinsipper ved førstegangsanvendelse av denne IFRS, og dersom forsikringsgiveren senere foretar en endring i regnskapsprinsipper som er tillatt i henhold til nr. 22. Omklassifiseringen er en endring i regnskapsprinsipper og omfattes av IAS 8.

C10 I vedlegg A skal begrepet «innskuddskomponent» endres til å lyde som følger:

Innskuddskomponent En del av en kontrakt som ikke regnskapsføres som derivat i henhold til IFRS 9, og som ville ha hørt inn under virkeområdet for IFRS 9 dersom den hadde vært et separat instrument.

C11 I vedlegg B skal B18–B20 endres til å lyde som følger:

B18 Følgende er eksempler på kontrakter som er forsikringskontrakter dersom overføringen av forsikringsrisiko er betydelig:

a) ...

- g) Kredittforsikring som fastsetter utbetaling av spesifiserte beløp for å erstatte innehaveren for tap som denne pådrar seg fordi en bestemt debitor unnlater å betale ved forfall i henhold til de opprinnelige eller endrede vilkårene i et gjeldsinstrument. Disse kontraktene kan ha forskjellige juridiske former, for eksempel en garanti, enkelte former for kredittammer, en kredittmisligholdsderivatkontrakt eller en forsikringskontrakt. Selv om slike kontrakter oppfyller definisjonen av en forsikringskontrakt, oppfyller de også definisjonen av en finansiell garantikontrakt i IFRS 9 og er innenfor virkeområdet for IAS 32 [fotnote utelatt] og IFRS 9, men ikke innenfor virkeområdet for denne IFRS (se nr. 4 d)). Dersom en utsteder av finansielle garantikontrakter tidligere uttrykkelig har opplyst at han betrakter slike kontrakter som forsikringskontrakter og har regnskapsført dem som forsikringskontrakter, kan utstederen velge om han vil anvende enten IAS 32 [fotnote utelatt] og IFRS 9 eller denne IFRS på slike finansielle garantikontrakter.

h) ...

B19 Følgende er eksempler på elementer som ikke er forsikringskontrakter:

a) ...

- e) Derivater som utsetter en part for finansiell risiko, men ikke for forsikringsrisiko, fordi de krever at parten skal foreta utbetaling utelukkende på grunnlag av endringer i en eller flere av en bestemt rente, pris på finansielle instrumenter, råvarepris, valutakurs, indeks for priser eller satser, kredittverdighet eller kredittindeks eller annen variabel, forutsatt, når det gjelder en ikke-finansiell variabel, at variabelen ikke er spesifikk for en kontraktspart (se IFRS 9).

- f) En kredittrelatert garanti (eller en kredittramme, en kredittmisligholdsderivatkontrakt eller en kredittforsikringskontrakt) som krever utbetalinger selv om innehaveren ikke har pådratt seg et tap som følge av at debitoren har unnlatt å betale ved forfall (se IFRS 9).

g) ...

B20 Dersom kontraktene beskrevet i B19 skaper finansielle eiendeler eller finansielle forpliktelser, hører de inn under virkeområdet for IFRS 9. Dette betyr blant annet at kontraktspartene anvender det som av og til kalles innskuddsregnskapsføring, som innebærer følgende:

a) ...

IFRS 5: «Anleggsmidler holdt for salg og avvirket virksomhet»

C12 Nr. 5 skal endres til å lyde som følger, nr. 44F og 44J skal oppheves, og nr. 44K skal tilføyes:

- 5. Målingsbestemmelsene i denne IFRS [fotnote utelatt] kommer ikke til anvendelse på eiendelene nedenfor, som isteden omfattes av de respektive angitte standardene, enten som enkeltstående eiendeler eller som en del av en avhendingsgruppe:

a) ...

c) finansielle eiendeler under virkeområdet for IFRS 9: «Finansielle instrumenter»,

d) ...

44F [Opphevet]

44J [Opphevet]

44K Ved IFRS 9, utstedt i juli 2014, ble nr. 5 endret og nr. 44F og 44J opphevet. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 9.

IFRS 7: «Finansielle instrumenter — opplysninger»

C13 Nr. 2–5, 8–11, 14, 20, 28–30, 36 og 42C–42E skal endres til å lyde som følger, nr. 12, 12A, 16, 22–24, 37, 44E, 44F og 44H–44J, 44N, 44S–44W, 44Y skal oppheves, og flere overskrifter og nr. 5A, 10A, 11A, 11B, 12B–12D, 16A, 20A, 21A–21D, 22A–22C, 23A–23F, 24A–24G, 35A–35N, 42I–42S, 44Z og 44ZA skal tilføyes.

- 2. Prinsippene i denne IFRS utfyller prinsippene for innregning, måling og presentasjon av finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser i IAS 32: «Finansielle instrumenter — presentasjon» og IFRS 9: «Finansielle instrumenter».

VIRKEOMRÅDE

- 3. Denne IFRS skal anvendes av alle foretak på alle typer finansielle instrumenter, med følgende unntak:

a) Andeler i datterforetak, tilknyttede foretak eller felleskontrollert virksomhet som regnskapsføres i samsvar med IFRS 10: «Konsernregnskap», IAS 27: «Separat finansregnskap» eller IAS 28: «Investeringer i tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet». I noen tilfeller krever eller tillater imidlertid IFRS 10, IAS 27 eller IAS 28 at et foretak regnskapsfører en andel i et datterforetak, et tilknyttet foretak eller en felleskontrollert virksomhet i henhold til IFRS 9, og i disse tilfellene skal foretakene anvende kravene i denne IFRS. Foretak skal også anvende denne IFRS på alle derivater knyttet til andeler i datterforetak, tilknyttede foretak eller felleskontrollert virksomhet, med mindre derivatet oppfyller definisjonen av et egenkapitalinstrument i IAS 32.

b) ...

- d) Forsikringskontrakter som definert i IFRS 4: «Forsikringskontrakter». Denne IFRS får imidlertid anvendelse på derivater som er innebygd i forsikringskontrakter, dersom IFRS 9 krever at foretaket regnskapsfører dem separat. Videre skal en utsteder anvende denne IFRS på *finansielle garantikontrakter* dersom utstederen anvender IFRS 9 ved innregning og måling av kontrakter, men IFRS 4 skal anvendes dersom utstederen i samsvar med nr. 4 d) i IFRS 4 velger å anvende IFRS 4 ved innregning og måling av kontrakter.
 - e) Finansielle instrumenter, kontrakter og plikter i henhold til aksjebaserte betalingstransaksjoner der IFRS 2: «Aksjebasert betaling» kommer til anvendelse, med det unntak at denne IFRS kommer til anvendelse på kontrakter som faller inn under virkeområdet for IFRS 9.
 - f) ...
4. Denne IFRS kommer til anvendelse på både innregnede og uinnregnede finansielle instrumenter. Innregnede finansielle instrumenter omfatter finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser som faller inn under virkeområdet for IFRS 9. Uinnregnede finansielle instrumenter omfatter enkelte finansielle instrumenter som, selv om de faller utenfor virkeområdet for IFRS 9, likevel faller inn under virkeområdet for denne IFRS.
5. Denne IFRS kommer til anvendelse på kontrakter om kjøp eller salg av en ikke-finansiell gjenstand som faller inn under virkeområdet for IFRS 9.
- 5A Opplysningskravene om kredittrisiko i nr. 35A–35N får anvendelse på de rettighetene som i henhold til IFRS 15: «Driftsinntekter fra kontrakter med kunder» skal regnskapsføres i samsvar med IFRS 9 med hensyn til innregning av gevinster eller tap ved verdifall. Alle henvisninger til finansielle eiendeler eller finansielle instrumenter i disse numrene skal omfatte disse rettighetene, med mindre noe annet er angitt.
8. Det skal gis opplysninger om den balanseførte verdien av hver av følgende kategorier som angitt i IFRS 9, enten i balanseoppstillingen eller i notene:
- a) finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet, som hver for seg viser i) de finansielle eiendelene som ble øremerket som slike ved eller etter førstegangsinnregning i samsvar med nr. 6.7.1 i IFRS 9, og ii) de som obligatorisk ble målt til virkelig verdi over resultatet i samsvar med IFRS 9,
 - b)–d) [opphøvet]
 - e) finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet, som hver for seg viser i) de finansielle forpliktelsene som ble øremerket som slike ved eller etter førstegangsinnregning i samsvar med nr. 6.7.1 i IFRS 9, og ii) de som oppfyller definisjonen av «holdt for omsetning» i IFRS 9,
 - f) finansielle eiendeler målt til amortisert kost,
 - g) finansielle forpliktelser målt til amortisert kost,
 - h) finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader, som hver for seg viser i) finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 4.1.2 A i IFRS 9, og ii) investeringer i egenkapitalinstrumenter øremerket som slike ved førstegangsinnregning i samsvar med nr. 5.7.5 i IFRS 9.

Finansielle eiendeler eller finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet

9. Dersom foretaket har øremerket som målt til virkelig verdi over resultatet en finansiell eiendel (eller en gruppe av finansielle eiendeler) som ellers ville ha blitt målt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader eller amortisert kost, skal foretaket opplyse om følgende:
- a) Maksimal eksponering for *kredittrisiko* (se nr. 36 a)) for den finansielle eiendelen (eller gruppen av finansielle eiendeler) på slutten av rapporteringsperioden.

- b) Det beløp som eventuelle tilknyttede kredittderivater eller tilsvarende instrumenter minsker denne maksimale eksponeringen for kredittisiko med (se nr. 36 b)).
 - c) Endring i løpet av perioden og kumulativt i den virkelige verdien av den finansielle eiendelen (eller gruppen av finansielle eiendeler) som er henførbart til endringer i den finansielle eiendelens kredittisiko, beregnet enten:
 - i) ...
 - d) Endring i den virkelige verdien av eventuelle tilknyttede kredittderivater eller tilsvarende instrumenter, som har skjedd i løpet av perioden og kumulativt etter at den finansielle eiendelen ble øremerket.
10. Dersom foretaket har øremerket en finansiell forpliktelse til virkelig verdi over resultatet i samsvar med nr. 4.2.2 i IFRS 9 nr. 9 og er forpliktet til å innregne virkningene av endringer i den forpliktelsens kredittisiko i andre inntekter og kostnader (se nr. 5.7.7 i IFRS 9), skal det opplyse om følgende:
- a) Endringen kumulativt i den virkelige verdien av den finansielle forpliktelsen som er henførbart til endringer i den forpliktelsens kredittisiko (se nr. B5.7.13–B5.7.20 i IFRS 9 for veiledning om fastsettelse av virkningen av endringer i en forpliktelsens kredittisiko).
 - b) Differansen mellom den finansielle forpliktelsens balanseførte verdi og det beløpet foretaket i henhold til kontrakt ville være forpliktet til å betale til pliktens innehaver ved forfall.
 - c) Alle overføringer av kumulative gevinster eller tap i egenkapitalen i løpet av perioden, herunder årsaken til slike overføringer.
 - d) Dersom en forpliktelse er fraregnet i løpet av perioden, det eventuelle beløpet innregnet i andre inntekter og kostnader som ble realisert ved fraregning.
- 10A Dersom et foretak har øremerket en finansiell forpliktelse til virkelig verdi over resultatet i samsvar med nr. 4.2.2 i IFRS 9 og er forpliktet til å innregne alle endringer i den forpliktelsens virkelige verdi (herunder virkningene av endringer i forpliktelsens kredittisiko) i resultatet (se nr. 5.7.7 og 5.7.8 i IFRS 9), skal det opplyse om følgende:
- a) Endringen i løpet av perioden og kumulativt i den virkelige verdien av den finansielle forpliktelsen som er henførbart til endringer i den forpliktelsens kredittisiko (se nr. B5.7.13–B5.7.20 i IFRS 9 for veiledning om fastsettelse av virkningen av endringer i en forpliktelsens kredittisiko).
 - b) Differansen mellom den finansielle forpliktelsens balanseførte verdi og det beløpet foretaket i henhold til kontrakt ville være forpliktet til å betale til pliktens innehaver ved forfall.
11. Foretaket skal også opplyse om følgende:
- a) En detaljert beskrivelse av metodene som brukes til å oppfylle kravene i nr. 9 c), 10 a) og 10A a) og nr. 5.7.7 a) i IFRS 9, herunder en forklaring på hvorfor metoden er hensiktsmessig.
 - b) Dersom foretaket vurderer det slik at opplysninger det har gitt, enten i balanseoppstillingen eller i notene, for å oppfylle kravene i nr. 9 c), 10 a) eller 10A a) eller nr. 5.7.7 a) i IFRS 9, ikke på en fyllestgjørende måte representerer endringen i den virkelige verdien av den finansielle eiendelen eller den finansielle forpliktelsen som er henførbart til endringer i kredittisiko, grunnene for å komme til denne konklusjonen samt de faktorer som foretaket mener er relevante.

- c) En detaljert beskrivelse av metoden eller metodene som brukes til å fastslå om innregningen av virkningene av endringer i en forpliktelses kredittrisiko i andre inntekter og kostnader ville forårsake eller forverre et regnskapsmessig misforhold i resultatet (se nr. 5.7.7 og 5.7.8 i IFRS 9). Dersom et foretak er forpliktet til å innregne virkningene av endringer i en forpliktelses kredittrisiko i resultatet (se nr. 5.7.8 i IFRS 9), må opplysningene omfatte en detaljert beskrivelse av det økonomiske forholdet beskrevet i nr. B5.7.6 i IFRS 9.

Investeringer i egenkapitalinstrumenter øremerket til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader

- 11A Dersom et foretak har øremerket investeringer i egenkapitalinstrumenter til å bli målt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader, i overensstemmelse med nr. 5.7.5 i IFRS 9, skal det opplyse om
- a) hvilke investeringer i egenkapitalinstrumenter som er blitt øremerket til å bli målt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader,
 - b) årsakene til å bruke dette alternativet,
 - c) den virkelige verdien for hver slik investering ved slutten av rapporteringsperioden,
 - d) utbytte som er innregnet i løpet av perioden, som hver for seg viser utbyttet knyttet til investeringer som er fraregnet i løpet av rapporteringsperioden, og utbyttet knyttet til investeringer som holdes ved slutten av rapporteringsperioden,
 - e) alle overføringer av kumulative gevinster eller tap i egenkapitalen i løpet av perioden, herunder årsaken til slike overføringer.
- 11B Dersom et foretak har fraregnet investeringer i egenkapitalinstrumenter målt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i løpet av rapporteringsperioden, skal det opplyse om
- a) årsakene til avhendingen av investeringene,
 - b) den virkelige verdien av investeringene ved fraregningstidspunktet,
 - c) kumulative gevinster eller tap ved avhendingen.
- 12–12A [Opphevet]
- 12B Et foretak skal opplyse om det i inneværende eller tidligere rapporteringsperioder har omklassifisert finansielle eiendeler i samsvar med nr. 4.4.1 i IFRS 9. For hver slike hendelse skal et foretak opplyse om
- a) datoen for omklassifisering,
 - b) en detaljert beskrivelse av endringen i virksomhetsmodell og en kvalitativ beskrivelse av endringens virkning på foretakets finansregnskap,
 - c) hvilket beløp som er omklassifisert til og fra hver kategori.
- 12C For hver rapporteringsperiode etter omklassifisering og inntil fraregning skal et foretak opplyse følgende om eiendeler som er omklassifisert fra virkelig verdi over resultatet slik at de måles til amortisert kost eller virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 4.4.1 i IFRS 9:
- a) effektiv rente fastsatt på tidspunktet for omklassifisering, og
 - b) innregnet renteinntekt.

- 12D Dersom et foretak siden forrige årsrapporteringstidspunkt har omklassifisert finansielle eiendeler fra virkelig verdi over andre inntekter og kostnader slik at de måles til amortisert kost eller fra virkelig verdi over resultatet slik at de måles til amortisert kost eller virkelig verdi over andre inntekter og kostnader, skal det opplyse om
- a) den virkelige verdien av de finansielle eiendelene ved slutten av rapporteringsperioden, og
 - b) gevinster eller tap i virkelig verdi som ville ha blitt innregnet i resultatet eller i andre inntekter og kostnader i løpet av rapporteringsperioden dersom de finansielle eiendelene ikke var blitt omklassifisert.
14. Et foretak skal opplyse om
- a) den balanseførte verdien av finansielle eiendeler som foretaket har stilt som sikkerhet for forpliktelser eller betingede forpliktelser, herunder beløp som er omklassifisert i samsvar med 3.2.23 a) i IFRS 9, og
 - b) vilkår og betingelser knyttet til foretakets sikkerhetsstillelse.
16. [Opphevet]
- 16A Den balanseførte verdien av finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 4.1.2 A i IFRS 9 reduseres ikke av en tapsavsetning, og et foretak skal ikke innregne tapsavsetningen separat i balanseoppstillingen som en reduksjon av den finansielle eiendelens balanseførte verdi. Et foretak skal imidlertid opplyse om tapsavsetningen i notene til finansregnskapet.
20. Et foretak skal gi følgende opplysninger om inntekts-, kostnads-, gevinst- eller tapsposter, enten i oppstillingen over totalresultat eller i notene:
- a) netto gevinster eller tap på
 - i) finansielle eiendeler eller finansielle forpliktelser målt til virkelig verdi over resultatet, som hver for seg viser netto gevinster eller tap på de finansielle eiendelene eller finansielle forpliktelsene som ble øremerket som slike ved eller etter førstegangsinnregning i samsvar med nr. 6.7.1 i IFRS 9, samt netto gevinster eller tap på finansielle eiendeler eller finansielle forpliktelser som obligatorisk ble målt til virkelig verdi over resultatet i samsvar med IFRS 9 (for eksempel finansielle forpliktelser som oppfyller definisjonen av «holdt for omsetning» i IFRS 9). For finansielle forpliktelser øremerket til virkelig verdi over resultatet skal et foretak hver for seg vise beløpet for gevinster eller tap innregnet i andre inntekter og kostnader og beløpet innregnet i resultatet,
 - ii)–iv) [opphevet]
 - v) finansielle forpliktelser målt til amortisert kost,
 - vi) finansielle eiendeler målt til amortisert kost,
 - vii) investeringer i egenkapitalinstrumenter øremerket til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 5.7.5 i IFRS 9,
 - viii) finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 4.1.2 A i IFRS 9, som hver for seg viser beløpet for gevinster eller tap innregnet i andre inntekter og kostnader i løpet av perioden og beløpet som ble omklassifisert ved fraregning fra akkumulerte andre inntekter og kostnader til resultatet for perioden,

- b) samlet renteinntekt og samlet rentekostnad (beregnet ved hjelp av effektiv rente-metoden) for finansielle eiendeler som måles til amortisert kost, eller som måles til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 4.1.2 A i IFRS 9 (som viser disse beløpene hver for seg), eller finansielle forpliktelser som ikke måles til virkelig verdi over resultatet,
 - c) provisjonsinntekter og -kostnader (bortsett fra beløp som er inkludert ved fastsettelsen av effektiv rente) som oppstår av
 - i) finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser som ikke er regnskapsført til virkelig verdi over resultatet, og
 - ii) forvaltningsaktiviteter og andre betroddede aktiviteter som fører til at foretaket innehar eller investerer eiendeler på vegne av enkeltpersoner, forvaltningsselskaper, pensjonsinnretninger og andre institusjoner.
 - d) [opphevet]
 - e) [opphevet]
- 20A Et foretak skal legge fram en analyse av gevinsten eller tapet som er innregnet i oppstillingen over totalresultatet, som oppstår ved fraregning av finansielle eiendeler målt til amortisert kost, som hver for seg viser gevinster og tap som oppstår ved fraregning av disse finansielle eiendelene. Disse opplysningene skal omfatte årsakene til fraregningen av disse finansielle eiendelene.

Sikringsbokføring

- 21A Et foretak skal anvende opplysningskravene i nr. 21B–24F for risikoeksponeringene som et foretak sikrer, og som det velger å anvende sikringsbokføring på. Sikringsbokføringsopplysninger skal gi informasjon om
- a) et foretaks risikohåndteringsstrategi og hvordan den anvendes for å håndtere risikoen,
 - b) hvordan foretakets sikringsaktiviteter kan påvirke størrelsen på, forløpet for og usikkerheten omkring dets framtidige kontantstrømmer, og
 - c) virkningen som sikringsbokføring har hatt på foretakets balanseoppstilling, oppstilling over totalresultat og oppstilling over endringer i egenkapital.
- 21B Et foretak skal presentere de opplysningene som kreves, i én enkelt note eller i et separat avsnitt i sitt finansregnskap. Et foretak trenger imidlertid ikke å gjenta informasjon som allerede finnes et annet sted, forutsatt at informasjonen er innarbeidet med en krysshenvisning fra finansregnskapet til et annet dokument, for eksempel en kommentar fra ledelsen eller en risikorapport, som er tilgjengelig for brukere av finansregnskapet på samme vilkår og til samme tid som finansregnskapet. Uten den informasjonen som innarbeides med en krysshenvisning, er finansregnskapet ikke fullstendig.
- 21C Når nr. 22A–24F krever at foretaket skiller formidlet informasjon etter risikokategori, skal foretaket fastsette hver risikokategori på grunnlag av risikoeksponeringene som et foretak bestemmer seg for å sikre, og som det anvendes sikringsbokføring på. Et foretak skal fastsette risikokategorier konsekvent for alle opplysninger om sikringsbokføring.
- 21D For å oppnå målene i nr. 21A skal et foretak (unntatt hvis annet er angitt nedenfor) fastsette hvor detaljerte opplysninger som skal legges fram, hvor mye vekt det skal legges på ulike aspekter ved opplysningskravene, et hensiktsmessig aggregerings- eller oppdelingsnivå og om brukere av finansregnskapet har behov for ytterligere forklaringer for å kunne vurdere de kvantitative opplysningene som gis. Et foretak skal imidlertid benytte samme aggregerings- eller oppdelingsnivå som det benytter for opplysningskravene for relatert informasjon i denne IFRS og IFRS 13: «Måling av virkelig verdi».

Risikohåndteringsstrategi

22. [Opphevet]

22A Et foretak skal forklare sin risikohåndteringsstrategi for hver risikokategori av risikoeksponeringer som det bestemmer seg for å sikre, og som det anvendes sikringsbokføring på. Denne forklaringen bør gjøre det mulig for brukere av finansregnskapet å vurdere (for eksempel)

- a) hvordan hver risiko oppstår,
- b) hvordan foretaket håndterer hver risiko, herunder hvorvidt foretaket sikrer en post i sin helhet for alle risikoer eller sikrer en eller flere risikobestanddelere for en post og hvorfor,
- c) omfanget av risikoeksponeringer som foretaket håndterer.

22B For å oppfylle kravene i nr. 22A skal informasjonen omfatte (men ikke være begrenset til) en beskrivelse av

- a) sikringsinstrumentene som brukes (og hvordan de brukes) til å sikre risikoeksponeringer,
- b) hvordan foretaket fastsetter det økonomiske forholdet mellom sikringsobjektet og sikringsinstrumentet for å vurdere sikringseffektivitet,
- c) hvordan foretaket fastsetter sikringsgraden, og hva som er kildene til sikringsineffektivitet.

22C Hvis et foretak øremerker en bestemt risikobestanddel som et sikringsobjekt (se nr. 6.3.7 i IFRS 9), skal det i tillegg til opplysningene som kreves i nr. 22A og 22B, legge fram kvalitative eller kvantitative opplysninger om

- a) hvordan foretaket fastsetter risikobestanddelen som er øremerket som sikringsobjekt (herunder en beskrivelse av arten av forholdet mellom risikobestanddelen og posten som helhet), og
- b) hvordan risikobestanddelen er knyttet til posten i sin helhet (f.eks. at den øremerkede risikobestanddelen historisk har dekket i gjennomsnitt 80 prosent av endringene i virkelig verdi for posten i sin helhet).

Størrelsen på, forløpet for og usikkerheten omkring framtidige kontantstrømmer

23. [Opphevet]

23A Med mindre et foretak unntas av nr. 23C, skal det legge fram kvantitativ informasjon etter risikokategori slik at brukere av finansregnskapet kan vurdere vilkårene for sikringsinstrumenter og hvordan de påvirker størrelsen på, forløpet for og usikkerheten omkring foretakets framtidige kontantstrømmer.

23B For å oppfylle kravene i nr. 23A skal et foretak legge fram en oppdeling som viser

- a) en profil av forløpet for sikringsinstrumentets nominelle beløp, og
- b) dersom det er relevant, sikringsinstrumentets gjennomsnittlige pris eller sats (for eksempel innløsningspris eller terminpris).

- 23C I situasjoner der et foretak ofte fornyer (dvs. bringer til opphør og starter på nytt) sikringsforhold fordi både sikringsinstrumentet og sikringsobjektet ofte endres (dvs. foretaket benytter en dynamisk prosess der både eksponeringen og sikringsinstrumentene som brukes til å håndtere den eksponeringen, ikke forblir uforandret lenge – som i eksempelet i nr. B6.5.24 b) i IFRS 9), skal foretaket
- a) være unntatt fra å gi opplysningene som kreves av nr. 23A og 23B,
 - b) gi opplysninger om følgende:
 - i) informasjon om hva den endelige risikohåndteringsstrategien er med hensyn til disse sikringsforholdene,
 - ii) en beskrivelse av hvordan det gjenspeiler foretakets risikohåndteringsstrategi å bruke sikringsbokføring og øremerking av disse særlige sikringsforholdene, og
 - iii) en angivelse av hvor ofte sikringsforholdene bringes til opphør og startes på nytt som del av foretakets prosess for disse sikringsforholdene.
- 23D Et foretak skal etter risikokategori legge fram en beskrivelse av kildene til sikringsineffektivitet som forventes å påvirke sikringsforholdet i dets levetid.
- 23E Dersom det oppstår andre kilder til sikringsineffektivitet i et sikringsforhold, skal foretaket opplyse om disse kildene etter risikokategori og forklare den påfølgende sikringsineffektiviteten.
- 23F For kontantstrømssikringer skal et foretak legge fram en beskrivelse av eventuelle forventede transaksjoner som det er benyttet sikringsbokføring for i tidligere perioder, men som ikke lenger forventes å finne sted.

Virkningene av sikringsbokføring på finansiell stilling og resultat

24. [Opphevet]

- 24A Et foretak skal i tabellform opplyse om følgende beløp knyttet til poster som er øremerket som sikringsinstrumenter, separat etter risikokategori for hver type sikring (virkelig verdi-sikring, kontantstrømssikring og sikring av en nettoinvestering i en utenlandsk virksomhet):
- a) den balanseførte verdien av sikringsinstrumentene (finansielle eiendeler atskilt fra finansielle forpliktelser),
 - b) hvilken post i balanseoppstillingen som omfatter sikringsinstrumentet,
 - c) endringen i virkelig verdi av sikringsinstrumentet som brukes som grunnlag for å innregne sikringsineffektiviteten for perioden, og
 - d) sikringsinstrumentenes nominelle beløp (herunder mengdeangivelser som tonn eller kubikkmeter).
- 24B Et foretak skal i tabellform opplyse om følgende beløp knyttet til sikringsobjekter separat etter risikokategori for hver type sikring på følgende måte:
- a) for virkelig verdi-sikringer:
 - i) den balanseførte verdien av sikringsobjektet som er innregnet i balanseoppstillingen (med eiendeler vist atskilt fra forpliktelser),
 - ii) det akkumulerte beløpet for justeringer av virkelig verdi-sikring for sikringsobjektet som inngår i den balanseførte verdien av sikringsobjektet som er innregnet i balanseoppstillingen (med eiendeler vist atskilt fra forpliktelser),

- iii) hvilken post i balanseoppstillingen som omfatter sikringsobjektet,
 - iv) endringen i verdien av sikringsobjektet som brukes som grunnlag for å innregne sikringsineffektiviteten for perioden, og
 - v) det akkumulerte resterende beløpet for justeringer av virkelig verdi-sikring i balanseoppstillingen for eventuelle sikringsobjekter som ikke lenger justeres for sikringsgevinster og -tap i samsvar med nr. 6.5.10 i IFRS 9,
- b) for kontantstrømssikringer og sikring av en nettoinvestering i en utenlandsk virksomhet:
- i) endringen i verdien av sikringsobjektet som brukes som grunnlag for å innregne sikringsineffektiviteten for perioden (dvs. for kontantstrømssikringer er det endringen i verdi brukt til å fastsette den innregnede sikringsineffektiviteten i samsvar med nr. 6.5.11 c) i IFRS 9),
 - ii) saldoen på kontantstrømsikringsreserven og reserven for omregning av utenlandsk valuta for fortsatte sikringer som regnskapsføres i samsvar med nr. 6.5.11 og 6.5.13 a) i IFRS 9, og
 - iii) den resterende saldoen på kontantstrømsikringsreserven og reserven for omregning av utenlandsk valuta fra eventuelle sikringsforhold der sikringsregnskapsføring ikke lenger anvendes.
- 24C Et foretak skal i tabellform opplyse om følgende beløp separat etter risikokategori for hver type sikring på følgende måte:
- a) for virkelig verdi-sikringer:
- i) sikringsineffektivitet, dvs. differansen mellom sikringsgevinster eller -tap på sikringsinstrumentet og sikringsobjektet, som innregnes i resultatet (eller i andre inntekter og kostnader for sikring av et egenkapitalinstrument der foretaket har valgt å føre endringer i virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 5.7.5 i IFRS 9), og
 - ii) posten i oppstillingen over totalresultatet som omfatter den innregnede sikringsineffektiviteten,
- b) for kontantstrømssikringer og sikring av en nettoinvestering i en utenlandsk virksomhet:
- i) sikringsgevinster eller -tap i rapporteringsperioden som ble innregnet i andre inntekter og kostnader,
 - ii) sikringsineffektivitet innregnet i resultatet,
 - iii) posten i oppstillingen over totalresultatet som omfatter den innregnede sikringsineffektiviteten,
 - iv) beløpet som ble omklassifisert fra kontantstrømssikringsreserven eller reserven for omregning av utenlandsk valuta til resultatet som en omklassifiseringsjustering (se IAS 1) (der det skilles mellom beløp som det tidligere hadde vært brukt sikringsbokføring for, men som det ikke lenger forventes å finne sted sikre framtidige kontantstrømmer for, og beløp som er blitt overført fordi sikringsobjektet har påvirket resultatet),
 - v) posten i oppstillingen over totalresultatet som omfatter omklassifiseringsjusteringen (se IAS 1), og
 - vi) for sikringer av nettoposisjoner, sikringsgevinster eller -tap innregnet i en separat post i oppstillingen over totalresultatet (se nr. 6.6.4 i IFRS 9).

- 24D Når volumet av sikringsforhold som unntaket i nr. 23C får anvendelse på, ikke er representativt for normale volumer i perioden (dvs. at volumet på rapporteringstidspunktet ikke gjenspeiler volumene i perioden), skal et foretak opplyse om dette og om grunnene til at det mener at volumene ikke er representative.
- 24E Et foretak skal legge fram en avstemming av hver bestanddel av egenkapitalen og en analyse av andre inntekter og kostnader i samsvar med IAS 1 som samlet
- a) minst skiller mellom beløpene som gjelder opplysningene i nr. 24C b) i) og b) iv), og beløpene som regnskapsføres i samsvar med nr. 6.5.11 d) i) og d) iii) i IFRS 9,
 - b) skiller mellom beløpene knyttet til tidsverdien til opsjoner som sikrer transaksjonsrelaterte sikringsobjekter, og beløpene knyttet til tidsverdien til opsjoner som sikrer tidsrelaterte sikringsobjekter, når et foretak regnskapsfører tidsverdien av en opsjon i samsvar med nr. 6.5.15 i IFRS 9, og
 - c) skiller mellom beløpene knyttet til termindelen av ikke-børsomsatte terminkontrakter og basismarginen på valuta for finansielle instrumenter som sikrer transaksjonsrelaterte sikringsobjekter, og beløpene knyttet til termindelen av ikke-børsomsatte terminkontrakter og basismarginen på valuta for finansielle instrumenter som sikrer tidsrelaterte sikringsobjekter, når et foretak regnskapsfører disse beløpene i samsvar med nr. 6.5.16 i IFRS 9.
- 24F Et foretak skal legge fram de opplysningene som kreves i nr. 24E, separat etter risikokategori. Denne oppdelingen etter risiko kan angis i notene til finansregnskapet.

Muligheten til å øremerke en kreditteksponering som målt til virkelig verdi over resultatet

- 24G Dersom et foretak øremerket et finansielt instrument eller en andel av det som målt til virkelig verdi over resultatet, fordi det bruker et kredittderivat til å håndtere kredittrisikoen for det finansielle instrumentet, skal det opplyse om følgende:
- a) for kredittderivater som er blitt brukt til å håndtere kredittrisikoen for finansielle instrumenter som er øremerket som målt til virkelig verdi over resultatet i samsvar med nr. 6.7.1 i IFRS 9, en avstemming av det nominelle beløpet og den virkelige verdien ved begynnelsen og slutten av perioden,
 - b) gevinsten eller tapet som er innregnet i resultatet ved øremerkingen av et finansielt instrument eller en andel av det som målt til virkelig verdi over resultatet i samsvar med nr. 6.7.1 i IFRS 9, og
 - c) ved opphør av måling av et finansielt instrument eller en andel av det til virkelig verdi over resultatet, det finansielle instrumentets virkelige verdi som er blitt den nye balanseførte verdien i samsvar med nr. 6.7.4. b) i IFRS 9, og tilhørende nominelle beløp eller hovedstol (unntatt for sammenligningsinformasjon som framlegges i samsvar med IAS 1, trenger ikke et foretak å fortsette å gi disse opplysningene i påfølgende perioder).
28. I noen tilfeller innregner et foretak ikke en gevinst eller et tap ved førstegangsinnregning av en finansiell eiendel eller finansiell forpliktelse siden den virkelige verdien verken er dokumentert av en notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse (dvs. inndata på nivå 1) eller basert på en verdsettingsmetode som bare benytter data fra observerbare markeder (se B5.1.2A i IFRS 9). I slike tilfeller skal foretaket etter klasse av finansiell eiendel eller finansiell forpliktelse opplyse om
- a) foretakets regnskapsprinsipp for innregning i resultatet av differansen mellom den virkelige verdien ved førstegangsinnregning og transaksjonsprisen for å gjenspeile en endring i de faktorer (herunder tidspunkt) som markedsdeltakere ville ta hensyn til ved prising av eiendelen eller forpliktelsen (se B5.1.2A b) i IFRS 9),

- b) den samlede differansen som skal innregnes i resultatet ved begynnelsen og slutten av perioden, og en avstemming av endringer av denne differansen i saldoen,
 - c) hvorfor foretaket konkluderte med at transaksjonsprisen ikke var den beste dokumentasjonen av virkelig verdi, herunder en beskrivelse av den dokumentasjonen som støtter denne virkelige verdien.
29. Opplysninger om virkelig verdi kreves ikke
- a) ...
 - b) [opphevet]
 - c) ...
30. I tilfellet som er beskrevet i nr. 29 c), skal et foretak gi informasjon for å hjelpe brukere av finansregnskapet til å gjøre egne vurderinger om omfanget av mulige differanser mellom den balanseførte verdien til disse kontraktene og deres virkelige verdi, herunder
- a) ...

Kredittrisiko

Virkeområde og mål

- 35A Et foretak skal anvende opplysningskravene i nr. 35F–35N på finansielle instrumenter der nedskrivningskravene i IFRS 9 anvendes. Men
- a) for kundefordringer, kontraktseiendeler og fordringer tilknyttet leieavtaler gjelder nr. 35J for de kundefordringene, kontraktseiendelene eller fordringene tilknyttet leieavtaler der forventede kredittap i levetiden innregnes i samsvar med nr. 5.5.15 i IFRS 9, dersom disse finansielle eiendelene endres mer enn 30 dager etter forfall, og
 - b) nr. 35K b) får ikke anvendelse på fordringer tilknyttet leieavtaler.
- 35B Kredittrisikoopplysningene som gis i samsvar med nr. 35F–35N, skal gjøre det mulig for brukere av finansregnskapet å forstå kredittrisikoen virkning på størrelsen på, forløpet for og usikkerheten omkring framtidige kontantstrømmer. For å nå dette målet skal kredittrisikoopplysningene inneholde
- a) informasjon om et foretaks kredittrisikohåndteringsmetoder og hvordan disse er knyttet til innregning og måling av forventede kredittap, herunder metodene, forutsetningene og opplysningene som brukes til å måle forventede kredittap,
 - b) kvantitative og kvalitative opplysninger som gjør det mulig for brukere av finansregnskapet å vurdere beløpene i finansregnskapet knyttet til forventede kredittap, herunder endringer i størrelsen på forventede kredittap og årsakene til disse endringene, og
 - c) informasjon om et foretaks eksponering for kredittrisiko (dvs. kredittrisikoen innebygd i et foretaks finansielle eiendeler og forpliktelser til å gi kreditt), herunder betydelig kredittrisikokonsentrasjon.
- 35C Et foretak trenger ikke å gjenta informasjon som allerede finnes et annet sted, forutsatt at informasjonen er innarbeidet med en krysshenvisning fra finansregnskapet til andre dokumenter, for eksempel en kommentar fra ledelsen eller en risikorapport, som er tilgjengelige for brukere av finansregnskapet på samme vilkår og til samme tid som finansregnskapet. Uten den informasjonen som innarbeides med en krysshenvisning, er finansregnskapet ikke fullstendig.

35D For å oppnå målene i nr. 35B skal et foretak (unntatt hvis annet er angitt) vurdere hvor detaljerte opplysninger som skal legges fram, hvor mye vekt det skal legges på ulike aspekter ved opplysningskravene, et hensiktsmessig aggregerings- eller oppdelingsnivå og om brukere av finansregnskapet har behov for ytterligere forklaringer for å kunne vurdere de kvantitative opplysningene som gis.

35E Dersom de opplysningene som gis i samsvar med nr. 35F–35N, ikke er tilstrekkelige til å oppnå målene i nr. 35B, skal et foretak gi de tilleggsopplysningene som er nødvendige for å oppnå disse målene.

Kredittrisikohåndteringsmetoder

35F Et foretak skal forklare sine kredittrisikohåndteringsmetoder og hvordan disse er knyttet til innregning og måling av forventede kredittap. For å oppnå dette målet skal et foretak legge fram opplysninger som gjør det mulig for brukere av finansregnskapet å forstå og evaluere

- a) hvordan et foretak fastsatte om kredittrisikoen for finansielle instrumenter har økt vesentlig siden førstegangsinnregning, herunder om og hvordan
 - i) finansielle instrumenter anses å ha lav kredittrisiko i samsvar med nr. 5.5.10 i IFRS 9, herunder klassene av finansielle instrumenter som dette får anvendelse på, og
 - ii) antakelsen i nr. 5.5.11 i IFRS 9, om at det har vært en betydelig økning av kredittrisikoen siden førstegangsinnregning når finansielle eiendeler har forfalt for mer enn 30 dager siden, er tilbakevist,
- b) et foretaks definisjoner av mislighold, herunder årsakene til valget av disse definisjonene,
- c) hvordan instrumentene ble gruppert, dersom forventede kredittap ble målt samlet,
- d) hvordan et foretak fastsatte at finansielle eiendeler er kredittforringede finansielle eiendeler,
- e) et foretaks nedskrivningspraksis, herunder indikatorene på at det ikke er rimelige forventninger om tilbakebetaling, og opplysninger om praksisen for finansielle eiendeler som er nedskrevet, men som fremdeles er underlagt håndhevingsaktiviteter, og
- f) hvordan kravene i nr. 5.5.12 i IFRS 9 knyttet til endring av kontraktsregulerte kontantstrømmer fra finansielle eiendeler er anvendt, herunder hvordan et foretak
 - i) fastsetter om kredittrisikoen for en finansiell eiendel som er blitt endret mens tapsavsetningen ble målt til et beløp lik forventede kredittap i levetiden, er forbedret så mye at tapsavsetningen går tilbake til å bli målt til et beløp som tilsvarer forventede kredittap over tolv måneder i samsvar med nr. 5.5.5 i IFRS 9, og
 - ii) overvåker i hvilken grad tapsavsetningen for finansielle eiendeler som oppfyller kriteriene i punkt i), deretter måles på nytt til et beløp som tilsvarer forventede kredittap i levetiden i samsvar med nr. 5.5.3 i IFRS 9.

35G Et foretak skal forklare inndataene, forutsetningene og beregningsmetodene som brukes ved anvendelse av kravene i avsnitt 5.5 i IFRS 9. For dette formål skal et foretak opplyse om

- a) grunnlaget for inndataene, forutsetningene og beregningsmetodene som brukes til å
 - i) måle forventede kredittap over tolv måneder og i levetiden,
 - ii) fastsette om kredittrisikoen for finansielle instrumenter har økt vesentlig siden førstegangsinnregning, og
 - iii) fastsette om en finansiell eiendel er en kredittforringet finansiell eiendel,

- b) hvordan fremadskuende opplysninger inngår i fastsettelsen av forventede kredittap, herunder bruken av makroøkonomiske opplysninger, og
- c) endringer av beregningsmetoder eller vesentlige forutsetninger i rapporteringsperioden, og årsakene til disse endringene.

Kvantitative og kvalitative opplysninger om beløpene som følger av forventede kredittap

35H For å forklare endringene i tapsavsetningen og årsakene til disse skal et foretak for hver klasse av finansielle instrumenter legge fram en avstemming mellom åpningsbalansen og avslutningsbalansen for tapsavsetningen i en tabell som hver for seg viser endringene i løpet av perioden for

- a) tapsavsetningen målt til et beløp som tilsvarer forventede kredittap over tolv måneder,
- b) tapsavsetningen målt til et beløp som tilsvarer forventede kredittap i levetiden for
 - i) finansielle instrumenter der kredittrisikoen har økt vesentlig siden førstegangsinnregning, men som ikke er kredittforringede finansielle eiendeler,
 - ii) finansielle eiendeler som er kredittforringet på rapporteringstidspunktet (men som ikke er kredittforringet når de kjøpes eller opprettes), og
 - iii) kundefordringer, kontraktseiendeler eller fordringer tilknyttet leieavtaler der tapsavsetningene måles i samsvar med nr. 5.5.15 i IFRS 9,
- c) finansielle eiendeler som er kredittforringet når de kjøpes eller opprettes. I tillegg til avstemmingen skal et foretak opplyse om det samlede beløpet for udiskonterte forventede kredittap ved førstegangsinnregning for finansielle eiendeler som opprinnelig ble innregnet i løpet av rapporteringsperioden.

35I For å gjøre det mulig for brukere av finansregnskapet å forstå endringene i tapsavsetningen som er framlagt i samsvar med nr. 35H, skal et foretak gi en forklaring på hvordan vesentlige endringer i finansielle instrumenters brutto balanseførte verdi i løpet av perioden har bidratt til endringer i tapsavsetningen. Opplysningene skal framlegges separat for finansielle instrumenter som representerer tapsavsetningen som beskrevet i nr. 35H a)–c), og skal omfatte relevante kvalitative og kvantitative opplysninger. Eksempler på endringer i finansielle instrumenters brutto balanseførte verdi som har bidratt til endringene i tapsavsetningen, kan omfatte

- a) endringer på grunn av finansielle instrumenter som er opprettet eller kjøpt i løpet av rapporteringsperioden,
- b) endring av finansielle eiendelers kontraktsregulerte kontantstrømmer som ikke fører til en fraregning av disse finansielle eiendelene i samsvar med IFRS 9,
- c) endringer på grunn av finansielle instrumenter som ble fraregnet (herunder dem som ble nedskrevet) i løpet av rapporteringsperioden, og
- d) endringer som er avhengig av hvorvidt tapsavsetningen måles til et beløp som tilsvarer forventede kredittap over tolv måneder eller i levetiden.

35J For å gjøre det mulig for brukere av finansregnskapet å forstå arten og virkningen av endringer av finansielle eiendelers kontraktsregulerte kontantstrømmer som ikke har ført til fraregning, og virkningen av slike endringer på målingen av forventede kredittap, skal et foretak opplyse om

- a) amortisert kost før endringen og netto endringsgevinst eller -tap innregnet for finansielle eiendeler der de kontraktsregulerte kontantstrømmene er blitt endret i løpet av rapporteringsperioden, mens de hadde en tapsavsetning som ble målt til et beløp lik forventede kredittap i levetiden, og

- b) brutto balanseført verdi ved utgangen av rapporteringsperioden for finansielle eiendeler som er blitt endret siden førstegangsinnregning, på et tidspunkt da tapsavsetningen ble målt til et beløp lik forventede kredittap i levetiden, og der tapsavsetningen er blitt endret i løpet av rapporteringsperioden til et beløp som tilsvarer forventede kredittap over tolv måneder.

35K For å gjøre det mulig for brukere av finansregnskapet å forstå virkningen av sikkerhetsstillelse og andre kredittforbedringer på størrelsen på beløpene som følger av forventede kredittap, skal et foretak for hver klasse av finansielle instrumenter opplyse om følgende:

- a) Det beløpet som best representerer foretakets maksimale eksponering for kredittrisiko ved utgangen av rapporteringsperioden, uten å ta hensyn til eventuell sikkerhetsstillelse eller andre kredittforbedringer (for eksempel avregningsavtaler som ikke kvalifiserer til nettoppresentasjon i samsvar med IAS 32).
- b) En forklarende beskrivelse av sikkerhetsstillelse og andre kredittforbedringer, herunder
 - i) en beskrivelse av sikkerhetsstillelsens art og kvalitet,
 - ii) en forklaring på eventuelle vesentlige endringer i kvaliteten på denne sikkerhetsstillelsen eller disse kredittforbedringene som følge av forringelse eller endringer i foretakets sikkerhetsretningslinjer i løpet av rapporteringsperioden, og
 - iii) opplysninger om finansielle instrumenter der foretaket ikke har innregnet en tapsavsetning på grunn av sikkerhetsstillelsen.
- c) Kvantitative opplysninger om sikkerhetsstillelsen og andre kredittforbedringer (for eksempel en kvantifisering av i hvilket omfang sikkerhetsstillelse og andre kredittforbedringer minsker kredittrisikoen) for finansielle eiendeler som er kredittforringet på rapporteringstidspunktet.

35L Et foretak skal opplyse om kontraktsregulerte utestående beløp for finansielle eiendeler som ble nedskrevet i løpet av rapporteringsperioden, og som fremdeles er underlagt håndhevingsaktiviteter.

Eksposering for kredittrisiko

35M For å gjøre det mulig for brukere av finansregnskapet å vurdere et foretaks eksponering for kredittrisiko og forstå dets betydelige kredittrisikokonsentrasjon skal foretaket for hver *kredittrisikoklasse* opplyse om finansielle eiendeler brutto balanseførte verdi og eksponeringen for kredittrisiko på lånetilsagn og finansielle garantikontrakter. Disse opplysningene skal gis separat for finansielle instrumenter

- a) der tapsavsetningen er målt til et beløp som tilsvarer forventede kredittap over tolv måneder,
- b) der tapsavsetningen er målt til et beløp som tilsvarer forventede kredittap i levetiden, og som er
 - i) finansielle instrumenter der kredittrisikoen har økt vesentlig siden førstegangsinnregning, men som ikke er kredittforringede finansielle eiendeler,
 - ii) finansielle eiendeler som er kredittforringet på rapporteringstidspunktet (men som ikke er kredittforringet når de kjøpes eller opprettes), og
 - iii) kundefordringer, kontraktseiendeler eller fordringer tilknyttet leieavtaler der tapsavsetningene måles i samsvar med nr. 5.5.15 i IFRS 9,
- c) som er kredittforringede finansielle eiendeler når de kjøpes eller opprettes.

35N For kundefordringer, kontraktseiendeler og fordringer tilknyttet leieavtaler der et foretak anvender nr. 5.5.15 i IFRS 9, kan informasjonen som gis i samsvar med nr. 35M, baseres på en avsetningsmatrise (se B5.5.35 i IFRS 9).

36. For alle finansielle instrumenter innenfor virkeområdet for denne IFRS, men der nedskrivningskravene i IFRS 9 ikke får anvendelse, skal et foretak for hver klasse av finansielle instrumenter opplyse om
- a) det beløpet som best representerer foretakets maksimale eksponering for kredittrisiko ved utgangen av rapporteringsperioden, uten å ta hensyn til eventuell sikkerhetsstillelse eller andre kredittforbedringer (for eksempel avregningsavtaler som ikke kvalifiserer til nettoppresentasjon i samsvar med IAS 32); denne opplysningen kreves ikke for finansielle instrumenter der den balanseførte verdien best representerer maksimal eksponering for kredittrisiko,
 - b) en beskrivelse av sikkerhetsstillelse og andre kredittforbedringer samt deres finansielle virkning (for eksempel en kvantifisering av i hvor stort omfang sikkerhetsstillelse og andre kredittforbedringer minsker kredittrisikoen) med hensyn til det beløpet som best representerer den maksimale eksponeringen for kredittrisiko (uansett om det opplyses i samsvar med a) eller representeres ved et finansielt instruments balanseførte verdi),
 - c) [opphevet]
 - d) ...
37. [Opphevet]
- 42C Med henblikk på anvendelsen av opplysningskravene i nr. 42E–42H har et foretak vedvarende engasjement i en overført finansiell eiendel dersom foretaket, som en del av overføringen, beholder noen av de kontraktsregulerte rettighetene eller pliktene som ligger i den overførte finansielle eiendelen, eller oppnår eventuelle nye kontraktsregulerte rettigheter eller plikter i tilknytning til den overførte finansielle eiendelen. Med henblikk på anvendelsen av opplysningskravene i nr. 42E–42H vil følgende ikke utgjøre et vedvarende engasjement:
- a) ...
 - b) en ordning der et foretak beholder en kontraktsregulert rett til å motta kontantstrømmene fra en finansiell eiendel, men påtar seg en kontraktsregulert plikt til å betale kontantstrømmene til ett eller flere foretak, og der betingelsene i nr. 3.2.5 a)–c) i IFRS 9 er oppfylt.

Overførte finansielle eiendeler som ikke blir fraregnet i sin helhet

- 42D Et foretak kan ha overført finansielle eiendeler på en slik måte at en del av eller alle de finansielle eiendelene ikke oppfyller kravene til fraregning. For å oppfylle målene fastsatt i nr. 42B a) skal foretaket på hvert rapporteringstidspunkt gi opplysninger om hver klasse av overførte finansielle eiendeler som ikke er blitt fraregnet i sin helhet:
- a) ...
 - f) den samlede balanseførte verdien av de opprinnelige eiendelene før overføringen, den balanseførte verdien av eiendelene som foretaket fortsetter å innregne, og den balanseførte verdien av de tilknyttede forpliktelsene, når foretaket fortsetter å innregne eiendelene i den grad det har et vedvarende engasjement (se nr. 3.2.6 c) ii) og 3.2.16 i IFRS 9).

Overførte finansielle eiendeler som blir fraregnet i sin helhet

- 42E For å oppfylle målene fastsatt i nr. 42B b) skal foretaket, når det fraregner overførte finansielle eiendeler i sin helhet (se nr. 3.2.6 a) og c) i) i IFRS 9), men har et vedvarende engasjement i dem, minst gi følgende opplysninger for hver type vedvarende engasjement på hvert rapporteringstidspunkt:
- a) ...

FØRSTEGANGSANVENDELSE AV IFRS 9

42I I rapporteringsperioden som omfatter tidspunktet for førstegangsanvendelse av IFRS 9, skal foretaket opplyse om følgende for hver klasse av finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser på tidspunktet for førstegangsanvendelse:

- a) Den opprinnelige målingskategorien og den balanseførte verdien fastsatt i samsvar med IAS 39 eller i samsvar med en tidligere versjon av IFRS 9 (dersom foretakets valgte metode for å anvende IFRS 9 omfatter mer enn ett tidspunkt for førstegangsanvendelse for ulike krav).
- b) Den nye målingskategorien og den balanseførte verdien fastsatt i samsvar med IFRS 9.
- c) Beløpet for eventuelle finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser i balanseoppstillingen som tidligere var øremerket som målt til virkelig verdi over resultatet, men som ikke lenger er øremerket slik, der det skilles mellom dem som IFRS 9 krever at et foretak omklassifiserer, og dem som et foretak velger å omklassifisere på tidspunktet for førstegangsanvendelse.

I samsvar med nr. 7.2.2 i IFRS 9, avhengig av foretakets valgte metode for anvendelse av IFRS 9, kan overgangen omfatte flere tidspunkter for førstegangsanvendelse. Dette nummeret kan derfor føre til opplysninger om flere tidspunkter for førstegangsanvendelse. Et foretak skal presentere disse kvantitative opplysningene i en tabell, med mindre et annet format er mer hensiktsmessig.

42J I rapporteringsperioden som omfatter tidspunktet for førstegangsanvendelse av IFRS 9, skal et foretak legge fram kvalitative opplysninger som gjør det mulig for brukerne å forstå

- a) hvordan det anvendte klassifiseringskravene i IFRS 9 på de finansielle eiendelene der klassifiseringen er endret som følge av anvendelse av IFRS 9,
- b) årsakene til en eventuell øremerking eller fjerning av øremerking av finansielle eiendeler eller finansielle forpliktelser som målt til virkelig verdi over resultatet på tidspunktet for førstegangsanvendelse.

I samsvar med nr. 7.2.2 i IFRS 9, avhengig av foretakets valgte metode for anvendelse av IFRS 9, kan overgangen omfatte flere tidspunkter for førstegangsanvendelse. Dette nummeret kan derfor føre til opplysninger om flere tidspunkter for førstegangsanvendelse.

42K I rapporteringsperioden da et foretak første gang anvender klassifiserings- og målingskravene for finansielle eiendeler i IFRS 9 (dvs. når foretaket går over fra IAS 39 til IFRS 9 for finansielle eiendeler), skal det legges fram opplysningene angitt i nr. 42L–42O i denne IFRS i henhold til nr. 7.2.15 i IFRS 9.

42L Når det kreves i henhold til nr. 42K, skal et foretak opplyse om endringer i klassifiseringen av finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser på tidspunktet for førstegangsanvendelse av IFRS 9, med separat angivelse av

- a) endringene i de balanseførte verdiene på grunnlag av deres målingskategorier i henhold til IAS 39 (dvs. ikke som følge av en endring i målingsattributt ved overgangen til IFRS 9), og
- b) endringene i de balanseførte verdiene som skyldes en endring i målingsattributt ved overgangen til IFRS 9.

Det er ikke nødvendig å legge fram opplysningene i dette nummeret etter årsrapporteringsperioden der foretaket først anvender klassifiserings- og målingskravene for finansielle eiendeler i IFRS 9.

42M Når det kreves av nr. 42K, skal et foretak opplyse om følgende for finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser som er blitt omklassifisert slik at de måles til amortisert kost, og, når det gjelder finansielle eiendeler, som er blitt omklassifisert fra virkelig verdi over resultatet slik at de måles til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader, som følge av overgangen til IFRS 9:

- a) Den virkelige verdien av de finansielle eiendelene eller finansielle forpliktelsene ved slutten av rapporteringsperioden.
- b) Gevinster eller tap i virkelig verdi som ville ha blitt innregnet i resultatet eller i andre inntekter og kostnader i løpet av rapporteringsperioden dersom de finansielle eiendelene eller finansielle forpliktelsene ikke var blitt omklassifisert.

Det er ikke nødvendig å legge fram opplysningene i dette nummeret etter årsrapporteringsperioden der foretaket først anvender klassifiserings- og målingskravene for finansielle eiendeler i IFRS 9.

42N Når det kreves av nr. 42K, skal et foretak opplyse om følgende for finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser som er blitt omklassifisert fra virkelig verdi over resultatet som følge av overgangen til IFRS 9:

- a) Effektiv rente fastsatt på tidspunktet for førstegangsanvendelse.
- b) Innregnet renteinntekt eller -utgift.

Dersom et foretak behandler den virkelige verdien av en finansiell eiendel eller en finansiell forpliktelse som den nye brutto balanseførte verdien på tidspunktet for førstegangsanvendelse (se nr. 7.2.11 i IFRS 9), skal opplysningene nevnt i dette nummeret legges fram for hver rapporteringsperiode inntil fraregning. Ellers er det ikke nødvendig å legge fram opplysningene i dette nummeret etter årsrapporteringsperioden der foretaket først anvender klassifiserings- og målingskravene for finansielle eiendeler i IFRS 9.

42O Når et foretak legger fram opplysningene fastsatt i nr. 42K–42N, må disse opplysningene og opplysningene i nr. 25 i denne IFRS gjøre det mulig med en avstemming mellom

- a) målingskategoriene presentert i henhold til IAS 39 og IFRS 9 og
- b) klassen av finansielle instrumenter

på tidspunktet for førstegangsanvendelse.

42P På tidspunktet for førstegangsanvendelse av avsnitt 5.5 i IFRS 9 skal et foretak gi opplysninger som gjør det mulig å avstemme utgående verdifallsavsetninger i samsvar med IAS 39 og avsetninger i samsvar med IAS 37 mot inngående tapsavsetninger fastsatt i samsvar med IFRS 9. For finansielle eiendeler skal disse opplysningene gis etter de tilknyttede finansielle eiendelenes målingskategorier i samsvar med IAS 39 og IFRS 9, og de skal hver for seg vise virkningen av endringer i målingskategorien på tapsavsetningen på denne datoen.

42Q I rapporteringsperioden som omfatter tidspunktet for førstegangsanvendelse av IFRS 9, trenger ikke et foretak å opplyse om beløpene i postene som ville blitt rapportert i samsvar med klassifiserings- og målingskravene (som omfatter kravene knyttet til måling til amortisert kost av finansielle eiendeler og verdifall i avsnitt 5.4 og 5.5 i IFRS 9) i

- a) IFRS 9 for tidligere perioder og
- b) IAS 39 for inneværende periode.

- 42R I samsvar med nr. 7.2.4 i IFRS 9, dersom det på tidspunktet for førstegangsanvendelse av IFRS 9 ikke er praktisk mulig (som definert i IAS 8) for et foretak å vurdere en endret tidsverdi av penger i samsvar med B4.1.9B–B4.1.9D i IFRS 9 på grunnlag av de fakta og omstendigheter som forelå ved førstegangsinnregning av den finansielle eiendelen, skal foretaket vurdere kjennetegnene til den finansielle eiendelens kontraktsregulerte kontantstrøm på grunnlag av de fakta og omstendigheter som forelå ved førstegangsinnregning av den finansielle eiendelen, uten å ta hensyn til kravene til endring av tidsverdien av penger i B4.1.9B–B4.1.9D i IFRS 9. Et foretak skal opplyse om den balanseførte verdien på rapporteringstidspunktet for finansielle eiendeler der kjennetegnene til den kontraktsregulerte kontantstrømmen er blitt vurdert på grunnlag av de fakta og omstendigheter som forelå ved førstegangsinnregning av den finansielle eiendelen, uten å ta hensyn til kravene til endring av tidsverdien av penger i B4.1.9B–B4.1.9D i IFRS 9 inntil disse finansielle eiendelene blir fraregnet.
- 42S I samsvar med nr. 7.2.5 i IFRS 9, dersom det på tidspunktet for førstegangsanvendelse ikke er praktisk mulig (som definert i IAS 8) for et foretak å vurdere om den virkelige verdien av mulighet til førtidig tilbakebetaling var ubetydelig i samsvar med B4.1.12 d) i IFRS 9 på grunnlag av de fakta og omstendigheter som forelå ved førstegangsinnregning av den finansielle eiendelen, skal foretaket vurdere kjennetegnene til den finansielle eiendelens kontraktsregulerte kontantstrøm på grunnlag av de fakta og omstendigheter som forelå ved førstegangsinnregning av den finansielle eiendelen, uten å ta hensyn til unntaket for mulighet til førtidig tilbakebetaling i B4.1.12 i IFRS 9. Et foretak skal opplyse om den balanseførte verdien på rapporteringstidspunktet for finansielle eiendeler der kjennetegnene til den kontraktsregulerte kontantstrømmen er blitt vurdert på grunnlag av de fakta og omstendigheter som forelå ved førstegangsinnregning av den finansielle eiendelen, uten å ta hensyn til unntaket for mulighet til førtidig tilbakebetaling i B4.1.12 i IFRS 9 inntil disse finansielle eiendelene blir fraregnet.

IKRAFTTREDELSE OG OVERGANGSBESTEMMELSER

- 44E [Opphevet]
- 44F [Opphevet]
- 44H–44J [Opphevet]
- 44N [Opphevet]
- 44S–44W [Opphevet]
- 44Y [Opphevet]
- 44Z Ved IFRS 9, utstedt i juli 2014, ble nr. 2–5, 8–11, 14, 20, 28–30, 36, 42C–42E, vedlegg A og B1, B5, B9, B10, B22 og B27 endret, nr. 12, 12A, 16, 22–24, 37, 44E, 44F, 44H–44J, 44N, 44S–44W, 44Y, B4 og vedlegg D opphevet og nr. 5A, 10A, 11A, 11B, 12B–12D, 16A, 20A, 21A–21D, 22A–22C, 23A–23F, 24A–24G, 35A–35N, 42I–42S, 44ZA og B8A–B8J tilføyd. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 9. Disse endringene trenger ikke å anvendes på sammenligningsinformasjon for perioder før tidspunktet for førstegangsanvendelse av IFRS 9.
- 44ZA I samsvar med nr. 7.1.2 i IFRS 9 kan et foretak for årsrapporteringsperioder før 1. januar 2018 velge å anvende tidlig bare kravene til føring av gevinster og tap på finansielle forpliktelser øremerket til virkelig verdi over resultatet i nr. 5.7.1 c), 5.7.7–5.7.9, 7.2.14 og B5.7.5–B5.7.20 i IFRS 9 uten å anvende de øvrige kravene i IFRS 9. Dersom et foretak velger å anvende bare disse numrene i IFRS 9, skal det opplyse om dette og løpende gi de tilknyttede opplysningene fastsatt i nr. 10–11 i denne IFRS (som endret i IFRS 9 (2010)).

- C14 I vedlegg A skal definisjonen av «kredittrisikoklasse» tilføyes, definisjonen av «forfalt» oppheves og siste punktum endres til å lyde som følger:

Kredittrisikoklasser Vurdering av kredittrisikoen basert på risikoen for mislighold for det finansielle instrumentet.

Følgende begreper er definert i nr. 11 i IAS 32, i nr. 9 i IAS 39, i vedlegg A til IFRS 9 eller i vedlegg A til IFRS 13 og benyttes i denne IFRS slik det framgår av IAS 32, IAS 39, IFRS 9 og IFRS 13:

- amortisert kost for en finansiell eiendel eller en finansiell forpliktelse,
- kontraktseiendel,
- kredittforringede finansielle eiendeler,
- fraregning,
- derivat,
- utbytte,
- effektiv rente-metode,
- egenkapitalinstrument,
- forventede kredittap,
- virkelig verdi,
- finansiell eiendel,
- finansiell garantikontrakt,
- finansielt instrument,
- finansiell forpliktelse,
- finansiell forpliktelse til virkelig verdi over resultatet,
- forventet transaksjon,
- brutto balanseført verdi,
- sikringsinstrument,
- holdt for omsetning,
- gevinst eller tap ved verdifall,
- tapsavsetning,
- kjøpte eller opprettede kredittforringede finansielle eiendeler,
- omklassifiseringsdato,
- alminnelig kjøp eller salg,

- C15 I vedlegg B skal B1, B5, B9, B10, B22 og B27 endres til å lyde som følger, overskriften over B4 og B4 skal oppheves, og overskriften over B8A og B8A–B8J skal tilføyes:

B1 Nr. 6 krever at et foretak grupperer finansielle instrumenter i klasser som er hensiktsmessige for arten av de opplysninger som gis, og som tar hensyn til disse finansielle instrumentenes kjennetegn. Klassene som beskrives i nr. 6, fastsettes av foretaket og er dermed forskjellige fra de kategorier av finansielle instrumenter som angis i IFRS 9 (som bestemmer hvordan finansielle instrumenter blir målt, og hvor endringer i virkelig verdi blir innregnet).

B4 [Opphevet]

B5 Nr. 21 krever at det opplyses om hvilke(t) målegrunnlag som ble benyttet ved utarbeiding av finansregnskapet, samt andre benyttede regnskapsprinsipper som er relevante for en forståelse av finansregnskapet. For finansielle instrumenter kan slike opplysninger omfatte følgende:

a) Når det gjelder finansielle forpliktelser øremerket til virkelig verdi over resultatet:

- i) arten av de finansielle forpliktelsene som foretaket har øremerket til virkelig verdi over resultatet,
- ii) kriteriene for denne øremerkingen av finansielle forpliktelser ved førstegangsinnregning, og
- iii) hvordan foretaket har oppfylt betingelsene i nr. 4.2.2 i IFRS 9 for slik øremerking.

aa) Når det gjelder finansielle eiendeler øremerket som målt til virkelig verdi over resultatet:

- i) arten av de finansielle eiendelene som foretaket har øremerket som målt til virkelig verdi over resultatet, og
- ii) hvordan foretaket har oppfylt betingelsene i nr. 4.1.5 i IFRS 9 for slik øremerking.

b) [opphevet]

c) Hvorvidt alminnelige kjøp og salg av finansielle eiendeler blir regnskapsført på avtaletidspunktet eller på oppgjørstidspunktet (se nr. 3.1.2 i IFRS 9).

d) [opphevet]

e) ...

f) [opphevet]

g) [opphevet]

Kredittrisikohåndteringsmetoder (nr. 35F–35G)

B8A Nr. 35F b) krever at det gis opplysninger om hvordan et foretak har definert mislighold for ulike finansielle instrumenter, og årsakene til valget av disse definisjonene. I samsvar med nr. 5.5.9 i IFRS 9 skal fastsettelsen av hvorvidt forventede kredittap i levetiden skal innregnes, baseres på økningen i risikoen for mislighold siden førstegangsinnregning. Informasjon om et foretaks definisjoner av mislighold som vil hjelpe brukere av finansregnskap til å forstå hvordan et foretak har anvendt kravene knyttet til forventede kredittap i IFRS 9, kan omfatte

a) de kvalitative og kvantitative faktorene som tas i betraktning ved definisjon av mislighold,

b) om ulike definisjoner er anvendt på forskjellige typer finansielle instrumenter, og

c) forutsetninger om gjenopprettingsgraden (dvs. antall finansielle eiendeler som går tilbake til en fungerende status) etter mislighold av den finansielle eiendelen.

B8B For å hjelpe brukere av finansregnskap å vurdere et foretaks omstrukturings- og endringsprinsipper krever nr. 35F f) i) at det gis opplysninger om hvordan et foretak overvåker i hvilken utstrekning tapsavsetningen for finansielle eiendeler som tidligere er gitt i samsvar med nr. 35F f) i), senere måles til et beløp som tilsvarer forventede kredittap i levetiden i samsvar med nr. 5.5.3 i IFRS 9. Kvantitative opplysninger som vil hjelpe brukere å forstå den senere økningen i endrede finansielle eiendelers kredittrisiko, kan omfatte opplysninger om endrede finansielle eiendeler som oppfyller kriteriene i nr. 35F f) i), der tapsavsetningen har gått tilbake til å bli målt til et beløp som tilsvarer forventede kredittap i levetiden (dvs. en forringelsesgrad).

B8C Nr. 35G a) krever at det gis opplysninger om grunnlaget for inndata og forutsetninger og om estimeringsmetoder som ble brukt ved anvendelsen av nedskrivningskravene i IFRS 9. Forutsetningene og inndataene som et foretak bruker til å måle forventede kredittap eller fastsette omfanget av økninger i kredittrisikoen siden førstegangsinnregning, kan omfatte opplysninger hentet fra intern historiske informasjon eller vurderingsrapporter og forutsetninger om forventet levetid for finansielle instrumenter og tidspunktet for salget av sikkerhetsstillelsen.

Endringer i tapsavsetningen (nr. 35H)

B8D I samsvar med nr. 35H skal et foretak forklare årsakene til endringer i tapsavsetningen i løpet av perioden. I tillegg til avstemmingen mellom tapsavsetningens åpningsbalanse og avslutningsbalanse kan det være nødvendig å gi en forklarende beskrivelse av endringene. Denne forklarende beskrivelsen kan omfatte en analyse av årsakene til endringer i tapsavsetningen i løpet av perioden, herunder

- a) porteføljens sammensetning,
- b) volumet av de finansielle instrumentene som er kjøpt eller opprettet, og
- c) alvorlighetsgraden for forventede kredittap.

B8E For lånetilsagn og finansielle garantikontrakter innregnes tapsavsetningen som en avsetning. Et foretak bør gi opplysninger om endringer i tapsavsetningen for finansielle eiendeler atskilt fra dem for lånetilsagn og finansielle garantikontrakter. Dersom et finansielt instrument omfatter både et lån (dvs. en finansiell eiendel) og et uutnyttet tilsagn (dvs. et lånetilsagn), og foretaket ikke kan identifisere forventede kredittap på lånetilsagn delen atskilt fra dem for den finansielle eiendelen, bør imidlertid forventede kredittap på lånetilsagnet innregnes sammen med tapsavsetningen for den finansielle eiendelen. I den utstrekning det samlede forventede kredittapet overstiger den finansielle eiendelens brutto balanseførte verdi, bør det forventede kredittapet innregnes som en avsetning.

Sikkerhetsstillelse (nr. 35K)

B8F Nr. 35K krever at det gis opplysninger som gjør det mulig for brukere av finansregnskapet å forstå virkningen av sikkerhetsstillelse og andre kredittforbedringer på størrelsen på forventede kredittap. Et foretak er verken forpliktet til å gi opplysninger om den virkelige verdien av sikkerhetsstillelsen og andre kredittforbedringer eller å kvantifisere den nøyaktige verdien av sikkerhetsstillelsen som ble inkludert i beregningen av forventede kredittap (dvs. tapet ved mislighold).

B8G En forklarende beskrivelse av sikkerhetsstillelsen og dens virkning på størrelsen på forventede kredittap kan inneholde opplysninger om

- a) de viktigste typene av sikkerhetsstillelse og andre kredittforbedringer (eksempler på sistnevnte er garantier, kredittderivater og avregningsavtaler som ikke kvalifiserer til nettoppresentasjon i samsvar med IAS 32),
- b) volumet av sikkerhetsstillelse og andre kredittforbedringer samt dets betydning for tapsavsetningen,
- c) strategiene og prosessene for verdsetting og håndtering av sikkerhetsstillelse og andre kredittforbedringer,
- d) de viktigste typene av motparter for sikkerhetsstillelse og andre kredittforbedringer samt deres kredittverdighet, og
- e) opplysninger om risikokonsentrasjoner innenfor sikkerhetsstillelsen og andre kredittforbedringer.

Eksposering for kredittrisiko (nr. 35M–35N)

- B8H Nr. 35M krever at det gis opplysninger om et foretaks eksposering for kredittrisiko og betydelige konsentrasjoner av kredittrisiko på rapporteringstidspunktet. En konsentrasjon av kredittrisiko foreligger når et antall motparter befinner seg i en geografisk region eller utøver lignende aktiviteter og har lignende økonomiske kjennetegn som vil kunne gjøre at deres evne til å oppfylle kontraktsregulerte plikter påvirkes på samme måte av økonomiske endringer eller andre forhold. Et foretak skal gi opplysninger som gjør det mulig for brukere av finansregnskapet å forstå om det finnes grupper eller porteføljer av finansielle instrumenter med særtrekk som kan påvirke en stor del av denne gruppen av finansielle instrumenter, for eksempel konsentrasjon av bestemte risikoer. Dette kan for eksempel omfatte lån/verdi-grupperinger eller konsentrasjoner knyttet til geografi, bransje eller utstedertype.
- B8I Antallet kredittrisikoklasser som brukes til å gi opplysninger i samsvar med nr. 35M, skal stemme overens med det antallet som foretaket rapporterer til nøkkelpersoner i ledelsen med hensyn til kredittrisikohåndtering. Dersom opplysninger om forfalte beløp er de eneste spesifikke låntakeropplysningene som er tilgjengelige, og et foretak benytter opplysninger om forfalte beløp til å vurdere om kredittrisikoen har økt vesentlig siden førstegangsinnregning i samsvar med nr. 5.5.10 i IFRS 9, skal foretaket legge fram en analyse av status for forfalte beløp for disse finansielle eiendelene.
- B8J Når et foretak har målt forventede kredittap samlet, kan det kanskje ikke tildele den brutto balanseførte verdien av individuelle finansielle eiendeler eller eksposeringen for kredittrisiko på lånetilsagn og finansielle garantikontrakter til de kredittrisikoklassene der forventede kredittap i levetiden innregnes. I så fall bør et foretak anvende kravet i nr. 35M på de finansielle instrumentene som direkte kan tildeles til en kredittrisikoklasse, og opplyse separat om den brutto balanseførte verdien av finansielle instrumenter der forventede kredittap i levetiden er blitt målt samlet.
- B9 Nr. 35K a) og 36 a) krever at det opplyses om det beløp som best representerer foretakets maksimale eksposering for kredittrisiko. For en finansiell eiendel er dette typisk brutto balanseført verdi fratrukket
- a) ...
- b) en eventuell tapsavsetning innregnet i samsvar med IFRS 9.
- B10 Aktiviteter som fører til kredittrisiko og tilhørende maksimal eksposering for kredittrisiko, omfatter, men er ikke begrenset til følgende:
- a) Utlån til kunder og plassering av innskudd i andre foretak. I disse tilfellene er maksimal eksposering for kredittrisiko lik de tilknyttede finansielle eiendelenes balanseførte verdi.
- b) ...
- B22 *Renterisiko* oppstår på rentebærende finansielle instrumenter innregnet i balanseoppstillingen (for eksempel anskaffede og utstedte gjeldsinstrumenter) og på enkelte finansielle instrumenter som ikke er innregnet i balanseoppstillingen (for eksempel enkelte lånetilsagn).
- B27 I samsvar med nr. 40 a) opplyses det om sensitiviteten til resultatet (som for eksempel oppstår av instrumenter målt til virkelig verdi over resultatet) atskilt fra sensitiviteten til andre inntekter og kostnader (som for eksempel oppstår av investeringer i egenkapitalinstrumenter der endringer i virkelig verdi føres over andre inntekter og kostnader).

C16 Vedlegg D skal oppheves.

IFRS 9: «Finansielle instrumenter» (utstedt i november 2009)

C17 Nr. 8.1.1 skal endres til å lyde som følger:

8.1.1. IFRS 9 utstedt i juli 2014 erstatter denne standard. Et foretak skal anvende IFRS 9 utstedt i juli 2014 på årsregnskap som omfatter perioder som begynner 1. januar 2018 eller senere. For årsregnskap som omfatter perioder som begynner før 1. januar 2018, kan et foretak imidlertid velge å anvende denne standard dersom foretakets tidspunkt for førstegangsanvendelse er før 1. februar 2015. Dersom et foretak velger å anvende denne standard, skal det opplyse om dette og samtidig anvende endringene i vedlegg C.

IFRS 9: «Finansielle instrumenter» (utstedt i oktober 2010)

C18 Nr. 7.1.1 og 7.3.2 skal endres til å lyde som følger, og nr. 7.1.1 A skal tilføyes.

7.1.1. IFRS 9 utstedt i juli 2014 erstatter denne standard. Et foretak skal anvende IFRS 9 utstedt i juli 2014 på årsregnskap som omfatter perioder som begynner 1. januar 2018 eller senere. For årsregnskap som omfatter perioder som begynner før 1. januar 2018, kan et foretak imidlertid velge å anvende denne standard dersom foretakets tidspunkt for førstegangsanvendelse er før 1. februar 2015. Dersom et foretak velger å anvende denne standard og ikke allerede har anvendt IFRS utstedt i 2009, må det anvende alle kravene i denne standard samtidig (men se også nr. 7.1.1 A og 7.3.2). Dersom et foretak anvender denne standard, skal det opplyse om dette og samtidig anvende endringene i vedlegg C.

7.1.1 A Til tross for kravene i nr. 7.1.1 kan et foretak for årsregnskap som omfatter perioder som begynner før 1. januar 2018, velge å anvende kravene til føring av gevinster og tap på finansielle forpliktelser øremerket til virkelig verdi over resultatet i nr. 5.7.1 c), 5.7.7–5.7.9, 7.2.13 og B5.7.5–B5.7.20 uten å anvende de øvrige kravene i denne standard. Dersom et foretak velger å anvende bare disse numrene, skal det opplyse om dette og løpende gi opplysningene fastsatt i nr. 10–11 i IFRS 7 (som endret i denne standard).

7.3.2. Denne standard erstatter IFRS 9 utstedt i 2009. For årsregnskap som omfatter perioder som begynner før 1. januar 2018, kan et foretak imidlertid velge å anvende IFRS 9 utstedt i 2009 dersom foretakets tidspunkt for førstegangsanvendelse er før 1. februar 2015.

IFRS 9: «Finansielle instrumenter» (Sikringsbokføring og endringer av IFRS 9, IFRS 7 og IAS 39)

C19 Nr. 7.1.1, 7.1.2 og 7.3.2 skal endres til å lyde som følger:

7.1.1. IFRS 9 utstedt i juli 2014 erstatter denne standard. Et foretak skal anvende IFRS 9 utstedt i juli 2014 på årsregnskap som omfatter perioder som begynner 1. januar 2018 eller senere. For årsregnskap som omfatter perioder som begynner før 1. januar 2018, kan et foretak imidlertid velge å anvende denne standard dersom foretakets tidspunkt for førstegangsanvendelse er før 1. februar 2015. Dersom et foretak velger å anvende denne standard, må det anvende alle kravene i denne standard samtidig (men se også nr. 7.1.1 A og 7.2.16). Dersom et foretak anvender denne standard, skal det opplyse om dette og samtidig anvende endringene i vedlegg C.

7.1.2. Til tross for kravene i nr. 7.1.1 kan et foretak for årsregnskap som omfatter perioder som begynner før 1. januar 2018, velge å anvende kravene til føring av gevinster og tap på finansielle forpliktelser øremerket til virkelig verdi over resultatet i nr. 5.7.1 c), 5.7.7–5.7.9, 7.2.13 og B5.7.5–B5.7.20 uten å anvende de øvrige kravene i denne standard. Dersom et foretak velger å anvende bare disse numrene, skal det opplyse om dette og løpende gi opplysningene fastsatt i nr. 10–11 i IFRS 7 (som endret i IFRS 9 utstedt i oktober 2010).

- 7.3.2. Denne standard erstatter IFRS 9 utstedt i 2009 og IFRS 9 utstedt i 2010. For årsregnskap som omfatter perioder som begynner før 1. januar 2018, kan et foretak imidlertid velge å anvende IFRS 9 utstedt i 2009 eller IFRS 9 utstedt i 2010 dersom foretakets tidspunkt for førstegangsanvendelse er før 1. februar 2015.

IFRS 13: «Måling av virkelig verdi»

C20 Nr. 52 skal endres til å lyde som følger:

52. Unntaket i nr. 48 kommer bare til anvendelse på finansielle eiendeler, finansielle forpliktelser og andre kontrakter innenfor virkeområdet for IFRS 9: «Finansielle instrumenter» (eller IAS 39: «Finansielle instrumenter — innregning og måling» dersom IFRS 9 ennå ikke er vedtatt). Henvisninger til finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser i nr. 48–51 og 53–56 bør forstås som henvisninger til alle kontrakter som omfattes av og regnskapsføres i samsvar med IFRS 9 (eller IAS 39 dersom IFRS 9 ennå ikke er vedtatt), uansett om de oppfyller definisjonene av finansielle eiendeler eller finansielle forpliktelser i IAS 32: «Finansielle instrumenter — presentasjon».

C21 I vedlegg C tilføyes C5.

C5 Ved IFRS 9, utstedt i juli 2014, ble nr. 52 endret. Et foretak skal anvende denne endringen når det anvender IFRS 9.

IAS 1: «Presentasjon av finansregnskap»

C22 I nr. 7 skal definisjonen av «andre inntekter og kostnader» og nr. 68, 71, 82, 93, 95, 96, 106 og 123 endres til å lyde som følger, nr. 139E, 139G og 139M skal oppheves, og nr. 139O skal tilføyes:

7. Følgende begreper anvendes i denne standard:

...

«Andre inntekter og kostnader» omfatter inntekts- og kostnadsposter (herunder omklassifiseringsjusteringer) som ikke blir innregnet i resultatet slik det kreves eller tillates i andre IFRS-er.

Bestanddelene i andre inntekter og kostnader omfatter

a) ...

d) gevinster og tap fra investeringer i egenkapitalinstrumenter øremerket til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 5.7.5 i IFRS 9 «Finansielle instrumenter»,

da) gevinster og tap på finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 4.1.2 A i IFRS 9,

e) den effektive delen av gevinster og tap på sikringsinstrumenter i en kontantstrømssikring og gevinster og tap på sikringsinstrumenter som sikrer investeringer i egenkapitalinstrumenter målt til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 5.7.5 i IFRS 9 (se kapittel 6 i IFRS 9),

f) for bestemte forpliktelser øremerket til virkelig verdi over resultatet, størrelsen på endringen i virkelig verdi som er henførbart til endringer i forpliktelsens kredittrisiko (se nr. 5.7.7 i IFRS 9),

g) endringer i verdien av opsjoners tidsverdi ved atskillelse av en opsjonskontrakts egenverdi og tidsverdi, der bare endringene i egenverdien øremerkes som sikringsinstrument (se kapittel 6 i IFRS 9),

- h) endringer i verdien av termindelene av ikke-børsomsatte terminkontrakter ved atskillelse av den ikke-børsomsatte terminkontraktens termindel og spotdel, der bare endringene i spotdelen øremerkes som sikringsinstrument, og endringer i verdien av et finansielt instruments basismargin på valuta når den unntas fra øremerkingen av det finansielle instrumentet som sikringsinstrument (se kapittel 6 i IFRS 9),
- ...
68. Et foretaks driftssyklus er tiden mellom anskaffelse av eiendeler som skal bearbeides, og realisasjon av eiendelene i kontanter eller kontantekvivalenter. Når det ikke er mulig å foreta en klar avgrensning av foretakets ordinære driftssyklus, antas den å være tolv måneder. Omløpsmidler omfatter eiendeler (for eksempel beholdninger og kundefordringer) som selges, forbrukes eller realiseres som en del av den ordinære driftssyklusen, selv om de ikke forventes å bli realisert innen tolv måneder etter rapporteringsperioden. Omløpsmidler omfatter også eiendeler som holdes primært for omsetning (eksempler på dette er finansielle eiendeler som oppfyller definisjonen av «holdt for omsetning» i IFRS 9), og den kortsiktige delen av langsiktige finansielle eiendeler.
71. Andre kortsiktige forpliktelser gjøres ikke opp som en del av den ordinære driftssyklusen, men forfaller til oppgjør innen tolv måneder etter rapporteringsperioden eller holdes primært for omsetning. Eksempler på dette er enkelte finansielle forpliktelser som oppfyller definisjonen av «holdt for omsetning» i IFRS 9, kassekreditt og den kortsiktige delen av langsiktige finansielle forpliktelser, vedtatt utbytte, inntektsskatt og annen kortsiktig gjeld som ikke er leverandørgjeld. Finansielle forpliktelser som utgjør langsiktig finansiering (dvs. som ikke er en del av arbeidskapitalen som benyttes i foretakets ordinære driftssyklus), og som ikke forfaller til oppgjør innen tolv måneder etter rapporteringsperioden, er langsiktige forpliktelser i henhold til nr. 74 og 75.
82. **I tillegg til de postene som kreves av andre IFRS-er, skal resultatavsnittet eller resultatoppstillingen omfatte poster som viser følgende beløp for perioden:**
- a) **driftsinntekter, med separat føring av renteinntekter beregnet ved hjelp av effektiv rentemetoden,**
 - aa) **gevinster og tap som følge av fraregning av finansielle eiendeler målt til amortisert kost,**
 - b) **finanskostnader,**
 - ba) **tap ved verdifall (herunder tilbakeførsel av tap eller gevinster ved verdifall) som fastsettes i samsvar med avsnitt 5.5 i IFRS 9,**
 - c) **resultatandeler fra tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet, regnskapsført etter egenkapitalmetoden,**
 - ca) **dersom en finansiell eiendel omklassifiseres fra kategorien måling til amortisert kost slik at den blir målt til virkelig verdi over resultatet, eventuelle gevinster eller tap som følge av en differanse mellom den finansielle eiendelens tidligere amortiserte kost og dens virkelige verdi på omklassifiseringsdatoen (som definert i IFRS 9),**
 - cb) **dersom en finansiell eiendel omklassifiseres fra kategorien måling til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader slik at den blir målt til virkelig verdi over resultatet, eventuelle kumulative gevinster eller tap tidligere innregnet i andre inntekter og kostnader som er omklassifisert til resultatet,**
 - d) **...**

93. Andre IFRS-er omhandler om og når beløp som tidligere er innregnet i andre inntekter og kostnader, skal omklassifiseres til resultatet. Slike omklassifiseringer omtales i denne standard som omklassifiseringsjusteringer. En omklassifiseringsjustering blir inkludert sammen med den tilknyttede bestanddelen av andre inntekter og kostnader i perioden da justeringen blir omklassifisert til resultatet. Disse beløpene kan ha blitt innregnet i andre inntekter og kostnader som urealiserte gevinster i inneværende eller tidligere perioder. Disse urealiserte gevinstene må trekkes fra andre inntekter og kostnader i den perioden da de realiserte gevinstene blir omklassifisert til resultatet, for å unngå å inkludere dem i totalresultatet to ganger.
95. Omklassifiseringsjusteringer oppstår for eksempel ved avhending av en utenlandsk virksomhet (se IAS 21) og når en sikret forventet kontantstrøm påvirker resultatet (se nr. 6.5.11 d) i IFRS 9 i tilknytning til kontantstrømssikringer).
96. Omklassifiseringsjusteringer oppstår ikke ved endringer i verdireguleringsreserven som er innregnet i samsvar med IAS 16 eller IAS 38, eller på nye målinger av ytelsesbaserte pensjonsordninger som er innregnet i samsvar med IAS 19. Disse bestanddelene innregnes i andre inntekter og kostnader og blir ikke omklassifisert til resultatet i etterfølgende perioder. Endringer i verdireguleringsreserven kan overføres til opptjent egenkapital i etterfølgende perioder når eiendelen er oppbrukt, eller når den blir fraregnet (se IAS 16 og IAS 38). I samsvar med IFRS 9 oppstår ikke omklassifiseringsjusteringer dersom en kontantstrømssikring eller regnskapsføringen av tidsverdien til en opsjon (eller termindelen av en ikke-børsomsatt terminkontrakt eller et finansielt instruments basismargin på valuta) resulterer i beløp som fjernes fra henholdsvis kontantstrømssikringsreserven eller en atskilt bestanddel av egenkapitalen, og som inngår direkte i eiendelens eller forpliktelsens opprinnelige anskaffelseskost eller en annen balanseført verdi. Disse beløpene blir direkte overført til eiendeler eller forpliktelser.
- 106. Et foretak skal presentere en oppstilling over endringer i egenkapital slik det kreves av nr. 10. Oppstillingen over endringer i egenkapital omfatter følgende informasjon:**
- a) ...
 - c) [opphevet]
 - d) for hver bestanddel av egenkapitalen, en avstemming mellom den balanseførte verdien i begynnelsen og slutten av perioden, med (som et minimum) separate opplysninger om endringer som følger av**
 - i) resultatet,**
 - ii) andre inntekter og kostnader og**
 - iii) transaksjoner med eiere i deres egenskap av eiere, med separat angivelse av bidrag fra og utdelinger til eiere samt endringer i eierandeler i datterforetak som ikke medfører tap av kontroll.**
123. Som et ledd i anvendelsen av foretakets regnskapsprinsipper foretar ledelsen ulike vurderinger i tillegg til vurderinger som innebærer estimater, som kan ha betydelig innvirkning på beløpene som foretaket innregner i finansregnskapet. Ledelsen foretar for eksempel vurderinger ved avgjørelser om
- a) [opphevet]
 - b) når praktisk talt alle betydelige risikoer og fordeler ved eierskap av finansielle eiendeler og leide eiendeler overdras til andre foretak,

- c) hvorvidt visse salg av varer i praksis er finansieringsordninger og derfor ikke gir inntekter, og
- d) hvorvidt kontraktsvilkårene for en finansiell eiendel på bestemte tidspunkter fører til kontantstrømmer som utelukkende er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol.

139E [Opphevet]

139G [Opphevet]

139M [Opphevet]

139O Ved IFRS 9, utstedt i juli 2014, ble nr. 7, 68, 71, 82, 93, 95, 96, 106 og 123 endret og nr. 139E, 139G og 139M opphevet. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 9.

IAS 2: «Beholdninger»

C23 Nr. 2 skal endres til å lyde som følger, nr. 40A, 40B og 40D skal oppheves, og nr. 40F skal tilføyes:

2. Denne standard får anvendelse på alle beholdninger, unntatt

a) [Opphevet]

b) **finansielle instrumenter (se IAS 32: «Finansielle instrumenter — presentasjon» og IFRS 9: «Finansielle instrumenter»)** og

c) ...

40A [Opphevet]

40B [Opphevet]

40D [Opphevet]

40F Ved IFRS 9, utstedt i juli 2014, ble nr. 2 endret og nr. 40A, 40B og 40D opphevet. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 9.

IAS 8: «Regnskapsprinsipper, endringer i regnskapsmessige estimater og feil»

C24 Nr. 53 skal endres til å lyde som følger, nr. 54A, 54B og 54D skal oppheves, og nr. 54E skal tilføyes:

53. Senere kunnskap skal ikke benyttes ved anvendelse av nye regnskapsprinsipper på eller korreksjon av beløp for en tidligere periode, verken ved antakelser om hva som ville ha vært ledelsens hensikt i en tidligere periode, eller ved estimering av beløp som er innregnet, målt eller opplyst i en tidligere periode. Dersom et foretak for eksempel korrigerer en feil i en tidligere periode i forbindelse med beregning av sin forpliktelse for ansattes samlede sykefravær i samsvar med IAS 19: «Ytelser til ansatte», skal det se bort fra informasjon om en særlig alvorlig influensaepidemi i den neste perioden som ble tilgjengelig etter at finansregnskapet for den tidligere perioden ble godkjent for offentliggjøring. Selv om betydelige estimater ofte er nødvendige ved endring av sammenligningsinformasjon for tidligere perioder, er dette ingen hindring for pålitelig justering eller korrigering av sammenligningsinformasjonen.

54A [Opphevet]

54B [Opphevet]

54D [Opphevet]

54E Ved IFRS 9: «Finansielle instrumenter», utstedt i juli 2014, ble nr. 53 endret og nr. 54A, 54B og 54D opphevet. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 9.

IAS 10: «Hendelser etter rapporteringsperioden»

C25 Nr. 9 skal endres til å lyde som følger, og nr. 23B skal tilføyes.

9. Følgende er eksempler på hendelser etter rapporteringsperioden som det skal tas hensyn til, og som krever at et foretak justerer de beløp som er innregnet i foretakets finansregnskap, eller at foretaket innregner poster som tidligere ikke var innregnet:

a) ...

- b) Ny informasjon som foretaket mottar etter rapporteringsperioden, og som indikerer at en eiendel har falt i verdi på slutten av rapporteringsperioden, eller at det beløpet som tidligere var innregnet som et tap ved verdifall, må justeres. For eksempel

i) når en kunde går konkurs etter rapporteringsperioden, bekrefter dette vanligvis at kunden var kredittforringet på slutten av rapporteringsperioden,

23B Ved IFRS 9: «Finansielle instrumenter», utstedt i juli 2014, ble nr. 9 endret. Et foretak skal anvende denne endringen når det anvender IFRS 9.

IAS 12: «Inntektsskatt»

C26 Nr. 20 skal endres til å lyde som følger, nr. 96, 97 og 98D skal oppheves, og nr. 98F skal tilføyes:

20. IFRS-er tillater eller krever at visse eiendeler regnskapsføres til virkelig verdi, eller at de verdireguleres (se for eksempel IAS 16: «Eiendom, anlegg og utstyr», IAS 38: «Immaterielle eiendeler», IAS 40: «Investeringseiendom» og IFRS 9: «Finansielle instrumenter»). I enkelte jurisdiksjoner vil en verdiregulering eller annen verdiendring av en eiendel til virkelig verdi påvirke den skattepliktige inntekten (det skattemessige underskuddet) i inneværende periode. Som et resultat av dette blir eiendelens skattemessige verdi justert, og det oppstår ingen midlertidig forskjell. I andre jurisdiksjoner vil ikke en verdiregulering eller annen verdiendring av en eiendel påvirke den skattepliktige inntekten i perioden da verdireguleringen eller annen verdiendring fant sted, og følgelig blir ikke eiendelens skattemessige verdi justert. Likevel vil framtidig gjenvinning av balanseført verdi føre til en skattepliktig strøm av økonomiske fordeler til foretaket, og beløpet som vil være skattemessig fradragsberettiget, vil være forskjellig fra beløpet som utgjør disse økonomiske fordelene. Forskjellen mellom den verdiregulerte eiendelens balanseført verdi og dens skattemessige verdi er en midlertidig forskjell og fører til en forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt. Dette er tilfellet selv om

a) ...

96. [Opphevet]

97. [Opphevet]

98D [Opphevet]

98F Ved IFRS 9, utstedt i juli 2014, ble nr. 20 endret og nr. 96, 97 og 98D opphevet. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 9.

IAS 20: «Regnskapsføring av offentlige tilskudd og opplysninger om offentlig støtte»

C27 Nr. 10A skal endres til å lyde som følger, nr. 44 og 47 skal oppheves, og nr. 48 skal tilføyes:

- 10A Fordelen ved et lån fra en offentlig myndighet til under markedsrente blir behandlet som et offentlig tilskudd. Lånet skal innregnes og måles i samsvar med IFRS 9: «Finansielle instrumenter». Fordelen ved en rente som ligger under markedsrente, skal måles som differansen mellom den opprinnelige balanseførte verdien av lånet fastsatt i samsvar med IFRS 9 og det provenyet som mottas. Fordelen regnskapsføres i samsvar med denne standard. Foretaket skal vurdere de vilkår og plikter som er oppfylt eller må oppfylles når foretaket skal identifisere utgiftene som fordelen ved lånet er ment å kompensere for.

44. [Opphevet]
47. [Opphevet]
48. Ved IFRS 9, utstedt i juli 2014, ble nr. 10A endret og nr. 44 og 47 opphevet. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 9.

IAS 21: «Virkningene av valutakursendringer»

C28 [Ikke relevant for krav]

C29 Nr. 3, 4, 5, 27 og 52 skal endres til å lyde som følger, nr. 60C, 60E og 60I skal oppheves, og nr. 60J skal tilføyes:

3. Denne standard får anvendelse på [fotnote utelatt]

a) regnskapsføring av transaksjoner og saldoer i utenlandsk valuta, unntatt derivattransaksjoner og saldoer som omfattes av IFRS 9: «Finansielle instrumenter»,

b) ...

4. IFRS 9 får anvendelse på mange derivater i utenlandsk valuta, og disse er derfor ikke omfattet av denne standard. De derivater i utenlandsk valuta som ikke er omfattet av IFRS 9 (for eksempel enkelte derivater i utenlandsk valuta som er innebygd i andre kontrakter), er imidlertid omfattet av denne standard. I tillegg får denne standard anvendelse når et foretak omregner beløp som er knyttet til derivater, fra foretakets funksjonelle valuta til dets presentasjonsvaluta.
5. Denne standard får ikke anvendelse på sikringsbokføring av poster i utenlandsk valuta, herunder sikring av en nettoinvestering i en utenlandsk virksomhet. IFRS 9 får anvendelse på sikringsbokføring.
27. Som nevnt i nr. 3 a) og 5 får IFRS 9 anvendelse på sikringsbokføring av poster i utenlandsk valuta. Anvendelse av sikringsbokføring krever at et foretak regnskapsfører noen valutakursdifferanser på en annen måte enn den behandling av valutakursdifferanser som kreves av denne standard. For eksempel krever IFRS 9 at valutakursdifferanser på monetære poster som kvalifiserer som sikringsinstrumenter ved kontantstrømssikring, ved førstegangsinnregning inkluderes i andre inntekter og kostnader i det omfang sikringen er effektiv.

52. Et foretak skal opplyse om

a) beløpet for valutakursdifferanser som er innregnet i resultatet, unntatt når disse stammer fra finansielle instrumenter som måles til virkelig verdi over resultatet i samsvar med IFRS 9, og

b) ...

60C [Opphevet]

60E [Opphevet]

60I [Opphevet]

60J Ved IFRS 9, utstedt i juli 2014, ble nr. 3, 4, 5, 27 og 52 endret og nr. 60C, 60E og 60I opphevet. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 9.

IAS 23: «Låneutgifter»

C30 Nr. 6 skal endres til å lyde som følger, og nr. 29B skal tilføyes.

6. Låneutgifter kan omfatte

a) rentekostnad beregnet ved hjelp av effektiv rente-metoden som beskrevet i IFRS 9,

b) ...

29B Ved IFRS 9, utstedt i juli 2014, ble nr. 6 endret. Et foretak skal anvende denne endringen når det anvender IFRS 9.

IAS 28: «Investeringer i tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet»

C31 Nr. 40–42 skal endres til å lyde som følger, og nr. 41A–41C og 45A skal tilføyes.

40. Etter anvendelse av egenkapitalmetoden, herunder innregning av det tilknyttede foretakets eller den felleskontrollerte virksomhetens tap i samsvar med nr. 38, anvender foretaket nr. 41A–41C for å fastslå om det foreligger objektive indikasjoner på at dets nettoinvestering i det tilknyttede foretaket eller den felleskontrollerte virksomheten har falt i verdi.
41. Foretaket anvender nedskrivningskravene i IFRS 9 på sine andre interesser i det tilknyttede foretaket eller den felleskontrollerte virksomheten som hører inn under virkeområdet for IFRS 9, og som ikke utgjør en del av nettoinvesteringen.
- 41A Nettoinvesteringen i et tilknyttet foretak eller en felleskontrollert virksomhet har falt i verdi og tap ved verdifall er pådratt bare dersom det foreligger objektive indikasjoner på verdifall som følge av én eller flere hendelser som har funnet sted etter førstegangsinnregning av nettoinvesteringen (en «tapshendelse»), og denne eller disse tapshendelsene har innvirkning på de estimerte framtidige kontantstrømmene fra nettoinvesteringen som kan estimeres på en pålitelig måte. Det kan være at det ikke er mulig å identifisere en enkelt, separat hendelse som årsak til verdifallet. Isteden kan den samlede virkningen av flere hendelser ha vært årsak til verdifallet. Tap som forventes som følge av framtidige hendelser, uansett graden av sannsynlighet, blir ikke innregnet. Objektive indikasjoner på at nettoinvesteringen har falt i verdi, inkluderer observerbare opplysninger om følgende tapshendelser som foretaket blir oppmerksom på:
- a) vesentlige finansielle vanskeligheter hos det tilknyttede foretaket eller den felleskontrollerte virksomheten,
 - b) kontraktsbrudd, for eksempel mislighold eller manglende betaling fra det tilknyttede foretaket eller den felleskontrollerte virksomheten,
 - c) når foretaket, av økonomiske eller juridiske grunner knyttet til dets tilknyttede foretaks eller felleskontrollerte virksomhets finansielle vanskeligheter, gir det tilknyttede foretaket eller den felleskontrollerte virksomheten en innrømmelse som foretaket ellers ikke ville ha vurdert,
 - d) når det blir sannsynlig at det tilknyttede foretaket eller den felleskontrollerte virksomheten vil gå konkurs eller utsettes for en annen form for finansiell omorganisering, eller
 - e) når et aktivt marked for nettoinvesteringen forsvinner på grunn av finansielle vanskeligheter hos det tilknyttede foretaket eller den felleskontrollerte virksomheten.
- 41B Bortfall av et aktivt marked fordi det tilknyttede foretakets eller den felleskontrollerte virksomhetens egenkapital eller finansielle instrumenter ikke lenger omsettes offentlig, er ingen indikasjon på verdifall. En nedgradering av et tilknyttet foretaks eller en felleskontrollert virksomhets kredittverdighet er i seg selv ikke noen indikasjon på verdifall, selv om det kan være en indikasjon på verdifall når det vurderes sammen med annen tilgjengelig informasjon.
- 41C I tillegg til de typene hendelser som er nevnt i nr. 41A, omfatter objektive indikasjoner på verdifall for nettoinvesteringen i egenkapitalinstrumentene til det tilknyttede foretaket eller den felleskontrollerte virksomheten informasjon om betydelige endringer med negativ innvirkning som har funnet sted i det teknologiske, markedsmessige, økonomiske eller juridiske miljøet der det tilknyttede foretaket eller den felleskontrollerte virksomheten opererer, og som indikerer at anskaffelseskost for investeringen i egenkapitalinstrumentet kanskje ikke kan gjenvinnes. En vesentlig eller lengre nedgang i den virkelige verdien av en investering i et egenkapitalinstrument til under instrumentets anskaffelseskost er også en objektiv indikasjon på verdifall.
42. Ettersom goodwill som utgjør en del av den balanseførte verdien av nettoinvesteringen i et tilknyttet foretak eller en felleskontrollert virksomhet, ikke innregnes separat, testes den ikke separat for verdifall ved anvendelse av kravene for testing av goodwill for verdifall i IAS 36: «Verdifall på eiendeler». I stedet blir hele den balanseførte verdien av investeringen testet for verdifall som en enkelt eiendel i samsvar med IAS 36, ved at investeringens gjenvinnbare beløp (høyeste verdi av bruksverdi og virkelig verdi fratrukket salgsutgifter) sammenlignes med dens balanseførte verdi, når anvendelsen av nr. 41A–41C indikerer at investeringen kan ha falt i verdi. Et tap ved verdifall innregnet i disse tilfellene blir ikke fordelt på noen eiendel, herunder goodwill,

som utgjør en del av nettoinvesteringens balanseførte verdi i det tilknyttede foretaket eller den felleskontrollerte virksomheten. Dermed blir enhver tilbakeførsel av dette tapet ved verdifall innregnet i samsvar med IAS 36 i den utstrekning det gjenvinnbare beløpet for nettoinvesteringen deretter øker. Ved beregning av nettoinvesteringens bruksverdi skal et foretak estimere

- a) sin andel av nåverdien av estimerte framtidige kontantstrømmer som forventes å bli generert av det tilknyttede foretaket eller den felleskontrollerte virksomheten, herunder kontantstrømmene fra det tilknyttede foretakets eller den felleskontrollerte virksomhetens drift og provenyet ved endelig avhending av investeringen, eller
- b) nåverdien av de estimerte framtidige kontantstrømmene som forventes å oppstå av utbytte som investeringen vil gi, og fra investeringens endelige avhending.

Ved bruk av hensiktsmessige forutsetninger vil begge metoder gi samme resultat.

45A Ved IFRS 9, utstedt i juli 2014, ble nr. 40–42 endret og nr. 41A–41C tilføyd. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 9.

IAS 32: «Finansielle instrumenter — presentasjon»

C32 [Ikke relevant for krav]

C33 Nr. 3, 4, 8, 12, 23, 31, 42 og 96C skal endres til å lyde som følger, nr. 7F, 97H og 97P skal oppheves, og nr. 97R skal tilføyes:

- 3. Prinsippene i denne standard utfyller prinsippene for innregning og måling av finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser i IFRS 9: «Finansielle instrumenter» og for opplysninger om disse i IFRS 7: «Finansielle instrumenter — opplysninger».

VIRKEOMRÅDE

- 4. Denne standard skal anvendes av alle foretak på alle typer finansielle instrumenter, med følgende unntak:**

- a) **Andeler i datterforetak, tilknyttede foretak eller felleskontrollert virksomhet som regnskapsføres i samsvar med IFRS 10: «Konsernregnskap», IAS 27: «Separat finansregnskap» eller IAS 28: «Investeringer i tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet». I noen tilfeller krever eller tillater imidlertid IFRS 10, IAS 27 eller IAS 28 at et foretak regnskapsfører en andel i et datterforetak, et tilknyttet foretak eller en felleskontrollert virksomhet i henhold til IFRS 9, og i disse tilfellene skal foretakene anvende kravene i denne standard. Foretakene skal også anvende denne standard på alle derivater på andeler knyttet til andeler i datterforetak, tilknyttede foretak eller felleskontrollert virksomhet.**
- b) ...
- d) **Forsikringskontrakter som definert i IFRS 4: «Forsikringskontrakter». Denne standard får imidlertid anvendelse på derivater som er innebygd i forsikringskontrakter, dersom IFRS 9 krever at foretaket regnskapsfører dem separat. Videre skal en utsteder anvende denne standard på finansielle garantikontrakter dersom utstederen anvender IFRS 9 ved innregning og måling av kontrakter, men IFRS 4 skal anvendes dersom utstederen i samsvar med nr. 4 d) i IFRS 4 velger å anvende IFRS 4 ved innregning og måling av kontrakter.**
- e) **Finansielle instrumenter som hører inn under virkeområdet for IFRS 4, fordi de inneholder en skjønnsmessig del. Utstederen av disse instrumentene er fritatt fra å anvende nr. 15–32 og AG25–AG35 i denne standard på disse elementene når det gjelder sontringen mellom finansielle forpliktelser og egenkapitalinstrumenter. Disse instrumentene er imidlertid underlagt alle andre krav i denne standard. Denne standard får dessuten anvendelse på derivater som er innebygd i disse instrumentene (se IFRS 9).**
- f) ...

8. Denne standard kommer til anvendelse på kontrakter om kjøp eller salg av en ikke-finansiell gjenstand som kan gjøres opp netto i kontanter eller i et annet finansielt instrument eller ved bytte av finansielle instrumenter, som om kontraktene var finansielle instrumenter, unntatt kontrakter som er inngått og fortsatt innehas med det formål å motta eller levere en ikke-finansiell gjenstand i samsvar med foretakets forventede innkjøps-, salgs- eller bruksbehov. Denne standard skal imidlertid anvendes på de kontraktene som et foretak øremerker som målt til virkelig verdi over resultatet i samsvar med nr. 2.5 i IFRS 9: «Finansielle instrumenter».
12. Følgende begreper er definert i vedlegg A til IFRS 9 eller i nr. 9 i IAS 39: «Finansielle instrumenter — innregning og måling» og benyttes i denne standard i den betydning som er fastsatt i IAS 39 og IFRS 9:
- amortisert kost for en finansiell eiendel eller en finansiell forpliktelse,
 - fraregning,
 - derivat,
 - effektiv rente-metode,
 - finansiell garantikontrakt,
 - finansiell forpliktelse til virkelig verdi over resultatet,
 - bindende tilsagn
 - forventet transaksjon,
 - sikringseffektivitet,
 - sikringsobjekt,
 - sikringsinstrument,
 - holdt for omsetning,
 - alminnelig kjøp eller salg
 - transaksjonsutgifter.
23. Bortsett fra de omstendighetene som er beskrevet i nr. 16A og 16B eller nr. 16C og 16D, fører en kontrakt som innebærer en plikt for et foretak til å kjøpe sine egne egenkapitalinstrumenter for kontanter eller en annen finansiell eiendel, til en finansiell forpliktelse for nåverdien av innløsningsbeløpet (for eksempel for nåverdien av framtidig gjenkjøpspris, opsjonens utøvelseskurs eller et annet innløsningsbeløp). Dette er tilfellet selv om selve kontrakten er et egenkapitalinstrument. Et eksempel er et foretaks plikt i henhold til en ikke-børsomsatt terminkontrakt til å kjøpe sine egne egenkapitalinstrumenter for kontanter. Den finansielle forpliktelsen blir innregnet første gang til nåverdien av innløsningsbeløpet og blir omklassifisert fra egenkapitalen. Følgelig måles den finansielle forpliktelsen i samsvar med IFRS 9. Dersom kontrakten utløper uten levering, blir den finansielle forpliktelsens balanseførte verdi omklassifisert til egenkapitalen. Et foretaks kontraktsregulerte plikt til å kjøpe sine egne egenkapitalinstrumenter fører til en finansiell forpliktelse for nåverdien av innløsningsbeløpet, selv om plikten til å kjøpe er betinget av at motparten utøver en rett til innløsning (for eksempel en utstedt salgsopsjon som gir motparten rett til å selge et foretaks egne egenkapitalinstrumenter tilbake til foretaket til en fastsatt pris).

31. IFRS 9 omhandler måling av finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser. Egenkapitalinstrumenter er instrumenter som uttrykker en residualinteresse i et foretaks eiendeler etter fradrag for alle foretakets forpliktelser. Når den opprinnelige balanseførte verdien av et sammensatt finansielt instrument blir fordelt på instrumentets egenkapital- og forpliktelsesdeler, blir restbeløpet henført til egenkapitaldelen etter at det beløpet som er fastsatt separat for forpliktelsesdelen, trekkes fra den virkelige verdien til instrumentet i sin helhet. Verdien av eventuelle andre derivatdeler (for eksempel en kjøpsopsjon) innebygd i det sammensatte finansielle instrumentet unntatt egenkapitaldelen (for eksempel en egenkapitalkonverteringsrett), inkluderes i forpliktelsesdelen. Summen av de balanseførte verdiene henført til forpliktelses- og egenkapitaldelene ved førstegangsinnregning er alltid lik den virkelige verdien som ville blitt tildelt instrumentet som helhet. Ingen gevinster eller tap oppstår ved at bestanddelene i instrumentet førstegangsinnregnes separat.

42. En finansiell eiendel og en finansiell forpliktelse skal nettopresenteres og nettobeløpet presenteres i balanseoppstillingen bare dersom et foretak

a) ...

Ved regnskapsføring av en overføring av en finansiell eiendel som ikke kvalifiserer til fraregning, skal foretaket ikke nettopresentere den overførte eiendelen og den tilknyttede forpliktelsen (se IFRS 9 nr. 3.2.22).

96C Klassifiseringen av instrumenter i henhold til dette unntaket skal begrenses til regnskapsføring av slike instrumenter i henhold til IAS 1, IAS 32, IAS 39, IFRS 7 og IFRS 9. Instrumentet skal ikke betraktes som et egenkapitalinstrument i henhold til andre veiledninger, for eksempel IFRS 2.

97F [Opphevet]

97H [Opphevet]

97P [Opphevet]

97R Ved IFRS 9, utstedt i juli 2014, ble nr. 3, 4, 8, 12, 23, 31, 42, 96C, AG2 og AG30 endret og nr. 97F, 97H og 97P opphevet. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 9.

C34 I vedlegget skal AG2 og AG30 endres til å lyde som følger:

AG2 Standarden omhandler ikke innregning eller måling av finansielle instrumenter. Krav om innregning og måling av finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser er fastsatt i IFRS 9.

AG30 Nr. 28 kommer bare til anvendelse for utstedere av sammensatte ikke-derivative finansielle instrumenter. Nr. 28 omhandler ikke sammensatte finansielle instrumenter fra innehaverens perspektiv. IFRS 9 omhandler klassifisering og måling av finansielle eiendeler som er sammensatte finansielle instrumenter fra innehaverens perspektiv.

IAS 33: «Resultat per aksje»

C35 Nr. 34 skal endres til å lyde som følger, og nr. 74E skal tilføyes.

34. Etter at de potensielle ordinære aksjene er konvertert til ordinære aksjer, oppstår ikke lenger de postene som er identifisert i nr. 33 a)–c). De nye ordinære aksjene får isteden rett til å ta del i resultat henførbart til morforetakets innehavere av ordinær egenkapital. Derfor blir resultat henførbart til morforetakets eiere av ordinær egenkapital beregnet i samsvar med nr. 12, justert for de postene som er identifisert i nr. 33 a)–c) samt eventuelle tilknytte skattebeløp. Kostnadene tilknyttet potensielle ordinære aksjer omfatter transaksjonsutgifter og rabatter regnskapsført i samsvar med effektiv rente-metoden (se IFRS 9).

74E Ved IFRS 9: «Finansielle instrumenter», utstedt i juli 2014, ble nr. 34 endret. Et foretak skal anvende denne endringen når det anvender IFRS 9.

IAS 36: «Verdifall på eiendeler»

C36 Nr. 2, 4, og 5 skal endres til å lyde som følger, nr. 140F, 140G og 140K skal oppheves, og nr. 140M skal tilføyes:

2. Denne standard skal anvendes ved regnskapsføring av verdifall for alle eiendeler, unntatt

a) ...

e) finansielle eiendeler som omfattes av IFRS 9: «Finansielle instrumenter»,

f) ...

4. Denne standard får anvendelse på finansielle eiendeler klassifisert som

a) datterforetak, som definert i IFRS 10: «Konsernregnskap»,

b) tilknyttede foretak, som definert i IAS 28: «Investeringer i tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet», og

c) felleskontrollert virksomhet, som definert i IFRS 11: «Felles ordninger».

Verdifall på andre finansielle eiendeler er omfattet av IFRS 9.

5. Denne standard får ikke anvendelse på finansielle eiendeler innenfor virkeområdet for IFRS 9, på investeringseiendom målt til virkelig verdi innenfor virkeområdet for IAS 40 eller på biologiske eiendeler knyttet til landbruksvirksomhet målt til virkelig verdi fratrasket salgsutgifter innenfor virkeområdet for IAS 41. Denne standard får imidlertid anvendelse på eiendeler som er balanseført til verdiregulerte beløp (dvs. den virkelige verdien på tidspunktet for verdireguleringen fratrasket eventuell senere akkumulert avskrivning og senere akkumulerte tap ved verdifall) i samsvar med andre IFRS-er, for eksempel verdireguleringsmodellen i IAS 16: «Eiendom, anlegg og utstyr» og IAS 38: «Immaterielle eiendeler». Den eneste forskjellen mellom en eiendels virkelige verdi og dens virkelige verdi fratrasket avhendingsutgifter er de marginale utgiftene som er direkte henførbare til avhendingen av eiendelen.

a) ...

140F [Opphevet]

140G [Opphevet]

140K [Opphevet]

140M Ved IFRS 9, utstedt i juli 2014, ble nr. 2, 4 og 5 endret og nr. 140F, 140G og 140K opphevet. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 9.

IAS 37: «Avsetninger, betingede forpliktelser og betingede eiendeler»

C37 Nr. 2 skal endres til å lyde som følger, nr. 97 og 98 skal oppheves, og nr. 101 skal tilføyes:

2. Denne standard får ikke anvendelse på finansielle instrumenter (herunder garantier) som omfattes av IFRS 9: «Finansielle instrumenter».

97. [Opphevet]

98. [Opphevet]

101. Ved IFRS 9, utstedt i juli 2014, ble nr. 2 endret og nr. 97 og 98 opphevet. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 9.

IAS 39: «Finansielle instrumenter — innregning og måling»

C38 [Ikke relevant for krav]

C39 Overskriften over nr. 1 og nr. 1 skal oppheves.

C40 Nr. 2 skal endres til å lyde som følger, og nr. 4–7 skal oppheves:

2. Denne standard skal anvendes av alle foretak på alle typer finansielle instrumenter innenfor virkeområdet for IFRS 9: «Finansielle instrumenter» dersom og i den utstrekning

a) IFRS 9 tillater at sikringsbokføringskravene i denne standard anvendes, og

b) det finansielle instrumentet er del av et sikringsforhold som oppfyller kravene til sikringsbokføring i samsvar med denne standard.

4–7 [Opphevet]

C41 Nr. 8 og 9 skal endres til å lyde som følger:

8. Begrepene som er definert i IFRS 13, IFRS 9 og IAS 32, benyttes i denne standard i den betydning som er fastsatt i vedlegg A til IFRS 13, vedlegg A til IFRS 9 og nr. 11 i IAS 32. IFRS 13, IFRS 9 og IAS 32 definerer følgende begreper:

- amortisert kost for en finansiell eiendel eller en finansiell forpliktelse,
- fraregning,
- derivat,
- effektiv rente-metode,
- effektiv rente,
- egenkapitalinstrument,
- virkelig verdi,
- finansiell eiendel,
- finansielt instrument,
- finansiell forpliktelse,

og gir veiledning i anvendelsen av disse definisjonene.

I nr. 9 skal «Definisjon av et derivat», «Definisjoner av fire kategorier av finansielle instrumenter», «Definisjon av en finansiell garantikontrakt» og «Definisjoner knyttet til innregning og måling» oppheves.

C42 Overskrifter og nr. 10–70 og nr. 79 oppheves.

C43 Nr. 71, 88–90 og 96 skal endres til å lyde som følger:

71. Dersom et foretak anvender IFRS 9 og ikke har valgt som sitt regnskapsprinsipp å fortsette å anvende sikringsbokføringskravene i denne standard (se nr. 7.2.19 i IFRS 9), skal det anvende sikringsbokføringskravene i kapittel 6 i IFRS 9. Ved en virkelig verdi-sikring av renteeksponeringen for en del av en portefølje av finansielle eiendeler eller finansielle forpliktelser kan imidlertid et foretak, i samsvar med nr. 6.1.3 i IFRS 9, anvende sikringsbokføringskravene i denne standard istedenfor dem i IFRS 9. I så fall skal foretaket også anvende de særlige kravene til sikringsbokføring av virkelig verdi for en porteføljesikring av renterisiko (se nr. 81A, 89A og AG114–AG132).

88. Et sikringsforhold oppfyller kravene til sikringsbokføring i henhold til nr. 89–102 bare dersom alle de følgende betingelsene er oppfylt:

a) ...

d) Sikringens effektivitet kan måles på en pålitelig måte, dvs. at sikringsobjektets virkelige verdi eller kontantstrømmer som er henførbare til den sikrede risikoen, og sikringsinstrumentets virkelige verdi kan måles på en pålitelig måte.

e) ...

Virkelig verdi-sikring

89. Dersom en virkelig verdi-sikring oppfyller betingelsene i nr. 88 i løpet av perioden, skal den regnskapsføres på følgende måte:

a) ...

b) gevinst eller tap på sikringsobjektet som er henførbare til den sikrede risikoen, skal justere sikringsobjektets balanseførte verdi og innregnes i resultatet. Dette gjelder dersom sikringsobjektet ellers blir målt til anskaffelseskost. Innregning av gevinst eller tap som er henførbare til den sikrede risikoen i resultatet, anvendes dersom sikringsobjektet er en finansiell eiendel som måles til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader i samsvar med nr. 4.1.2 A i IFRS 9.

90. Dersom bare spesielle risikoer henførbare til et sikringsobjekt er sikret, blir innregnede endringer i sikringsobjektets virkelige verdi som ikke er knyttet til den sikrede risikoen, innregnet slik det er fastsatt i nr. 5.7.1 i IFRS 9.

96. En kontantstrømssikring regnskapsføres nærmere bestemt som følger:

a) ...

c) dersom et foretaks dokumenterte risikohåndteringsstrategi for et bestemt sikringsforhold utelukker en bestemt bestanddel av gevinsten eller tapet eller tilknyttede kontantstrømmer for sikringsinstrumentet (se nr. 74, 75 og 88 a)) fra vurderingen av sikringseffektiviteten, skal den utelukkede bestanddelen av gevinst eller tap innregnes i samsvar med nr. 5.7.1 i IFRS 9.

C44 Nr. 103C, 103D, 103F, 103K, 104 og 108C skal endres til å lyde som følger, nr. 103B, 103H–103J, 103L–103P, 103S, 105–107A og 108E–108F skal oppheves, og nr. 103U skal tilføyes:

103B [Opphevet]

103C IAS 1 (revidert i 2007) endret terminologien som ble benyttet gjennomgående i IFRS-ene. I tillegg ble nr. 95 a), 97, 98, 100, 102, 108 og AG99B endret. Et foretak skal anvende disse endringene på årsregnskap som omfatter perioder som begynner 1. januar 2009 eller senere. Dersom et foretak anvender IAS 1 (revidert i 2007) på en tidligere periode, får endringene anvendelse på den tidligere perioden.

103D [Opphevet]

103F [Opphevet]

103H–103J [Opphevet]

- 103K Ved «Forbedringer av IFRS-er» utstedt i april 2009 ble nr. 2 g), 97 og 100 endret. Et foretak skal anvende endringene i disse numrene fremadrettet på alle kontrakter som ikke er utløpt, for årsregnskap som omfatter perioder som begynner 1. januar 2010 eller senere. Tidligere anvendelse er tillatt. Dersom et foretak anvender endringene på en tidligere periode, skal foretaket opplyse om dette.
- 103L–103P [Opphevet]
- 103S [Opphevet]
- 103U Ved IFRS 9, utstedt i juli 2014, ble nr. 2, 8, 9, 71, 88–90, 96, AG95, AG114, AG118 og overskriftene over AG133 endret og nr. 1, 4–7, 10–70, 103B, 103D, 103F, 103H–103J, 103L–103P, 103S, 105–107A, 108E–108F, AG1–AG93 og AG96 opphevet. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 9.
- 104 Denne standard skal anvendes med tilbakevirkende kraft, med de unntak som er angitt i nr. 108. Åpningssaldoen for opptjent egenkapital for den tidligste foregående perioden som presenteres, og alle andre sammenligningstall skal justeres som om denne standard alltid hadde vært anvendt, med mindre en omarbeiding av informasjonen ikke er praktisk mulig. Dersom omarbeiding ikke er praktisk mulig, skal foretaket opplyse om dette og indikere i hvilken utstrekning informasjonen ble omarbeidet.
- 105–107A [Opphevet]
- 108C Nr. 73 og AG8 ble endret ved «Forbedringer av IFRS-er» utstedt i mai 2008. Nr. 80 ble endret ved «Forbedringer av IFRS-er» utstedt i april 2009. Et foretak skal anvende disse endringene på årsregnskap som omfatter perioder som begynner 1. januar 2009 eller senere. Tidligere anvendelse av alle endringene er tillatt. Dersom et foretak anvender endringene på en tidligere periode, skal foretaket opplyse om dette.
- 108E–108F [Opphevet]
- C45 I vedlegg A skal overskrifter og AG1–AG93 og AG96 oppheves.
- C46 I vedlegg A skal AG95, AG114 og AG118 endres til å lyde som følger, og første fotnote til AG118 b) skal oppheves:
- AG95 En finansiell eiendel målt til amortisert kost kan øremerkes som et sikringsinstrument i en sikring av en valutarisiko.
- AG114 For en virkelig verdi-sikring av renterisiko tilknyttet en portefølje av finansielle eiendeler eller finansielle forpliktelser vil et foretak oppfylle kravene i denne standard dersom foretaket overholder de framgangsmåter som er fastsatt i bokstav a)–i) og i AG115–AG132 nedenfor.
- a) Som en del av foretakets risikohåndteringsprosess identifiserer foretaket en portefølje av gjenstander hvis renterisiko det ønsker å sikre. Porteføljen kan omfatte bare eiendeler, bare forpliktelser eller både eiendeler og forpliktelser. Foretaket kan identifisere to eller flere porteføljer, og i så fall anvender foretaket veiledningen nedenfor på hver enkelt portefølje.
- b) ...
- AG118 Som et eksempel på øremerkingen omhandlet i AG114 c), dersom et foretak i en bestemt periode for reprising estimerer at det har eiendeler med fast rente til VE 100 og forpliktelser med fast rente til VE 80, og bestemmer seg for å sikre hele nettoposisjonen på VE 20, øremerker foretaket eiendeler for et beløp på VE 20 (en andel av eiendelene) som sikringsobjekt. Øremerkingen er uttrykt som et «beløp i en valuta» (for eksempel et beløp i dollar, euro, pund eller rand) og ikke som enkelte eiendeler. Det følger av dette at alle eiendelene (eller forpliktelsene) som det sikrede beløpet er trukket fra – dvs. alle de VE 100 i eiendeler i eksempelet ovenfor – må være ...

C47 I vedlegg A skal overskriften over AG133 endres til å lyde som følger:

OVERGANGSBESTEMMELSER (nr. 103–108C)

IFRIC 2: «Medlemsandeler i samvirkeforetak og tilsvarende instrumenter»

C48 Under overskriften «Henvisninger» skal henvisningen til IAS 39 oppheves, og en henvisning til IFRS 9: «Finansielle instrumenter» skal tilføyes. Nr. 15 og 18 skal oppheves, og nr. 19 skal tilføyes:

15. [Opphevet]

18. [Opphevet]

19. Ved IFRS 9, utstedt i juli 2014, ble A8 og A10 endret og nr. 15 og 18 opphevet. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 9.

C49 I vedlegget skal A8 og A10 endres til å lyde som følger:

A8 Medlemsandeler som overstiger innløsningsforbudet, er finansielle forpliktelser. Samvirkeforetaket måler denne finansielle forpliktelsen til virkelig verdi ved førstegangsinnregning. Ettersom disse andelene kan innløses umiddelbart, måler samvirkeforetaket den virkelige verdien av slike finansielle forpliktelser i samsvar med IFRS 13 nr. 47: «Den virkelige verdien av en finansiell forpliktelse med et anfordringselement (for eksempel et bankinnskudd på anfordring) er ikke mindre enn det beløpet som skal betales umiddelbart ...». Følgelig klassifiserer samvirkeforetaket som finansielle forpliktelser det høyeste beløpet som kan utbetales umiddelbart i henhold til innløsningsbestemmelsene.

A10 Som følge av endringen i vedtektene kan samvirkeforetaket nå avkrevs å innløse høyst 25 prosent av sine utestående andeler, eller høyst 50 000 andeler à VE 20. 1. januar 20X3 klassifiserer derfor samvirkeforetaket som finansielle forpliktelser et beløp på VE 1 000 000, som er det høyeste beløpet som kan utbetales umiddelbart i henhold til innløsningsbestemmelsene, som fastsatt i samsvar med IFRS 13 nr. 47. 1. januar 20X3 overfører foretaket derfor et beløp på VE 200 000 fra egenkapitalen til finansielle forpliktelser, mens VE 2 000 000 klassifiseres som egenkapital. I dette eksempelet innregner foretaket ikke noe gevinst eller tap på overføringen.

IFRIC 5: «Rettigheter til andeler i stengnings-, rehabiliterings- og miljørehabiliteringsfond»

C50 Under overskriften «Henvisninger» skal henvisningen til IAS 39 oppheves, og en henvisning til IFRS 9: «Finansielle instrumenter» skal tilføyes. Nr. 5 skal endres til å lyde som følger, nr. 14A og 14C skal oppheves, og nr. 14D skal tilføyes:

5. En residualinteresse i et fond som går utover en rett til refusjon, for eksempel en kontraktsregulert rett til utdelinger når all stengning er fullført eller ved nedlegging av fondet, kan være et egenkapitalinstrument som hører inn under virkeområdet for IFRS 9, og omfattes ikke av denne tolkning.

14A [Opphevet]

14C [Opphevet]

14D Ved IFRS 9, utstedt i juli 2014, ble nr. 5 endret og nr. 14A og 14C opphevet. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 9.

IFRIC 10: «Delårsrapportering og verdifall»

C51 Under overskriften «Henvisninger» skal henvisningen til IAS 39 oppheves, og en henvisning til IFRS 9: «Finansielle instrumenter» skal tilføyes. Nr. 1, 2, 7 og 8 skal endres til å lyde som følger, nr. 5, 6 og 11–13 skal oppheves, og nr. 14 skal tilføyes:

1. Et foretak skal vurdere om det har forekommet verdifall på goodwill ved utgangen av hver rapporteringsperiode, og om nødvendig innregne et tap ved verdifall på det aktuelle tidspunktet i samsvar med IAS 36. Ved utgangen av en etterfølgende rapporteringsperiode kan imidlertid forholdene ha endret seg i så stor grad at tapet ved verdifall ville ha blitt mindre eller kunne vært unngått dersom vurderingen av verdifallet hadde vært gjort først på dette tidspunktet. Denne tolkning gir veiledning i hvorvidt slike tap ved verdifall i det hele tatt bør reverseres.

2. Tolkningen omhandler samspillet mellom kravene i IAS 34 og innregningen av tap ved verdifall på goodwill i IAS 36, og den virkningen som dette samspillet kan ha på etterfølgende delårsrapporter og årsregnskap.
5. [Opphevet]
6. [Opphevet]
7. Tolkningen omhandler følgende problemstilling:
- Bør et foretak reversere tap ved verdifall innregnet i en delårsperiode for goodwill dersom et tap ikke ville ha blitt innregnet, eller dersom et mindre tap ville ha blitt innregnet hvis det hadde vært foretatt en vurdering først ved utgangen av etterfølgende rapporteringsperiode?

KONSENSUS

8. Et foretak skal ikke reversere et tap ved verdifall innregnet i en tidligere delårsperiode når det gjelder goodwill.
- 11–13 [Opphevet]
14. Ved IFRS 9, utstedt i mai 2014, ble nr. 1, 2, 7 og 8 endret og nr. 5, 6 og 11–13 opphevet. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 9.

IFRIC 12: «Tjenesteutsettingsordninger»

- C52 Under overskriften «Henvisninger» skal henvisningen til IAS 39 oppheves, og en henvisning til IFRS 9: «Finansielle instrumenter» skal tilføyes. Nr. 23–25 skal endres til å lyde som følger, nr. 28A–28C skal oppheves, og nr. 28E skal tilføyes:
- 23 IAS 32 og IFRS 7 og 9 får anvendelse på den finansielle eiendelen som er innregnet i henhold til nr. 16 og 18.
- 24 Beløpet som oppdragsgiveren skylder eller anviser, regnskapsføres i samsvar med IFRS 9 som målt til
- a) amortisert kost,
- b) virkelig verdi over andre inntekter og kostnader eller
- c) virkelig verdi over resultatet.
- 25 Dersom det beløpet som oppdragsgiveren skylder, blir målt til amortisert kost eller virkelig verdi over andre inntekter og kostnader, krever IFRS 9 at det ved hjelp av effektiv rente-metoden beregnes renter som skal innregnes i resultatet.
- 28A–28C [Opphevet]
- 28E Ved IFRS 9, utstedt i juli 2014, ble nr. 23–25 endret og nr. 28A–28C opphevet. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 9.

IFRIC 16: «Sikring av en nettoinvestering i en utenlandsk virksomhet»

- C53 En henvisning til IFRS 9: «Finansielle instrumenter» tilføyes under overskriften «Henvisninger».
- C54 Nr. 3, 5–7, 14 og 16 skal endres til å lyde som følger, nr. 18A skal oppheves, og nr. 18B skal tilføyes:
3. IFRS 9 krever at et relevant sikringsobjekt og relevante sikringsinstrumenter øremerkes i et sikringsbokføringsforhold. Dersom det, i tilfeller med nettoinvesteringssikring, foreligger et øremerket sikringsforhold, blir gevinsten eller tapet på sikringsinstrumentet som fastsettes å være en effektiv sikring av nettoinvesteringen, innregnet i andre inntekter og kostnader og inkludert sammen med valutakursdifferanser som oppstår ved omregning av den utenlandske virksomhetens resultater og finansielle stilling.

5. IFRS 9 tillater at et foretak øremerker enten et finansielt derivat eller et ikke-derivativt finansielt instrument (eller en kombinasjon av finansielle derivater og ikke-derivative finansielle instrumenter) som sikringsinstrumenter for valutakursrisiko. Denne tolkning gir veiledning om hvor, innenfor et konsern, sikringsinstrumenter som er sikringer av en nettoinvestering i en utenlandsk virksomhet, kan holdes for at vilkårene for sikringsbokføring kan oppfylles.
6. IAS 21 og IFRS 9 krever at akkumulerte beløp innregnet i andre inntekter og kostnader som er knyttet til både valutakursdifferanser som oppstår ved omregning av den utenlandske virksomhetens resultater og finansielle stilling, og gevinster eller tap på sikringsinstrumentet som vurderes å være en effektiv sikring av nettoinvesteringen, skal omklassifiseres fra egenkapital til resultatet som en omklassifiseringsjustering når morforetaket avhender den utenlandske virksomheten. Denne tolkning gir veiledning om hvordan et foretak bør fastsette de beløp som skal omklassifiseres fra egenkapital til resultatet for både sikringsinstrumentet og sikringsobjektet.
7. Denne tolkning kommer til anvendelse på et foretak som sikrer den valutarisikoen som oppstår av dets nettoinvesteringer i utenlandske virksomheter, og som ønsker å oppfylle vilkårene for sikringsbokføring i samsvar med IFRS 9. Av hensyn til klarheten henviser denne tolkning til et slikt foretak som et morforetak og til de finansregnskapene der nettoeiendelene i utenlandske virksomheter er inkludert, som konsernregnskap. Alle henvisninger til et morforetak får også anvendelse på et foretak som har en nettoinvestering i en utenlandsk virksomhet som er en felleskontrollert virksomhet, et tilknyttet foretak eller en filial.
14. Et derivativt eller ikke-derivativt instrument (eller en kombinasjon av derivative og ikke-derivative instrumenter) kan øremerkes som et sikringsinstrument i en sikring av en nettoinvestering i en utenlandsk virksomhet. Sikringsinstrumentet (-instrumentene) kan holdes av ethvert foretak innenfor konsernet så lenge kravene til øremerking, dokumentasjon og effektivitet i IFRS 9 nr. 6.4.1 som gjelder en nettoinvesteringssikring, er oppfylt. Særlig bør konsernets sikringsstrategi være tydelig dokumentert på grunn av muligheten for ulike øremerking på ulike nivåer i konsernet.
16. Ved avhending av en utenlandsk virksomhet som var sikret, er det beløpet som er omklassifisert til resultatet som en omklassifiseringsjustering fra morforetakets reserve for omregning av utenlandsk valuta i konsernregnskapet med hensyn til sikringsinstrumentet, lik det beløpet som IFRS 9 nr. 6.5.14 krever at skal identifiseres. Dette beløpet er kumulativ gevinst eller kumulativt tap på det sikringsinstrumentet som ble vurdert som en effektiv sikring.
- 18A [Opphevet]
- 18B Ved IFRS 9, utstedt i juli 2014, ble nr. 3, 5–7, 14, 16, AG1 og AG8 endret og nr. 18A opphevet. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 9.
- C55 I vedlegget skal AG1 og AG8 endres til å lyde som følger:
- AG1 Dette vedlegg illustrerer anvendelsen av denne tolkning ved hjelp av den foretaksstrukturen som er vist nedenfor. I alle tilfeller vil de beskrevne sikringsforholdene testes for effektivitet i samsvar med IFRS 9, selv om slik testing ikke er omhandlet i dette vedlegget. Morforetaket, som er det overordnede morforetaket, presenterer sitt konsernregnskap i sin funksjonelle valuta euro (EUR). Hvert av datterforetakene er heleide. Morforetakets nettoinvestering på 500 millioner GBP i datterforetak B (funksjonell valuta britiske pund (GBP)) inkluderer tilsvarende 159 millioner GBP i datterforetak Bs nettoinvestering på 300 millioner USD i datterforetak C (funksjonell valuta amerikanske dollar (USD)). Datterforetak Bs andre nettoeiendeler enn dets investering i datterforetak C er med andre ord 341 millioner GBP.
- AG8 Når datterforetak C blir avhendet, blir beløpene omklassifisert til resultatet i morforetakets konsernregnskap fra dets reserve for omregning av utenlandsk valuta:
- a) når det gjelder det eksterne lånet på 300 millioner USD i datterforetak A, det beløpet som IFRS 9 krever skal identifiseres, dvs. den samlede endringen i verdi med hensyn til valutarisiko, innregnet i andre inntekter og kostnader som den effektive delen av sikringen, og
- b) ...

IFRIC 19: «Å bringe finansielle forpliktelser til opphør med egenkapitalinstrumenter»

C56 Under overskriften «Henvisninger» skal henvisningen til IAS 39 oppheves, og en henvisning til IFRS 9: «Finansielle instrumenter» skal tilføyes. Nr. 4, 5, 7, 9 og 10 skal endres til å lyde som følger, nr. 14 og 16 skal oppheves, og nr. 17 skal tilføyes:

4. Denne tolkning omhandler følgende problemstillinger:

a) Kan et foretaks egenkapitalinstrumenter som utstedes for å bringe en finansiell forpliktelse helt eller delvis til opphør, anses som «det betalte vederlaget» i samsvar med nr. 3.3.3 i IFRS 9?

b) ...

KONSENSUS

5. Utstedelsen av et foretaks egenkapitalinstrumenter til en kreditor for å bringe en finansiell forpliktelse helt eller delvis til opphør, utgjør «det betalte vederlaget» i samsvar med nr. 3.3.3 i IFRS 9. Et foretak skal fjerne en finansiell forpliktelse (eller en del av en finansiell forpliktelse) fra sin balanseoppstilling bare når den bringes til opphør i samsvar med nr. 3.3.1 i IFRS 9.

7. Dersom de utstedte egenkapitalinstrumentenes virkelige verdi ikke kan måles på en pålitelig måte, skal egenkapitalinstrumentene måles slik at de gjenspeiler den opphørte finansielle forpliktelsens virkelige verdi. Ved måling av den virkelige verdien av en opphørt finansiell forpliktelse med et anfordringselement (for eksempel et bankinnskudd på anfordring), får IFRS 13 nr. 47 ikke anvendelse.

9. Differansen mellom den balanseførte verdien av den opphørte finansielle forpliktelsen (eller en del av en finansiell forpliktelse) og det betalte vederlaget, skal innregnes i resultatet i samsvar med nr. 3.3.3 i IFRS 9. De utstedte egenkapitalinstrumentene skal førstegangsinnregnes og måles på den dato da den finansielle forpliktelsen (eller en del av den finansielle forpliktelsen) opphører.

10. Dersom bare en del av den finansielle forpliktelsen har opphørt, skal vederlaget fordeles i samsvar med nr. 8. Det vederlag som fordeles på den resterende forpliktelsen, skal utgjøre en del av vurderingen av om vilkårene for den resterende forpliktelsen er vesentlig endret. Dersom den resterende forpliktelsen er vesentlig endret, skal foretaket regnskapsføre endringen som et opphør av den opprinnelige forpliktelsen og innregning av en ny forpliktelse slik det kreves i henhold til nr. 3.3.2 i IFRS 9.

14. [Opphevet]

16. [Opphevet]

17. Ved IFRS 9, utstedt i mai 2014, ble nr. 4, 5, 7, 9 og 10 endret og nr. 14 og 16 opphevet. Et foretak skal anvende disse endringene når det anvender IFRS 9.

SIC-tolkning 27: «Vurdering av innholdet i transaksjoner som har juridisk form av en leieavtale»

C57 Under overskriften «Henvisninger» skal henvisningen til IAS 39 oppheves, og en henvisning til IFRS 9: «Finansielle instrumenter» skal tilføyes. Nr. 7 og avsnittet under «Ikrafttredelse» skal endres til å lyde som følger.

7. Andre plikter i en ordning, herunder eventuelle garantier som gis og plikter som pådras ved avslutning før tiden, skal regnskapsføres i henhold til IAS 37, IFRS 4 eller IFRS 9, avhengig av vilkårene.

IKRAFTTREDELSE

Denne tolkning trer i kraft 31. desember 2001. Endringer i regnskapsprinsipper skal regnskapsføres i samsvar med IAS 8.

Ved IFRS 9 ble nr. 7 endret. Et foretak skal anvende denne endringen når det anvender IFRS 9.
